

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Møteinnkalling

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Møtedato: 27.02.2023 kl. 09:30

Møtested: Bispedømmekontoret i Kristiansand

Arkivsak: 19/04402

Mulige forfall meldes snarest til Grethe Ruud Hansen, gh563@kirken.no.

KRISTIANSAND S, 20.02.2023

Per Gunnar Pedersen
Leder

Grethe Ruud Hansen
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Møteinnkalling

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Møtedato: 27.02.2023 kl. 09:30
 Møtested: Bispedømmekontoret i Kristiansand
 Arkivsak: 19/04402

Velkommen til bispedømmerådsmøte på bispedømmekontoret. Møtet starter kl. 09:30 og varer til ca. 16:00. Følgende saker behandles for lukkede dører: 3/23 – 6/23

Markus Westermoen innleder selve møtet med en liten andakt.

Eventuelt forfall må meldes snarest på Torun Gitmark tg449@kirken.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
1/23	19/04402-207	Innkalling og saksliste
Godkjenning av protokoll		
2/23	19/04402-220	Protokoll - Møte i Agder og Telemark bispedømmeråd 07.12.2022 - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
Tilsettingssaker		
3/23	22/04452-9	Tilsetting av spesialprest i Øvre Telemark prosti med soknene i Notodden kommune som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
4/23	22/04445-10	Tilsetting sokneprest i Skien prosti med Gulset og Skotfoss sokn som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
5/23	22/04446-16	Tilsetting Sokneprest i Lister og Mandal prosti med Sirdal sokn som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
6/23	22/04450-10	Tilsetting sokneprest i Lister og Mandal prosti med Grindheim sokn og Konsmo sokn som tjenestested - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
Saker til behandling		
7/23	22/04486-3	Årsrapport 2022 -Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd
8/23	21/02992-16	Regnskap 2022 Agder og Telemark bispedømmeråd
9/23	22/04500-2	Høring - forskrift om regler for valg av Kirkerådet mm.

10/23	22/04538-2	Høring vedrørende adgang til å vektlegge samlivsform ved tilsetting.
11/23	22/04324-4	Oppnevning av kandidater til representantskapet for stiftelsen Kirkens Bymisjon
12/23	20/03363-38	Kirkelig organisering - opplegg for samhandling med "soknets organer" våren 2023.
13/23	22/01962-3	Eventuell endring av møtedato for Agder og Telemark bispedømmeråd okt./nov. 2023
14/23	18/01713-41	Eventuelt 27.02.2023
Referat- og orienteringssaker		
15/23	19/04887-81	Referatsaker 27.02.23
16/23	19/04887-84	Orienteringssaker 27.02.23

Vennlig hilsen

Per Gunnar Pedersen
leder

Aslak Wegge
stiftsdirektør

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	104	22/04486-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
7/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Årsrapport 2022 - Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd

Vedlegg:

Rapportering fra bispedømmene for 2022 med vedlegg
 Årsrapport 2022 -Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd

Saksorientering

I henhold til brev fra Kirkerådet datert 19.12.22 skal årsrapport fra bispedømmene foreligge senest 03.03.23. Forslaget til årsrapport er felles rapport fra biskop og bispedømmeråd.

Brevet fra kirkerådet inneholder en disposisjon og mal for hva årsrapport skal inneholde. Oppsettet inneholder i år noe andre rapporteringspunkter, særlig gjelder dette for kapittel 3 som i stor grad refererer til ny strategi vedtatt på kirkemøtet i 2021.

I tråd med tidligere signaler fra bispedømmerådet legges årsrapporten, på samme måte som i 2022, fram for rådet for godkjenning før innsending. Det er svært knapp tid mellom behandling i rådet og fristen for innsending som er samme uke.

Sperrefrist

Tallene i rapporten er i stor grad hentet fra SSB. Tallene har gradvis blitt tilgjengelig for oss fra 1. februar og utover. Når årsmelding skrives er fortsatt ikke alle tall oppdatert, da dette fortsetter å komme inn hos SSB også etter at årsrapport er ferdigstilt til dette møtet.

Tallmaterialet fra SSB har sperrefrist til 15. mars. Dvs at årsrapporten ikke kan offentliggjøres før dette.

Forslag til vedtak

Forslag til årsrapport 2022 for Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd godkjennes.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Agder og Telemark bispedømmeråd
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

Dato: 19.12.2022

Vår ref: 22/04442-1

Deres ref:

Rapportering fra bispedømmene for 2022

Årsrapport fra bispedømmene for 2022 skal ta utgangspunkt i strategien som ble vedtatt av Kirkemøtet i november 2021. Resultatmålene som det skal rapporteres på ble vedtatt av Kirkerådet i desember 2021. Det er foretatt mindre justeringer på disse resultatmålene, sammen med tilhørende indikatorer i samråd med stiftsdirektører og ledergruppen i Kirkerådet.

Kirkerådet utarbeider årsregnskap og årsrapport for Den norske kirke etter at utviklingssamtalene med bispedømmene har funnet sted. Frist for å sende rapporten til departementet og regnskapsdelen til Brønnøysundregisteret er innen 1. juni.

Bispedømmene har i 2023 leveringsfrist på sine rapporter for 2022 fredag 3. mars kl. 12:00.

Disposisjon

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I Leders beretning
- II Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III Årets aktiviteter og resultater
- IV Styring og kontroll i virksomheten
- V Vurdering av framtidssutsikter
- VI Årsregnskap

I Leders beretning

Det gis en kort (1-2 sider) *overordnet vurdering* av bispedømmets samlede aktivitet og ressursutnyttelse i året som har gått. Beretning signeres av biskop og bispedømmerådets leder.

II Introduksjon til bispedømmet og hovedtall

Det gis en kort (1 side) omtale av bispedømmets organisering og formål. Det skal videre oppgis:

A- Nøkkeltall pr prosti og for bispedømmet totalt: medlemmer/innbyggertall/inn- og utmeldinger, inkl. endringer fra 2020 og 2021.

B- Utvalgte volumtall: antall døpte, konfirmerte, vigslers, gravferder, gudstjenester totalt og deltakere samlet, inkl. tall fra 2016 – 2021.

C- Nøkkeltall for årsregnskapet (leveres av FØ innen 13.02.23).

III Årets aktiviteter og resultater

Under hvert punkt legges relevant dataunderlag til grunn. Det må foretas en avveining i bruk av tallene fra statistikkheftet og bispedømmets egne erfaringer og vurderinger. Denne delen bør gi både oversikt og innsikt i bispedømmets prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse, både i et ettårig og flerårig perspektiv. Analysen her bør også lede frem til refleksjoner om hva bispedømmet har lært, og hvordan årets erfaringer kan danne grunnlag for forbedringer eller endringer.

A- Et kortfattet sammendrag av resultater, måloppnåelse og ressursbruk.

B- Omtale av resultater og måloppnåelse organisert etter ark med resultatmål og nøkkelindikatorer (vedlegg 1). Skulle det være relevant for det enkelte bispedømme, er det anledning til å også bruke andre indikatorer for å belyse måloppnåelsen.

Under hvert område bes inkludert mål, resultater/utvikling og vurdering/analyse. Rapporten skal følge inndelingen under, som baserer seg på den nye strategien. Vedlegget med resultatmål og indikatorer følger samme inndeling.

1. Kirken åpner rom for tro

- 1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet
- 1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle
- 1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

2. Kirken er der livet leves

- 2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner
- 2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt
- 2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører

3. Kirken er mer for flere

- 3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
- 3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
- 3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

For punkt 1.3.2 skal det rapporteres under del IV A–Arbeidsmiljø.

C – Kort om biskopens virksomhet relatert til bidrag i forbindelse med spesifikk måloppnåelse

IV Styring og kontroll i virksomheten

A- Arbeidsmiljø

- Sykefravær inkl. vurderinger
- Rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold

B- Likestilling: Kvinneandel i presteskapet og ved bispedømmekontoret, i lederstillinger presteskap, søknader og tilsetninger presteskap, sykefravær, permisjoner og lønn i prosent av menn.

C - Vurdering av internkontroll - overordnet vurdering av styring og kontroll i bispedømmet

V Vurdering av framtidsutsikter

Kirkemøtet har vedtatt ny strategi for 2022-2029 som danner utgangspunktet for årsrapporten 2022. I dette punktet skal bispedømmerådet trekke linjene fra oppnådde resultater i 2022, oppgaver og aktiviteter i 2023, samt den utviklingen og utfordringer bispedømmerådet ser for tiden framover.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Gunn Schärer
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Resultatmål og indikatorer
Kvalitativ vurdering av universell utforming

Mottakere:		
Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE

1. Kirken åpner rom for tro

Strategiske mål:	Resultatmål:	Indikatorer:	Data hentes fra
1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	1.1.1 Opprettholde antall deltakere i gudstjenester	Gudstjenestedeltakelse/frekvens	SSB
	1.1.2 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet	Antall sokn med samisk innslag i gudstjeneste,	SSB
	1.1.3 Oppslutningen om kirkelige handlinger holdes oppe	Antall døpte, andel døpte av antall fødte, andel konfirmerte av andel medlemmer i kirken, antall vigsler, andel gravferder av antall døde medlemmer	MREG og SSB
	1.1.4 Barn og unge lærer om kirke og tro	Deltakerandel i utvalgte, landsomfattende tiltak.	Planverktøy trosopplæring
1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	1.2.1 Kirken deltar aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom	Kvalitativ vurdering	BDR
	1.2.2 Kirken samhandler med ulike tros- og livssynssamfunn	Kvalitativ vurdering (med hvem og hvordan)	BDR
1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	1.3.1 Rekruttering til kirkelige stillinger styrkes	Antall søkere til vigslede stillinger, antall vakanser i vigslede stillinger	HR og BDR
	1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon	Sykefravær, antall varsler (Ber om at dette målet rapporteres på under del IV)	HR/FØ
	1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes	Antall gjennomførte e-læringskurs, kvalitativ vurdering	HR/BDR

2. Kirken er der livet leves

Strategiske mål	Resultatmål	Indikatorer	Data hentes fra
2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	2.1.1 Flere deltakere på konserter og kulturarrangementet	Antall deltakere på konserter i regi av menighetene/i regi av andre aktører enn menighetene. Antall deltakere på kulturarrangementet i kirkene i regi av menighetene/i regi av andre aktører enn menighetene.	SSB
	2.1.2 Styrke og fornye kirkelig kulturarv nasjonalt og lokalt	Antall menigheter med åpne kirker, pilegrimsrapportering	SSB, BDR
	2.1.3 Skoler og andre aktører formidler kulturarven i kirken	Kvalitativ rapportering – lokale historielag, kirke-skole-samarbeid	BDR
2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	2.2.1 Flere menigheter med diakonal satsing	Antall menigheter med diakonal betjening, kvalitativ vurdering	BDR
	2.2.2 Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket	Kvalitativ vurdering	BDR
	2.2.3 Den norske kirkes utslipp og miljøbelastning reduseres	Kvalitativ vurdering	BDR
2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	2.3.1 Samarbeid menighet og misjon styrkes	Kvalitativ vurdering	BDR
	2.3.2 Den norske kirke synliggjør sin tilhørighet til den verdensvide kirke	Bes ikke om rapportering	
	2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjonene deltar inn i menighetene	Kvalitativ rapportering	BDR

3. Kirken er mer for flere

Strategiske mål	Resultatmål	Indikatorer	Data hentes fra
3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt	3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker	Kvalitativ vurdering	BDR
	3.1.2 Universell utforming av og i styrkes kirken	Kvalitativ vurdering (se vedlegg med forslag)	BDR
	3.1.3 Folkekirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap	Kvalitativ vurdering – gode historier	BDR
3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på	3.2.1 Ungdomsarbeidet styrkes og kirken er til stede på utdanningsinstitusjoner og i forsvaret	Antall deltakere på tilbud for 13-17 år, antall deltakere tilbud 18-30 år	SSB
	3.2.2 Kirkens rolle i sivilsamfunnet styrkes	Deltakelse i kommunale kriseteam, deltakelse i fylkesberedskapsråd, kvalitativ vurdering	BDR
	3.2.3 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge	Kvalitativ vurdering	BDR
	3.2.4 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon	Prosjekter vi gir innovasjonsmidler, kvalitativ vurdering	BDR/KFØ/FØ
3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena	3.3.1 Kirkelige medarbeidere trives i jobben og har et inkluderende og likestilt arbeidsfellesskap	Sykefravær (dette rapporteres i del IV), antall menigheter med HELT MED-ansatte eller lignende (attføringsbedrifter)	HR/FØ, BDR
	3.3.2 Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken	Antall frivillige (splittet på i hvilke sammenhenger), kvalitativ vurdering – gode historier	SSB
	3.3.3 Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttes	Antall menigheter som bruker Skjer i kirken	KOM

Kvalitativ vurdering av universell utforming

En **kvalitativ vurdering** av Universell utforming av og i kirken vil kunne handle om alt arbeid med tema som funksjonshemming (inkl. fysisk funksjonshemming, utviklingshemming, kronisk sykdom, demens mm.), likeverd, universell utforming, tilrettelegging, inkludering osv., deriblant:

- Strategisk og systematisk arbeid med temaet
- Tematisering av og kompetanseheving om funksjonshemming, universell utforming og tilrettelegging eks. temasamlinger
- Systematisk organisering på bispedømmekontor/i bispedømme mtp. kompetanse om og ansvar for temaet
- Tiltak som bidrar til fjerning av fysiske og ikke-fysiske barrierer i bygg, aktiviteter og arrangement
- Tematisering av funksjonshemmingsteologi
- Samhandling med helse- og omsorgstjenesten om styrking av retten til religionsutøvelse
- Samhandling med interesseorganisasjoner
- Menighetsansatte/frivillige som bruker tegn til tale, synstolking og annet metodikk som bidrar til at flere kan delta
- Bevissthet om mangfold i kommunikasjonstiltak
- Strategisk rekruttering av personer med funksjonshemming til stillinger
- Tiltak som bidrar til å styrke deltakelse for personer med demens
- Systematisk arbeid med og tiltak som bidrar til bedre tilrettelegging for enkeltpersoner eks. tilrettelagt konfirmantundervisning

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: Årsrapport 2022 -Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 5

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	112	21/02992-16	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
8/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Regnskap 2022 Agder og Telemark bispedømmeråd

Vedlegg:

Regnskap 2022 drift

Regnskap 2022 tilskudd

Saksorientering

Regnskapet inngår som del av årsrapporteringen fra bispedømmerådet ved årets slutt.

Forrige regnskapsrapport som ble lagt fram for rådet var status pr. 30.09.22, sak 70/22. Regnskapet viser da et merforbruk på kr. 287.000.- Det ble da også anslått at merforbruket kom til å ligge over dette, men trolig under den «matematiske» prognosen på 1,8 mill.

Regnskapsresultatet for driften viser at Agder og Telemark bispedømmeråd pr. 31.12.2022 har et forbruk som er kr 931 000 høyere enn budsjettert (0,7 %).

Administrasjon

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 14 993 000. Totalt er det benyttet kr 901 000 mindre enn budsjettert til administrasjonen. Det er 5,7 % lavere enn budsjettert.

Flere mindre avvik på inntekter og tilskudd gir en samlet merinntekt på kr 195 000.

Etter vedtak av bispedømmerådet er det betalt ut kr 500 000 i ekstraordinære trosopplæringstilskudd fra driftsmidlene.

Regnskapet viser lønnsutgifter som er kr 955 000 lavere enn budsjettert.

Dette kommer hovedsakelig fra vakanser i kirkefaglig avdeling første halvår og NAV refusjoner i perioden august til desember.

Det er benyttet kr 241 000 mindre til kurs og møter enn budsjettert. Reiseutgiftene er kr 176 000 lavere enn budsjettert. Ellers er det mindre avvik på driftsutgiftene i administrasjonen. Totalt er mindreforbruket for reiser og andre driftskostnader kr 251 000.

Prestetjenesten

Regnskapet for prestatjenesten er på kr 113 896 000. Det er kr 1 832 000 (1,6 %) høyere enn budsjettert.

Inntektene er kr 1 061 000 høyere enn budsjettet. Dette er i hovedsak deltakerinnbetaling fra stiftsdager og refusjon for Veien til vigsla tjeneste. Disse merinntektene dekker store deler av kostnadene for disse arrangementene.

Etter første halvår var lønnsutgiftene for presteskaper omtrent lik budsjetterte utgifter. I perioden juli-september er lønnsutgiftene ca. 1 000 000 høyere enn budsjettet.

Refusjon lønnskostnader (konto 5998/5999) er kr 969 000 lavere enn budsjettet. En stor del av avviket er grunnet i kjøp av vikartjenester fra Tunsberg bispedømme og sykdom/permisjon i en stilling med refusjon fra sokneråd.

Stiftsdagene økte inntektene med kr 776 000. Utgiftene ble belastet «kjøp av andre tjenester», og «møte og kurs». Dette forklarer store deler av avvikene på disse kontoene.

Reiseutgiftene var lave i 2020 og 2021 på grunn av mindre aktivitet. Reisebudsjettet i 2022 ble satt til kr 2 490 000. Det er noe høyere enn utgiftene i 2021. Regnskapet viser reiseutgifter på kr 3 306 000 i fjor. Det er kr 816 000 høyere enn budsjettet, og kr 300 000 lavere enn siste året før pandemien.

De andre driftsutgiftene har mindre avvik fra budsjettet.

Nøkkeltall Agder og Telemark - tabeller pr. 31.12.2022

250 Agder og Telemark bispedømmeråd – budsjettgruppe 1

Agder og Telemark	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Inntekter	-1 596	-340	1 256	-369,4 %
Tilskudd mv	500	0	-500	
Lønn og godtgjørelser	118 540	118 528	-12	0,0 %
Andre driftskostnader	11 445	9 770	-1 675	-17,1 %
Sum	128 889	127 958	-931	-0,7 %

250 0000 administrasjon

Agder og Telemark adm.	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Inntekter	-247	-52	195	-375,0 %
Tilskudd mv	500		-500	
Lønn og godtgjørelser	11 515	12 470	955	7,7 %
Andre driftskostnader	3 225	3 476	251	7,2 %
Sum	14 993	15 894	901	5,7 %

250 4000 prester

Agder og Telemark prester	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Inntekter	-1 349	-288	1 061	-368,4 %
Lønn og godtgjørelser	107 026	106 058	-968	-0,9 %
Andre driftskostnader	8 219	6 294	-1 925	-30,6 %
Sum	113 896	112 064	-1 832	-1,6 %

Utvikling i regnskapsresultatet i 2022:

	31.jan	28.feb	31.mar	30.apr	31.mai	30.jun	31.jul	31.aug	30.sep	31.okt	30.nov	31.des
Administrasjon	230	346	60	240	385	320	476	623	712	807	728	901
Presteskaper	169	569	570	1 270	1 424	-8	-512	-593	-998	-1 223	-1 302	-1 832
Totalt	399	915	630	1 510	1 809	312	-36	30	-286	-416	-574	-931
Prosent av budsjett	3,4 %	3,9 %	1,8 %	3,3 %	3,1 %	0,5 %	0,1 %	0,0 %	-0,3 %	-0,4 %	-0,5 %	-0,7 %

Tilskudd

Den samlede tildelingen til tilskudd til trosopplæring, diakoni, undervisning og kirkemusikk ved domkirken og tilskuddet fra Opplysningsvesenets fond er benyttet.

I tillegg er det benyttet kr. 500.000.- til tilskudd, men dette er belastet driftskapittelet i regnskapet og fremkommer derfor ikke av «tilskuddstabellen» .

250 Tilskudd - budsjettgruppe 2

Agder og Telemark tilskudd	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Trosopplæring	31 273	31 273	0	0,0 %
Diakoni/underv. og kirkemusikk	16 381	16 371	-10	-0,1 %
OVF	679	689	10	1,5 %
Sum	48 333	48 333	0	0,0 %

Disponible midler /egenkapital

Agder og Telemark bispedømmeråd har et akkumulert mindreforbruk fra tidligere år på drift på kr 5 792 000. Det opparbeidede mindreforbruket er bokført i balansen som egenkapital og er ikke disponert i inneværende års budsjett.

Kirkerådet har i KR-sak 52/21 vedtatt en begrensning i bispedømmerådernes akkumulerte mindreforbruk, tilsvarende 3 % av siste års tildeling. Ordningen med en øvre grense for akkumulert mindreforbruk på 3 % av tildelingen trer fullt ut i kraft fra regnskapsåret 2023. For Agder og Telemark bispedømmeråd tilsvarer denne 3 %-regelen kr 5 289 000 i 2022.

Regnskapet for Den norske kirke i 2022 er ikke formelt avsluttet av Kirkerådet. Akkumulert mindreforbruk fordeler seg foreløpig slik:

	Akkumulert beholdning pr 01.01.2022	Mer-/mindreforbruk 2022	Akkumulert beholdning pr 31.12.2022
Gruppe 1 - Drift	5 792 000	-931 000	4 861 000
Gruppe 2 - Tilskudd	0	0	0
Totalt	5 792 000	-931 000	4 861 000

Med det merforbruket som har vært i 2023 er balanseposten nedjustert slik at den nå er innenfor den vedtatte grensen på maks 3%.

Oppsummert

Regnskapet for Agder og Telemark bispedømmeråd inngår i det samlede regnskapet for rDnk, og revideres samlet av eksternt revisjonsfirma. Den formelle regnskapsavslutningen skjer derfor på nasjonalt nivå.

Regnskapet for 2022 viser et merforbruk på kr. 931 000. Av dette er kr. 500 000 knyttet til ekstra utdeling av tilskudd (OVF) og kr. 200 000 en direkte følge av at man unnlot å tildele misjonsrådgiveren slik sum fra OVF midlene, men dekke denne stillingen i sin helhet over driften.

Med årets merforbruk er også bufferen kommet innenfor tillatt avsetning. Samtidig er den fortsatt stor nok til å håndtere eventuelle mindre negative avvik for kommende regnskapsår.

Oppsummert vurderes økonomistyringen i 2022 å ha vært tilfredsstillende.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar regnskap 2022 til orientering

Agder og Telemark bispedømmeråd

Regnskap 2022 - drift

Driftsrapport	Rekneskap	Budsjett	Avvik
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-1 222 239	-287 500	934 739
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-130 230	-20 000	110 230
3xxx - Andre inntekter	-243 440	-32 000	211 440
Sum inntekter	-1 595 909	-339 500	1 256 409
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	500 000	0	-500 000
Sum tilskudd mv	500 000	0	-500 000
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	98 359 101	102 878 059	4 518 958
5006 - Beredskap	1 373 158	1 298 827	-74 331
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	2 998 391	2 762 756	-235 635
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	8 741 157	514 288	-8 226 869
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	576 624	351 725	-224 899
540x - Arbeidsgiveravgift	14 629 678	14 598 845	-30 833
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-5 078 849		5 078 849
599x - Refusjon lønnskostnader	-3 261 151	-4 240 000	-978 849
59xx - Andre personalkostnader	202 236	363 600	161 364
Sum Lønn og godtgjørelser	118 540 345	118 528 100	-12 245
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	2 020 969	2 015 000	-5 969
64xx - Leie maskiner, inventar mm	94 185	40 000	-54 185
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	186 780	170 000	-16 780
66xx - Vedlikehold bygninger og utstyr	34 292		-34 292
67xx - Div honorar og flytting	263 887	180 000	-83 887
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	1 292 143	820 500	-471 643
6797 - Annen bistand	1 514 995	1 374 000	-140 995
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	442 900	434 000	-8 900
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	1 721 545	1 499 000	-222 545
69xx - Telefon, porto mv	-16 142	10 000	26 142
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	7 555 554	6 542 500	-1 013 054
71xx - Reiser	3 838 780	3 199 000	-639 780
73xx - Reklamekostnad og representasjon	3 125		-3 125
74xx - Medlemskontingent og gaver	46 367	10 000	-36 367
77xx - Annen kostnad	992	17 900	16 908
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	3 889 264	3 226 900	-662 364
8xxx - Finansinntekter/kostnader, overføringer mv	-245		245
Sum Finanskostnader og overføringer	-245	0	245
Sum	128 889 009	127 958 000	-931 009

Agder og Telemark bispedømmeråd

Regnskap - tilskudd

Konto*	Koststed	Regnskap	Budsjett	Avvik
4600 - Tilskudd	2505110 - Tilskudd trosopplæring	31 272 943	31 273 000	57
4600 - Tilskudd	2505120 - Tilskudd diakoni	7 354 883	7 446 000	91 117
4600 - Tilskudd	2505130 - Tilskudd undervisning	8 900 879	8 800 000	-100 879
4600 - Tilskudd	2505140 - Tilskudd kirkemusikk	125 000	125 000	0
4600 - Tilskudd	2505160 - Tilskudd OVF	679 000	689 000	10 000
		48 332 705	48 333 000	295

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	400	22/04500-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
9/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Høring - forskrift om regler for valg av Kirkerådet mm.

Vedlegg:

Høring - forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet med

Saksorientering

Bispedømmerådet har fått på høring fra Kirkerådet ulike forslag/modeller for valg og sammensetning av Kirkerådet. Høringsfristen er satt til 15. mars 2023.

Kirkerådet vil på grunnlag av høringen behandle en sak som fremmes for Kirkemøtet i 2023.

Bakgrunn

Kirkerådets sammensetning og valgordning ble sist endret med virkning fra 2020.

Etter gjeldende valgforskrift velges Kirkerådet gjennom flertallsvalg. Det innebærer at flertallet kan velge hvem som sitter i Kirkerådet. For at et mindretall i Kirkemøtet skal bli representert i Kirkerådet må et flertall velge representanter fra mindretallet.

Med virkning fra 2021 er sammensetningen av Kirkerådet regulert i kirkeordning for Den norske kirke § 29 første ledd:

Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, ett fra hvert bispedømme, en lek kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og en biskop valgt av Bispemøtet. For hvert medlem velges det ett varamedlem.

Eventuelle endringer i sammensetningen krever derfor en endring i kirkeordningen

Spørsmålet om Kirkerådets sammensetning ble vurdert i Müller-Nilsen-utvalgets utredning og arbeidsgruppe 3 om Kirkelig demokrati og valgordninger. Müller-Nilsen-utvalget foreslo at Kirkerådet skulle sammensettes av leder, 15 andre folkevalgte medlemmer av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet, noe som også må ses i sammenheng med at utvalget foreslo at Kirkemøtet ikke skulle bestå av egne kategorier med prest og lek kirkelig tilsatt. I den etterfølgende høringen tok bare liten andel av høringsinstansene til orde for endringer. Forslaget om at 3prester og leke kirkelig tilsatte ikke lenger skulle velges særskilt, fikk liten støtte. I sak KM 10/22 uttalte Kirkerådet følgende til Kirkemøtet:

De kirkelige valgreglene vil derfor i utgangspunktet bygge på dagens sammensetning, om ikke Kirkemøtet 2022 treffer prinsippbeslutning om å foreslå endringer. Alternativt vil Kirkerådet også kunne utrede og sende eventuelle forslag til endringer i kirkeordningen på høring av eget initiativ, i henhold til vanlig prosedyre.

Det var ingen av Kirkemøtets medlemmer som tok opp forslag om å treffe prinsippbeslutning om å foreslå endringer i Kirkerådets sammensetning i den aktuelle saken.

Med bakgrunn i med det som ble lagt til grunn i Kirkerådets saksorientering til Kirkemøtet, reiser Kirkerådet nå spørsmål om det bør gjøres enkelte justeringer i kirkeordningen. Det gjelder *Kirkerådets sammensetning*, herunder *spørsmålet om representasjon fra alle bispedømmer, antallet geistlige representanter og valgform*.

Dagens situasjon

I dag er det altså fastsatt i kirkeordningen at det skal være ett lekt medlem fra hvert bispedømme i Kirkerådet. Dette er et prinsipp som Kirkemøtet slo fast i 2018, noe det var bred tilslutning til i forkant. Det har sin begrunnelse i at Kirkerådet leder Den norske kirkes arbeid på nasjonalt nivå, og at det øverste utøvende organet i en landsdekkende folkekirke også må ha representasjon fra hele landet.

Antallet prester i Kirkerådet (4) har vært konstant siden Kirkerådet først ble opprettet i 1970, mens antallet leke medlemmer har blitt utvidet fra åtte til elleve.

Når det gjelder biskopen valgt av Bispemøtet, følger det av Bispemøtets forretningsorden § 6 at preses er medlem av Kirkerådet.

Kirkerådet ble fra 2020 utvidet med to medlemmer. Det er i dag 17 medlemmer av rådet, i tillegg til at de tre lederne av hhv. Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd og Den norske kirkes ungdomsutvalg møter fast med tale- og forslagsrett.

Forslag til endring i Kirkerådets sammensetning

Kirkerådet har sendt på høring flere modeller for justering av valg og sammensetning av rådet.

Alternativ A

Alternativ A innebærer at bestemmelsen om dagens sammensetning i Kirkerådet i hovedsak videreføres i kirkeordningen, men at kravet om at de leke medlemmene skal komme fra hvert bispedømme, flyttes fra kirkeordningen til annet regelsett. I dette alternativet legges det vekt på at Kirkemøtet med virkning fra 2020 vedtok en ny sammensetning av Kirkerådet. At det er flere prester i Kirkerådet, bidrar gjerne til at det blir bredde i synspunktene blant prestene, noe som kan være nyttig i liturgisaker mv. Alternativet innebærer altså en videreføring av 17 medlemmer i Kirkerådet.

Alternativ B

I alternativ B beholdes antallet medlemmer i Kirkerådet (17 medlemmer), men det gjøres en endring i antallet leke medlemmer og antallet prester. De leke medlemmene utvides fra elleve til 13, og antallet prester reduseres fra fire til to. Når det blir flere leke plasser i Kirkerådet, vil en lettere kunne ivareta at alle bispedømmer blir representert av leke medlemmer i Kirkerådet, samtidig som lederne av ulike grupperinger i Kirkemøtet i større grad vil kunne bli representert.

Alternativ C

Alternativ C innebærer en reduksjon med to prester, slik at Kirkerådet fortsatt skal bestå av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Alternativet innebærer at Kirkerådet består av 15 medlemmer.

Alternativ D

Alternativ D innebærer at Kirkerådet skal bestå av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og en prest valgt av Kirkemøtet, og preses i Bispemøtet. Det utgjør totalt 14 medlemmer.

Dette alternativet legger størst vekt på å redusere antallet medlemmer av Kirkerådet.

Forslag til endring i valgreglene for valg av Kirkerådet

Valgform

Kirkerådet har i sak KM 10/22 lagt til grunn at det beste vil være at valgreglene inneholder en åpning både for avtalevalg og forholdsvalg. Hvis de ulike listene som er representert i Kirkemøtet, kan bli enige om gjennomføringen av valget, kan valget av Kirkerådet gjennomføres som avtalevalg. Hvis det ikke er tilstrekkelig oppslutning om avtalevalg, vil valget kunne gjennomføres som forholdsvalg (listevalg). For å ta høyde for en situasjon hvor det eventuelt ikke er flere lister i Kirkemøtet, antok Kirkerådet samtidig at det kan være hensiktsmessig å videreføre en mulighet for flertallsvalg.

Valget av leder er annerledes enn valget av de øvrige leke medlemmene til Kirkerådet. Etter dagens regler skal det avholdes en særskilt avstemning ved valg av leder, og til forskjell fra øvrige leke medlemmer er det krav om at leder velges med alminnelig flertall. Det forutsettes at Kirkemøtet fortsatt bør velge lederen ved alminnelig flertall, gjennom en særskilt avstemning. Lederen foreslås derfor holdt derfor utenom avtalevalget.

Kirkerådet har i dag fire prester og én lek kirkelig tilsatt. Kirkerådet vurderer om det er aktuelt å foreslå endringer i antallet prester. Prest[er] og lek kirkelig tilsatt bør uansett holdes utenom avtalevalget og forholdsvalget, men bør heller velges særskilt gjennom flertallsvalg.

For nærmere beskrivelse av den tekniske og praktiske innretningen av de ulike valgformene vises det til vedlegget på side 8 – 15.

Forslaget

Kirkerådet foreslår derfor at Kirkerådets leder velges av Kirkemøtet ved alminnelig flertall, at Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg, mens prest[ene] og lek kirkelig tilsatt velges ved flertallsvalg.

Regelfesting av sammensetning av Kirkerådet som premiss for valget.

Uavhengig av valgform høres det også om det bør regelfestes at hvert forslag skal inneholde representasjon fra hvert bispedømme., eller om det skal være opp til Kirkemøtet å vurdere. Kirkerådet ber derfor høringsinstansene om å vurdere særskilt:

Alternativ 1:

Det regelfestes at hvert forslag skal inneholde minst et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, slik at alle bispedømmene blir representert når det gjennomføres avtalevalg.

Alternativ 2:

Det innføres ikke et krav om geografisk representasjon. Det innebærer at det blir opp til gruppene som går sammen om innstillingen, å ivareta geografisk representasjon i den grad de ønsker

Vurdering

Sammensetning

Kirkerådet har i dag 17 medlemmer. Ingen av forslagene ønsker å utvide dette antallet. Dette er et premiss som virker fornuftig for ikke å øke størrelsen på rådet. I dagens ordning er samtlige bispedømmer representert med ett lekt medlem. Stiftsdirektørs vurdering er at dette gir et fornuftig antall leke representanter, som også gir tilstrekkelig mulighet for å gjenspeile ulike regionale og andre hensyn i sammensetningen. Det anbefales

derfor å videreføre dette antallet leke representanter, alternativ B utgår dersom dette synspunkt støttes.

Det andre antallet som det bes om innspill på er antallet prester. I dag er det 4 valgte prester. At det er flere prester i Kirkerådet, bidrar gjerne til at det «*blir bredde i synspunktene blant prestene, noe som kan være nyttig i liturgisaker mv.*» for å sitere høringsdokumentet. Antallet prester har vært konstant siden 1970. Argumentet om teologisk bredde støttes, og det foreslås derfor for bispedømmerådet å anbefale en videreføring av dette antallet. Konsekvensen blir da at det foreslås å **anbefale alternativ A**.

Skulle bispedømmerådet velge å gå for en reduksjon i antall prester (alternativ C; 2 prester, alternativ D; 1 prest) anbefales det å redusere antall medlemmer i Kirkerådet tilsvarende for å få et mindre og mer effektivt organ, fremfor å erstatte disse med leke representanter.

Valgregler

Kirkerådet foreslår at Kirkerådets leder velges av Kirkemøtet ved alminnelig flertall, at Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved primært med avtalevalg, alternativt ved forholdsvalg eller flertallsvalg, mens prest[ene] og lek kirkelig tilsatt velges ved flertallsvalg.

For avtalevalg ved valg av leke representanter foreslås det to ulike alternativ;

Alternativ 1

Avtalevalg med geografisk krav, en fra hvert bispedømme

Alternativ 2

Avtalevalg uten geografisk krav

En bestemmelse om flertallsvalg av leke medlemmer til Kirkerådet må anses som en beredskapsbestemmelse. Dette vil først og fremst være aktuelt hvis det ikke gjennomføres avtalevalg eller forholdsvalg. Det må derfor først avklares om det er kandidater som fremmer forslag om avtalevalg. Hvis det ikke er tilfelle, må det avklares om det gjennomføres forholdsvalg. Dersom ingen grupper i Kirkemøtet fremmer forslag til lister ved forholdsvalg, må det gjennomføres flertallsvalg. Det forutsetter i så fall at det må være valgkomiteen som fremmer innstilling på bakgrunn av en prosess under Kirkemøtet.

Avtalevalg og flertallsvalg vil kunne legge til rette for at alle bispedømmer blir representert, men et slikt krav vil i følge høringsdokumentet (side 11) være lite forenlig med ordningen for forholdsvalg. Det vurderes derfor som nødvendig å fjerne kravet om at alle bispedømmer skal være representert, i dersom det gjennomføres et forholdsvalg.

Hensynet til at alle bispedømmer skal være representert i Kirkerådet, er et viktig hensyn som Kirkemøtet tidligere har fremhevet. I en landsdekkende folkekirke er det et viktig hensyn at alle landsdeler og bispedømmer er representert i det øverste utøvende organet. Dette er også med på å sikre legitimiteten til Kirkerådet ute i kirken.

Hensynet til geografisk representasjon må veies opp mot hensynet til at de ulike gruppene skal være representert i Kirkerådet. Avtalevalg og flertallsvalg vil kunne legge til rette for at alle bispedømmer blir representert, samtidig som man også kan oppnå ønsket om at grupperingene skal bli representert.

Hensynet til geografi representasjon vurderes å veie så tungt at det foreslås for bispedømmerådet å anbefale alternativene til valgregler som ivaretar dette. På denne bakgrunn **anbefales avtalevalg alternativ 1 - med geografisk krav**

Ved modell for flertallsvalg foreslås det med samme begrunnelse å **anbefale alternativ 2 ved flertallsvalg** som vil kunne ivareta både geografisk representasjon samtidig som den gjør det enklere å få til en sammensetning hvor bredden i Kirkemøtet er representert både hva angår alder, kjønn og listetilhørighet.

Endring i virksomhetsreglene for Kirkerådet

I forlengelsen av forslaget til endring i valgreglene foreslår Kirkerådet også en endring i virksomhetsreglene for Kirkerådet. I forskrift om regler om formene for bispedømmerådets virksomhet er det fastsatt at «[b]ispedømmerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når biskopen (eventuelt fungerende biskop) og minst fem andre medlemmer er til stede og gir stemme i saken», jf. § 5. Tilsvarende bestemmelse finnes ikke i virksomhetsreglene for Kirkerådet. Kirkerådet foreslår å fastsette at Kirkerådet bare «kan gjøre gyldig vedtak når preses (eventuelt fungerende preses) og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken». Dette som et uttrykk for samvirkeprinsippet mellom tjenesten med ord og sakrament og valgte representanter for medlemmene («embete og råd»), for å tydeliggjøre at rådet ikke kan fatte vedtak uten at preses deltar. Forslaget til bestemmelse bygger på ordlyden i virksomhetsreglene for bispedømmerådet.

Dette virker som en fornuftig endring som anbefales støtte

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd har følgende innspill til høring i forskrift om regler av valg til Kirkerådet mm.

1. Geografisk representasjon
Agder og Telemark bispedømmeråd mener at det fortsatt bør regelfestes representasjon fra hvert bispedømme ved valg til Kirkerådet.
2. Kirkerådets sammensetning
Agder og Telemark bispedømmeråd anbefaler alternativ A, dvs en videreføring av dagens antall leke representanter, og 4 prester som i dag. Skulle man likevel konkludere med å gå for å redusere dagens antall prester anbefales det å gå for alternativ C eller D for å redusere omfanget av Kirkerådet.
3. Valgregler leke representanter
Agder og Telemark bispedømmeråd anbefaler alternativ 1 for avtalevalg. Rådet anser det som viktig å videreføre en valgordning som sikrer deltakelse i Kirkerådet fra hvert bispedømmeråd. For flertallsvalg anbefales alternativ 2. Dette ansees best å kunne ivareta ønsket og å sikre representativ bredde blant de som blir valgt til Kirkerådet.
4. Valgregler geistlig og lek kirkelig tilsatt representant
Agder og Telemark bispedømmeråd anbefaler flertallsvalg.
5. Endring i virksomhetsreglene for Kirkerådet
Agder og Telemark bispedømmeråd støtter at det inntas i regelverket at Preses må være til stede i Kirkerådet for at rådet skal være beslutningsdyktig.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Agder og Telemark bispedømmeråd
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

Dato: 20.12.2022

Vår ref: 22/03349-3 aa333

Deres ref:

Høring – forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

Kirkerådet sender med dette forslag til forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet på høring. Høringsnotatet inneholder flere alternativer, og Kirkerådet har ikke tatt stilling til de ulike alternativene. Høringsnotatet er vedlagt.

Kirkerådet vil på bakgrunn av høringen ta stilling til hva som skal fremmes for Kirkemøtet i 2023.

Høringsuttalelser bes sendt til Kirkerådets postmottak på post.kirkeradet@kirken.no. Alle kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli offentliggjort på kirken.no.

Frist for å sende inn hørings svar er **15. mars 2023**.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Andreas Henriksen Aarflot
nestleder, juridisk avdeling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsnotat - forskrift om regler for valg av Kirkerådet og tilhørende endringer i kirkeordningen.docx

Mottakere:

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Web:
Org.nr.:818 066 872

Telefon: +47 23081200
Telefaks:

Saksbehandler
Andreas Henriksen Aarflot

Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Bispemøtet	Postboks 799 Sentrum	0106 OSLO
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE
Åpen folkekirke	c/o Gard Sandaker- Nielsen, Korsgata 5	0551 OSLO
Bønnelista	c/o Jo HedbergHortensveien 60	3157 BARKÅKER
Frimodig Kirke Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste		

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring – forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endringer i kirkeordningen og forskrift om endringer i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

Høringsnotat 19. desember 2022

Sammendrag

Kirkerådets sammensetning og valgordning ble sist endret med virkning fra 2020. Müller-Nilsen-utvalgets utredning *Samhandling i en selvstendig folkekirke* og rapporten til arbeidsgruppe 3 under Müller-Nilsen-utvalget vurderte Kirkerådets sammensetning og valgordning og fremmet forslag om noen endringer. I den etterfølgende høringen var det imidlertid kun en liten andel av instansene som tok til orde for endringer i sammensetningen. Kirkerådets sammensetning er regulert i kirkeordningen, og ikke i valgreglene. Det betyr at eventuelle endringer i sammensetningen må gjøres i kirkeordningen.

Kirkerådet vurderer å flytte det regelfestede kravet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet fra ett regelverk til et annet; fra kirkeordningen til reglene for valg av Kirkerådet. Samtidig vurderes det om dette kravet til sammensetning skal gjelde for alle valgformer, siden det i praksis ikke er mulig å gjennomføre dette kravet ved forholdsvalg.

Kirkerådet vurderer samtidig om Kirkerådets sammensetning bør endres, ved en eventuell justering i antall prester. Kirkerådet har ikke tatt stilling til om det ønsker å foreslå en slik endring og ber om tilbakemelding fra høringsinstansene.

Når det gjelder valgordning, ga Kirkerådet i saken om kirkelig organisering til Kirkemøtet 2022 uttrykk for at de leke medlemmene i Kirkerådet bør velges enten basert på avtalevalg eller basert på forholdsvalg, samtidig som flertallsvalg ville bli videreført som en mulighet. Kirkerådet varslet samtidig at det ville legge til rette for en høring til bispedømmerådene om endringer i reglene om valg av Kirkerådet langs slike linjer, før Kirkemøtet 2023. Denne hørings-saken følger opp dette.

1 Bakgrunn og innledning

I 2018 traff Kirkemøtet et overordnet prinsippvedtak om Kirkerådets sammensetning (sak KM 15/18). Dette ble fulgt opp med konkrete regelendringer i Kirkemøtet i 2019 (sak KM 07/19), slik at Kirkemøtet i 2020 kunne gjennomføre valg av Kirkerådet

etter de nye reglene. Kirkemøtet behandlet også en sak om valg av varamedlemmer for prestene i 2020 (sak KM 15/20), og regelverket ble fornyet etter ny trossamfunnslov uten innholdsmessige endringer i 2021 (sak KM 20/21).

Etter gjeldende valgforskrift velges Kirkerådet gjennom flertallsvalg. Det innebærer at flertallet kan velge hvem som sitter i Kirkerådet. For at et mindretall i Kirkemøtet skal bli representert i Kirkerådet må et flertall velge representanter fra mindretallet.

Arbeidsgruppe 3 om *Kirkelig demokrati og valgordninger* under Müller-Nilsen-utvalget har utredet og vurdert Kirkerådets sammensetning og valgordning (side 77–90). Også Müller-Nilsen-utvalgets rapport *Samhandling i en selvstendig folkekirke* vurderte dette (se side 79–80), og det var tema for den etterfølgende høringen (se høringsoppsummeringen for kirkelige instanser side 164–169). Nedenfor vil det gjøres nærmere rede for noen av vurderingene fra disse.

I etterkant av høringen har Kirkerådet i en saksorientering til Kirkemøtet uttalt at valgreglene til Kirkerådet skal sendes på høring i forkant av Kirkemøtet 2023 (sak KM 10/22 side 35–36), med utgangspunkt i at valgreglene bør åpne for avtalevalg og forhold valg.

I det følgende gjøres det først rede for spørsmål om endringer i Kirkerådets sammensetning, etterfulgt av nærmere bestemmelser om valgordning og valgreglene. I disse vurderingene redegjøres det for dilemmaer som må vurderes når en valgordning skal utformes. Deretter redegjøres det for økonomiske og administrative konsekvenser. Til slutt i dokumentet ligger forslaget til regelendringer.

2 Kirkerådets sammensetning – endring i kirkeordningen

2.1 Innledning

Med virkning fra 2021 er sammensetningen av Kirkerådet regulert i *kirkeordning for Den norske kirke* § 29 første ledd:

Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, ett fra hvert bispedømme, en lek kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og en biskop valgt av Bispemøtet. For hvert medlem velges det ett varamedlem.

Eventuelle endringer i sammensetningen krever derfor en endring i kirkeordningen. Som nevnt ble spørsmålet om Kirkerådets sammensetning vurdert i Müller-Nilsen-utvalgets utredning og arbeidsgruppe 3 om *Kirkelig demokrati og valgordninger*. Müller-Nilsen-utvalget foreslo at Kirkerådet skulle sammensettes av leder, 15 andre folkevalgte medlemmer av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet, noe som også må ses i sammenheng med at utvalget foreslo at Kirkemøtet ikke skulle bestå av egne kategorier med prest og lek kirkelig tilsatt. I den etterfølgende høringen tok bare liten andel av høringsinstansene til orde for endringer. Forslaget om at

prester og leke kirkelig tilsatte ikke lenger skulle velges særskilt, fikk liten støtte. I sak KM 10/22 uttalte Kirkerådet følgende til Kirkemøtet:

De kirkelige valgreglene vil derfor i utgangspunktet bygge på dagens sammensetning, om ikke Kirkemøtet 2022 treffer prinsippbeslutning om å foreslå endringer. Alternativt vil Kirkerådet også kunne utrede og sende eventuelle forslag til endringer i kirkeordningen på høring av eget initiativ, i henhold til vanlig prosedyre.

Det var ingen av Kirkemøtets medlemmer som tok opp forslag om å treffe prinsippbeslutning om å foreslå endringer i Kirkerådets sammensetning i den aktuelle saken.

I en annen sak på samme kirkemøte, sak KM 11/22 *Kirkelige valgregler og tilhørende endringer i kirkeordningen*, ble det fremmet forslag om at «Kirkerådets sammensetning og regler for valg til Kirkerådet utredes og legges frem som sak til Kirkemøtet i 2023». Forslaget falt.

I tråd med det som ble lagt til grunn i Kirkerådets saksorientering til Kirkemøtet, reiser Kirkerådet spørsmål om det bør gjøres enkelte justeringer i kirkeordningen innenfor rammen av denne saken. Det gjelder Kirkerådets sammensetning, herunder spørsmålet om representasjon fra alle bispedømmer. Reguleringen av spørsmålet om representasjon fra alle bispedømmer foreslås flyttet fra kirkeordningen til valgreglene.

2.2 Kirkerådets oppgaver og ansvar

Over tid har det skjedd en utvikling hvor Kirkerådets oppgaver har blitt flere, og ansvaret har gradvis blitt større. Kirkerådet har fått et tydeligere arbeidsgiveransvar og økonomiansvar. Kirkerådet ivaretar fra 1. januar 2017 utøvelsen av det sentrale arbeidsgiveransvaret for rettssubjektet Den norske kirke. Kirkerådet er også ansvarlig for rammetilskuddet fra staten til Kirkemøtet, noe som utgjør 2 393 millioner kroner i 2023. Kirkerådet leder Den norske kirkes arbeid på nasjonalt nivå og forbereder og gjennomfører Kirkemøtets beslutninger. Kirkerådet har også selv myndighet til å vedta enkelte regelvedtak og har beslutningsmyndighet i enkelte liturgisaker. Kirkerådets rolle kan karakteriseres på ulike måter. Kirkerådet er et valgt, politisk organ for både rettssubjektet Den norske kirke og hele trossamfunnet. Samtidig får Kirkerådet tydeligere oppgaver som et «styre» i rettssubjektet Den norske kirke. Disse spørsmålene bør følges opp i arbeidet med ny kirkelig organisering, som en del av Kirkemøtets bestilling om å tydeliggjøre ansvaret til folkevalgte styringsorganer og deres valgte ledere, og styrke rammevilkårene. I sammenhengen her kan denne utviklingen tilsi at nye hensyn gjør seg gjeldende, eller at hensyn bør vektas annerledes, når Kirkerådets sammensetning og valgordning skal vurderes. På denne bakgrunnen, og som ledd i en skrittvis utvikling, vurderer Kirkerådet nå om det bør gjøres enkelte justeringer i Kirkerådets sammensetning.

2.3 Regulering av at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet

I dag er det altså fastsatt i kirkeordningen at det skal være ett lekt medlem fra hvert bispedømme i Kirkerådet. Dette er et prinsipp som Kirkemøtet slo fast i 2018, noe det var bred tilslutning til i forkant. Det har sin begrunnelse i at Kirkerådet leder Den norske kirkes arbeid på nasjonalt nivå, og at det øverste utøvende organet i en landsdekkende folkekirke også må ha representasjon fra hele landet.

Utviklingen av Kirkerådets oppgaver og introduksjonen av ulike grupper i Kirkemøtet kan utfordre prinsippet om at alle bispedømmer fortsatt skal være representert i Kirkerådet. Spørsmålet blir om det i dag bør legges større vekt på at Kirkerådet har behov for ulike typer fagkompetanse for å ivareta det ansvaret Kirkerådet har, eller på at lederne fra de ulike gruppene i Kirkemøtet skal kunne bli representert i Kirkerådet.

Forholdsvalg (listevalg) av Kirkerådet, slik Kirkerådet har pekt på at det ønsker i saksorienteringen til Kirkemøtet 2022, vil i praksis ikke være forenlig med prinsippet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet. Se nærmere om dette i avsnitt 3.3.

For å gi Kirkemøtet et handlingsrom i dette spørsmålet foreslår Kirkerådet en teknisk flytting av regelen om at hvert bispedømmeråd skal være representert i Kirkerådet fra ett regelsett til et annet; fra kirkeordningen til forskrift om regler for valg av Kirkerådet. En slik flytting åpner for at Kirkemøtet i valgreglene vil kunne gjøre unntak fra hovedregelen om representasjon fra hvert bispedømme.

2.4 Eventuelle justeringer i Kirkerådets sammensetning

Da Kirkerådets sammensetning sist ble behandlet, vedtok Kirkemøtet prinsipper om Kirkerådets sammensetning på ett møte (2018), og konkrete valgeregler på det etterfølgende møtet (2019). Bakgrunnen var at valgreglene vil kunne utformes svært forskjellig, avhengig av hvilke premisser for sammensetning som blir lagt.

Hvis det skal gjøres endringer i sammensetningen, må forslag om dette sendes på høring slik at slike regelendringer er tilstrekkelig utredet til at Kirkemøtet kan treffe vedtak, jf. Kirkemøtets forretningsorden § 2-4.

Spørsmålet om Kirkerådets sammensetning henger også til en viss grad sammen med Kirkemøtets sammensetning. Müller-Nilsen-utvalgets forslag om at Kirkerådet ikke lenger skulle ha særskilt representasjon av prest og lek kirkelig tilsatt, hang sammen med at utvalget mente at disse ikke lenger skulle være representert i Kirkemøtet på samme måte som i dag. Eventuelle større endringer i Kirkerådets sammensetning bør derfor gjøres i sammenheng med eventuelle endringer i Kirkemøtet sammensetning.

Det kan samtidig vurderes om det er rom for å gjøre noen *justeringer* i Kirkerådets sammensetning i denne omgangen, som et ledd i en skrittvis utvikling. Større endringer i sammensetningen vil kunne vurderes i en senere omgang. Kirkerådet ble fra 2020 utvidet med to medlemmer. Det er i dag 17 medlemmer av rådet, i tillegg til

at de tre lederne av hhv. Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd og Den norske kirkes ungdomsutvalg møter fast med tale- og forslagsrett. Det kan vurderes om rådet bør reduseres noe i størrelse for å legge til rette for mer effektive møter.

Samtidig er det et spørsmål om balansen mellom prester og leke medlemmer i Kirkerådet bør justeres. Noen av medlemmene i arbeidsgruppe 3 under hovedutvalget for kirkelig organisering mente «at ordningen kan sies å gi en uforholdsmessig høy representasjon av prestene (..) i Kirkemøtet i Kirkerådet; 4 av de 11 prestene (...) vil sitte i Kirkerådet, med tilsvarende antall varamedlemmer» (side 80). I praksis betyr det at åtte av de elleve medlemmene i Kirkemøtet enten er medlem eller varamedlem til Kirkerådet.

Antallet prester i Kirkerådet har vært konstant siden Kirkerådet først ble opprettet i 1970, mens antallet leke medlemmer har blitt utvidet fra åtte til elleve. Kirkerådets oppgaver har endret seg betraktelig siden 1970, fra å være et sentralkirkelig forvaltningsorgan innen statskirkeordningen til å bli det utøvende organet («styret») for Den norske kirke etter endringene i relasjonen mellom stat og kirke. Det bør fortsatt være en representasjon av prester i Kirkerådet i tillegg til biskopen, men det kan vurderes om antallet prester bør reduseres. Kirkerådet vurderer flere alternativer og ønsker høringsinstansenes synspunkter på disse.

Dagens antall prester kan videreføres, antallet kan reduseres til to eller en kan redusere til én prest, jf. alternativene nedenfor.

Når det gjelder biskopen valgt av Bispemøtet, følger det av Bispemøtets forretningsorden § 6 at preses er medlem av Kirkerådet. Müller-Nilsen-utvalget foreslo at dette burde fremgå direkte av kirkeordningen. Kirkerådet foreslår å følge opp dette, ved å presisere at det er preses i Bispemøtet som er biskopen som sitter i Kirkerådet, med visepreses som vara. Dette er likt for alle alternativene nedenfor.

Alternativ A

Alternativ A innebærer at bestemmelsen om dagens sammensetning i Kirkerådet i hovedsak videreføres i kirkeordningen, men at kravet om at de leke medlemmene skal komme fra hvert bispedømme, flyttes fra kirkeordningen til annet regelsett. I dette alternativet legges det vekt på at Kirkemøtet med virkning fra 2020 vedtok en ny sammensetning av Kirkerådet. At det er flere prester i Kirkerådet, bidrar gjerne til at det blir bredde i synspunktene blant prestene, noe som kan være nyttig i liturgisaker mv.

Alternativet innebærer altså en videreføring av 17 medlemmer i Kirkerådet.

I dette alternativet vil kirkeordningen § 29 første ledd endres til følgende:

Kirkerådet består av elleve leke *medlemmer*, en lek kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og *preses* i Bispemøtet. *Visepreses er vara for preses*. For hvert *øvrig* medlem velges det ett varamedlem.

Alternativ B

I alternativ B beholdes antallet medlemmer i Kirkerådet (17 medlemmer), men det gjøres en endring i antallet leke medlemmer og antallet prester. De leke medlemmene utvides fra elleve til 13, og antallet prester reduseres fra fire til to. Når det blir flere leke plasser i Kirkerådet, vil en lettere kunne ivareta at alle bispedømmer blir representert av leke medlemmer i Kirkerådet, samtidig som lederne av ulike grupperinger i Kirkemøtet i større grad vil kunne bli representert.

I dette alternativet vil kirkeordningen § 29 første ledd endres til følgende:

Kirkerådet består av 13 leke *medlemmer*, en lek kirkelig tilsatt og *to prester* valgt av Kirkemøtet og *preses* i Bispemøtet. *Visepreses er vara for preses*. For hvert *øvrige* medlem velges det ett varamedlem.

Dette alternativet vil kreve flere endringer i valgreglene, uten at disse er tegnet ut i forslaget nedenfor. Det vil blant annet måtte vurderes antall kandidater på valglisten ved flertallsvalg mv. og antall kandidater på innstillingen ved avtalevalg mv. Eventuelle følgeendringer i reglene for dette konkrete alternativet vil ved behov bli tegnet ut i etterkant av høringen.

Alternativ C

Alternativ C innebærer en reduksjon med to prester, slik at Kirkerådet skal bestå av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet.

Alternativet innebærer at Kirkerådet består av 15 medlemmer.

I dette alternativet vil kirkeordningen § 29 første ledd endres til følgende:

Kirkerådet består av elleve leke *medlemmer*, en lek kirkelig tilsatt og *to prester* valgt av Kirkemøtet og *preses* i Bispemøtet. *Visepreses er vara for preses*. For hvert *øvrige* medlem velges det ett varamedlem.

Alternativ D

Alternativ D innebærer at Kirkerådet skal bestå av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og en prest valgt av Kirkemøtet, og preses i Bispemøtet. Det utgjør totalt 14 medlemmer. Arbeidsgruppe 3 la vekt på at antallet medlemmer i Kirkerådet bør være et oddetall, for å unngå at møteleders stemme blir avgjørende i saker hvor det er stemmelikhet. I forlengelsen av dette kunne en ha vurdert om det bør være elleve leke medlemmer, i tillegg til lederen. Enkelte har hevdet at lederen, i mindre grad enn andre medlemmer i Kirkerådet, kan ivareta sitt bispedømmes perspektiv særskilt, siden lederen primært har et ansvar for å ivareta helheten. Mot dette kan det argumenteres med at alle medlemmene av Kirkerådet har et helhetlig ansvar for

hele kirken, og at ingen er valgt inn i Kirkerådet for å representere sitt bispedømme. Dette alternativet legger størst vekt på å redusere antallet medlemmer av Kirkerådet.

I dette alternativet vil kirkeordningen § 29 første ledd endres til følgende:

Kirkerådet består av elleve leke *medlemmer*, en lek kirkelig tilsatt og en prest valgt av Kirkemøtet og *preses* i Bispemøtet. *Visepreses* er vara for *preses*. For hvert *øvrig* medlem velges det ett varamedlem.

3 Valgordning og valgeregler

3.1 Innledning og avgrensning

I valgforskningen understrekes det at en valgordning er et resultat av kompromisser mellom grupper som kan ha svært ulike interesser knyttet til utformingen. Det finnes ingen ordning som fullt ut tilfredsstillende alle ideelle krav.¹ Uansett hvilken ordning man velger, vil det kunne dukke opp effekter som man ikke har tenkt på, eller som er i strid med det man ønsker. Valgordningen til Kirkerådet inneholder flere dilemmaer og ulike kabaler som må løses.

Kirkerådet har i sak KM 10/22 lagt til grunn at det beste vil være at valgreglene inneholder en åpning både for avtalevalg og forholdsvalg. Hvis de ulike listene som er representert i Kirkemøtet, kan bli enige om gjennomføringen av valget, kan valget av Kirkerådet gjennomføres som avtalevalg. Hvis det ikke er tilstrekkelig oppslutning om avtalevalg, vil valget kunne gjennomføres som forholdsvalg (listevalg). For å ta høyde for en situasjon hvor det eventuelt ikke er flere lister i Kirkemøtet, antok Kirkerådet samtidig at det kan være hensiktsmessig å videreføre en mulighet for flertallsvalg.

Innledningsvis er det nødvendig å avgrense hvem valgordningen med avtalevalg og forholdsvalg skal gjelde for.

Valget av leder er annerledes enn valget av de øvrige leke medlemmene til Kirkerådet. Etter dagens regler skal det avholdes en særskilt avstemning ved valg av leder, og til forskjell fra øvrige leke medlemmer er det krav om at leder velges med alminnelig flertall. Det forutsettes at Kirkemøtet fortsatt bør velge lederen ved alminnelig flertall, gjennom en særskilt avstemning. Lederen holdes derfor utenom avtalevalget. Slik er det også i kommuneloven, der det er fastsatt at lederen i folkevalgte organ skal velges ved flertallsvalg, jf. kommuneloven § 7-4.

Kirkerådet har i dag fire prester og én lek kirkelig tilsatt. Kirkerådet vurderer om det er aktuelt å foreslå endringer i antallet prester. Prest[er] og lek kirkelig tilsatt bør uansett holdes utenom avtalevalget og forholdsvalget, men bør heller velges særskilt gjennom flertallsvalg.

¹ Bernt Aardal (2010). «Den norske stortingsvalgordningen og dens politiske konsekvenser» i Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift nr. 2, 2010, s. 75–104.

Kirkerådet foreslår derfor at Kirkerådets leder velges av Kirkemøtet ved alminnelig flertall, at Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg, mens prest[ene] og lek kirkelig tilsatt velges ved flertallsvalg.

Når det åpnes for at de leke medlemmene kan velges ved enten avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg, er det fordi det ikke er gitt at tilstrekkelig mange av Kirkemøtets medlemmer vil kunne bli enige om en avtale om en felles innstilling etter reglene om avtalevalg. Da vil det være nødvendig å kunne gjennomføre valget enten som forholdsvalg eller som flertallsvalg.

3.2 Nærmere om avtalevalg ved valg av leke medlemmer

Avtalevalg er en valgform hvor grupperinger i Kirkemøtet kan gå sammen om et felles forslag til én, helhetlig innstilling som ivaretar en forholdsmessig sammensetning av grupperingene ved valget av leke medlemmer. Den godkjennes i sin helhet av Kirkemøtet med et kvalifisert flertall. Valgformen gir mulighet til å sikre at ulike grupperinger blir forholdsmessig representert i organet, uten at det er flertallet som avgjør hvem som skal bli representert fra mindretallet.

Avtalevalg benyttes også ved kommunestyrets valg av blant annet formannskap eller folkevalgte organer i kommunen, jf. kommuneloven § 7-7. Ved avtalevalg i kommunestyret er det krav om enstemmighet for at avtalevalg skal gjennomføres. Hvis ett medlem krever det, skal valget gjennomføres som forholdsvalg. Dette vurderes som for strengt for Kirkemøtets del. Det vil kunne oppfattes som urimelig om ett medlem kan hindre avtalevalg dersom de øvrige 115 medlemmene ønsker det. Samtidig bør det være krav om kvalifisert flertall for å kunne gjennomføre et avtalevalg. Hvis det hadde blitt satt et krav om alminnelig flertall, ville det gitt et flertall en enda større mulighet til å avgjøre hvilke medlemmer som blir valgt, enn om det gjennomføres en avstemning etter de ordinære reglene. Det kan fastsettes et kvalifisert flertall på for eksempel 2/3 eller 3/4, for at avtalevalg skal gjennomføres. Det foreslås derfor et krav om at det bør være 2/3 flertall om å gjennomføre valget som avtalevalg. Høringsinstansene bes om å vurdere om 2/3 flertall er riktig nivå, eller om kravet til avtalevalg bør ha enda større oppslutning for å kunne gjennomføres.

Ved avtalevalg etter kommuneloven er det fastsatt at valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer. Det foreslås at varamedlem for lederen også inkluderes særskilt her. I regelverket er det ikke tatt stilling til hvem som har ansvar for å utarbeide innstillingen. Det vurderes som at det heller ikke for Kirkemøtets del vil være nødvendig å regulere; dette er noe som grupperinger i Kirkemøtet er best egnet til å finne ut av uten nærmere regulering. Det vil være tilstrekkelig at innstillingen legges frem av et medlem av Kirkemøtet med forslagsrett. Hverken Kirkemøtets nominasjonskomité eller Kirkemøtets valgkomité vil ha oppgaver i forbindelse med utarbeidelsen av en slik innstilling. I prinsippet innebærer dette at det kan fremmes flere innstillinger av medlemmer og representanter med forslagsrett, men som følge av at det er et krav

om 2/3 flertall, må det forutsettes at forslagsstillerne som legger frem et forslag til innstilling, har bred støtte i Kirkemøtet.

Det er et spørsmål om det bør regelfestes at hvert forslag skal inneholde representasjon fra hvert bispedømme, jf. kapittel 2 over. Her er det to alternativer som Kirkerådet ber høringsinstansene om å vurdere særskilt:

- *Alternativ 1:* Det regelfestes at hvert forslag *skal* inneholde minst et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, slik at alle bispedømmene blir representert når det gjennomføres avtalevalg.
- *Alternativ 2:* Det innføres ikke et krav om geografisk representasjon. Det innebærer at det blir opp til gruppene som går sammen om innstillingen, å ivareta geografisk representasjon i den grad de ønsker.

En kunne også ha vurdert om det skulle foreslås å regelfeste et krav om at ulike *regioner* skal være representert i innstillingen. Det vil imidlertid medføre kompliserte vurderinger av hvilke bispedømmer som naturlig vil høre til ulike regioner. Det kan også antas at Kirkemøtet, og gruppene i Kirkemøtet, uansett vil være opptatt av å ivareta representasjon fra hele landet.

Det forutsettes at et avtalevalg må oppfylle de kravene til representasjon av menn og kvinner og ungdomsrepresentasjon som ellers er fastsatt i regelverket. Det innebærer at det vil være et krav om at innstillingen må inneholde minst 40 prosent kvinner og 40 prosent menn og – om mulig – minst 20 prosent unge under 30 år. Det er nødvendig å ta et forbehold om «om mulig» fordi det kan tenkes at det ikke er nok innvalgte medlemmer i Kirkemøtet under 30 år til å oppfylle et slikt krav. Om det er nok innvalgte medlemmer under 30 år, *må* innstillingen inneholde så mange kandidater under 30 år.

Når det gjelder utformingen av innstillingen ellers, vil det være opp til grupperingene å bli enige. Kirkerådet legger til grunn at grupperingene blir enige seg imellom om hvor mange mandater, fra hvilke bispedømmer de enkelte mandatene skal komme og kjønnsfordeling grupperingene mellom, for å tilfredsstille kravene til innstillingen. Ut over det vil det være opp til den enkelte grupperingen selv å bestemme hvem av sine egne medlemmer som skal fylle plassen. Kirkerådet legger også til grunn at gruppene i forbindelse med utarbeidelsen av innstillingen sikrer at medlemmene så langt som mulig får et varamedlem fra sin egen gruppe. Samtidig kan det tenkes eksempler hvor en gruppe kan tenke seg å få en vara fra en samarbeidende gruppe, f.eks. hvis gruppene har inngått listesamarbeid ved valget til Kirkemøtet, eller at en gruppe som inngår i avtalevalget, kun har ett mandat i Kirkemøtet. Gruppene vil selv kunne ta hensyn til slike eksempler i forbindelse med utarbeidelsen av innstillingen.

De samiske representantene fra de tre nordligste bispedømmene og døvemenighetenes representant i Kirkemøtet kan i dag velges til Kirkerådet som leke medlemmer, men disse representantene er ikke valgt inn fra noen gruppering. Dersom disse skal bli representert, må grupperingene eventuelt ta dem med inn i innstillingen.

Kirkerådet foreslår etter dette følgende to alternative bestemmelser om avtalevalg:

<i>Alternativ 1 – med geografisk krav</i>	<i>Alternativ 2 – uten geografisk krav</i>
<p>§ 3-2. Avtalevalg Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg. Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer. Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent. Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</p>	<p>§ 3-2. Avtalevalg Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg. Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer. Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent. Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</p>

3.3 Nærmere om forholdsvalg ved valg av leke medlemmer

Det forventes at det vil være ulike grupper innvalgt i Kirkemøtet etter kirkevalget i 2023. Når Kirkerådet tidligere har blitt valgt gjennom flertallsvalg, innebærer det at flertallet av medlemmene i Kirkemøtet har kunnet bestemme hvem som skal sitte i Kirkerådet. Et alternativ til dagens ordning er en valgordning som bygger på prinsippet om forholdsvalg, hvor ulike lister blir forholdsmessig representert. Kirkerådet mener det bør åpnes for forholdsvalg til Kirkerådet, dersom valget ikke blir gjennomført som avtalevalg.

Særlig om kravet til at alle bispedømmene skal være representert i Kirkerådet ved forholdsvalg

Arbeidsgruppe 3 under Müller-Nilsen-utvalget drøftet ulike måter for forholdsvalg til Kirkerådet, se kapittel 8.5.4. I den forbindelse vises det særlig til følgende vurderinger:

«Forholdsvalg er en modell som er komplisert å forene med at alle bispedømmene skal være representert. Ved å bygge videre på eksempelet i 8.3.4.1 kan dette illustreres.»

I dette eksempelet skulle det velges elleve leke medlemmer ved forholdsvalg, hvor det var tre grupper i Kirkemøtet. Gruppe A fikk mandat nr. 1, 3, 6, 8, 9 og 11, totalt seks mandater. Gruppe B får mandat nr. 2, 4, 7 og 10, totalt fire mandater.

Gruppe C får mandat nr. 5, ett mandat.

«I dette eksempelet er det tre grupper i Kirkemøtet, og hver av dem stiller liste ved valget av Kirkerådet. Hva skjer hvis alle tre listene har listetopper fra samme bispedømme, for eksempel Oslo? Da vil i utgangspunktet gruppe A få inn sin kandidat fra Oslo fordi de får mandat nr. 1, mens gruppe B og C sine listetopper vil falle ut fra Kirkerådet, fordi Oslos plass allerede er fylt. Mandat nr. 2 går til gruppe B, hvor nr. 2 på listen kommer fra Borg. Gruppe A og C vil dermed ikke kunne være representert fra Borg. Mandat nr. 3 går til gruppe A, fra Bjørgvin. Slik fortsetter det til gruppe C får mandat nr. 5. Det kan imidlertid tenkes at C kun har innvalgte kirkemøtemedlemmer fra de bispedømmene som allerede har blitt kåret. For at gruppe C skal kunne bli representert, vil man da måtte gå opp igjen til det mandatet fra bispedømmet hvor gruppe C har et innvalgt medlem fra. Det vil innebære at det vil være lite forutberegnelighet for de enkelte grupperinger hvem de kan regne med å få valgt inn i Kirkerådet, og de kan ende med at listetoppene ikke blir representert, med unntak av den største grupperingen.

Dette viser at kombinasjonen av forholdsvalg og at hvert bispedømme skal være representert, vil medføre en komplisert valgordning hvor det vil være vanskelig å forutse resultatet på kandidatnivå, ut over at de ulike grupperingene vil være forholdsmessig representert» (86–87).

Arbeidsgruppe 3 konkluderte derfor med følgende:

«Dette kan tilsi at hvis det skal være forholdsvalg, bør kravet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet fjernes. Arbeidsgruppen mener i den sammenheng at det vil være et viktigere hensyn å ta at Kirkerådet gjenspeiler meningene i Kirkemøtet (substansiell representasjon), enn at Kirkerådet gjenspeiler geografiske hensyn (deskriptiv representasjon).»

Hensynet til at alle bispedømmer skal være representert i Kirkerådet, er et viktig hensyn som Kirkemøtet tidligere har fremhevet. I en landsdekkende folkekirke er det et viktig hensyn at alle landsdeler og bispedømmer er representert i det øverste utøvende organet. Dette hensynet må veies opp mot hensynet til at de ulike gruppene skal være representert i Kirkerådet på et forutsigbart vis, og at gruppene i størst mulig grad får mulighet til å bli representert av listetoppene sine. Avtalevalg og flertallsvalg vil kunne legge til rette for at alle bispedømmer blir representert, men et slikt krav vil være lite forenlig med ordningen for forholdsvalg. Det vurderes derfor som nødvendig å fjerne kravet om at alle bispedømmer skal være representert, i de tilfellene det gjennomføres et forholdsvalg.

Valgordningen vil bli komplisert og lite forutsigbar for medlemmene i Kirkemøtet, om det skal gjennomføres forholdsvalg kombinert med kravet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet. Et alternativ til å oppheve kravet om at alle bispedømmer skal være representert i Kirkerådet ved forholdsvalg, vil være

at det ikke åpnes for forholdsvalg. Da vil de to andre valgformene stå igjen: avtalevalg eller flertallsvalg.

Dersom det innføres en mulighet for forholdsvalg, innebærer forslaget at det ikke vil være et krav om representasjon fra alle bispedømmene. Det betyr at det vil bli opp til gruppene i Kirkemøtet å ivareta en geografisk representasjon i Kirkerådet gjennom sine listeforslag.

Særlig om metode for valgoppgjøret

Arbeidsgruppe 3 har pekt på at forholdsvalg til Kirkerådet kan benytte den samme metoden for valgoppgjør som ved valg av Kirkemøtet (St. Lagues metode), den metoden som benyttes ved offentlige valg (St. Lagues modifiserte metode) eller den metoden som benyttes ved forholdstallsvalg til formannskap etter kommuneloven (d'Hondts metode). Arbeidsgruppe 3 anbefalte at den samme metoden som benyttes ved valget av Kirkemøtet også bør legges til grunn ved valget av Kirkerådet. Forslaget til regelverk er i tråd med dette.

Det er et særlig spørsmål om det skal være mulighet for medlemmene av Kirkemøtet til å rette på stemmesedlene når det gjennomføres forholdsvalg, for eksempel ved å gi tilleggsstemme til noen kandidater. En adgang til å rette på stemmesedlene vil gi Kirkemøtets medlemmer større innflytelse på valget av medlemmer i Kirkerådet, på bekostning av gruppenes muligheter til å styre hvem som skal bli valgt inn fra sin gruppe. For at valget ikke skal bli for komplisert foreslås det at det ikke skal være adgang til å gjøre endringer på stemmesedlene.

Forslaget til regler bygger ellers på reglene om forholdsvalg i folkevalgte organer i kommunen.

3.4 Nærmere om flertallsvalg ved valg av leke medlemmer

En bestemmelse om flertallsvalg av leke medlemmer til Kirkerådet må anses som en beredskapsbestemmelse. Dette vil først og fremst være aktuelt hvis det ikke gjennomføres avtalevalg eller forholdsvalg. Det må derfor først avklares om det er kandidater som fremmer forslag om avtalevalg. Hvis det ikke er tilfelle, må det avklares om det gjennomføres forholdsvalg. Dersom ingen grupper i Kirkemøtet fremmer forslag til lister ved forholdsvalg, må det gjennomføres flertallsvalg. Det forutsetter i så fall at det må være valgkomiteen som fremmer innstilling på bakgrunn av en prosess under Kirkemøtet.

Den gjeldende ordningen er en flertallsvalgordning med to valgog ganger. Dette er begrunnet i at en slik ordning legger til rette for at Kirkemøtet kan ivareta sine målsetninger om at det skal være minst 40 prosent av hvert kjønn og minst 20 prosent under 30 år i Kirkerådet, ved at det får mulighet til å se an valgresultatet fra andre valgog gang før de siste medlemmene velges. Dersom Kirkerådet etter den første valgog gangen ligger an til å få overrepresentasjon av ett kjønn, og manglende representasjon av unge under 30 år, vil Kirkemøtet få anledning til å avgi stemmer på kandidater som vil kunne gjøre Kirkerådet mer balansert, jf. sak KM 07/19.

Siden ordningen med flertallsvalg er en beredskapsbestemmelse som antas å få liten praktisk betydning, vil det være et alternativ at ordningen med flertallsvalg forenkles, slik at det ved flertallsvalg kun gjennomføres én valgomgang (Alternativ 1). Dette alternativet vil forenkle både regelverket og valggjennomføringen.

Et annet alternativ vil være å videreføre muligheten for å gjennomføre to valgomganger ved flertallsvalg, slik at om lag halvparten av medlemmene velges i en valgomgang, hvorpå den andre halvparten velges i en annen valgomgang, slik ordningen er i dag (Alternativ 2). Kirkemøtet har tidligere lagt vekt på at denne ordningen gir Kirkemøtet mulighet til å se an valgresultatet fra den første valgomgangen før de siste medlemmene, og dermed i større grad mulighet til å unngå overrepresentasjon av et kjønn eller manglende representasjon av unge under 30 år.

Kirkerådet ber høringsinstansene om å gi tilbakemelding på dette spørsmålet.

Det foreslås å fastsette at flertallsvalget av leke medlemmer gjennomføres sammen med flertallsvalget på prest og lek kirkelig tilsatt, jf. nedenfor.

3.5 Nærmere om flertallsvalg ved valg av prester og lek kirkelig tilsatt

Etter gjeldende regler er det fastsatt at alle prester og lek kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet. Prestene og lek kirkelig tilsatt velges samtidig med Kirkerådets øvrige medlemmer, utenom leder, fordelt på to valgomganger. Først velges fem leke medlemmer, lek kirkelig tilsatt og to prester. Deretter velges de resterende fem leke medlemmene og to prester.

Spørsmålet om valg av prest og lek kirkelig tilsatt vil måtte utformes noe forskjellig, avhengig av det overordnede valget om antall prester som skal sitte i Kirkerådet. I regelutkastet er det forsøkt å ta høyde for dette ved at antallet prester settes i klammeparentes for å synliggjøre at regelen vil måtte utformes noe forskjellig, avhengig av antall medlemmer.

I utgangspunktet legges det til grunn at både prestene/presten og lek kirkelig tilsatt i de nye reglene bør velges som medlemmer i en valgomgang. Deretter bør det velges varamedlemmer i en annen valgomgang. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Hvis valget av leke medlemmer gjennomføres som flertallsvalg, bør både de leke medlemmene, prest og lek kirkelig tilsatt velges som medlemmer sammen med de leke medlemmene. Om flertallsvalget av leke medlemmer gjennomføres som én valgomgang, velges prestene/presten og lek kirkelig tilsatt i samme valgomgang. Om flertallsvalget av leke medlemmer gjennomføres som to valgomganger, bør lek kirkelig tilsatt og halvparten av prestene velges i første valgomgang, og de resterende prestene i andre valgomgang. Hvis det kun velges én prest, jf. alternativ D ovenfor, bør lek kirkelig tilsatt velges i en omgang og presten i den andre omgangen. Her er det en del ting som avhenger av hverandre og må ses i sammenheng.

Deretter bør det velges varamedlemmer i en annen valgomgang.

3.6 Nominasjonskomiteens rolle etter nye regler

I dagens ordning velger det siste Kirkemøtet i perioden en nominasjonskomité. Bispedømmerådene sender forslag til nominasjonskomiteen, og nominasjonskomiteen utarbeider på denne bakgrunnen en valgliste til Kirkemøtet. Etter gjeldende regler er det fastsatt at bispedømmerådene i de tre nordligste bispedømmene *bør* foreslå minst en same blant de tre leke medlemmene de skal foreslå. Dette faller da bort og vil måtte ivaretas av gruppene i Kirkemøtet.

Nominasjonskomiteen fremmer også forslag til medlemmer av Mellomkirkelig råd, Den norske kirkes klagenemnd og Den norske kirkes kontrollutvalg. Kirkemøtet velger også en valgkomité på sitt første møte i perioden, som forbereder andre valg og leder gjennomføringen av valgene på Kirkemøtet.

Forslagene om å åpne for avtalevalg, forholdvalg eller flertallsvalg ved valget av de leke medlemmene betyr i praksis at nominasjonskomiteen ikke lenger vil ha en rolle med å forberede valget av de leke medlemmene. Det vil først bli klart om det ikke blir avtalevalg eller forholdvalg på et sent tidspunkt, noe som tilsier at det blir valgkomiteen som under Kirkemøtet eventuelt må forberede et flertallsvalg. Fordi det følger av reglene at alle prester og alle leke kirkelig tilsatte er kandidater til valget av prester og lek kirkelig tilsatt, trenger man heller ikke en nominasjonskomité for å forberede valget av disse medlemmene til Kirkerådet.

I praksis innebærer det at det kun gjenstår at nominasjonskomiteen har ansvaret for å forberede ledervalget til Kirkerådet. Med ulike grupperinger i Kirkemøtet vil det være nærliggende at valgkomiteen vil kunne ta ansvaret for å ta imot og legge frem forslag på lederkandidater for Kirkemøtet. Det kunne tilsi at nominasjonskomiteen ikke videreføres. Samtidig har nominasjonskomiteen som nevnt også ansvaret for å forberede valget av Mellomkirkelig råds medlemmer fra Kirkemøtet, Den norske kirkes klagenemnd og kontrollutvalget. Dette kan tale for at nominasjonskomiteen videreføres. Høringsinstansene oppfordres til å ta stilling til dette spørsmålet. I forslaget til regler er nominasjonskomiteen inntil videre foreslått videreført.

Ved nyvalg og suppleringsvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget. Nyvalg i valgperioden skal skje dersom Kirkerådets leder eller Kirkerådet har gått av etter at et mistillitsforslag har fått flertall i Kirkemøtet. Suppleringsvalg er valg til en plass som står ubesatt.

Ved nyvalg vil Kirkerådet kunne velges basert på avtalevalg, forholdvalg eller flertallsvalg. Det er først dersom nyvalget av Kirkerådet eller Kirkerådets leder gjennomføres som flertallsvalg, at valgkomiteen vil få en rolle.

Det foreslås å presisere at suppleringsvalg gjennomføres som flertallsvalg. I praksis gjennomføres det suppleringsvalg når det er en varaplass som står ubesatt. Det vil ikke være mulig å gjennomføre forholdsvalg når det kun er én plass som står ubesatt, og det antas at det ikke er like hensiktsmessig å gjennomføre et avtalevalg når det er snakk om én varaplass. Hvis varaplassen det er snakk om, kommer fra en gruppe som er valgt inn gjennom avtalevalg eller forholdsvalg, antas det at Kirkemøtet vil sikre at en kandidat fra den aktuelle gruppen blir valgt i suppleringsvalget.

3.7 Kjønnbalanse i Kirkerådet

Müller-Nilsen-utvalget foreslo at kvinner og menn skal være representert med minst 40 prosent i Kirkerådet etter valgoppgjøret. Gjeldende regler fastsetter at kvinner og menn skal være representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på valglisten, men det er ikke en garanti for at Kirkemøtet faktisk velger minst 40 prosent av hvert kjønn.

I høringen til Müller-Nilsen-utvalgets rapport delte høringsinstansene seg i tre grupper i spørsmålet om krav til balanse mellom kvinner og menn i Kirkerådet. Drøyt fire av ti hadde ingen merknad til spørsmålet, mens de øvrige delte seg i to omtrent jevnstore grupper, hvor nesten tre av ti mener kravet enten må være minst 40 prosent kvinner og menn i Kirkerådet etter valgoppgjøret, eller minst 40 prosent kvinner og menn på valglisten.

Med både muligheten for avtalevalg, forholdsvalg og flertallsvalg er det ulike muligheter for hvordan kjønnbalanse kan ivaretas ved valget av de leke medlemmene.

- Ved avtalevalg foreslås det å fastsette et krav om at innstillingen skal inneholde minst 40 prosent av hvert kjønn.
- Ved forholdsvalg foreslås det en mekanisme som både sikrer kjønnbalanse fra de enkelte listene på listeforslagene og etter valgoppgjøret.
- Ved flertallsvalg foreslås det å videreføre kravet om at valglisten skal inneholde minst 40 prosent av hvert kjønn, men at det ikke fastsettes bestemmelser om at dette skal gjelde etter valgoppgjøret.

Det presiseres at reglene om kjønnbalanse er gjort gjeldende for de leke medlemmene, dvs. ikke for prest og lek kirkelig tilsatt. Vurderingen er at det vil være vanskelig å utforme regler som kan ta hensyn til en eventuell underbalanse av ett kjønn når man ser hele Kirkerådets sammensetning som en helhet. Det legges i den forbindelse også vekt på at Kirkerådets sammensetning i stor grad har ivaretatt en kjønnbalanse, uten nærmere regler om dette.

3.8 Andre bestemmelser

Ellers foreslås det i hovedsak å videreføre andre bestemmelser i dagens valgforskrift, både når det gjelder nyvalg, suppleringsvalg, valgkomiteens rolle, stemmelikhet, fratredelse og mindre endringer. Bestemmelsen om at Kirkerådets medlemmer og varamedlemmer må være medlemmer av Kirkemøtet, foreslås også videreført.

4 Endring i virksomhetsreglene for Kirkerådet

I forlengelsen av forslaget til endring i valgreglene foreslår Kirkerådet også en endring i virksomhetsreglene for Kirkerådet. I *forskrift om regler om formene for bispedømmerådets virksomhet* er det fastsatt at «[b]ispedømmerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når biskopen (eventuelt fungerende biskop) og minst fem andre medlemmer er til stede og gir stemme i saken», jf. § 5.

Tilsvarende bestemmelse finnes ikke i virksomhetsreglene for Kirkerådet. Kirkerådet foreslår å fastsette at Kirkerådet bare «kan gjøre gyldig vedtak når *preses (eventuelt fungerende preses)* og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken». Dette som et uttrykk for samvirkeprinsippet mellom tjenesten med ord og sakrament og valgte representanter for medlemmene («embete og råd»), for å tydeliggjøre at rådet ikke kan fatte vedtak uten at preses deltar. Forslaget til bestemmelse bygger på ordlyden i virksomhetsreglene for bispedømmerådet.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Antallet medlemmer i Kirkerådet vil ha betydning for kostnader i forbindelse med gjennomføring av møter, herunder reiseutgifter, overnatting, tapt arbeidsfortjeneste og møtegodtgjørelse. I gjennomsnitt anslås det at utgiftene per medlem er ca. kr 55 000 per år (inkludert tapt arbeidsfortjeneste). Kostnadene man har ved dagens sammensetning, inkludert deltakelsen til de tre lederne av Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd og Den norske kirkes ungdomsutvalg, er anslått til ca. kr 1 045 000 per år. Leder av Kirkerådet holdes da utenom.

Ved en videreføring av samme antall medlemmer som i dag, vil kostnadene videreføres på samme nivå som tidligere.

Forslag til regelendringer som sendes på høring

Forskrift om endringer i kirkeordning for Den norske kirke

Fastsettes av Kirkemøtet X. august 2023 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd.

I

I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 29 første ledd skal lyde:

Alternativ A	Alternativ B	Alternativ C	Alternativ D
Kirkerådet består av elleve leke <i>medlemmer, en lek</i> kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og <i>preses i</i> Bispemøtet. <i>Visepreses er vara for preses.</i> For hvert <i>øvrige</i> medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av <i>tretten</i> leke <i>medlemmer, en lek</i> kirkelig tilsatt og <i>to prester</i> valgt av Kirkemøtet og <i>preses i</i> Bispemøtet. <i>Visepreses er vara for preses.</i> For hvert <i>øvrige</i> medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av elleve leke <i>medlemmer, en lek</i> kirkelig tilsatt og <i>to prester</i> valgt av Kirkemøtet og <i>preses i</i> Bispemøtet. <i>Visepreses er vara for preses.</i> For hvert <i>øvrige</i> medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av elleve leke <i>medlemmer, en lek</i> kirkelig tilsatt og <i>en prest</i> valgt av Kirkemøtet og <i>preses i</i> Bispemøtet. <i>Visepreses er vara for preses.</i> For hvert <i>øvrige</i> medlem velges det ett varamedlem.

II

Endringen trer fra valget av Kirkerådet i 2024.

Forskrift om regler for valg av Kirkerådet

Fastsettes av Kirkemøtet X. august 2023 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd og kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke § 29 annet ledd.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Valgperiode. Nyvalg i valgperioden

Kirkerådets valgperiode er fire år fra Kirkemøtets første møte i bispedømmerådene valgperiode frem til Kirkemøtets første møte i den påfølgende valgperioden.

Kirkerådet tiltrer umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted. Ved nyvalg innenfor valgperioden tiltrer Kirkerådet straks det er valgt.

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet.

Hvis mistillitsforslaget får alminnelig flertall, skal det velges en ny leder eller et nytt Kirkeråd for resten av valgperioden.

§ 1-2. Valgkomiteen. Hemmelig valg

Valgkomiteen leder valget og foretar valgoppjøret.

Valgkomiteen sørger for stemmesedler til den enkelte valgongang.

Stemmegivningen kan i stedet gjennomføres ved bruk av elektronisk møtesystem.

Stemmegivningen er hemmelig.

§ 1-3. Valgbarhet

Kirkerådets medlemmer og varamedlemmer må være medlemmer av Kirkemøtet.

Kapittel 2. Valg av leder

§ 2-1. Nominasjon av leder

Kirkemøtet velger en nominasjonskomité på sitt siste møte i bispedømmerådernes valgperiode. Nominasjonskomiteen skal bestå av tre leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og en prest. En av disse skal være under 30 år. Komiteen velger selv leder. En tilsatt i Kirkerådets sekretariat er sekretær for komiteen.

Bispedømmerådene kan komme med forslag til lederkandidater overfor nominasjonskomiteen.

Ved ordinært valg midt i valgperioden, kan bispedømmerådene komme med forslag til lederkandidater overfor valgkomiteen.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet.

§ 2-2. Valg av leder

Kirkemøtet velger først leder av Kirkerådet blant Kirkemøtets leke medlemmer ved særskilt avstemning. Det skal avgis stemme på én kandidat. Det er også adgang til å stemme blankt. Hvis ingen ved første stemmegivning får alminnelig flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny stemmegivning. Ved denne skal det bare stemmes på de to som ved første stemmegivning har fått flest stemmer.

Lederen velges for to år. Ved nyvalg velges lederen ut funksjonsperioden. Lederen kan gjenvelges. Kirkerådet velger selv nestleder for en periode på to år.

Kapittel 3. Valg av leke medlemmer

§ 3-1. Valgform

Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg.

<i>Alternativ 1 – med geografisk krav</i>	<i>Alternativ 2 – uten geografisk krav</i>
§ 3-2. Avtalevalg	§ 3-2. Avtalevalg

<p><i>Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.</i></p> <p><i>Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.</i></p> <p><i>Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.</i></p> <p><i>Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</i></p>	<p><i>Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.</i></p> <p><i>Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.</i></p> <p><i>Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.</i></p> <p><i>Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</i></p>
---	--

§ 3-3. Listeforslag ved forholdsvalg

Forholdsvalg foregår på grunnlag av lister med forslag til kandidater. Listene skal være innlevert til Kirkerådet på forhånd. Grupper som er representert i Kirkemøtet, kan bare levere ett listeforslag hver. Antall navn på listen kan være dobbelt så høyt som antall medlemmer som skal velges. Kandidater fra en gruppe kan bare føres opp på gruppens listeforslag eller på en fellesliste som utgår fra flere grupper.

Hvert listeforslag skal så langt det er mulig sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte listen. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Listeforslaget skal være underskrevet av minst ett medlem den gruppen som fremmer forslaget. Den som underskriver forslaget, må være medlem av Kirkemøtet.

§ 3-4. Valgoppgjør ved forholdsvalg

Ved valgoppgjøret fordeles de leke medlemsplassene på de ulike listene etter hvor mange stemmesedler hver liste har fått, ved bruk av delingstall 1, 3, 5, 7 osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller plassen den av listene som har fått flest stemmer. Har listene fått like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

Når det er avgjort hvor mange medlemsplasser en liste vil få, pekes medlemmene fra den enkelte listen ut i den rekkefølgen de står oppført på det innleverte listeforslaget.

Hvis en liste får minst fire medlemmer i Kirkerådet, skal hvert kjønn så langt det er mulig være representert med minst 40 prosent fra listen. Får listen to eller tre medlemmer i Kirkerådet, skal begge kjønn så langt det er mulig være representert fra listen. Viser det seg at utpekingen etter andre ledd vil føre til at kravene i første

eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på listen inntil kravet er oppfylt.

Hver liste skal tildeles ett varamedlem for hvert medlem.

Varamedlemsplassene fordeles i samsvar med andre og tredje ledd.

§ 3-5. Valgliste ved flertallsvalg

Hvis valget ikke gjennomføres som avtalevalg eller forholdsvalg, skal valgkomiteen fremme en liste med 22 leke kandidater, to fra hvert bispedømme, ordnet bispedømmevis og i alfabetisk rekkefølge.

Valgkomiteen skal sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på valglisten. Tilsvarende skal valgkomiteen så langt det er mulig sikre at det er en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Valglisten skal slås sammen med valglisten for prest og lek kirkelig tilsatt etter § 4-1.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet. Slike kandidater skal føres opp på valglisten. Kandidatene ført opp på valglisten etter dette ledd er ikke omfattet av kravet i annet ledd.

Alternativ 1	Alternativ 2
<p>§ 3-6. Valg av medlemmer ved flertallsvalg</p> <p>Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet ti leke medlemmer, ett fra hvert bispedømme som leder ikke ble valgt fra, sammen med lek kirkelig tilsatt og prest/prester etter § 4-2 annet ledd. Det skal avgis stemme på ti leke kandidater, én kandidat per bispedømme, en lek kirkelig tilsatt og en prest/to prester/fire prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.</p>	<p>§ 3-6. Valg av medlemmer ved flertallsvalg</p> <p>Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet først fem leke medlemmer, sammen med lek kirkelig tilsatt og prest/prester etter § 4-2 annet ledd. De leke medlemmene skal velges fra bispedømmene leder ikke ble valgt fra. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, én lek kirkelig tilsatt [og én prest/to prester].</p> <p>Etter at resultatet av ovenstående valg foreligger, foretas valg av de resterende fem leke medlemmer [og én prest/to prester]. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, [og én prest/to prester]. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.</p>

§ 3-7. Valg av varamedlemmer ved flertallsvalg

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer ved flertallsvalg velger Kirkemøtet varamedlemmer i en egen valgomgang.

Kapittel 4. Valg av prest[er] og lek kirkelig tilsatt

§ 4-1. Valgliste ved valg av prest[er] og lek kirkelig tilsatt

Alle prester og leke kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet. Valgkomiteen fremmer derfor en valgliste med:

- a) de elleve leke kirkelig tilsatte, ordnet bispedømmevis, og
- b) de elleve prestene, ordnet bispedømmevis

Ved valg av varamedlemmer, fremmer valgkomiteen en valgliste med de gjenværende kandidatene som ikke er blitt valgt, ordnet bispedømmevis.

Ved nyvalg og suppleringsvalg i valgperioden kommer første og annet ledd til anvendelse så langt det passer.

§ 4-2. Valg av medlemmer

Etter valget av de leke medlemmene ved avtalevalg eller forholdsvalg velger Kirkemøtet en lek kirkelig tilsatt og *en prest/to prester/fire prester*. Det skal avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og *en prest/to prester/fire prester*. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke medlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke medlemmer, lek kirkelig tilsatt og prest[er] [i samme valgomgang/i to valgomganger] i henhold til § 3-6].

<i>Alternativ 1 – hvis én prest</i>	<i>Alternativ 2 – hvis flere enn én prest</i>
<p>§ 4-3. Valg av varamedlemmer Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgomgang. For lek kirkelig tilsatt og <i>prest</i> skal det velges ett personlig <i>varamedlem</i>. <i>Stemmelikhet</i> avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og <i>en prest</i>. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt. <i>Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer, varamedlem for lek kirkelig tilsatt og prest i samme valgomgang.</i></p>	<p>§ 4-3. Valg av varamedlemmer Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgomgang. For lek kirkelig tilsatt skal det velges ett personlig varamedlem. For prestene skal det velges <i>to/fire</i> varamedlemmer i nummerert rekkefølge. <i>Stemmelikhet</i> avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det gis stemme på en lek kirkelig tilsatt og <i>to prester/fire prester</i>. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt. <i>Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer og varamedlemmer for lek kirkelig tilsatt og prester i samme valgomgang.</i></p>

Kapittel 5. Felles bestemmelser

§ 5-1. *Stemmelikhet ved flertallsvalg. Forkasting av stemmesedler*

Ved stemmelikhet ved flertallsvalg gjøres det omvalg mellom kandidatene som har fått like mange stemmer. Ved fortsatt stemmelikhet treffes avgjørelsen ved loddtrekning.

Valgkomiteen skal forkaste stemmesedler som er feil utfylt.

§ 5-2. Presentasjon av kandidater

Kandidatene føres opp på listen med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet, alder, bispedømme og relevante opplysninger om kandidatene.

§ 5-3. Fratredelse

Hvis Kirkemøtet vedtar mistillit til Kirkerådets leder eller til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, plikter vedkommende å tre ut av rådet fra det tidspunkt ny leder av Kirkerådet eller nytt Kirkeråd er valgt.

Har Kirkemøtet vedtatt mistillit til sittende leder i Kirkerådet, vil vedkommende være utelukket fra å stille til gjenvalg. Har Kirkemøtet vedtatt mistillit samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, vil fratredende medlemmer, inkludert leder, kunne stille til gjenvalg.

§ 5-4. Nærmere regler ved nyvalg og suppleringsvalg

Ved nyvalg og suppleringsvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget hvis det gjennomføres som flertallsvalg.

Ved nyvalg i valgperioden kan Kirkemøtet med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg. Hvis ikke setter valgkomiteen en frist for når listeforslag til forholdsvalg må fremmes. Valgkomiteen ber Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater til flertallsvalg innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden ber valgkomiteen Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden skal valgkomiteen fremme forslag på en til to kandidater til den plassen som står ubesatt. *Gjelder det valg av prest eller lek kirkelig tilsatt, anses alle prester og leke kirkelig tilsatte å være kandidater, jf. § 4-1 tredje ledd.*

Suppleringsvalg gjennomføres som flertallsvalg.

§ 5-4. Mindre endringer

Kirkerådet kan fastsette mindre endringer i reglene.

§ 5-5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 14. november 2021 nr. 3434 om valg av Kirkerådet.

Forskrift om endringer i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

Fastsettes av Kirkemøtet X. august 2023 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd og kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke § 30 sjuende ledd.

I forskrift 14. november 2021 nr. 3246 om regler for Kirkerådets virksomhet gjøres følgende endringer:

§ 5. Vedtaksførhet

Kirkerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når *preses (eventuelt fungerende preses)* og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken.

II

Endringen trer i kraft straks.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Bjarne Nordhagen	210	22/04538-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
10/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Høring

Vedlegg:

Spørsmål om samlivsform ved bispedømmerådets stillingsutlysninger
Saksprotokoll ATBR, 14092020, Sak 66/20, Spørsmål om samlivsform ved
bispedømmerådets stillingsutlysninger
Høring - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting i Den norske kirke

Saksorientering

Bakgrunn

Bispedømmerådet har fått oversendt en høring til uttalelse som gjelder adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting i Den norske kirke. **Høringsfrist er satt til 15. mars.**

Bakgrunnen for den aktuelle høringen er en henvendelse fra Åpen folkekirke til Kirkerådet der de meldte inn en sak til Kirkemøtet. KR-sak 100/22. Man ønsket at Den norske kirke skal slutte å benytte seg av unntaket som finnes i likestillings og diskrimineringsloven. Forslaget som foreligger fra Kirkerådet, dreier seg ikke bare om praksis i rDnk men i Den norske kirke som trossamfunn. Derfor vil et slikt vedtak berøre alle tilsettingsorganer i kirken, både, menighetsråd, fellesråd og bispedømmeråd. I dag er det kun et bispedømmeråd som benytter seg av denne unntaksbestemmelsen. Når det gjelder Kirkelig fellesråd og menighetsråd har man ikke oversikt over dette.

Bispedømmerådet i Agder og Telemark har flere ganger behandlet om man i sine utlysninger skal stille spørsmål om samlivsform. Sist denne saken ble behandlet var i september 2020. (Se vedlegg sak 66/20) I saksfremstillingen her ligger det en orientering om de ulike behandlinger denne saken har hatt i Agder og Telemark. Her blir det videre redegjort for både Kirkemøtevedtak i 2017 om ny liturgi for samkjønnet vigse, og ny lov om likestilling og forbud mot diskriminering. I saksfremstillingen ble det videre foretatt en drøfting av skillet mellom lovlig forskjellsbehandling og diskriminering samt begrepet *samlivsform*.

Bispedømmerådet foretok i denne saken følgende vedtak:

Praksisen med å be om opplysninger om samlivsform i utlysningsteksten for tilsettinger i Agder og Telemark bispedømme avvikles.

Kirkemøtets myndighet

Den høringen som nå skal behandles handler altså ikke om praksis i vårt bispedømme, men om man skal vedta en felles ordning for hele Den norske kirke som trossamfunn.

En slik felles ordning kan bare vedtas av Kirkemøtet. Under pkt. 2.2 i Høringsnotatet finner man en orientering om Kirkemøtets myndighet i slike saker. Kirkemøtet har læremyndighet i og på vegne av hele trossamfunnet. Videre gir Kirkemøtet nærmere bestemmelser om blant annet kirkens organisering og kirkelige organer. Denne organiseringsmyndigheten gjør at man kan gi soknet føringer for sitt arbeidsgiveransvar.

Vedtak i forbindelse med Kirkelig organisering

Kirkemøtet behandlet i 2022 Kirkelig organisering. Her vedtok man i sak 10/22 pkt F.;

I det videre arbeidet skal det utarbeides felles rammeverk, strategier, politikk og systemer for å legge til rette for enhetlig og effektiv forvaltning og sammenheng i hele trossamfunnet. Dette omfatter blant annet felles personalreglement for hele trossamfunnet (...)

Kirkemøtet kan altså vedta et felles personalreglement for hele Den norske kirke med felles praksis for tilsetninger. Dette vil da kunne gjelde alle tilsettende organer som menighetsråd, kirkelig fellesråd og bispedømmeråd.

Høringsnotatet har ikke, til forskjell for hva som er tilfelle i en del andre høringer, formulert ulike spørsmålsstillinger eller saksmomenter man bes om å ta stilling til. Vi legger derfor opp til at selve høringssvaret er et kort svar.

Vi vil i dette saksfremlegget allikevel drøfte enkelte momenter i høringsnotatet før det gis et forslag til konkret høringssvar.

Har saken læremessige implikasjoner?

Høringsnotatet opplyser at når Kirkerådet foreslår overfor Kirkemøtet at praksis i tilsetningsaker skal være lik i hele Trossamfunnet, legger det «til grunn at saken ikke har læremessige karakter» (s2.) Forslaget innebærer ikke at Den norske kirke «på generelt grunnlag går bort fra at det eksisterer to teologiske legitime syn i det underliggende lærespørsmål (s.10)

Det kan stilles spørsmål om det er rett at dette forslaget ikke har læremessige implikasjoner. Dagens tilsetningspraksis har grunnlag i vedtak i Kirkemøtet 2007 (sak 07/07) Av dette vedtaket fremgår det at Kirkemøtet mente at tilsetningspraksis ikke kan frikobles fra teologiske, læremessige vurderinger.

I pkt 2. i sak 07/07 kan man lese

«Kyrkjemøtet slår fast at det og for fremtida er kyrkjeleg grunngeving for ikke å ordinere, visgel, tilsetje eller gi tjenestebrev til homofilt samlevande i partnerskap dersom biskop eller tilsetjingsorgan vurderer at det ikkje er i tråd med det som er kyrkja sitt formål, og/eller av omsyn til aktuelle kyrkjelydar.

Ut fra dette vedtaket ser man at spørsmål om tilsetning og praksis rundt tilsetning, kan forstås som en læremessig avgjørelse

Som argument *mot* at en felles tilsetningspraksis har en læremessig karakter, kan det være legitimt å vise til Kirkemøtet vedtak i 2017. Her ble det vedtatt en liturgi for likekjønnede og samtidig understreket at to syn skulle være likeverdige i kirken. Det ble også vedtatt at de nye liturgiske ordningene ble innført som ordinære ordninger og at de ble gjort gjeldende i hele Den norske kirke slik at alle medlemmer kan inngå ekteskap i sin lokale kirke.

Ved å si at man i alle sokn nå kan foreta likekjønnet visgel, er man et annet sted enn i 2017 og det kan bli problematisk å la spørsmålet om likekjønnet visgel telle som læremessige spørsmål inn i en tilsetningsprosess.

Bør Kirkemøtet fastsette en felles ordning som binder alle tilsetningsorganer?

Som det fremkom tidligere, vil det foreslåtte vedtaket binde all tilsetningsorganer i kirken både lokale og sentrale. De fleste tilsetninger i Den norske kirke skjer i menighetsråd, kirkelig fellesråd og bispedømmeråd.

En felles ordning som skissert over vil kunne oppleves som en sentral inngripen i de demokratiske strukturer i Den norske kirke. Mange vil nok mene at en slik inngripen ikke vil ta hensyn til lokale forhold.

Til støtte for at det lages en fast ordning som binder alle tilsettingsorganer i spørsmålet om likekjønnet vigsel, kan det hevdes at dette vil skape forutsigbarhet for hvilke kriterier som skal gjelde ved tilsetting uavhengig av geografi.

Videre kan det nevnes at det ikke er enkelt for et tilsettingsorgan å skulle ta læremessige hensyn i en sak hvor man har vedtatt at det finnes to likeverdige syn i kirken. Et tilsettingsorgan bør kunne konsentrere seg om å finne den best kvalifiserte søkerne ut fra stillingsutlysningen sett i lys av et kvalifikasjonsprinsipp.

Arbeidsmiljørapporten «Om å være en sak» har gitt viktig informasjon og bidrag til den opplevelse personer med LHBT identitet kan oppleve i kirken. Et felles reglement ved tilsettinger vil bidra til forutsigbarhet, ikke minst for denne gruppen, men også for søkere generelt, uavhengig av hvor i landet man søker en stilling.

Konklusjon

Vi anbefaler at bispedømmerrådet ber Kirkemøtet vedta et felles personalreglement for Den norske med lik praksis som gjelder likekjønnet samlivsform. Kirkemøtet som har læremyndighet overfor hele trossamfunnet, har myndighet til dette. En lik praksis vil kunne føre til at kirken velger ikke lenger å benytte seg av unntaksbestemmelsen i § 9 i Likestillings og diskrimineringsloven.

Vi mener videre at vedtaket i 2017 tilsier at det vil være uheldig med ulike tilsettingspraksis på punktet i likekjønnet vigsel i kirkens forskjellige tilsettingsorgan. En lik tilsettingspraksis vedtatt av Kirkemøtet vil også kvalitetssikre arbeidet til det enkelte tilsettingsorgan.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmerråd har i møte 27.februar behandlet *Høring, adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting i den norske kirke*.

1. Agder og Telemark bispedømmerråd er positive til at Kirkemøtet fatter et vedtak som fastsetter at det skal være lik tilsettingspraksis i alle kirkens tilsettingsorganer i spørsmålet om likekjønnet vigsel.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Dato: 21.12.2022

Vår ref: 22/00348-3 tr992

Deres ref:

Høring – adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Kirkerådet sender med dette forslag om adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke på høring. Høringsnotatet er vedlagt. Kirkerådet vil på bakgrunn av høringen ta stilling til hva som skal fremmes for Kirkemøtet i 2023.

Høringsuttalelser bes sendt til Kirkerådets postmottak på post.kirkeradet@kirken.no. Alle som ønsker det, kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli offentliggjort på kirken.no.

Frist for å sende inn hørings svar er **15. mars 2023**.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Trond Rakkestad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsnotat - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Mottakere:

[Click here to enter text.](#), [Click here to enter text.](#)

[Click here to enter text.](#)

[Click here to enter text.](#)

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Bjarne Nordhagen	211	20/03519-1	

Saksordfører: Per Gunnar Pedersen

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
66/20	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	14.09.2020

Spørsmål om samlivsform ved bispedømmerådets stillingsutlysninger

Vedlegg:

Notat fra Kirkerådet

Saksorientering

Stiftsdirektøren er av bispedømmerådet bedt om å utrede saken om man fortsatt skal ha med formuleringen «Det kan bli stilt særlige krav til samlivsform i tråd med Likestillings og diskrimineringslovens § 30», i utlysningstekster til ledige stillinger.

Saken fremlegges bispedømmerådet til drøfting der vi i først ønsker å gi relevante saksopplysninger og deretter relevante momenter til bispedømmerådets videre drøfting.

A. Saksopplysninger:

1. Tidligere behandlinger i bispedømmerådet

Som det vil fremgå i det følgende har Agder og Telemark bispedømmeråd flere ganger behandlet dette spørsmålet

Første gang var i 2007. Dette må sees i sammenheng med at Kirkemøtet samme år hadde behandlet saken: *Tilsetning og vigsling i Den norske kirke av homofile i partnerskap. Konsekvensene av uttalelsen fra Lærenemda 2006* (sak 07/2007)

I vedtaket slo Kirkemøtet fast at det også for fremtiden er kirkelig grunngeving for ikke å ordinere, vigsle eller gi tjenestebrev til homofilt samlevende i partnerskap dersom biskop eller tilsettingsorgan vurderer at det ikke er i tråd med det som er kirken sin lære og kirken sitt formål, og/eller av hensyn til menighetene.

Kirkemøtet ba alle organ som er involvert i tilsettingsprosedyrer i kirken om å legge vekt på å finne gode og ryddige løsninger når ulike syn møtes i sak. Kirkemøtet anmodet videre alle tilsettingsorgan med ansvaret for tilsetning i stillinger som krever ordinasjon og vigsling, om å være tydelig nok ved utlysning og i tilsettingsprosessen på hva som gjelder med hensyn til samlivsform

ATBDR vedtak i 2007 ble følgende:

«Bispedømmerådet viser til Kirkerådets vedtak i sak 7/07, punkt 5. I kunngjøringen av prestestillinger tas det inn at det etter AML § 13-3 stilles krav til at den som tilsettes ikke lever i homofilt partnerskap.

Administrasjonen gis fullmakt til, i samråd med andre bispedømmekontor, å utforme teksten i henhold til lovverket»

På bakgrunn av dette vedtaket gjorde administrasjonen henvendelser til andre bispedømmer, departementet og Presteforeningen. Man endte opp med en formulering som var anbefalt i KAs rundskriv (07/08): «Opplysninger om samlivsform vil kunne bli innhentet og vektlagt ved tilsetning»

Like etter dette vedtaket var gjort, mottok bispedømmerådet en klage fra stiftsstyret i presteforeningen. Her heter det:

(Det er) ...et utvetydig krav i AML at arbeidsgiver sin holdning til prestetjeneste for homofile partnere skal komme til uttrykk allerede i utlysningsteksten, dersom man vil påberope seg unntaksbestemmelsen i § 13.3 Dette kravet er der for at potensielle søkere skal vite hva de har å rette seg etter, om de i realiteten er kvalifisert for stillingen eller ikke. Setningen ATBR nå bruker ved utlysning stiller ikke noen krav til samlivsform og åpner for at de ulike instanser som er med i tilsetningsprosessen kan endre syn i saken etter at søkerlisten foreligger. Med bakgrunn i bispedømmerådets restriktive syn på homofil partnere sin tilgang til prestetjenesten, vil stiftsstyret nok en gang be om at bispedømmerådet sitt syn blir klargjort ved utlysningen av stillinger og at det som har med samlivsform å gjøre blir formulert som krav. Som vi tidligere har gjort oppmerksom på, kan det enklest gjøres slik: «Det blir stilt særskilte krav til samlivsform i tråd med AML. § 13.3»

Denne klagen ble behandlet i ATBR i februar 2008. Her ble det vedtatt at følgende formulering skulle benyttes::

«Det stilles særlige krav til samlivsform i tråd med AML § 13.3 (ATBR 013/08)

Saken om samlivsform i utlysningsteksten ble på nytt behandlet av Bispedømmerådet i 2016 Bispedømmerådet gjorde i sak 51/16 følgende vedtak:

«Agder og Telemark bispedømme vedtar at det i forbindelse med utlysninger av prestestillinger fortsatt skal brukes følgende formulering:

«Samlivsform kan bli tillagt vekt i tråd med lov om forbud mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk § 16.

Ved tilsetning i bispedømmeadministrasjonen vil man foreta en konkret vurdering av den utlystes stillings egenart for å se om anvendelsen av denne paragrafen er saklig begrunnet.

Under behandlingen av denne saken i 2016 ble det bedt om at saken skulle drøftes i et senere møte. Dette sett i lys av at Kirkemøtet i 2017 kunne komme til å utarbeide to vigselstilturser som gjeldende i Den norske kirke.

Anvendelsen av dette vedtaket ble da drøftet igjen på møte 06.12 2016 med følgende vedtak:

«Agder og Telemark bispedømmeråd drøftet i sitt møte 06.12.2016 saken om samlivsform i utlysningsteksten» (Sak 08/16)

2. Kirkemøtevedtak 2017 innføring av ny liturgi for samkjønnet vigsel

Kirkemøtet gjorde i 2017 vedtak om å innføre liturgier for samkjønnet vigsel (KM Sak 06/17) I samme sak vedtok man at det skulle gis rom for to syn på likekjønnet ekteskap og at begge syn skulle komme til uttrykk i liturgiske ordninger, undervisning og forkynnelse.

3. Ny lov om likestilling og forbud mot diskriminering

I januar 2018 ble flere lover om likestilling og diskriminering erstattet av en samlet lov; *Lom om likestilling og forbud mot diskriminering* (Likestillings og diskrimineringsloven)

I § 30 som omhandler forbud mot innhenting av opplysninger ved ansettelse står følgende *Arbeidsgivere må ikke i ansettelsesprosessen, herunder under intervju eller på annen måte, innhente opplysninger om en søkers*

- a) *graviditet, adopsjon eller planer om å få barn*
- b) *religion eller livssyn*
- c) *etnisitet*
- d) *funksjonsnedsettelse*
- e) *seksuelle orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk.*

Innhenting av opplysninger om etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse og samlivsform er likevel tillatt hvis opplysningene har avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket.

Innhenting av opplysninger om søkerens samlivsform, religion eller livssyn er tillatt hvis virksomheten har som formål å fremme bestemte livssyn eller religiøse syn, og arbeidstakers stilling vil ha betydning for å gjennomføre formålet. Dersom slike opplysninger vil bli krevet, må dette oppgis i utlysningen av stillingen.

I tråd med ny lov har administrasjonen forandret formuleringen som ble vedtatt av bispedømmerådet (sak 08/16) til følgende:

«Det kan bli stilt særlige krav til samlivsform i tråd med Likestillings og diskrimineringsloven § 30»

B. Momenter til drøfting:

1. Diskriminering eller lovlig forskjellsbehandling?

Diskrimineringsloven omhandler i § 6 forbud mot diskriminering. Her er blant annet seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk nevnt.

§ 9 i samme lov omhandler *lovlig forskjellsbehandling*.

Forskjellsbehandling er ikke i strid med forbudet i § 6 når den

- a) Har et saklig formål
- b) Er nødvendig for å oppnå formålet og
- c) Ikke er uforholdsmessig inngripen overfor den eller de som forskjellsbehandles

Det å utelukke en søker fra tilsetning på grunn av likekjønnet samlivsform, vil etter diskrimineringsloven være lovlig dersom utelukkelsen har et saklig formål og er nødvendig for å oppnå formålet. For et trossamfunn kan det legges til grunn at det vil være både saklig og nødvendig å legge vekt på om en søker lever i samsvar med trossamfunnets lære.

Spørsmålet blir imidlertid hvor ensartet denne læren må være for at det er saklig og nødvendig å utelukke søkere ut fra en læremessig begrunnelse.

Vi viser i denne sammenhengen til vedlegget; «*Kirkemøtets behandling av homofilisaken – konsekvenser for ansettelsespraksisen i Den norske kirke og anvendelsen av diskrimineringsbestemmelsen i Arbeidsmiljøloven.*»

I dette notatet drøftes bl.a. hvorvidt trossamfunnet Den norske kirke i 2007 (med ett da vedtatt syn på likekjønnet samliv) kan kreve at de som ansettes i vigslende stillinger ikke lever i homofilt partnerskap og om dette kravet tilstrekkelig er begrunnet i Den norske kirkes formål eller stillingens karakter. Flere av vurderingene i notatet fra år 2007 er fortsatt aktuelle. På side 7 i notatet står bl.a. følgende:

Det må således antas at en domstol i en eventuell sak vil legge vekt på hva som i større eller mindre grad er Kirkens syn på spørsmålet og hvilke krav Kirken stiller til innehaverne av vigslende stillinger. Videre må det antas at det ikke er avgjørende at det også finnes avvikende oppfatninger. Hvor grensen går for hvor stor del av Kirken som må forfekte et syn for at det skal kunne legges til grunn som Kirkens syn er det vanskelig å si noe sikkert om.

2. Kirken har nå to likestilte syn

Et av argumentene for å fjerne formuleringen om at samlivsform vil/kan bli tillagt vekt, er altså at kirkens syn er forandret gjennom Kirkemøtevedtak i 2016 og 2017 (KM 17/16 og KM 06/17), hvor et flertall nå går inn for at likekjønnede par skal få gifte seg i Den norske kirke. Det er oppstått en ny situasjon når kirken selv stadfester at det skal gis rom for at to syn skal komme til uttrykk i kirkens liturgiske ordninger, undervisning og forkynnelse.

Det reises tvil ved om det enkelte bispedømmeråd i Den norske kirke, i medhold av diskrimineringsloven § 6, har tilstrekkelig hjemmel for å forskjellsbehandle likekjønnet samlevende i tilsetningssaker. Det at kirken nå har to likestilte teologiske syn, kan ha gjort det mindre saklig og mindre nødvendig i forhold til formålet å kunne utelukke likekjønnet samlevende i tilsetningssaker. Om bispedømmerådet fortsatt har tilstrekkelig hjemmel til dette i den nye teologiske situasjonen vi er i, vil kunne avklares ved behandling av en konkret tilsetningssak i rettsapparatet.

Det er videre uttrykt bekymring for at hvis noen bispedømmer holder fast ved denne formuleringen, mens andre unnlater den så blir kirken i praksis geografisk splittet på grunn av ulik tilsetningspraksis. De fleste av bispedømmene har i dag ikke lenger med formuleringen i sine utlysningstekster.

Mot dette argumentet som hevder at man nå må ha en lik tilsetningspraksis i hele kirken, kan det anføres at det i praksis da vil måtte bety at det bare er et syn som blir rådende i kirken, nemlig at samlivsform ikke skal bli tillagt vekt. Da har vi ikke lenger to likestilte syn som får leve ved siden av hverandre.

Det blir også påpekt at det i vedtakene fra 2016 og 2017 ikke omtales at det bør bli en endring i den praksis som kom frem i 2007 vedtaket, nemlig at det fortsatt er opp til det enkelte tilsettingsorgan å avklare om det vil tillegge samlivsform vekt ved tilsetning eller ikke.

3. Hva dekkes av begrepet samlivsform?

Blant de som ønsker at nåværende formulering skal bli stående, har det vært anført at man med samlivsform, ikke tenker eksplisitt på samkjønnet ekteskap. Det kan like gjerne dreie seg om heterofile samboerskap eller andre samlivsformer som er i konflikt med kirkens lære. Man henviser blant annet til at Bispemøtet flere ganger tydelig har uttrykt at ekteskapet er den ramme om samlivet kirken ønsker å fremheve og verne om.

Det vil da være problematisk å tilsette en prest som lever i f.eks. samboerskap eller lever i en samlivsform som strider mot kirkens syn. Det kan man altså risikere hvis man ikke har en formulering i utlysningsteksten som gjør at man kan spørre om dette i intervjuet og vektlegge det i tilsetningsprosessen.

Mot denne bruken av å inkludere samboerskap som samlivsform, vises det til vedlagt notat fra Kirkerådet. Av dette notatet fremgår det at spørsmål om heterofil samlivsform faller utenfor det som Diskrimineringsloven omhandler. Siktemålet med loven handler om adgang til å spørre om den person en arbeidssøker utøver sitt samliv med er av samme kjønn. Selv om Kirkerådets notat, som ble skrevet i 2016, omhandler den tidligere diskrimineringsloven og bestemmelsen i Arbeidsmiljøloven (§ 13-4), er det rimelig grunn til å anta at begrepene i dagens diskrimineringslov, bygger på det forarbeidet som ble gitt til disse lovene. Ut fra dette er det neppe et holdbart argument å beholde dagens formulering i utlysningsteksten med begrunnelse at man vil hindre personer som lever i samboerforhold å bli tilsatt

Vurderingen av hvorvidt heterofilt samboende prester kan tilsettes må sees i sammenheng med biskopens teologiske vurderinger ved vigsling til prestatjenesten og også biskopens mulighet til å påtegne søknader i tilsettingssaker. Denne muligheten er gitt til biskopen gjennom personalreglementet. (Jfr § 11) og må sees på som en del av biskopens tilsyn.

Ut fra en teologisk vurdering vil bispedømmerådet kunne vektlegge om en søker lever i f.eks. samboerskap. Hvorvidt det kan gjøres er da altså ikke et spørsmål om diskriminering etter diskrimineringsloven.

4. Konklusjon

Som tidligere nevnt har bispedømmerådet bedt stiftsdirektøren om å legge frem denne saken for bispedømmet. I denne saken kan bispedømmerådet gjøre to ulike valg:

1. Opprettholde vedtaket fra 2016 om at rådet vil kunne innhente og eventuelt vektlegge opplysninger om samlivsform ved tilsetninger
2. Oppeve vedtaket fra 2016,

Siden bispedømmerådet har bedt stiftsdirektøren å utrede denne saken legges den frem for drøfting til bispedømmerådet uten forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 20/03519
Arkivkode
Saksbehandler Bjarne Nordhagen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	14.09.2020	66/20

Spørsmål om samlivsform ved bispedømmerådets stillingsutlysninger

**Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023 har behandlet saken i møte
14.09.2020 sak 66/20**

Møtebehandling

Odd Inge Uleberg fremmet følgende forslag til vedtak:
Praksisen med å be om opplysninger om samlivsform i utlysningsteksten for tilsettinger i Agder og Telemark bispedømme avvikles.

Turid Torland Håland fremmet følgende forslag til vedtak:
Agder og Telemark bispedømmeråd opprettholder vedtaket fra 2016 om at rådet vil kunne innhente og eventuelt vektlegge opplysninger om samlivsformer ved tilsettinger

Votering

Ved votering ble de to fremsatte forslagene satt opp mot hverandre. Begge forslagene fikk 5 stemmer. Odd-Inge Ulebergs forslag til vedtak ble vedtatt med leders dobbeltstemme.

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

Praksisen med å be om opplysninger om samlivsform i utlysningsteksten for tilsettinger i Agder og Telemark bispedømme avvikles.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	724	22/04324-4	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
11/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Oppnevning av kandidater til representantskapet for stiftelsen Kirkens Bymisjon

Vedlegg:

Brev til bispedømmerådene -representantskap

Oppnevning av kandidater til Representantskapet i stiftelsen Kirkens Bymisjon

Foreløpig oppnevning av kandidater til Representantskapet i stiftelsen Kirkens Bymisjon fra Agder og Telemark bispedømmeråd.msg

Saksorientering

Bispedømmerådet ble gjort kjent med henvendelsen i sitt møte 9. desember.

Bispedømmerådet fattet på denne bakgrunn enstemmig vedtak om å be om utsatt frist for å kunne behandle dette i neste bispedømmerådsmøte som er 27. februar 2023. Dersom slik utsatt frist ikke ble gitt ble det delegert til AU å respondere på henvendelsen.

Kirkens Bymisjon har meldt tilbake at det ikke var mulig å gi en utsatt frist, men at det var mulig å oppnevne «midlertidige» personer i første omgang, for så å endre dette til «permanent» oppnevning etter behandling i bispedømmerådet.

AU hadde på denne bakgrunn en epostkorrespondanse 05.01.2023 hvor konklusjonen ble at Stiftsdirektør ble gitt fullmakt til å oppnevne personer fra administrasjonen til det første representantskapsmøtet som planlegges avholdt i 2. halvdel av januar (møtet er ikke avholdt når denne saken skrives). Spørsmålet om ordinær oppnevning forelegges så for bispedømmerådet i neste ordinære møte.

Bakgrunnen for at det skal oppnevnes representanter fremkommer av det vedlagte brevet fra Kirkens bymisjon.

Med bakgrunn som skissert over legges derfor spørsmålet om oppnevning av to personer mann/kvinne som hhv representant/vararepresentant fram, for bispedømmerådet.

Det er opp til rådet selv å forslå kandidater, og saken legges derfor fram uten forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

Som representanter fra Agder og Telemark bispedømmeråd til representantskapet i stiftelsen Kirkens Bymisjon oppnevnes;

1. _____

2. _____

Bispedømmerådene i Den norske Kirke

Vår ref.:

Deres ref.:

Dato:

06.12.2022

Oppnevning av kandidater til representantskapet i Stiftelsen Kirkens Bymisjon

Styrene og representantskapene i ti av Kirkens Bymisjons stiftelser har besluttet å slå seg sammen til en felles landsdekkende stiftelse. Sammenlåingen er godkjent av Stiftelsestilsynet 05.12.2022.

Bakgrunnen for sammenslåingen

Den sammenslåtte stiftelsen har vedtatt nye vedtekter hvor det blant annet slås fast at Stiftelsen Kirkens Bymisjon er en landsdekkende stiftelse som har som formål å fremme diakonale tiltak som bidrar til å virkeliggjøre kirkens oppdrag. Formålet fremmes i samarbeid med Den norske kirkes organer og i overensstemmelse med dens bekjennelse. Ethvert tiltak som er i overensstemmelse med formålet, kan besluttes iverksatt og opprettholdt så lenge det finnes hensiktsmessig.

Sammenslåingen er et resultat av en langsiktig nasjonal organisasjonsutviklingsprosess i Kirkens Bymisjon som har pågått siden 2015. Et hovedmål for organisasjonsutviklingsprosessen har vært å styrke Kirkens Bymisjons plass i det norske samfunnet, for å gjøre stiftelsene i stand til å oppfylle formålet i enda større grad, samtidig som lokal tilhørighet og praksisnær handlekraft bevares.

Stiftelsene har likelydende formål. Stiftelsene har også siden opprettelsen samarbeidet tett og opptrer i de fleste sammenhenger som én organisasjon. Kirkens Bymisjon oppfatter at den samlede organisasjonen som stiftelsene utgjør har et nasjonalt samfunnsoppdrag, som også fordrer nasjonal samordning og koordinering. Organisering i form av flere selvstendige stiftelser medfører klare utfordringer med å samordne og koordinere arbeidet til organisasjonen på nasjonalt nivå. Stiftelsene står overfor økende utfordringer som følge av endringer i offentlig økonomi, krav til digitalisering, innovasjon, effektivisering, kvalitetsarbeid og regelleterlevelse.

Stiftelsene med færre ressurser er i størst grad avhengige av fellesskapet for å mestre krav til endring, og for å kunne møte og mestre komplekse oppgaver som eiendomsforvaltning, regnskap, regelleterlevelse, og større offentlige

anbud. Stiftelsene befinner seg ofte i konkurranse med andre aktører om ideelle oppgaver i samfunnet. Konkurransen stiller strenge krav til stiftelsenes drift og effektivitet. I tillegg til at det forventes at tjenestene leveres mer effektivt, er anbudskonkurransene i forkant gjerne omfattende og stiller omfattende krav til tjenesteyter.

En sammenslått stiftelse med større samlede personalmessige og økonomiske ressurser vil i større grad kunne profesjonalisere anbudsarbeid. Dagens organisering medfører at stiftelsene i noen tilfeller ikke kan samarbeide i anbudsprosesser som følge av konkurranserettslige regler som forhindrer konkurrerende foretak fra å samarbeide om anbud. Dette medfører at stiftelsene i en del tilfeller har måttet levere tilbud hver for seg som er mindre konkurransedyktige enn et felles tilbud ville ha vært. En sammenslått stiftelse vil regnes som ett foretak etter konkurranserettslige regler. Sammenslåingen vil dermed føre til forbedret konkurransedyktighet i anbudsprosesser, noe som igjen vil styrke stiftelsenes evne til å realisere formålet.

Sammenslåing vil kunne bedre stiftelsenes evne til å få støtte fra ulike tilskuddsordninger. Tilskuddsordninger stiller i flere tilfeller krav om nasjonale ledd for å kvalifisere til å søke midler. I dag regnes Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo som et sentralledd under en del ordninger. En sammenslått stiftelse kan imidlertid føre til at stiftelsen kvalifiserer til å få midler fra flere ordninger som stiller lignende krav. I tillegg kan en sammenslåing føre til at beregningsgrunnlaget for støtte økes, ettersom støtteordninger i flere tilfeller fordeler midler ut fra sentralleddets driftskostnader. En sammenslåing kan dermed føre til en styrking av mulighetene for å få finansiering/støtte til formålsarbeidet.

Den sammenslåtte stiftelsen endrer navn til Stiftelsen Kirkens Bymisjon.

Utdrag av vedtekter for den sammenslåtte stiftelsen Kirkens Bymisjon

Formålet søkes fremmet i samarbeid med kirken, myndigheter, institusjoner og organisasjoner herunder brukerorganisasjoner, gjennom en lokal forankring, og ved hjelp av ansatte og frivillige medarbeidere.

Stiftelsen Kirkens Bymisjon er organisert med et representantskap, et styre, og en generalsekretær som ledende organer. Styret er stiftelsens øverste organ.

Representantskapet består av 29 medlemmer med 26 varamedlemmer, som oppnevnes slik:

- a) 6 medlemmer med 5 varamedlemmer oppnevnes av styret i Stiftelsen Kirkens Bymisjon.
- b) 6 medlemmer med 5 varamedlemmer oppnevnes av representantskapet i Stiftelsen Kirkens Bymisjon.
- c) 5 medlemmer med 4 varamedlemmer velges av og blant de ansatte i Stiftelsen Kirkens Bymisjon.

- d) Bispedømmerådene i Den norske kirke, for tiden i 11 bispedømmer, oppnevner 1 medlem med 1 varamedlem hver.
- e) 1 medlem med 1 varamedlem oppnevnes av Metodistkirken i Norge.

Medlemmene har en funksjonstid på tre år og varamedlemmene to år. Det enkelte medlem og varamedlem kan gjenoppnevnes for inntil tre perioder.

Representantskapet skal gjenspeile mangfold og kompetanse. Blant medlemmene i representantskapet skal det være minst 40% av hvert kjønn. Representantskapet skal ha en balansert landsdekkende representasjon der representantskapet samlet sett skal ha medlemmer som på valgtidspunktet skal ha bostedsadresse i alle fem landsdeler.

Representantskapet velger selv sin leder og nestleder for 1 år av gangen.

Representantskapet har følgende oppgaver:

- a) Føre tilsyn med stiftelsens virksomhet.
- b) Avgi uttalelse i særlig viktige saker som blir forelagt fra styret, så som betydelige finansielle eller eiendomsmessige disposisjoner og vesentlige forandringer i arbeidet.
- c) Oppnevne styremedlemmer og varamedlemmer, jf. § 5 første ledd a) samt avsette styremedlemmer når vilkårene i stiftelsesloven § 29 annet ledd er tilstede.
- d) Velge styreleder og nestleder. Styreleder og nestleder velges for ett år av gangen.
- e) Avgi uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen.
- f) Velge revisor som skal være statsautorisert, fastsette revisors godtgjørelse og om nødvendig utferdige instruks for vedkommende.
- g) Velge valgkomiteens medlemmer i samsvar med § 9.
- h) Beslutte granskning.
- i) Vedta omdanning og oppløsning av stiftelsen med minimum 2/3 flertall, etter forslag fra styret, jf § 13 og §14.

Representantskapet holder møter så ofte som lederen finner det nødvendig, eller når minst 6 medlemmer krever det. Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede. Styret og generalsekretæren har i alminnelighet rett til å delta i representantskapets møter, men uten stemmerett.

Kandidater til representantskapet fra bispedømmerådene

Med henvisning til vedtektene ber vi om at hvert av bispedømmerådene peker ut 1 medlem og 1 varamedlem og en av hvert kjønn i sin oppnevning og at det i oppnevningen også legges ved en kort presentasjon av kandidatene og en forenklet CV.

Etter mine samtaler med Stiftsdirektørene er det ønskelig å understreke at hvorvidt de oppnevnte kandidatene nå er fra administrasjonen eller tillitsvalgte i bispedømmet ikke er avgjørende for Stiftelsen Kirkens Bymisjon. Dette er det opp til bispedømmene selv å vurdere. Når valgkomiteen for nytt representantskap nå ønsker tilbakemelding på navn innen 9.januar 2023, for å få den nye stiftelsen formelt operativ med styrende organer innen 01.02.2023, forstår vi at det i denne omgang kan være mest hensiktsmessig med administrativt oppnevnte medlemmer. Dersom nye oppnevninger med formelle behandlinger i bispedømmerådene er ønskelig, kan dette gjøres i løpet av det første året.

Vi ser frem til fortsatt og fornyet samarbeid.

Ta gjerne kontakt ved behov.

Adelheid Firing Hvambdal
Generalsekretær Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo

Fra: Anders Pladsen <Anders.Pladsen@bymisjon.no>
Sendt: tirsdag 6. desember 2022 14:15
Til: Agder-bdr
Kopi: Adelheid Firing Hvambsal
Emne: Oppnevning av kandidater til Representantskapet i stiftelsen Kirkens Bymisjon
Vedlegg: Brev til bispedømmerådene -representantskap.pdf

Til Agder Bispedømmeråd v/stiftsdirektør

Vi viser til telefonsamtale med generalsekretær Adelheid Firing Hvambsal i dag og viser til vedlagte brev med orientering om at ti av stiftelsene i Kirkens Bymisjon har vedtatt å slå seg sammen til en stiftelse. Søknaden om sammenslåing ble godkjent av Stiftelsestilsynet 5. desember 2022.

I vedlagte brev orienteres det om bakgrunnen for og begrunnelsen for sammenslåingen I vedtektene for den sammenslåtte stiftelsen fremgår det at stiftelsen er organisert med et representantskap, et styre, og en generalsekretær som ledende organer. Styret er stiftelsens øverste organ.

Representantskapet består av 29 medlemmer med 26 varamedlemmer, hvor blant annet bispedømmerådene i Den norske kirke oppnevner 1 medlem med 1 varamedlem hver. I tillegg 1 medlem med 1 varamedlem som oppnevnes av Metodistkirken i Norge.

Stiftelsene slås formelt sammen fra 1. februar 2023 og vi ber derfor om at hvert av bispedømmerådene oppnevner 1 medlem og 1 varamedlem til representantskapet i Kirkens Bymisjon, innen 9. januar 2023.

Ta gjerne kontakt hvis noe er uklart.

Med vennlig hilsen

Anders Pladsen
Seniorrådgiver i Generalsekretariatet

Kirkens Bymisjon, Oslo, Hovedkontoret
Tollbugata 3, 0152, |
T: | M: 406 42 727 Gavekonto: | 7011 05 18593

Fra: Aslak Wegge
Sendt: torsdag 5. januar 2023 15:49
Til: Anders Pladsen; adelheid.firing.hvambsal@bymisjon.no
Emne: Foreløpig oppnevning av kandidater til Representantskapet i stiftelsen Kirkens Bymisjon fra Agder og Telemark bispedømmeråd

Viser til brev av 06.12.22 og tidligere korrespondanse i saken.

På grunn av kort tidsfrist har Stiftsdirektør fått delegert fullmakt til å oppnevne midlertidige representanter fra administrasjonen fram til bispedømmerådet gjør en oppnevning av permanente representanter i sitt møte 27. februar .

Melding om bispedømmerådets valg av personer vil bli oversendt i etterkant av møtet i rådet.

På denne bakgrunn oppnevnes fra Agder og Telemark bispedømmeråds administrasjon;

1. Trine Hilmer Syvertsen, Kirkefagsjef,
Kontaktinfo; epost; ts826@kirken.no , tlf; 91103070
2. Tor Gullaksen, Seniorrådgiver,
Kontaktinfo; epost; tg489@kirken.no , tlf; 90974610

Mvh
Aslak Wegge
Stiftsdirektør

DEN NORSKE KIRKE
Agder og Telemark bispedømme
www.kirken.no/agder

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	500	20/03363-38	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
12/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Kirkelig organisering - opplegg for samhandling med "soknets organer"

Vedlegg:

kr_05_2_23_struktur for samråd for valgte råd og involvering av ansatte

Saksorientering

I forbindelse med prinsippvedtak for kirkelig organisering på Kirkemøtet i 2022 ble det også sagt at det i prosessen videre skal legges opp til «samhandling med soknets organer».

Kirkerådet hadde i den forbindelse om en sak til behandling i sitt møte 9/10. februar hvor rammene for møtepunkter med soknets organer våren 2023 var på agendaen.

Bispedømmerådets AU hadde 10. februar møte med styret i forum for fellesrådsledere i Agder og Telemark bispedømme.

På denne bakgrunn ble det besluttet å invitere til et digitalt møte mellom bispedømmeråd og ledere av fellesråd og ledere av menighetsråd i bispedømmet. Møtet vil følge et opplegg utarbeidet sentralt, og kirkerådet vil fasilitetere møtet.

Skisse for opplegg fra administrasjonen, hentet fra Kirkerådets sakspapir, ligger vedlagt (siste side i vedlegget). Under kirkerådets behandling 9./10. februar ble notatet sendt tilbake til kirkerådets administrasjon for videre bearbeiding. Hvordan det endelige notatet som skal benyttes for samrådsmøtene blir er fortsatt uklart når denne saken skrives. Dette må kunne refereres direkte i møtet i den grad det da er klart.

Det legges likevel til grunn at det må fastsettes tidspunkt allerede nå for å sikre mulighet for gjennomføring.

Tidspunktet som er satt for Agder og Telemark bispedømmeråds møte med ledere av fellesråd og menighetsråd i vårt bispedømme er mandag 20 mars kl. 18:30 . Varighet på møtet er 3 timer. Det legges til grunn at hele bispedømmerådet deltar på dette møtet. (digitalt hjemmefra)

Forslag til vedtak

Saken ble drøftet og tatt til orientering

Struktur for samråd for valgte råd og involvering av ansatte

1. Innledning

Kirkemøtets prinsippvedtak om kirkelig organisering fra 2022 (KM 10/22) har tre hovedelementer: for det første et valg om modell for organisering av arbeidsgiveransvar, og for det andre vedtak om en rekke «modelluavhengige elementer eller føringer». For det tredje inneholder vedtaket en særskilt bestilling hvor "Kirkemøtet understreker at soknets organer må involveres i det videre arbeidet med å følge opp Kirkemøtets prinsippbeslutning. Ansattes organisasjoner involveres i tråd med gjeldende regler og avtaleverk."

Kirkerådet behandlet i møte 8.–9. desember 2022 videre framdrift, organisering og prioriteringer i utvikling og gjennomføring av Kirkemøtets prinsippvedtak om kirkelig organisering (KR 103/22).

I vedtakets punkt 4 ber Kirkerådet om at "det etableres en struktur for samråd mellom soknets organer og Kirkerådet og mellom soknets organer og bispedømmerådet. En plan for dette kommer til behandling i Kirkerådets neste møte".

I komiteinnstillingen til Kirkemøtet la flertallet til grunn at kontakten mellom bispedømmerådet og soknets organer må styrkes. Flertallet understreket at det er en forutsetning i modellen som ble valgt, at det etableres felles ordninger i trossamfunnet. I arbeidet med slike felles ordninger må berørte instanser involveres, blant annet soknens organer og de ansattes organisasjoner.

Her presenteres et utkast til struktur for samråd mellom soknets organer og Kirkerådet og mellom soknets organer og bispedømmerådet. Med henvisning til at Kirkemøtets vedtak favner vesentlig videre enn organisering av arbeidsgiveransvar og forutsetningen om involvering av berørte instanser i utviklingen av felles ordninger, presenteres struktur for samråd mellom valgte organer i en bredere gjennomgang av involvering også av ansatte og medbestemmelse for ansatte.

I første omgang er planen lagt for perioden fram til Kirkemøtet i august 2023. Tanken er at etter oppsummering av erfaringer i løpet av kommende halvår, vil planen kunne oppdateres med nødvendige justeringer og eventuelle tillegg for perioden mellom Kirkemøtene i august 2023 og april 2024.

Involveringsprosessene som er beskrevet i denne planen, vil ikke komme til erstatning for formelle høringer av regelverk på ulike saksområder.

2. Struktur for samråd mellom soknets organer og Kirkerådet og mellom soknets organer og bispedømmerådet i arbeidet med ny organisering

I en slik samrådstruktur inngår både møter på nasjonalt nivå mellom medlemmer av Kirkerådet og medlemmer i styret for Nettverk av fellesrådsledere, og regionale dialogmøter mellom medlemmer av bispedømmeråd med ledere i fellesråd og menighetsråd i det enkelte bispedømme. Kirkerådets medlemmer er alle medlemmer i sine regionale bispedømmeråd og vil dermed også delta i de regionale dialog og innspillmøter i det enkelte bispedømme.

2.1 Samråd mellom soknets organer og Kirkerådet:

Møtedeltakere: Ledelse i Nettverket for fellesrådsledere og Kirkerådets arbeidsutvalg

Formål: Mulighet for FR-ledernettverk til å fremme synspunkter og komme med innspill til saker om kirkelig organisering og videre framdrift i arbeidet, i forkant av Kirkerådets behandling. **Møtegrunnlag:** Sakspapir utarbeidet av Kirkerådets sekretariat og godkjent av KR-leder sendes ut i forkant.

Møtestruktur og frekvens: Første møte 23. januar. Videre form på slike møter, møtegrunnlag og tidspunkter avklares mellom Kirkerådets valgte ledelse og ledelse i Nettverk for fellesrådsledere

2.2. Møter mellom soknets organer og bispedømmerådet

2.2.A. Tematiske dialog- og innspillmøter vår 2023:

Møtedeltakere: Folkevalgte. Invitasjon sendes alle bispedømmerådsmedlemmer og ledere i fellesråd og menighetsråd, som selv avgjør hvem som deltar fra rådet.

Formål: Involvering av ledere for soknets organer i arbeidet med de tre hovedtemaene som skal til behandling på Kirkemøtet 2023. Synspunkter, spørsmål og problemstillinger som framkommer underveis i møtene, samles i skriftlige oppsummeringer. Oppsummeringene går tilbake til møtedeltakerne fra bispedømmeråd og lokale råd og til programarbeidet i Kirkerådets sekretariat.

Møtegrunnlag: Felles invitasjon til møtene går ut fra bispedømmerådsleder og leder i fellesrådsnettverket i bispedømmet, på grunnlag av nasjonal mal. Hovedinnhold i møtet blir diskusjon og innspill til oppfølgingen av Kirkerådets vedtak om at Kirkemøtet i 2023 kan legge rammer for videre framdrift og gi føringer for videre arbeid med regelverk om:

- folkevalgte som kirkelig styringstjeneste
- biskopens tilsyn og ledelse
- ordning for daglig ledelse.

Programsekretariatet i Kirkerådet utarbeider et felles digitalt møteopplegg med omfang tre timer.

Forberedelse i de lokale rådene: En kortfattet beskrivelse av bakgrunn, hovedutfordringer og 1 – 3 konkrete spørsmål knyttet til hvert av temaene sendes ut på forhånd, slik at rådene har mulighet til å diskutere problemstillinger i forkant av innspillmøtet. (Se nærmere om innhold i dialog- og innspillmøter under punkt 8)

Nasjonalt, digitalt informasjons- og forberedelsesmøte: Presenterer kort bakgrunns materialet og spørsmålsstillingene som er sendt alle valgte råd og gir praktisk og teknisk informasjon om møteopplegg og teknisk avvikling av de digitale samrådsmøtene. Møtet vil bli lagt digitalt tilgjengelig på Kirken.no på egen side om kirkelig organisering.

Møtestruktur samrådsmøter: Biskop ønsker velkommen. Status i organiseringsarbeidet og videre framdriftsplan i arbeidet presenteres i tillegg til hovedmålet med møtene, som er dialog om og innspill til det videre arbeidet med de tre temaene:

- valgt styringsstruktur
- biskopens rolle
- daglig ledelse.

Bispedømmerådsleder og leder for fellesrådsledernetverket i bispedømmet kommenterer begge etter innledninger om problemstillingene som fremmes for diskusjon og innspill. Møtene fasiliteres fra Kirkerådets sekretariat, inkludert teknisk og innholdsmessig støtte. Dette for å sikre at møtene gjennomføres mest mulig likt i de enkelte bispedømmene, noe som har vært understreket som viktig fra fellesrådsledere. (Se nærmere skisse til opplegg for digitalt baserte dialog- og innspillmøter under punkt 8)

Møtefrekvens: Det digitale møteopplegget oppdateres etter Kirkerådets møte 9. – 10. februar, slik at alle bispedømmer kan gjennomføre dialog- og innspillmøter i mars eller april 2023. Fastsetting av -møtetidspunkter mellom valgte rådsmedlemmer skjer i det enkelte bispedømmet.

2.2.B. Innspillmøter om Kirkerådets saksfremlegg for Kirkemøtet 2023

Møtedeltakere: Bispedømmerådsmedlemmer og lederne i fellesråd og menighetsråd i det enkelte bispedømme.

Formål: Lederne for soknets organer kan gi innspill til det konkrete saksframlegg og vedtaksforslag som skal behandles på Kirkemøtet i august.

Møtegrunnlag: Kirkerådets vedtak i møte 24.–25. mai.

Møtestruktur: Digitale møter på inntil tre timer. Felles invitasjon til MR- og FR-ledere fra bispedømmerådsleder og leder i fellesrådsledernetverk.

Det utarbeides et felles digitalt møteopplegg som presenterer Kirkerådets anbefaling til vedtak i Kirkemøtet, samt status i organiseringsarbeidet og planlagt videre framdrift etter Kirkemøtet. Møteopplegget prioriterer god tid til diskusjon og innspill. Møtene avvikles teknisk og praktisk digitalt fra Kirkerådet.

Møtefrekvens: Møtene må gjennomføres i det enkelte bispedømme i løpet av juni.

3. Opplæring og involvering av nye rådsmedlemmer lokalt og regionalt fra høsten 2023

KR og KA utvikler sammen kursopplegg for nye menighetsråd, fellesråd og bispedømmeråd. Kursene gjennomføres for nye menighetsråd og bispedømmeråd høsten 2023 og for nye fellesråd våren 2024. I kursene gjennomgås innholdet i håndbok for rådsmedlemmer i henholdsvis menighetsråd, bispedømmeråd og

fellesråd og rådene oppdateres om arbeidet med ny organisering i oppfølgingen av vedtakene på Kirkemøtene i 2022 og 2023.

Fra Kirkerådet og Nettverk for fellesrådsledere er det etterlyst felles etiske retningslinjer for folkevalgte. Arbeid med dette er startet i Kirkerådet og KA, med mål om å få fram en nasjonal mal som kan presenteres som del av kursopplegg for nye rådsmedlemmer fra høsten 2023.

4. Involvering og ansvarliggjøring av ledere i arbeidet med ny organisering

4.1. Møteplasser for ledere

4.1.A. Stiftsdirektører

Ny organisering, muligheter, lederutfordringer, samarbeid med kirkeverger i fellesrådsstrukturen og stiftsdirektørenes sentrale rolle i regionale dialog og innspillmøter er faste punkt på stiftsdirektørenes møter.

4.1.B. Bispemøtet

Bispemøtet bør behandle status og problemstillinger i arbeidet med ny organisering.

4.1.C. Stiftsdirektører og biskoper

Relevante temaer knyttet til ny organisering og saksforberedelsene, både roller og ansvar, utfordringer og muligheter tas opp i felles møter.

4.1.D. Kirkeverger

Organisasjonsutvikling, muligheter og lederutfordringer blir fast punkt på møter i styret i NKVL, med deltakelse fra Kirkerådet.

4.1.E. NKVLs styre og stiftsdirektørene

Både i NKVLs styre og blant stiftsdirektørene har det vært interesse for fellesmøter og det avklares om det er mulig å få til et felles møte ila våren 2023

5. Arenaer for å ta opp felles lederutfordringer og lederutvikling

5.1: Møter mellom stiftsdirektører, kirkeverger og proster

Arbeidet med felles kulturbygging, muligheter og lederutfordringer i konkretisering av ny organisering vil være tema i møter mellom stiftsdirektører, proster og kirkeverger i det enkelte bispedømme.

5.2: Sammen om å lede

Nye moduler for Sammen om å lede for stiftsdirektører, proster og kirkeverger utvikles. Planlagt gjennomført i det enkelte bispedømmet høsten 2023 og våren 2024. Første pilot gjennomføres i Borg tidlig i mai. Felles kulturbygging er hovedoverskrift for arbeidet med utvikling av nye moduler.

Mandat for arbeidsgruppens utvikling av innhold og organisering avklares mellom arbeidsgruppen og styringsgruppen i KLK (Kontaktforum for ledelse og kompetanseutvikling). Modulene forholder seg i utgangspunktet til dagens

organisering, roller og rammer for samarbeid, og vil reflektere de vedtak som gjøres om ledelse og videre arbeid med ny organisering på Kirkemøtet i august 2023.

6. Medarbeidere, arbeidsmiljø og organisasjonskultur

6.1: Kommunikasjon

Det utvikles ulike opplegg for kommunikasjon og statusoppdateringer til ansatte for ulike plattformer, grupper og møtetyper. Dette inkluderer informasjon og statusoppdateringer som gis i allmøter og på nettsider, presentasjoner til bruk i ulike møtetyper og for ulike grupper av ansatte i kirken. Disse presentasjonene vil også inkludere muligheter til involvering og interaktivitet.

6.2: HR-nettverk

Løpende dialog med og involvering av HR-nettverk mellom rDnk og FR.

Tema i møtene oppdateres i tråd med framdrift i organisasjonsarbeidet fram mot KM-23.

6.3: Verneorganisasjon

Dialog og involvering av hovedverneombud og verneorganisasjon i både rDnk og FR-strukturen.

Tema i møtene oppdateres i tråd med framdrift i organisasjonsarbeidet fram mot KM-23.

7. Medbestemmelse

Medbestemmelse skal ivaretas i tråd med Hovedavtalens bestemmelser. Det er etablert et særskilt kontaktutvalg for dialog og samhandling mellom Kirkerådet som representant for trossamfunnet Den norske kirke og de sentrale arbeidslivspartene på kirkesektoren.

Kirkerådet vil i kontakt med de sentrale partene vurdere nærmere hvordan medbestemmelse skal forstås og ivaretas i det videre arbeidet med ny organisering.

8. Skisse til opplegg og innhold i dialog og innspillmøter mellom medlemmer i bispedømmeråd og ledere i fellesråd og menighetsråd i det enkelte bispedømme mars – april 2023

I tråd med Kirkemøtets vedtak om involvering av soknets organer i det videre arbeidet med oppfølging av Kirkemøtets prinsippbeslutning, inviteres ledere i menighetsråd og fellesråd sammen med bispedømmerådene medlemmer til dialog og innspillmøter i det enkelte bispedømme.

Sentrale problemstillinger og utfordringer knyttet til folkevalgte som kirkens styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse og ordning for daglig ledelse, vil konkretiseres som temaer til Kirkerådets møte i februar 2023 og vil deretter utgjøre hovedinnholdet i dialog- og innspillmøtene i perioden ultimo februar – ultimo april.

Mulig praktisk organisering:

Tidsramme 3 timer

Møteform: opplegget beregnet på digitale møter for å sikre mest mulig lik mulighet til deltakelse over hele landet.

1. Velkommen v/biskop
2. Kort presentasjon av møtefasilitator fra Kirkerådet
3. presentasjonsrunde møtedeltakere: Navn, verv, råd
4. Kort presentasjon av status i organisasjonsarbeidet så langt (presentasjon holdes av møtefasilitator fra programsekretariatet i Kirkerådet) Presentasjon oppdateres fortløpende i perioden mars – april)
5. Spørsmål & kommentarer
6. Presentasjon av teologisk og arbeidsrettslig ramme for de tre temaene som skal til behandling i Kirkemøtet i august 2023 og konkretisering av et par sentrale problemstillinger knyttet til hvert av temaene. Grunnlaget for presentasjon og konkrete problemstillinger utsendt på forhånd.
7. Kommentarer til innledningen ved bispedømmerådsleder og leder for nettverk av fellesrådsledere i bispedømmet
8. Reaksjoner og umiddelbar respons på problemstillingene, ved bruk av ulike digitale løsninger, som gir alle deltakere mulighet til individuell, samtidig respons.
9. Pause
10. Inndeling i grupper – hvor hver gruppe arbeider i digitale grupperom med problemstillingene knyttet til ett eller to av de tre ulike temaene. Hver gruppe utpeker en «sekretær» som tar notater.
11. Pause
12. Korte tilbakemeldinger i plenum fra hver av gruppene om de diskusjonene gruppen valgte å bruke mest tid på. Alle grupper sender inn de skriftlige notatene fra gruppens diskusjon.
13. Avsluttende kommentarer fra bispedømmerådsleder og fellesrådsleder.
14. Avslutning v/biskop

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	22/01962-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
13/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Eventuell endring av møtedato for Agder og Telemark bispedømmeråd okt./nov. 2023

Saksorientering

Møteplan for bispedømmerådet for 2023 ble vedtatt i møte 08.06.22 – sak 46/22. Som møtedatoer for Agder og Telemark bispedømmeråd i 2023 ble da fastsatt;

- Mandag 27.02
- Onsdag 12.04
- Tirsdag 06.06
- Fredag 23.06 (Kirkemøtesaker)

- Mandag 04.09
- *Mandag 23.10*
- Mandag 04.12

Biskopen har spilt inn om det er mulig å skyve møtedatoen 23. oktober til uka etter.

Som ny møtedato foreslås i så fall onsdag 1. november.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	18/01713-41	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
14/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Eventuelt 27.02.2023

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	19/04887-81	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
15/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Referatsaker 27.02.23

Vedlegg:

Visitasprotokoll Voie menighet
 Visitasmelding Voie menighet 2022
 Visitasforedrag Voie nov 22
 Kontorvisitas Voie og Flekkerøy
 Visitasprotokoll Flekkerøy menighet
 Visitasforedrag Flekkerøy nov 22
 Visitasmelding Flekkerøy 2022
 Flekkerøy kirke befaringsrapport visitas 2022
 Statsbudsjettet 2022 – Tilskudd til utdeling av mat, julegaver og aktiviteter for personer og barnefamilier i en vanskelig økonomisk situasjon
 Fordeling tilskudd
 Visitasprotokoll Bø, Sauherad og Nes
 Visitasmelding 2022
 Visitasprogram - Bø og Sauherad - 2022
 Kontorvisitas Midt-Telemark 2022
 Visitasforedraget Bø og Sauherad 2022
 Rapport fra befaring av kirker i Bø Sauherad og Nes i mai 2022 (1)
 Petter på skjæret - søknad
 Søknad kirkerådet og bispedømmer
 Brosjyre Petter på skjæret 2023
 Visitasprotokoll Porsgrunn sokn
 Visitasforedrag Porsgrunn jan 2023
 Kontorvisitas Porsgrunn sokn
 Befaringsrapport Porsgrunn
 Visitasmelding Porsgrunn Menighet 2023
 Program visitas Porsgrunn
 Referat UR 14.01.2023
 Visitasprotokoll Evje og Hornnes sokn 2023
 Visitasforedrag Evje og Hornnes 2023
 Bispevisitas 2023 - visitasmelding
 Kirkebyggrapport Evje og Hornnes
 Kontorvisitas Evje og Hornnes
 Bispevisitas i Evje og Hornnes Program

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 24.11.2022

Vår ref: 21/04447-10 THS

Deres ref:

Visitasprotokoll Flekkerøy menighet

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Flekkerøy menighet.

Vedlagt følger visitasprotokollen som inneholder:

- Visitasforedrag
- Program
- Menighetens visitasmelding
- Prostens kontorvisitas
- Befaringsrapport

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasforedrag Flekkerøy nov 22

Program bispevisitas 2022 Flekkerøy og Voie med lokalt ansvar

Visitasmelding Flekkerøy 2022

Kontorvisitas Voie og Flekkerøy

Flekkerøy kirke befaringsrapport visitas 2022

Mottakere:

Domprosten i Kristiansand domprosti

Gyldenløves gate 9 4661

Postadresse:
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.bdr@kirken.no
Web: www.kirken.no/agder
Org.nr.: 818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
Telefaks:

Saksbehandler
Trine H Syvertsen

Flekkerøy menighetsråd
Kristiansand kirkelige fellesråd

Kristiansand kommune

Soknepresten i Flekkerøy sokn

Postboks 2
Gyldenløves gate 9

Postboks 417 Lund

Postboks 2

KRISTIANSAND S
4679 FLEKKERØY
4611
KRISTIANSAND S
4604
KRISTIANSAND S
4679 FLEKKERØY

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 24.11.2022

Vår ref: 21/04447-9 THS

Deres ref:

Visitasprotokoll Voie menighet

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Voie sokn. Vedlagt følger visitasprotokollen som inneholder:

- Visitasforedrag
- Program
- Prostens kontorvisitas
- Befaringsrapport

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasmelding Voie menighet 2022

Visitasforedrag Voie nov 22

Program bispevisitas 2022 Flekkerøy og Voie med lokalt ansvar

Kontorvisitas Voie og Flekkerøy

Flekkerøy kirke befaringsrapport visitas 2022

Mottakere:

Domprosten i Kristiansand domprosti, Fred
Henry Berg
Voie menighetsråd

Gyldenløves gate 9
Postboks 5571
Voiebyen

4661
KRISTIANSAND S
4677
KRISTIANSAND S

Kristiansand kirkelige fellesråd

Gyldenløves gate 9

4611

KRISTIANSAND S

Kristiansand kommune

Postboks 417 Lund

4604

KRISTIANSAND S

Soknepresten i Voie sokn

Postboks 5571

4677

Voiebyen

KRISTIANSAND S

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Flekkerøy sokn 15. – 20.11.22

Kjære menighet!

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuken. Det er 8 år siden jeg var her på visitas forrige gang, og det er noe ekstra gledelig med å få komme tilbake på ny til dere.

Det er imidlertid ikke 8 år siden forrige gang jeg var her! 1. desember 2019 fikk jeg gleden av å være her da denne flotte kirka stod ferdig.

Vi har denne uka vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med menighetsrådet, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i soknet!

Forberedelser

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Domprost Freddy Berg har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd. Prosten har gjennomført kontorvisitas, og sett at her er alt i god orden! Rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om kirkebyggene. Menigheten har levert en fyldig visitasmelding før visitasen, og ikke minst så har dere laget et imponerende program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet på øya.

Selve visitasuken startet med morgenbønn i det fine kapellet deres, før møte med stab fra både Voie og Flekkerøy. Sammen gjennomgikk vi ukas program. En god prat om fotball i kafé Pust ble det også tid til, før samtaler og besøk på Flekkerøy skole.

Den nye kirken

På forrige visitas var min store utfordring til dere å få realisert den nye kirken. Det har dere sannelig gjort til gangs. Denne visitasen har blitt en solid bekreftelse på hvor fantastisk flott dette kirkebygget er blitt og ikke minst hvor godt dere arbeidet for å få den til et nyttig redskap for å bygge menighet. Dette kan dere være bekjent av. Det har vært en glede å se hvordan dere fyller dette bygge med aktivitet for mennesker i alle aldre.

Skolebesøk

På Flekkerøy barneskole møtte jeg ansatte som var svært positive til samarbeid med kirken. Under visitasen i 2014 oppfordret jeg dere til å lage en plan for kirke-skolesamarbeidet. Det gjorde dere! I møtet på skolen snakket vi om at denne kan ses på for å oppdatere noe, og at selv om det er gode relasjoner mellom ansatte i kirke og skole, vil en formalisert underskrevet plan være god å ha.

Elevene i 7.klasse og noen fra 6.klasse møtte meg med overskriften «Vi griller en biskop»! De var ivrige og stilte gode spørsmål. Jeg skulle ønske alle dere voksne hadde hatt anledning til å være der og høre de gode spørsmålene som barna kan stille. Det var spørsmål som:

- Hva gjør en biskop?
- Kan jenter være biskop
- Hva skjer hvis en biskop slutter å tro?
- Har du trodd hele livet?

Møte med kommunen

Jeg møter alltid kommunens ledelse når jeg er på visitas, og det er en stor glede å møte ledelsen i Kristiansand kommune. Kommunedirektør Camilla Dunsæd, ordfører Jan Oddvar Skisland, oppvekstdirektør Kristin E Robstad og ordførerens rådgiver Jannike Arnesen hadde invitert til møte på Geitodden kafé i PitStop sine lokaler, der jeg også fikk høre Anette Nygård Kristoffersen fortelle litt om det flotte arbeidet som drives der.

I Kristiansand er det svært gode relasjoner mellom kommune og kirkene, og det gleder jeg meg over. Det er slik jeg vil at det skal være!

Vi snakket om kirken som medspiller, og at vi som kirke ønsker å være en naturlig del av kommunens planer. Voie og Flekkerøy har et sjeldent rikt barne- og ungdomsarbeid, og bidrar på en god måte i denne delen av kommunen. Det anerkjennes av kommunens ledelse.

Trosopplæring

I løpet av visitasuka har jeg fått se noen av menighetens mange møtepunkter.

Jeg fikk oppleve Supertirsdag, der det myldret av folk i alle aldre. Det ble avsluttet med en flott SoulChurch med Soul Children og Soul Kids. Rundt 100 barn som sang og enda flere voksne, må jo bli en fest. Her jobbes det veldig godt og systematisk av mennesker. Takk til alle som er med og bidrar.

En menighet består av folk i alle aldre og livsfaser, og det ble understreket på en fin måte da jeg måtte forte meg videre fra SoulChurch til Flekkerøy bo- og servicesenter. Der ble det en fin nattverdgdugstjeneste etterfulgt av en hyggelig prat med de som deltok der. Det var godt å komme inn i rommet og bli møtt av så mange vennlige mennesker.

Ett av de mange trosopplæringstiltakene dere har er **bibelkurs for 5.klasse**. Det fikk jeg også en smakebit av, og jeg merket meg at kunnskapsnivået blant disse 5.klassingene er ganske stort når det gjelder Bibelen. Det vitner om den gode systematiske opplæringen dere som menighet gir. Jeg merker meg både dybden i det dere gjør og hvor langt ut dere når. Dere har en imponerende høy andel som slutter opp om trosopplæringstiltakene: 80-120 %

Møtet med konfirmantene ble også en spesiell opplevelse. Jeg opplevde noe jeg ikke så ofte ser: Det var ikke ansatte, men det var ungdomsledere som hadde en svært grundig og flott undervisningstime for konfirmantene. Det var også mange andre ledere som hadde ulike oppgaver, og som på en god måte var til stede for konfirmantgjengen.

Å se slike flotte ledere gir meg tro på en god fremtid videre for kirken, også med tanke på at vi har behov for flere som ønsker å jobbe i kirken.

Flekkerøy Blå Kors Sjø må jeg nevne. Det er imponerende å høre hva dere får til! En av de største speidergruppene jeg har møtt, og et arbeid som gjør så mye bra for mange barn og ungdommer. Takk til dere for at jeg fikk se og lære!

Menighetsråd

Jeg møter alltid menighetsråd under en visitas. Det ble et fint møte med dere i Flekkerøy menighet, der dere både delte om hvordan det er å sitte i menighetsråd, og den flotte handlingsplanen dere har for denne perioden. Dere som de fleste menighetsråd opplever at det til tider kan komme mye fra Kirkerådet, bispedømmekontor eller andre instanser som dere skal forholde dere til. Jeg sa derfor til dere at her er det lov å utvise skjønn når det gjelder hvilke oppgaver dere skal bruke tid på. Det viktigste er at dere gjør det som dere mener er mest nødvendig for Flekkerøy menighet.

Dere er opptatt av å inkludere flyktninger og andre fra fremmede kulturer som har flyttet til Flekkerøy, og vi fikk en god prat om det.

Dere har en liten, men svært fin stab som gjør et imponerende stort arbeid. Staben har et sterkt engasjement og strekker seg langt ut over det man kan forvente for å gjøre det aller beste. Takk til dere!

Dere i menighetsråd og stab ønsker dere større stillingsressurser, og det er ikke vanskelig å være enig med dere i det behovet! Kirkevergen var med i møtet og sa noe om at han har bedt kommunen om mer penger til diakoni, men med kommunens stramme økonomi skal man være glad hvis det ikke blir kutt. Jeg har likevel stor forståelse for at dere ønsker mer stillingsressurs, og jeg ser at det trengs med alt som skjer i menigheten. Dere bidrar dessuten godt med stillinger lønnet over givertjenesten.

Økumenisk

Når jeg er på visitas så ønsker jeg å møte representanter fra andre kirkesamfunn og organisasjoner, der disse finnes. Det ble en hyggelig prat med Misjonskirken og bedehuset. Det er ikke alle steder man har et så tett og godt samarbeid som det dere har her på øya! Dere kjenner hverandre, og dere treffer hverandre jevnlig. Dere samarbeider også om enkelte ting, og dere viser på en forbilledlig måte hva man kan få til i det økumeniske fellesskapet.

Diakoni

Jeg vet at dere gjør et flott diakonalt arbeid. Mye av dette er ikke synlig for andre enn de det gjelder, men å virke i det stille er kanskje noe av det viktigste innen diakonien.

Kafé Pust har blitt et hjerte i kirken, og er et flott diakonalt sted der alle kan komme. Det er fint å høre hvordan denne drives, og hvordan folk bruker kafeen. Dere gjør også mange andre flotte diakonale tiltak som dere selv har beskrevet i visitasmeldingen.

Misjon

Jeg ønsker at alle menigheter i Agder og Telemark bispedømme skal ha minst ett misjonsprosjekt. Dere har både et godt system på hvordan dere gjør dette gjennom samarbeidet mellom Flekkerøy misjonsforening og Flekkerøy menighet, og dere har god kunnskap om arbeidet som drives i misjonsprosjekt dere har valgt. I tillegg ser jeg at dere er svært flinke til å samle inn penger til dette. Tusen takk til alle dere som bidrar!

Givertjeneste

I visitasmeldingen har jeg lest om den imponerende givertjenesten dere har i menigheten. Dere finansierer flere stillinger gjennom dette arbeidet, og mye flott arbeid i menigheten. Å gi til Guds rikes arbeid er en viktig frukt av å leve et liv i Guds nærhet, og jeg er sikker på at det sitter mange her i dag som vet noe om hvilken velsignelse det er å få være med på dette. Takk til alle dere som gjør dette på ulike måter i Flekkerøy menighet!

Frivillighet

En menighet skal bestå av både ansatte og frivillige som sammen driver arbeidet. Dere har vist på en god måte hvordan dette kan gjøres. Det hadde ikke vært mulig å drive alt arbeidet i Flekkerøy menighet hvis det bare skulle vært gjort av de ansatte. Her er det et svært høyt antall frivillige som gjør alt fra å lage kaffe til kirkekaffen til å lede de mange korene. Hver av dere er en viktig brikke i det store fellesskapet som menigheten er, og hver av dere bidrar til at Flekkerøy menighet når langt ut og har så høy oppslutning om alle sine mange aktiviteter.

Noe som særpreger frivilligheten i Flekkerøy menighet er gjennomsnittsalderen. Her er det mange unge frivillige. Det fikk vi demonstrert på frivilligfesten på torsdag. To hundre mennesker var invitert og rundt 120 passet det for. Det ble en fest dere kan være bekjent av. Selvfølgelig var det reker som var menyen. Vi er jo tross alt på Flekkerøy.

Utfordringer og veien videre

En visitas er ikke over når jeg drar, på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og

nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

- Dere driver et stort og svært godt barne- og ungdomsarbeid i menigheten. Dere favner langt ut over det man kan forvente, og det er høy kvalitet over alt det dere gjør. Jeg vil oppfordre dere til å fortsette akkurat slik dere gjør. Min lille utfordring er: Jeg ser at det stadig er behov for frivillige. Pass på at dere ikke strekker strikken for langt.
- Diakoni: I samtalen jeg hadde med menighetsrådet snakket vi om hvordan man kan inkludere tilflyttere fra andre kulturer. Jeg vil oppfordre dere til å fortsette med å være opptatt av dette, og være en åpen menighet for alle som kommer til Flekkerøy gjennom å vise den gjestfriheten dere allerede er gode på.
- Planen for kirke- skolesamarbeidet har jeg allerede nevnt at dere kan revidere, slik det ble snakket om i møtet med skolens ansatte.
- Dere har en veldig bra givertjeneste. Jeg vil oppfordre dere til å fortsette med å gi, for på den måten er dere mange som bidrar til det rike arbeidet i menigheten.
- Da menighetsrådet presenterte handlingsplanen så utfordret jeg dere til å bli Grønn menighet. Dere er allerede kommet langt i å tenke slik, og jeg vil derfor igjen nevne dette for dere som en fin mulighet.
- Frivilligheten i menigheten er imponerende. Her er det folk i alle aldre som bidrar med sine evner på ulike måter, og ikke minst med sin tid. Når man gjør det, så får man et eierskap til menigheten, og det er akkurat slik jeg vil en menighet skal være. Det var en fest å være på frivillighetsfest! Jeg vil oppfordre dere til å fortsette med det, slik dere også sa at dere ønsker. Fortsett med å se hverandre, oppmuntre hverandre.
- Jeg vil også utfordre dere som menighet til å oppmuntre både ungdom og voksne gjennom forkynnelse og på andre måter til å vurdere om man skal satse på å jobbe i kirken. Vi trenger flere som velger dette, og jeg ser at i Flekkerøy menighet er det mange som kan utfordres til å velge denne veien.

Jeg drar fra visitasen i Flekkerøy sokn fylt med takknemlighet over alt det fine jeg har sett og hørt, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki: *Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.*

Agder og Telemark bispestol 20.11.22

Stein Reinertsen, biskop

Visitasmelding for Voie menighet 2022

Innhold

1	INNLEDNING	3
	1.1 Kort historisk riss siden siste visitas	3
2	SOKNET	3
	2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap	3
3	KIRKEBYGG OG GRAVLUNDER	
3		
	3.1 Kirkehuset – kort beskrivelse og vurdering	3
	3.2 Gravlunden – kort beskrivelse og vurdering	3
4	KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE	
4		
	4.1 Menighetsråd, navneliste	4
	4.2 Fellesrådet	4
	4.3 Ansatte, navneliste, stilling, stillingsstørrelse	4
5	KOMMUNEN OG KIRKEN	4
	5.1 Generelle vurderinger	4
	5.2 Kirken i kommuneplanen, økonomi	5
6	MENIGHETENS ARBEID OG KIRKE I LOKALSAMFUNNET	5
	6.1 Menighetens visjon	5
	6.2 Åpent og inkluderende menighetsliv	6
	6.2.1 Gudstjeneste og kirkelige handlinger	6
	6.2.2 Barnearbeid, ungdomsarbeid og familiearbeid	8
	6.2.3 Diakoni og integrering	10
	6.2.4 Undervisning voksne.	11
	6.2.5 Kirkemusikk og Kulturelt samarbeid.	11
	6.2.6 Oppfølging av frivillige.	11
	6.2.7 Misjon	12
	6.2.8 Givertjeneste	12
	6.2.9 Skoler og barnehager	12
7	SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER	12
	7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner	12
	7.2 Samarbeid /forsøksordninger med andre sokn og fellesråd	13
	7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn	13
8	KONKLUSJONER og FREMTDISPERSPEKTIV	13

1 INNLEDNING

1.1 Kort historisk riss siden siste visitas

Voie sokn ble opprettet 01.01.1978. Den første visitasen i det nye soknet ble avholdt av biskop Halvor Bergan 29.11 – 02.12 1990. Flekkerøy sokn ble overført til Voie fra Oddernes 01.01.1992. Neste visitas var ved biskop Olav Skjevesland 19. – 24.11.2002. Flekkerøy og Voie ble to ulike sokn fra 01.01.2006. Siste visitas i Voie var 19.-23. februar 2014 og ble avholdt av biskop Stein Reinertsen.

2 SOKNET

2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap

Geografisk ligger Voie sokn i den sørlige delen av Kristiansand kommune. Soknet består av områdene Kroodden, Møvik, Voiebyen, Andøya, Voie, Kjos og Bråvann. Grensen til Flekkerøy går langs sjøen, grensen til Vågsbygd går langs med Kjosbekken i Kjosdalen og mot Søgne følger soknet den gamle kommunegrensen.

Folketallet i 2022: Ca. 7.200, antall kirkemedlemmer: 5.241.

3 KIRKEBYGG OG GRAVLUNDER

3.1 Kirkehuset – kort beskrivelse og vurdering

Voie kirke (1982/1990) har ca. 500 sitteplasser. Kirken er bygget som arbeidskirke og har menighetssal, spisesal, kirkestue, kjøkken, kjellerstue, grupperom, kontorfløy og rom til begravelser (bårerom, kjølerom, syningsrom, kontor for byrå og prest).

Begravelsesavdelingen ble oppført i 2012/2013, og da ble også kontorfløyen utvidet. Kirkebygget er av tegl og i relativt god stand, men det har vært en del problemer med lekkasjer.

Det er utført en god del oppussingsarbeid innvendig, det meste på dugnad, og kirken bærer nok preg av å ha vært i flittig bruk. En del inventar i underetasjen er byttet ut, dette er finansiert ved gaver og dugnad. Høytaleranlegget i kirkesalen er dårlig.

3.2 Gravlunden – kort beskrivelse og vurdering

Gravlunden ble vigslet av prost Freddy Berg, 02.10.14, og tatt i bruk høsten 2014. Dette var første utbyggingstrinn, og vi ser nå at det snart vil være behov for utvidelse slik at alle som ønsker kan ta i bruk en vakker og verdig gravlund ved Voie kirke.

4 KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste

Voie Menighetsråd består av følgende:

Leder Birgitte Engestøl
 Nestleder Ingunn Kiledal Dahl
 Medlem Eva Launes
 Medlem Lise Ravnevand
 Medlem John Harald Nomedal
 Medlem Tor Gunnar Engestøl
 Medlem Morten Richardsen
 Medlem Reidar Johan Hanssen (Fellesrådsrepresentant)
 Sokneprest Gunnar Trægde Pedersen
 Sekretær Leif Kåre Mangen

4.2 Fellesrådet

Reidar Johan Hanssen er Voie menighetsråds representant til Fellesrådet.

4.3 Ansatte, navneliste, stilling, stillingsstørrelse

Følgende er ansatt i Voie menighet pr. september 2022::

Gunnar Trægde Pedersen Sokneprest 100 % stilling
 Leif Kåre Mangen Daglig leder 100 % stilling
 Kay Johnsen Kirketjener 100 % stilling
 Synnøve Kvervavik Vatne Trosopplærer 100 % stilling
 Maria Jakobsen Diakon/Trosopplærer 100% stilling
 Earling Nikolaisen Organist 60% stilling
 Erland Abusdal Ungdomsarbeider 50% stilling

5 KOMMUNEN OG KIRKEN

5.1 Generelle vurderinger

Det er et godt forhold mellom kirken og det kommunale systemet. Voie menighet har et indirekte forhold til Kristiansand kommune gjennom Kirkelig Fellesråd.

5.2 Kirken i kommuneplanen, økonomi

Voie kirke skulle gjerne hatt flere økonomiske midler til disposisjon for nødvendig vedlikehold og fornyelse av utstyr. Vi konkurrerer med de andre kirkene i kommunen om bevilgninger. Videre ser vi et sterkt lokalt behov for å utbedre gammelt lydanlegg i kirkesalen .

-Kirkegård

-Øke deltidsstillingene: ungdomsarbeiderstilling,organist og diakon

-Pusse opp underetasjen

6 MENIGHETENS ARBEID OG KIRKE I LOKALSAMFUNNET

Voie menighet er på tross av sin unge alder bygget på rike tradisjoner. I stor grad har menighetens mange frivillige stått i front for arbeidet. Slik har menigheten et brennende engasjement og sterk tilhørighet blant mange av sine medlemmer.

Forrige visitas fant sted februar 2014 med biskop stein Reinertsen. Tiden etter forrige visitas har vært en gjenoppbyggingsfase og for det meste en god tid for Voie menighet. Det har vært dyktige ansatte og mange engasjerte frivillige som har løftet og drevet et mangfoldig og godt arbeid blant barn, unge, familier, voksne og eldre i menigheten. Voie menighet er igjen blitt en positiv kraft og deltagende aktør i lokalsamfunnet. Den betyr en forskjell for eksempel gjennom arrangementer som julegrantenningen for hele bydelen, minibuss som transporterer ved behov, et skole-kirkesamarbeid for alle trinn og skoler i soknet og onsdags- satsingen hvor alle barn og ungdom som ønsker inviteres inn til gratis middag og et trygt og positivt miljø med voksen tilstedeværelse.

Menigheten har en sterk og god givertjeneste som finansierer en diakonstilling (50 % fra 2007-) og kateketstilling (100 % fra 2004-). Disse stillingene tilfører menigheten mye positivt og vi ser på det som en god investering i barn og ungdom. Ungdomsarbeidet har stått sterkt hele perioden. Voksen- og eldre arbeidet er også godt og har flere lag og foreninger. Men vi opplever at de eldre gruppene i menigheten i økende grad mangler da disse flytter ut av soknet og inn i leiligheter andre steder i byen. Dette utfordrer oss til å tenke nytt - hvordan kan vi inkludere og engasjere barn, unge og familier i menigheten etter korona-tiden?

En utfordring vi som menighet står overfor er en større boligutbygging av Kroodden. Dette vil gi oss som menighet store positive utfordringer, spesielt i forhold til behov for økt bemanning og større bygg.

6.1 Menighetens visjon

Voie menighet er en menighet med sterk lokal forankring, og vi forsøker å leve ut evangeliet ved å være Jesu tilstedeværende kropp i bydelen gjennom ord og i handling.

Vi vil være en menighet som ønsker alle velkommen med åpne armer, som inspirerer til tro, er et inkluderende fellesskap og som gir livshjelp.

Voie menighetsråd vedtok følgende visjon for menigheten:

”Voie menighet – din kirke for livet”

En visjon er noe vi ønsker å strekke oss etter. Voie menighet ønsker å være en menighet som rommer alt livet - hele livet med. Ha et spesielt fokus på inkludering og engasjement av barn, unge og yngre familier i fellesskapet. Gjerne med vekt på fleksibilitet og utradisjonell tenkning i forholdet til hvordan arbeidet drives. Menighetens ungdommer har alltid hatt en sentral plass. På denne bakgrunn vedtok Voie menighetsråd i 2012 at satsingsområdet som fremdeles preger arbeidet: "Voie menighet skal være en åpen og inkluderende menighet som spesielt ønsker å satse på barne-, ungdoms- og familiearbeid."

6.2 Åpent og inkluderende menighetsliv

Vi vil at mennesker i alle aldre skal føle seg velkommen i Voie menighet og at vi legger til rette for at de opplever bibelens budskap relevant og styrkende inn i sine liv. Derfor arbeides det bevisst med å invitere til blant annet onsdagssatsingen, trosopplæringstiltak, input og babysang. Voie menighet har lange og stolte tradisjoner i konfirmasjonsarbeidet. Dette arbeidet opplever flere ganger å favne over 100% deltagelse av de ulike årskull. Vi har et utadrettet ungdomsmiljø gjennom VUG, ungdomshelg, turer og leirer, KRIK og ungdomskoret Convoy. Videre har vi et godt tilfang av grupper og foreninger for eldre og pensjonister i menigheten.

6.2.1 Gudstjeneste og kirkelige handlinger

Levende gudstjenester som menighetens samlende midtpunkt

I menighetens mangfoldige liv er gudstjenesten det sentrale samlingspunkt. Lenge før Voie menighet fikk egen kirke, var det en aktiv og levende gudstjenestemenighet i lokalmiljøet. Ønsket om egen kirke i området vokste i takt med utbygging og befolkningsvekst. Voie ble skilt ut som egen soknemenighet fra Vågsbygd 1. januar 1978.

8. mai 1982 kunne biskop Erling Utnem legge ned grunnsteinen. Frem til man hadde eget kirkebygg samlet menigheten fulle hus i skolens gymsal på søndager. Etter en intens tid med dugnad, sto første byggetrinn ferdig og ble vigslet 12. desember 1982. Først 10. juni 1990 ble Voie kirke ferdigstilt og vigslet av biskop Halvor Bergan. Voie menighets historie har gitt «pionergenerasjonen» som var med å reise bygget en sterk tilhørighet til sin kirke og alt livet der. Denne arven av eierskap engasjement og tilhørighet håper vi også fremtidige Voieboere vil bære videre.

Voie kirke har et variert og rikt gudstjenesteliv som ønsker å nå ut til de ulike aldersgruppene i menigheten. Gudstjenestebesøket har de siste årene vært preget av strenge korona begrensninger. Vi er nå glade for endelig å kunne feire gudstjenester med alle som ønsker å delta. Vi har arbeidet frem 3i1 gudstjenester i Voie kirke. Det er et konsept med egen barne- ungdoms- og voksen tale parallelt under samme gudstjeneste. 3i1 gudstjenestene avsluttes med at alle spiser en gratis middag sammen. Dette er et mye mer ressurskrevende opplegg enn en vanlig gudstjeneste, men de samler godt og bygger menighet på en tjenlig måte.

En stor del av gudstjenestene preges av at befolkningen i soknet er familier, og mange Gudstjenester i løpet av året er spesielt tilpasset barn og barnefamilier. Dette gjelder ikke minst de som er knyttet til trosopplæringsarbeidet: 4-årsbok, babysang, Lys Våken osv. Det arrangeres også enkelte ungdomsgudstjenester, lysmesse og askeonsdagsgudstjeneste.

Gudstjenestene våre kjennetegnes av at mange frivillige har tjenester i samarbeid med ansatte. Dåpsverter, lyd og bilde, tekstlesere, nattverd hjelpere, kirkeverter, sangere og musikere og kirkekaffe medarbeidere. I tillegg hjelper gjerne barn kirketjeneren med praktiske oppgaver. Vi forsøker også å dra samlet på tur i Voie Skogen etter en gudstjeneste hver måned. Slik ønsker vi å styrke fellesskapsfølelsen rundt gudstjenestene i Voie kirke.

I sommerferiene samarbeider vi med Vågsbygd og Flekkerøy menigheter. Dette er veldig populært i alle tre menighetene og kirkehusene fylles til siste benk. Samtidig er det en hjelp i forbindelse med prestenes ferieavvikling.

De siste ti årene har menigheten opplevd et stort generasjonsskifte hvor de som bygde menigheten på 1970-80 tallet begynner å falle fra et aktivt menighets engasjement på grunn av alder og bosted. Dette utfordrer oss som menighet til å nå ut til aldersgruppene under 60 år. Vi ser at det er behov for å tenke nytt innenfor de ressursene vi har i menigheten vår, hovedsakelig disponering av ansatte. Hver stein må vendes og vi bør utrede hvilke muligheter vi har lokalt. Er det for eksempel muligheter å tenke nytt innenfor gudstjenesteforordningen vi allerede har med tanke på en friere ramme for form, tidspunkt og dager vi feirer gudstjenester på?

Hvordan bygge sosiale treffpunkt i og utenfor gudstjenestene våre? Dette er tema vi gjerne vil samtale med Biskopen om i løpet av visitasen. I forlengelsen av dette vil vi også nevne at i forrige visitasmelding stod det:

“I 2000 forordnet biskopen følgende gudstjenester i Voie menighet:

Gudstjenester hver søndag og helligdag – 60 stk., med følgende tillegg: Fire felles/friluftsgudstjenester (2. påskedag, 2. pinsedag, Kr. Himmelfartsdag og en søndag i juli). I tillegg: 2 gudstjenester på julaften, nyttårsaften, 17. mai, seks barnehage- og skolegudstjenester, to konfirmasjons- og to samtalegudstjenester. Totalt 78 stk.

Vi opplever at det innenfor gitte personalressurser i Voie menighet ikke er mulig å holde alle forordnede gudstjenester. Preste Ressursene i Voie menighet er blitt kraftig redusert de siste årene (rundt 50 % stilling).”

Det er ikke tilført Voie menighet mer ansatt ressurser siden dette ble skrevet og vi håper på en positiv dialog med fellesråd, prost og biskop for å finne gode og tjenlige løsninger i fellesskap.

Kirkerommet i Voie er åpent, bredt og innbydende. Fleksibel møblering gir gode muligheter for å variere form og uttrykk under gudstjenestene. Også musikalsk spiller gudstjenestene bokstavelig talt på mange strenger. Menighetssalen i forlengelsen av kirkerommet gir en god ramme rundt kirkekaffen, som for mange er en viktig side ved det å gå i kirken på søndag.

I samarbeid med alle de fire skolene og alle barnehagene i soknet har vi fire skolegudstjenester og tre barnehagegudstjenester før jul. Vi tilbyr også egne «vandring» før jul og påske samt at vi bygger en stall ute ved lysløypa for å minne om julens budskap. Vi holder månedlige gudstjenester på Ternevig omsorgssenter. Disse er godt besøkt, og vi opplever et godt samarbeid med personalet.

Menigheten ønsker å satse ekstra på barn, unge og familier. Dette medfører blant annet at vi i dag lønner 100 % kateket/trosopplærere på innsamlede midler.

Barnearbeid

Vi ser at barne- og ungdomskulturen endrer seg raskt og at dette medfører at også vi som kirke må tenke nytt i forhold til metodevalg, form og stil for arbeidet vårt. Se trosopplæringsplanen for tiltak og arbeid blant barn og unge i Voie menighet.

6.2.2. Barnearbeid, ungdomsarbeid og familiearbeid

KOM INN

Høsten 2021 satset Voie menighet på et nytt tilbud for barn og unge i bydelen vår - åpen kirke for barn og ungdom etter skoletid og utover kvelden en dag i uka!

Tilbudet har fått navnet KOM INN. Ønsket er å gi mulighet for barn og ungdom å komme til et åpent sted etter skoletid – et sted som oppleves trygt, hyggelig og artig å være. Voksne vil møte dem og ha tid og ønske om å se den enkelte.

Onsdager slutter de fleste tidligere på skolen. Dagen kan bli lang for dem som kommer hjem til tomt hus. De på mellomtrinnet har ikke lengre noe SFO-tilbud, men her i kirka vil voksne møte dem i matfellesskap, hjelp til skolearbeid, tid for en prat og ellers tilbud om aktivitet ute og inne. Her må de gjerne ta med seg spill ut på kirkebakken, eller kose seg med brettspill rundt bordene. Inne er kirka også utstyrt med bordtennis, biljard og ulike andre spillaktiviteter, som kan være gøy å gjøre sammen med andre.

Onsdagene deles inn i to, utfra alder og skoleslutt. Rett etter skoletid er tweensa, 5.-7.trinn, velkommen innom for et varmt måltid mat, leksehjelp, lek og prat. Vi har et kreativt rom for de som liker å forme og lage ting. Et stille rom er tilgjengelig for de som trenger å gjøre lekser med en voksen ved sin side. Vi er heldige som har en kirke som kan romme masse ulik aktivitet, og vi ønsker å gjøre nytte av det på best mulig måte. Fellesskap rundt et matbord er alltid fint. Bordene dekker de selv og et varmt måltid mat blir servert gratis til alle.

Ungdommene møter til onsdagsVUG kl 17.00. De skal også få kjenne seg møtt og sett og at det kan bli et sted for prat, mingling, spill og andre aktiviteter. De som ønsker kan få seg et varmt måltid i det de kommer.

Det var en gave som menigheten fikk som har inspirert oss til å tenke nytt og kreativt med en idedugnad som gav menighetsråd og stab mange gode innspill.

Voie soul kids & children

Voie Soul Kids & Children er i utgangspunktet to kor, men opptrer oftest samme. Aldersramma for koret er endret litt, for å ha fokus på de minste og holde på de eldste. Kids er fra 5-8 år, mens Children er fra 9-12 år. De øver både sammen og separat på tirsdagskveldene i kirka. Her er både det musikalske, det sosiale og det åndelige i fokus. Malene Hodnemyr er dirigent og musikalsk leder og Earling Nikolaisen, vår organist, er fast pianist. En flott gjeng med foreldre fungerer som korets crew og hjelper til med det praktiske og organisatoriske rundt..

Koret øver hver tirsdag og de er med på noen av gudstjenestene og alle gjennomførte Supertirsdager.

Voie Soul Kids - medlemsantallet har vært økende gjennom året og ligger nå rundt 30 medlemmer. På øvelsene er det fokus på sangglede og mestring. Mange av de yngste barna er modige solister og synger i mikrofon både på øvelsen og opptreden. Midt i øvelsen er det tid til lek og sosialt samvær for å skape trivsel og trygghet. Foreldre i koret er ansvarlige for denne delen.

Voie Soul Children - medlemsantallet har ligget rundt 5 medlemmer gjennom året. Koret har et tett samarbeid med Voie Soul Kids og opptrer oftest sammen med dem, men har også noen sanger bare de synger.

Tweens

Tweens er menighetens kontinuerlige arbeid for barna på 5.-7. trinn. Barna møtes til morsom aktivitet, pizza og andakt fra kl. 18.00- 20.00 annenhver fredag i kirken.

Lederstaben her er stabil, og de er flinke til å få med seg flere som har barn i den aktuelle alder. Til sammen 15 voksne er med som voksenledere.

Ungdomsarbeid

Voie menighet har et stort og variert ungdomsarbeid med både ukentlige, månedlig og sporadiske tilbud. Vi ønsker å ha tilbud som tilfredsstillende begge kjønn og som er for dem som er 13 år og eldre.

VUG- Voie ungdomsgruppe er menighetens ungdomsklubb som har samlinger på fredager fra 20:00-23:30. En typisk VUG-kveld er et typisk lavterskeltilbud bestående av et kveldsmøte med lovsang, bønn og andakt, kiosk med både godteri og mat og en felles aktivitet. I tillegg disponerer vi biljardbord, bordtennisbord, dart-utstyr, innebandy-utstyr, brettspill osv.

Ungdomshelg er vårt største ungdomsarrangement og arrangeres tredje helg i november. Da inviteres ungdommer fra hele byen til å være med på en helg fylt av kveldsmøter, konserter, fotballcup og gudstjenester. Rundt 40-50 av kirkas ungdommer er med på planlegging og gjennomføringen av helgen.

KRIK Ungdommene i Voie menighet driver også det lokale KRIK- arbeidet i skolens gymsal.

Convoy

Ungdomskoret Convoy har ca. 5 sangere. Chatrine Hovland er dirigent og pianist. I tillegg til sangerne er det teknisk crew.

Konfirmantarbeid

Voie menighet har gjennom hele sin historie ønsket å satse på ungdom. Dette er blant annet gjort ved å tilstrebe et best mulig konfirmantopplegg. Derfor har Voie menighet hatt en ukes sommerleir på Havglimt leirsted i Ulvøysund hvert år med konfirmantene. Dette har betydd mye for konfirmantene som har vært med, og ikke minst for de utallige frivillige lederne som gjennom årene har bidratt. Også i dag ønsker Voie menighet å legge til rette for et best mulig konfirmantopplegg. Vi har konfirmasjon i august. Konfirmantene har en del samlet undervisning og blant annet et kick off-døgn, åtte gudstjenester, foreldremøter,

fem ungdomsaktivitet- møter, foreldre- samtalegrupper og konfirmant- hjemmegrupper. Så har gruppene en del sær undervisning, samt leirer, samtalegudstjeneste og konfirmasjonsgudstjenester som følger eget mai- eller august opplegg. Vi arbeider kontinuerlig med å styrke konfirmantarbeidet ytterligere for å øke den prosentmessige deltakelsen i hvert årskull. I 2022 er det 55 konfirmanter i Voie menighet.

Familiearbeid

Supertirsdag er et arrangement for storfamilien. Her kommer ofte tre generasjoner sammen til et godt måltid mat og gudstjenestefeiring. Barnekorene deltar på dette arrangementet en tirsdag i måneden. Vi gleder oss stort over den gode deltakelsen dette arrangementet har.

6.2.3 Diakoni og integrering

Menigheten har store diakonale utfordringer. Mennesker i krise, barn som lider, ensomme, syke og alle de andre rundt oss som har det vanskelig og lider, angår oss i kirken. Vi kan ikke løse alle problemer, men sammen kan vi gjøre noe for å hjelpe mennesker som har det vondt.

I dag lønner menigheten 50% diakonstilling på innsamlede midler, men vi ser behov for at denne økes til 100 %. Det blir sagt at de «de rikeste og de fattigste i Kristiansand kommune bor i Voie sokn» Dette stemmer ganske bra med virkeligheten. Vi har blant annet aldershjem, skoler, barnehager, boliger for psykisk utviklingshemmede, flyktinger og mange mennesker med spesielle behov som trenger Voie menighets omsorg. Menigheten har et stort antall frivillige som deltar i det diakonale arbeidet. Vi ser at dette arbeidet trenger en katalysator til å administrere frivillige og sette i gang arbeid.

På tross av små ressurser har diakoniarbeidet en sentral plass i menigheten og bydelen. Av tiltak kan nevnes: Følge opp «En kirke for alle» som skjer på prostiplan, Gå sammen med beboere på Skapenglunden til gudstjenester og arrangementer i Voie kirke(Arr som passer). Besøktjeneste til ensomme og isolerte.

Sammen med ansatte og frivillige medarbeidere ha ansvar for menighetens diakonale arbeid og tilrettelegge for at barn, unge og familier skal finne sin plass i menigheten

Rekruttering og oppfølging av frivillige medarbeider og være hovedleder for besøktjenesten og kontakt med nyinnflyttede

Ha kontakt med institusjoner i menigheten og delta sammen med øvrige diakoner i felles prosjekter i prostiet.

For øvrig se diakoniplanen

6.2.4 Undervisning voksne.

Vi ønsker å tilby undervisning i hva vi tror på, og hvem vi tror på. Dette gjøres blant annet i følgende fora i Voie menighet:

Bibel og kafe: 4 formiddager i semesteret gis det bibelundervisning/bibeltimer med etterfølgende kafe.

Input: 6 tirsdagskvelder i oktober/november med middag, foredrag/undervisning og gruppesamlinger. Bygger videre på Alpha kursene, men sett fra vår egen teologiske tradisjon. Favner alle aldre etter konfirmasjonstiden.
Bibelgrupper og unge hjemms grupper: Cellegrupper/smågrupper: bygge sosiale fellesskap som kan arbeide med hva vi tror - og på hvem vi tror og slik gi en god læremessig forankring.

6.2.5 Kirkemusikk og Kulturelt samarbeid.

Kirkemusikk i Voie menighet konsentrerer seg mest på å berike gudstjenestene. Tradisjonelt har vi fem faste konserter i året, fire under Ungdoms- Helgen i november og en under den tradisjonelle Julekonsert, hvor kirkens kor og Møvig og Sjøstrand Skolemusikk deltar.

Kirken har 3 kor. Voie Soulkids og childeren med barn fra 4 til 13 år og ungdomskoret Convoy er en trofast gjenganger i Voie kirke. Rejoyce er et sprudlende gospelkor for sangere fra Convoy alder og oppover. Voie har også et lovsangsteam.

Musikken i Voie kirke er med på å berike, og at det er en god spredning i stil er svært viktig. I tillegg til korene, engasjerer organisten instrumentale musikere/musikanter, og sangsolister. Disse er både barn, ungdom og voksne, både amatør og profesjonelle.

Voie kirke er alltid nysgjerrig etter å utvide horisontene når det gjeld musikk og andre kulturarbeid.

6.2.6 Oppfølging av frivillige.

Barn og unge: Ledertrening drives i et praktisk format i Voie menighet i form av at barn og ungdommene får opplæring rett før og under f.eks. søndagsskole- møter, konfirmantleir og trosopplæringstiltak for barn. Vi har erfart at dette gir ledere som har en god praktisk kompetanse i menighetsarbeid.

Hver vår arrangerer menigheten fest for de mange frivillige medarbeidere, og en fest for alle som er med i givertjenesten. Dette for å sette pris på deres engasjement, informere om menighetens arbeid og spre glede og tilhørighet.
Videre samler menighetsrådet alle foreninger, komiteer og utvalg en gang i året for å høre hvordan arbeidet går, oppmuntre og inspirere hverandre.
Utover dette følger alle ansatte og utvalg opp frivillige som er innenfor samme arbeidsgren i det daglige.

6.2.7 Misjon

Voie menighet har to misjonsprosjekt vi støtter:

Misjon uten grenser

Ungdomsarbeidet støtter Misjon uten grenser sitt arbeid. Ungdommene har arrangert misjonsløp og kakasalg etter gudstjenesten som gav 24000,- Nylig reiste 29 ungdom og ledere til Romania for å hjelpe og misjonere. Dette gav gode impulser for hva misjon er i ungdomsarbeidet.

NMS

Voie menighet har et misjonsprosjekt i England gjennom Det norske misjonsselskap. Dette prosjektet ble dessverre lagt ned og menigheten er i dialog med NMS for å finne et nytt misjonsprosjekt. Menigheten har også flere misjonsforeninger som er knyttet til NMS.

6.2.8 Givertjeneste

Voie menighet har hatt en organisert givertjeneste helt siden 1988. Denne har utløst mye godt for menighetens virke. Pr. januar 2021 er ca. 110 (familier, enkeltpersoner, husstander) med i givertjenesten.

Inntekter ved givertjenesten de siste fem årene har ligget stabilt på ca. 700 000,- i året.

Giver Utvalget har en tett oppfølging av utviklingen i givertjenesten og forsøker stadig å rekruttere nye givere. Inntektene fra givertjenesten har for det meste gått til å dekke utgiftene ved de menighetsfinansierte stillingene.

6.2.9 Skoler og barnehager

Vi har et svært godt samarbeid med skolene og barnehagene i sognet. Siden forrige visitas har vi utarbeidet en plan for kirke-skole som involverer alle skoler og alle trinn. Som hovedregel inviterer vi klassene og skolene til oss i kirken, men enkelte trinn får også besøk av kirkens ansatte.

Prest er inne i alle skolenes krise/beredskapsplan ved ulykke/brå død.

Alle barnehagene i soknet inviteres til kirken før jul og påske. Da feirer vi gudstjeneste og har lageverksted og besøk av hønsemannen og hans høner før påske og lageverksted med grøt før jul.

7 SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner

Voie menighet har misjonsavtale med hhv. Det Norske Misjonsselskap og Misjon uten grenser. Barne og ungdomsarbeidet vårt er tilknyttet KRIK og Acta. Menigheten er også med i Kirkens Ungdomsprosjekt (KUP) i Kristiansand og i Kirkens SOS i Kristiansand.

7.2 Samarbeid /forsøksordninger med andre sokn og fellesråd

Voie, Vågsbygd og Flekkerøy sokn utgjør «sone vest» i domprostiet. Prestene i Voie, Flekkerøy og Vågsbygd menigheter samarbeider slik at én av de fire prestene har tjenesteuke (gravferd og vigsel) for hele sonen hver fjerde uke. Diakonene i Voie og Vågsbygd samarbeider om oppfølging av etterlatte, samt oppfølging med sorggrupper på prostinivå. I tillegg kan prest følge opp ved spesielle behov. På ungdomsfronten er det et regelmessig samarbeid om arrangementer med Flekkerøy og Vågsbygd.

7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Voie menighet har meldt seg ut av «Fellesmøtene i Kristiansand» siden forrige visitas. Dette skyldtes uenighet i homofilisaken og at man etter mange år som medlem opplevde samarbeidet som krevende og at Den norske kirke og andre kirker ikke var helt regnet med som fullverdige medlem.

8 KONKLUSJONER og FREMTIDSPERSPEKTIV

Voie menighet er stolt over å kunne vise til mange frivillige medarbeidere som står i tjeneste med et godt engasjement. De er glad i menigheten, og glad i Jesus.

Vi er stolte over kirkebygget vårt og menighetens naturlige forankring i lokalmiljøet. Bygget skaper gode forutsetninger for å drive menighet. Vi har i dag en stab med godt arbeidsmiljø og som trives på jobb. Vi har også et menighetsråd som arbeider for at menigheten skal fungere best mulig og nå lengst mulig ut med evangeliet.

Ved å satse spesielt på barn, unge og familier viser Voie menighet at vi ønsker å satse på fremtiden.

Vi ser at det er behov for å tenke nytt innenfor de ressursene vi har i menigheten vår, hovedsakelig disponering av ansatte. Hver stein må vendes og vi bør utrede hvilke muligheter vi har lokalt. Er det for eksempel muligheter å tenke nytt innenfor gudstjenesteforordningen vi allerede har med tanke på en friere ramme for form, tidspunkt og dager vi feirer gudstjenester på?

Samtidig ser vi at dagens ressurser og rammer for arbeidet er for knappe til å drive et tilfredsstillende arbeid i forhold til menighetens størrelse.

Gunnar Trægde Pedersen
Sokneprest

Leif Kåre Mangen
Daglig leder

Visitasmelding

Flekkerøy menighet

15. – 20. november 2022

DEN NORSKE KIRKE

Flekkerøy menighet

Innhold:

1. Innledning: Kort historisk riss siden siste visitas	s4
1.1	Forrige visitas
1.2	Ny kirke
1.3	Arbeidsområder under menighetsrådet
1.4	Trosopplæring
1.5	Visjons og strategi
1.6	Bønnearbeidet
1.7	Gudstjenesten
1.8	Kafé Pust
1.9	Samarbeid med menigheter og forsamlinger på Flekkerøy
1.10	Barn og ungdom
1.11	Ansatte
2. Soknet	s9
2.1	Grenser, folketall, kirkemedlemskap
2.2	Lokalsamfunnet, kultur og samfunnsliv
3. Kirkebygg og gravgårder	s10
3.1	Kirkehusene
3.2	Gravgårdene
3.3	Andre bygg
4. Kirkelig råd og ansatte	s14
4.1	Menighetsråd, navneliste (2020-2024)
4.2	Fellesråd, navneliste
4.3	Stillinger, stillingsstørrelse og arbeidssted.
4.3.1	Ansatte
4.3.2	Kontorforhold
5. Kommunen og kirken	s17
5.1	Generelle vurderinger
5.2	Kirken i kommuneplanene, økonomi
5.3	Nye prosjekter
6. Kirken og skolen	s18
7. Arbeidet i menigheten	s18
7.1	Strategi, visjon og kommunikasjon
7.1.1	Merke varebygging
7.1.1.1	Brosjyren «Oppdrag, visjon og verdier»
7.1.1.2	Ledermanual
7.1.2	Gjeldende handlingsplan
7.1.2.1	Familie og barn
7.1.2.2	Ungdom
7.1.2.3	Diakoni
7.1.2.4	Frivillige
7.1.2.5	Gudstjenesten
7.1.2.6	Sang og musikk
7.1.2.7	Hvordan nå nye?
7.1.2.8	Grønt fokus
7.1.3	Kommunikasjon
7.2	Menighetslivet og den åndelige situasjonen
7.2.1	Gudstjenester

- 7.2.2 Kirkelige handlinger
- 7.2.3 Trosopplæring 0-18 år – øvrig barne- og ungdomsarbeid
- 7.2.3.1 Trosopplæringen
- 7.2.3.2 Konfirmantarbeidet
- 7.2.3.3 Barnearbeidet
- 7.2.3.4 Ungdomsarbeidet
- 7.2.4 Voksenarbeid
- 7.2.5 Diakoni
- 7.2.5.1 Diakonale tiltak
- 7.2.6 Misjon/SMM
- 7.2.6.1 Prosjekt 2020-22: Estland til NMS
- 7.2.6.2 Kirkebygging på Madagaskar.
- 7.2.6.3 Misjonerende organisasjonskultur
- 7.2.7 Kirkemusikalsk virksomhet
- 7.2.8 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn
- 7.2.9 Kultur, samarbeid med lokalt kulturliv

8 Samarbeid med organisasjoner og menigheter **s31**

- 8.1 Samarbeid med kristne organisasjoner og humanitære organisasjoner
- 8.2 Samarbeid med andre sokn og fellesråd
- 8.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Vedlegg:

1. Profilmanual.
2. Handlingsplan.
3. Gul lapp (eksempel)
4. Takkekort til alle medarbeidere.
5. Dåp til flyer og plakatstativ.
6. Vigselsmal til flyer og plakatstativ.
7. Trosopplæringsmateriell: Påskevandring, eks.
8. Presentasjonsmal + A5 portrett.
9. Referatmal.

1.INNLEDNING: Kort historisk riss siden siste visitas

1.1 Forrige visitas

Forrige visitas fant sted 19. – 23. februar 2014 med biskop Stein Reinertsen.

1.2 Ny kirke

I 2002 ble det oppstart med utvidelse av Flekkerøy kirke. Planleggingsfase fra 2002 – 2017. Byggestart i 2018. Ny kirke ferdig i desember 2019. Arkitekter: Hille Mellbye og Einar Dahle, Oslo. Totalentreprenør: BRG.

1.3 Arbeidsområder under menighetsrådet

Flekkerøy menighetsråd har nedsatt følgende 8 utvalg med sitt arbeidsområde:

- Diakoniutvalg – Gudstjenesteutvalg – Undervisningsutvalg – Økonomiutvalg
- Kommunikasjonsutvalg – Ungdomsutvalg – Husråd – Kafé Pust.

1.4 Trosopplæring

Flekkerøy menighet har godkjent lokal plan for trosopplæring fra 2013. Planen er senere revidert og godkjent av biskopen i Agder og Telemark bispedømme i 2019.

Vi har totalt 25 ulike trosopplæringstilbud for barn og unge, 0-18 år i Flekkerøy menighet.

Oppslutningen til tilbudene er meget god. Vi har ofte fra 80% - 120 % oppslutning om de fleste av trosopplæringstilbudene. Stor tilslutning til menigheter og forsamlinger på Flekkerøy, samt dyktige trosopplærere er en viktig faktor til god oppslutning. Barn og unge som ikke er medlemmer ønsker også å delta på våre trosopplæringstilbud. Det fører til at oppslutningen i flere tilbud er langt over 100%.

1.5 Visjon og strategi

Menighetsrådet arbeider kontinuerlig med strategi og handlingsprogram. Dagens visjon er den samme som vi har hatt i en årrekke: «Alle vil vi ha med på veien til himmelen».

Vi ønsker å fokusere mest på slagordet: «Du hører til».

Menighetsrådet utarbeider handlingsprogram for en 4 års periode. Metoden vi benytter for arbeid med handlingsprogrammet er workshop med menighetsråd, underutvalg og alle hovedledere i menigheten. På den måten kan alle som har et lederansvar i menigheten, være med å prege hva vi skal ha et særlig fokus på i perioden fremover. Deretter fastsetter menighetsrådet handlingsprogram for gjeldende menighetsrådsperiode.

Giveroffensiver i menigheten er et resultat at arbeid med gjeldende handlingsprogram for å oppnå våre ønskede mål.

1.6 Bønnearbeidet

Menighetens bønneliv er rikt og mangfoldig. Enkelte bønnesamlinger har til tider vært hindret av smitteverntiltak, men det kontinuerlige bønnearbeidet har trofast gjort sin gjerning.

Bønnetilbud i menigheten:

Bønnekrukka: Skriv dine bønnebehov og legg i bønnekrukken som alltid er tilgjengelig bakerst i kirkesalen.

Lysglobe: Tenn et lys i bønn for det du tenker på.

Tidebønn: Ukentlig fast bønnerytme med tidebønner i kirkens Hjerteslag. Mandag – fredag kl. 12.00-12.10. Onsdager kl. 19.00 – 19.20. Åpent fra kl. 18.30 for stillhet/personlig forbønn. Torsdager kl. 07.30. Deler av året: Onsdager kl. 07.00 utendørs på Stangefjell.

Menighetens bønnetime med forbønn for menighet, land og verden er lagt til bønnekapellet, Hjerteslag. Mandag kveld i partallsuker kl. 19.00.

Forbønn

Ønske om forbønn kan legges i bønnekrukka eller gis til trosopplærer. En gang i uka sender trosopplærer en bønnemelding til en gruppe forbedere.

Tilbud om samtale om salving og forbønn for syke: Soknepresten.

Grupper og enkeltpersoner kan bruke kapellet når kirken er åpen eller etter avtale med daglig leder.

Guds ord sier: «La oss derfor frimodig tre fram for nådens trone, så vi kan finne barmhjertighet og finne nåde som gir hjelp i rette tid.» (Heb.4.16)

1.7 Gudstjenesten

Gudstjenesten er hovedsamlingen i Flekkerøy menighet for alle, uansett alder og livssituasjon. Den er pulsslaget hvor menigheten kommer sammen for å feire fellesskapet med hverandre og med Gud.

Vanligvis foregår gudstjenesten hver søndag klokken 11:00, men vi har også temagudstjenester, familiegudstjenester og ungdomsgudstjenester gjennom uka.

Etter hver gudstjeneste er det mulighet til å bli igjen for å få en god prat, kaffe og noe å bite i på kirkekaffen.

Under de fleste gudstjenestene er det også Betweenssamling for 5.-8. trinn, og Søndagsklubben fra 3 år til og med 4. trinn. Avviker ved familiegudstjenester.

Foreldre kan også følge gudstjenesten fra barnesakrestiet bak i kirken hvor man finner leker for de minste.

Flekkerøy menighet har et tett samarbeid med Flekkerøy misjonsforening rundt gudstjenestene. Vi forsøker sammen å få til gudstjenester utover de som er forordnet. Gudstjenestene i regi av misjonsforeningen oppleves likt som forordnede og er ved en forrettende prest. I fellesskap får vi frivillige gudstjenestemedarbeidere og deler på evt. kostnader knyttet til organist o.l.

Frivillige i menigheten tar i samarbeid med gudstjenesteutvalget hovedansvar for G2-gudstjenester enkelte søndagskvelder. Vi har også egne Barnas gudstjenester der frivillige har et hovedansvar i samarbeid med sokneprest.

1.8 Kafé Pust.

Menighetens egen kafé fra ny Flekkerøy kirke ble etablert i 2019. Vi ønsker at dette skal være et sted for en Pust i bakken og et Pust fra vår Herre. Tidligere har vi hatt en mandagskafé gjennom flere år i gammel kirke. Den er videreført i ny kafé.

Kaféen har åpningstider, mandag – fredag kl. 11.00 – 14.00. Vi har tilbud om baristaprodukter og salg av egne baristakopper/krus og produkter fra Cemo som vi har et tett samarbeid med gjennom rettferdig kaffehandel.

Cemo kjøper kaffebønner direkte fra bønder og kooperativer, og får dem levert direkte til deres brenneri i Kristiansand. Ved å hoppe bukk over de tradisjonelle eksportør- og importørleddene kan vi være sikre på at vi betaler bonden det han skal ha. Det sikrer anstendige levekår for arbeiderne, og rom for å videreutvikle produksjonen. Slikt blir det god kaffe av.

Kaféen drives kun med frivillige ressurser. Pt. ser vi behov for å opprette en 40% stilling knyttet til kafédriften.

Driften av kafeen er en utøvelse av menighetens verdier; vennlig, inkluderende og tjenende. Kaféen skal være et hjerte i kirka som pulserer hver eneste dag. Et sted der mennesker kan komme å oppleve både Guds nærvær og menneskers nærvær! Her skal en kjenne seg velkommen uansett ståsted i livet. Vi ønsker å samle mennesker, stifte nye vennskap og ikke minst drikke ordentlig god kaffe!

1.9 Samarbeid med menigheter og forsamlinger på Flekkerøy

Flekkerøy har i dag et meget stort tilbud for barn og unge.

Foreningslivet er stort og det er et mangfoldig av tilbud for alle aldersgrupper på øya.

Øyegospel i mai/juni med opp mot 10000 deltakere og de halvårlige manns møtene med 7-800 hver gang er vel de tiltakene som har vokst seg aller størst.

Begge tilbudene har et tett samarbeid med Flekkerøy menighet.

Det er i dag to menigheter og en forsamling på Flekkerøy: Flekkerøy misjonskirke, Flekkerøy bedehusforsamling og Flekkerøy menighet. I tillegg har vi disippeltreningskole for ungdom via Ungdom i Oppdrag på Skjærgårdsheimen.

Det har de senere år blitt etablert faste møtepunkter for menighetene og forsamlingen: Halvårlege uformelle lunsjer med ansatte og halvårlege felles bønnemøter. Ansvar for samlingene ruller mellom menighetene og forsamlingene. Flekkerøy bedehusforsamling, Flekkerøy misjonskirke og Flekkerøy menighet har 42 ulike tilbud for barn og unge 0-18 år.

Over 890 barn og unge deltar ukentlig på våre ulike tilbud.

Våre storsamlinger på søndagene har et gjennomsnitt på ca. 800 stk.

Vår forsamling og menigheter har 8,45 årsverk, der 5,25 årsverk er finansiert våre givertjenester som er på over 3 millioner pr. år.

80% av alle innbyggere på Flekkerøy er medlemmer i en av våre to menigheter eller forsamling.

1.10 Barn og ungdom

Mye av barne- og ungdomsarbeidet drives av gode frivillige medarbeider. Trosopplærer har hovedansvar for all trosopplæring fra 0-12 år. Stillingen er nettopp oppjustert med 10% givermidler til 60% stilling. Trosopplærer engasjerer mange frivillige medarbeidere og samarbeider med de ulike trosopplæringstilbudene med prest, menighetspedagog for ungdom og øvrig stab.

Menighetspedagog for ungdom har ansvar for all trosopplæring fra 13-18 år. Engasjerer frivillige medarbeidere og samarbeider med de ulike trosopplæringstilbudene med trosopplærer, prest og øvrig stab.

Trosopplærerstillingen (60%) finansieres i hovedsak over statlige trosopplæringsmidler (50%).

Menighetpedagog for ungdom (100%) er et spleiselag med Kristiansand kommune, der menigheten dekker 50% på givermidler og kommunen 50%.

Det er stor oppslutning blant de ulike barne- og ungdomstilbudene i Flekkerøy menighet. Vi ønsker å fremheve spesielt trosopplæringstilbudet for barn- og unge som kan ha en oppslutning på langt over 100% på enkelte av tilbudene. Det henger sammen med at ikke-medlemmer ønsker å delta på våre trosopplæringstilbud.

Tilbud for barn og unge i Flekkerøy menighet:

Alder:	Tilbud:
0-4 år	Dåp/ menighetsfadder.
0 år →	Søndagsklubben.
→1 år	Babysang.
3-6 år	FløyBaGos-kor.
4-år:	Kirkebok.
5 + 6år:	Oppstartsfest.
6 år:	Dåpsskole.
1.-4. trinn	Soulkids kor.
1. trinn	Pinsefest.
2. trinn	Julevandring og Superblink-abonnement.
3. trinn	Tårnagenthelg. Valgfrie tilbud.
4. trinn	Påskevandring. Valgfrie tilbud.

5. trinn	Bibelkurs og bibelutdeling.
5.-10.trinn	SoulChildren og SoulTeens kor.
6. trinn	Lys våken. Valgfrie tilbud.
5.-8. trinn	Betweenes.
6. trinn	You2–fritidsklubb, Home2you og Chill.
8. trinn	Disippelkurs 1. Praksis.
9. trinn	Large ungdomsmøter/lovsangsteam
9. trinn	Konfirmasjonsundervisning. Valgfrie tilbud.
9. trinn	KRIK – Kristen idrettskontakt.
10. trinn	Bibel- og samtalegrupper. Øyegospel.
10. trinn	Lederkurs.
2.videregående	Kommunikasjons- og samlivskurs. Myndighetsfest.

1.11 Ansatte

Stillingene til de offentlige ansatte utgjør pt. 4,7 årsverk for å ivareta alle våre medlemmer og en økende befolkningsvekst. Tre stillinger er 100%, mens øvrige er ulike mindre brøker. Totalt er stillingene fordelt på 7 stk. ansatte.

Stillinger på givermidler:

Trosopplærerstillingen: 10% av stillingen dekkes av givermidler. Resten er i hovedsak statlige trosopplæringsmidler, 50%.

Menighetpedagog for ungdom: 50% av stillingen dekkes av givermidler. Spleiselag med Kristiansand kommune, der menigheten dekker 50% på givermidler og kommunen 50%.

Daglig leder: 30% av stillingen dekkes av givermidler. 70% dekkes av offentlige midler.

Renholder av menighetslokalet: Hele stillingen på 20% dekkes av givermidler.

Vi har ikke diakon eller kateket. Dette behovet meldes inn årlig til Kirkelig fellesråd i forbindelse med rullering av handlingsprogrammet og deres møte med bevilgende myndigheter i kommunen.

Mange diakonale oppgaver utføres i dag av frivillige i samarbeid med stab. Det samme kan vi si om kateketoppgaver.

Flekkerøy menighet har en god sang og musikktradisjon. Organisten har i dag kun 30% stilling over offentlige midler. Denne stillingsressursen er knapt nok til å vedlikeholde dagens oppgaver med kirkelige handlinger etc. Årlig meldes også behov for økning av organiststillingen inn til Kristiansand kirkelige fellesråd i forbindelse med rullering av handlingsprogrammet.

Menigheten har i dag en giveroffensiv mtp. å opprette en ny stilling i 40% knyttet til kafédriften i kirken. Vi har erfart at Kafé Pust er et viktig diakonalt arbeid som det nå er behov for en ansatt til å organisere og drifte i samråd med alle de gode frivillige medarbeidere.

Renholder Aase Randi Iversen var ikke tilstede på bildet. I møte med vår nye kirkeverge, Andreas Andersen.

2. SOKNET

2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap

Flekkerøy er et klart avgrenset geografisk område med relativt korte avstander.

Fra gammelt av var dette et særpreget fiske- og småbrukersamfunn med ferjeforbindelse til byen, de senere årene har vi blitt en moderne drabantby, med høy biltrafikk, idrettshall, fotballbaner og treningsstudio.

Kirken ligger rett ved rundkjøringen, sentralt i adkomsten til øya og like i nærheten av skoler, bedehus, barnehage og butikk.

Dette er et ufattelig stort aktivum som vi nyter godt av på mange vis.

I dag har vi en veletablert kafédrift i kirken. Dette er et naturlig møtested der vi ønsker å samle mennesker, stifte nye vennskap og ikke minst drikke ordentlig god kaffe!

Befolkingstilveksten har vært stor. I dag er det 3632 innbyggere på Flekkerøy 2344 stk. av innbyggere på Flekkerøy er medlemmer av Den norske kirke. Dette utgjør 65% av alle innbyggere på Flekkerøy.

2.2. Lokalsamfunnet, kultur og samfunnsliv

Kristiansand kommune overtok for en del år tilbake militærets områder på Flekkerøy. Disse områdene som er over 50% av Flekkerøyas areal, er grøntområder som skal benyttes til rekreasjonsområde for hele Kristiansand. Kommunen har ansvar for vedlikehold av de mange opparbeidede turstiene som befinner seg på i grøntområdet.

De siste par årene har en pensjonistgruppe fra Flekkerøy på eget initiativ tatt ansvar for å oppgradere områdene særlig ved Krageviga, men også andre deler av Flekkerøy. Det er i gjort i samråd med Flekkerøy vel og kommunen.

Flekkerøy kunst – og kulturlag har tilholdssted i lokalene på Høyfjellet. Her drives det også en søndagskafé i deres regi.

Flekkerøy historielag har med bidrag fra kommunen og utallige dugnadstimer fått på plass eget lokalet like ved idrettsanlegget i Lindebøskauen. Historielaget har til formål å fremme interessen for lokalhistorie og kulturvern, samle inn og ta vare på alt som har betydning for Flekkerøy's historie og som kan fortelle om folks livsvilkår gjennom tidene.

Historielaget driver også søndagskafé og har utleie av sine lokaler.

Flekkerøy idrettslag (Fløy) har rundt 550 medlemmer fordelt på fotball, håndball, ski og racketsport. Klubbhuset holder til i Lindebøskauen. Der er det to flotte kunstgressbaner, Arkicon arena og Modena. I tillegg er det flerbrukshall. Fløy er et naturlig samlingssted for både unge og gamle. Flekkerøy menighet har hatt flere FLØYgudstjenester sammen med idrettslaget i kirken.

Flekkerøy Blå Kors sjøspeider er en stor speidergruppe med eget speiderhus og bryggeanlegg på Kårholmen. Speiderne møtes ukentlig i skoleåret og har et variert program: Alt fra å tenne bål, lage primitiv mat til å bygge trebroer i trærne. Speidergruppa har et tjuetallsbåter (fra seiljoller til havseilere) og sjøvett og godt sjømannskap læres i teori og praksis. Leirer og seilturer bygger fellesskap - en speider er en god venn! Andakt er en del av ukessamlingene og alle speidermøter avsluttes med speiderbønnen. Flekkerøy menighet har hvert år speidergudstjeneste sammen med speideren på Kårholmen.

Flekkerøy skolekorps holder til på Lindebø skole, og øver hver mandag. Mange barn- og unge har startet sin musikk-karriere gjennom korpset.

Det er også mange andre aktivitetstilbud på Flekkerøy.

Flekkerøy bo- og servicesenter har omsorgsboliger, men ingen sykehjem. Nærmeste sykehjem er Ternevig sykehjem like inn på fastlandet.

Flekkerøy har også omsorgsboliger som er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne.

I de senere år er det bygget og planlegges å bygge flere ulike leilighetsbygg. Marina er under opparbeidelse på gamle ferjeleie på Lindebø brygge.

Når det gjelder næringsliv, blir Flekkerøy stadig mer lik en drabantby og stadig mindre et bygdesamfunn bygd på fiskeri og småbruk. Av næringsvirksomhet har vi Bøderiet, fiskeriene, alle byggmesterne/firmaene, Fristeren Catering og hele lang rekke med småbedrifter og enkeltmannsforetak.

3. KIRKEBYGG OG GRAVGÅRDER

3.1 Kirkehusene

Gamle Flekkerøy kirke er bygget i 1960 og hadde i underkant av 350 sitteplasser. I utgangspunktet en velfungerende arbeidskirke – men stor mangel på egnede lokaler, manglende lydisolering og dårlig teknisk standard.

I 2002 ble det oppstart med utvidelse av Flekkerøy kirke. Planleggingsfase fra 2002 – 2017. Byggestart i 2018. Ny kirke ferdig i desember 2019.

Bakgrunn for oppstart:

Flekkerøy menighet vokser. Menighetslivet har fått et større mangfold.

Aktiviteten i kirken har økt. Det er trangt om plassen og konkurranse om lokalitetene.

Menighetsrådet satt derfor i gang en prosess i 2002 med tanke på utvidelse av Flekkerøy kirke.

Behovene ved oppstart:

Utvidelse av dagens kirkesal til 600 plasser. Større korparti i kirkesalen til kor/ instrumenter, bedre plass rundt alterring og alter. Kirketorg, samlingssted, informasjonssted.

En entydig og sentral inngang til kirken.

2006: Forprosjekt med skisseforslag til utvidelse av Flekkerøy kirke ble gjort i samråd med menighetsrådet. Arkitekt: Arne Åmland.

2009: Kristiansand kirkelige fellesråd vedtok sammensetning og mandat for plankomité.

Menighetsrådet har valgt følgende til plankomitéen:

Sverre Andås (leder), John Kobbeltvedt (nestleder), Jorunn Kleiven Sagedal, Olga Grimsmo Nilsen, Dag Thomassen, Roy Øverland (daglig leder). Representant fra kirkelig fellesråd.

Møterett: Menighetsrådsleder og sokneprest.

2012: Gjeldende prosjekt endret karakter. Arkitekt Åmland fases ut. Kirkeverge og rådmann foreslås å tenke helt nytt. Ikke kun dagens behov, men også fremtidige behov.

Behovsutredning: Ansatte, menighetsråd, plankomité og frivillige utarbeidet behovsutredning for ny Flekkerøy kirke. Hvilke behov har menigheten for barn, unge og eldre i årene som ligger foran oss.

2011 og 2012: Plankomité på befaringsstur til Oslo og Stavanger for å hente inspirasjon fra kirker som er bygget i nyere tid.

2013 – 2018: Åpne møter med menigheten: Ulike tema, romprogram, info. smådrypp...

2014: Prekvalifisering til arkitektkonkurranse. 63 stk. søknader. 5 stk. arkitektfirma ble invitert til å delta videre i konkurransen.

2016: Vinner av arkitektkonkurransen: Hille Melbye og Einar Dahle arkitekter, Oslo.

Byggekomité: Ole Theodor Dønnestad, John Kobbeltvedt, Sverre Andås (Arne Bjørseth Nilsen), Roy Øverland, Marit Loland Tveit (leder), Anne Margrete Vik (Kathrina Reiersølmoen), Terje Nor (prosjektleder), Hans Erik Ruud (kirkeverge), Bente Urdal (økonomisjef) og Solveig Løhaugen (fellesrådet).
Møterett: Reidar Opsahl (menighetsrådsleder) og Håkon Borgenvik (sokneprest).

2016-2017: Det ble arbeidet intensivt med prosjektet. Brukergruppene var svært aktive, byggekomité og prosjektgruppe ble etablert og kom godt i gang. Det ble inngått avtale med rådgivere innen aktuelle faggrupper. Foreløpige skisser og planløsning ble justert etter samspill og dialog mellom brukergrupper, byggekomité, prosjektgruppe, arkitekt og rådgivere. I løpet av høsten ble konkurransegrunnlaget lagt ut på åpen konkurranse. Entreprisemodell ble totalentreprisemodell med opsjoner.

Økonomi: Kr. 77.000.000,- eks. mva. Finansieres:
Kommunens andel: 71.063.000,-. Fellesrådet: 2.880.000,-. Menighet: 3.700.000,-.

2018 – 2019: Byggeperiode. Totalentreprenør: BRG.

Menighetens virksomhet i byggeperioden:

Menigheten hadde alternative lokaliteter i byggeperioden; Flekkerøy skole, Lindebø skole, Flekkerøyhallen, Høyfjellet og Båtforeningen. I tillegg ble Voie kirke og Vågsbygd kirke benyttet ved konfirmasjoner og allehelgensdag.

Det var stor velvilje fra lokalsamfunnet for å tilpasse sin virksomhet for at menigheten kunne ha ordinær drift. Gudstjenestene ble avholdt vekselvis i Flekkerøyhallen og Lindebø skole. Det var egne riggeteam. Erfaringen med å ha virksomheten utenfor kirken i byggeperioden var meget god.

Menighetskontoret i byggeperioden:

Staben hadde kontorer i egne brakker på kirkens parkeringsplass. Utfordrende med felleskontor i brakker med dårlig innelima og temperatur. Ansatte holdt motet oppe ved å følge bygging av nye kontoret og drømmen om bedre fasiliteter.

2019: Ferdigstilling av Flekkerøy nye kirke med åpning, 1. desember 2019.

Flekkerøy nye kirke som heter «Ny horisont» har 4 hovedavdelinger: Kirkesal, menighetssal, Kafé Pust og barne- og ungdomsavdeling.

Kirkens kapasitet:

Rom:	Ordinær møblert:	Utvidet møblering:
Kirkesalen	387 stk.	424 stk.
Menighetssalen	104 stk.	
Kafé Pust	80 stk.	
Puls underetg.	80 stk.	

Ved større arrangementer er det mulig å utvide kirkesalen med kafé Pust og menighetssalen. Det gjøres ved åpne dører, samt overføring av lyd og bilde. Total kapasitet jfr. romplanene: 608 stk.

3.2 Gravgårdene

Flekkerøy kirkegård fase 1 ble opparbeidet i 1992 og har et opparbeidet areal på nesten 3 dekar. Kirkegården nærmer seg i dag fullt belegg.

Flekkerøy kirkegård fase 2 ble ferdig i 2021 og har et opparbeidet areal på 4 dekar. Ny kirkegård ligger i forlengelsen av eksisterende kirkegård på østsiden og er vakkert utformet.

Terreng er forsøkt opprettholdt i størst mulig grad, og det er opprettet flere avlastningsbenker for pårørende. Ny kirkegård er klar for ordinær drift fra sommeren 2022.

Antall graver for Flekkerøy kirkegård fase 2:

- ✓ 405 enkle -/810 doble kistegraver.
- ✓ 46 urnegravsteder (plass til 4 urner/gravsted).
- ✓ 50 urnegraver i anonym minnelund.
- ✓ 233 urnegraver i navnet minnelund.

Til sammen 467 urnegraver, hvorav 46x4 urnegraver = 184 urner + 283 urner i minnelunder.

3.3 Andre bygg

Menighetslokalet inngår som del av Flekkerøy nye kirke og består av:

Menighetssal (gml. kirkesalen) og Puls i underetasjen. Menighetssalen har tilstøtende rom som kapellet Hjerteslag og ulike grupperom; Regnbuen, Blega og Bris.

Puls er et flerbruksrom i kirkens underetasje bestående av oppholdsrom, kjøkken, kafé, spillrom og dansesal. Bandrom og lager er tilstøtende rom.

Menighetssalen benyttes til korøvelser, basarer, eldretreff, barneopplegg under gudstjenestene, kirkekafe o.l. I tillegg er leies menighetssalen til privat leie og eksterne arrangement.

Underetasjen Puls benyttes til aktiviteter for barn og unge, trosopplæring, foreningsmøter o.l.

Garasjen i kirkens bakre område benyttes til kirkegårdsutstyr.

Parkering: Kirke og bedehus deler i dag en stor parkeringsplass. Eierstrukturen er 50/50. I tillegg har kirken mulighet for å parkere ved nyetablert «park and ride» område på andre side av veien (v/ Nyleningen). Dette som kompensasjon for kirkens eiendom på den side av veien.

Kirke og bedehus har i dag parkeringsutfordringer mtp. dagens virksomhet og parallelle arrangementer. Vi vil merke alle biloppstillingsplasser på felles parkeringsplass for å få plass til flest mulig biler. Det var ikke midler i kirkeprosjektet for å utvide parkeringskapasiteten. Det oppfordres til å gå eller benytte sykkel til og fra kirke/bedehus.

4. KIRKELIG RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste (2020 – 2024)

Faste medlemmer: Anstein Norheim, Grethe Abusdal, Asbjørn Nilsen Aadnevig, Stig Rune Skaran, Noa Oliver Kristiansen, Nils Guttormsen, Sven Bjørn Hillesund og Rune Nikolaisen.
Varamedlemmer: Vivian Holm, Tone Vigsø, Ove Tollefsrud, Karin Bjørndal og Rita Eretveit.

Menighetsrådsmøtene:

Alle medlemmer og sokneprest, samt 1. varamedlem møter fast til møtene.

I tillegg møter daglig leder (sekretær) i Flekkerøy menighet.

Møtene i menighetsrådet holdes for åpne dører, dersom ikke rådet selv har bestemt noe annet.

Menighetsrådets arbeidsutvalg:

Saksforberedende organ for menighetsrådet.

Består av leder, nestleder, sokneprest og daglig leder.

Menighetsrådet har i 2021 hatt 9 møter, derav 2 møter kun digitalt pga. Covid19. 90 saker har vært behandlet. Menigheten hadde et menighetsmøte i 2021.

Kjønnslikestilling / segregerte aktiviteter og tilbud.

Menighetsrådet (styret) og underutvalg:

- Nominasjonskomitéens kandidatliste ved kirkevalget i 2019: 6 stk. kvinner og 9 stk. menn.
- Resultat av kirkevalget 2019: Medlemmer: 7 stk. menn og 1 stk. kvinne. Varamedlemmer: 1 stk. menn og 4 stk. kvinner.
- Utvalg: 41 stk. i 8 ulike utvalg. 21 stk. kvinner og 20 stk. menn.

Ansatte: 2 kvinner og 5 menn i ulike stillingsprosenter.

Flekkerøy menighet har ingen spesielle begrensninger når det gjelder tilgang til egne aktiviteter, styrende organer, verv eller stillinger ut fra diskrimineringsgrunnlag.

Flekkerøy menighet har ikke segregerte aktiviteter.

Menighetsrådet har organisert sitt arbeid i ulike arbeidsområder:

Diakoni, gudstjeneste, undervisning, økonomi, husråd, kommunikasjon, ungdomsutvalg og kafé Pust.

Formål jfr. mandater til de ulike arbeidsområdene:

Diakoni:

Diakoniutvalget defineres som: Kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket, kamp for rettferdighet. (Fra "plan for diakoni" i Den Norske kirke.)

- Utvalget skal konsentrere seg om alt det diakonale arbeidet i menigheten.
- Utvalget skal ha sin oppmerksomhet rettet mot alle aldersgrupper.
- Utvalget skal stimulere til nye diakonale tiltak etter behov.

Flekkerøy menighet har godkjent diakoniplan.

Gudstjenesteutvalg:

Gudstjenesten er et fellesskap av mennesker som deler troen på Gud, og Jesu oppstandelse. Gudstjenesteutvalget (GU) arbeider kontinuerlig for å legge til rette for et gudstjenesteliv som favner alle generasjoner og forskjellige musikalske uttrykk. GU ønsker at gudstjenesten skal være et sted hvor mennesker i alle aldre får tre frem for Gud som de mennesker de er, med alle feil og mangler, tro og tvil, takk og undring.

Undervisningsutvalg:

Undervisningsutvalget er et rådgivende og initiativtakende organ for menighetsråd/ ansatte i saker som angår menighetens undervisningsarbeid rettet mot barn og voksne.

Økonomiutvalget:

Økonomiutvalget er et rådgivende og koordinerende organ for all økonomi i Flekkerøy menighet.

Husråd:

Husrådets hovedoppgave er å ha tilsyn med kirkebygget og sette i gang nødvendig vedlikeholdsarbeid og vedtatte bygningsmessige endringer.

Kommunikasjonsutvalg:

Arbeide kontinuerlig for å utvikle kommunikasjon fra Flekkerøy menighet.

Arbeide med identitetsbygging (merkevare):

- Grafisk kommunikasjon.
- Kommunikasjon i fysiske omgivelser.
- Digital kommunikasjon.
- Forvalte den visuelle profilen (designmanualen).
- Ressursgruppe for utarbeiding av kommunikasjonsprodukter og kvalitetssikrer all kommunikasjon.

Ungdomsutvalg:

Ungdomsutvalget er et rådgivende organ for menighetsråd/ ansatte i saker som angår menighetens ungdomsarbeid.

Ungdomsarbeidet i Flekkerøy menighet skal drives av ungdom med tydelig voksent nærvær, slik at ungdomsarbeidet favner bredt, er inkluderende og gir vår ungdom en trygghet for at de er Guds barn.

Kafé Pust:

Visjonen: «Et pust i bakken og et pust fra Vår Herre».

En del av menighetens diakonale arbeid, skal rette seg mot hele menigheten, alle innbyggere på øya i alle aldersgrupper og ståsted i livet.

Driften av kafeen skal være en utøvelse av menighetens verdier:

Vennlig, inkluderende, tjenende.

Et hjerte i kirka som pulserer hver eneste dag. Et sted der mennesker kan komme og få oppleve både Guds nærvær og menneskers nærvær.

En åpen og tilgjengelig kafe hver dag vil gjøre tilgang til kirkerommet, til lystenning og tilgangen til Hjerteslag, med stillhet og bønn, enkelt og tilgjengelig for mennesker i deres hverdag.

4.2 Fellesråd, navneliste.Fellesråd:

Johnny Greibslund (Finsland), Grethe Abusdal (Flekkerøy), Kjetil Drangsholt (Domkirken), Øyvind Skutlaberg (Hellemyr), Elin Saltrøe (Hånes), Torun Gitmark (Lund), Vidar Jakobsen (Oddernes), Nils Kristian Aarsland (Randesund), Odd Terje Øina (Torridal), Gunn Elisabeth R. Bjerke (Tveit), Liv Gautestad (Søgne), Reidar J. Hanssen (Voie), Gro Justnæs Kiledal (Vågsbygd), Freddy Berg (Domprost), Ole Fritjof Godfredsen (Kommunen).

Kirkens hus:

Andreas Andersen (kirkeverge), Jannicke Greipslund (personalsjef), Bente Skaare Urdal (økonomisjef), Anne Berit Egeland (konsulent, kirkevergens kontor), Solveig Holmesland Bentsen (konsulent, kirkens servicetorg), Inger Johanne Bolstad (rådgiver diakoni), Olene Elin Eidså (konsulent, kirkens servicetorg), Britt Høiland (konsulent, kirkens servicetorg), Berit Skovli (daglig leder, kirkens servicetorg) og Torgeir Wadseth (konsulent, kirkevergens kontor), Bjørn Reinhardtsen (vedlikeholds koordinator), Jostein Schaldemose fagarbeider vedlikehold), Øyvind Brennsæter (konsulent), Tomas Drangsholt Gabrielsen (kirkegårdsleder), Finn Eigil Sødal (kirkegårdskonsulent) og Terje Skaar (fagarbeider kirkegård).

4.3 Stillinger, stillingsstørrelse og arbeidssted.**4.3.1 Ansatte**

Håkon Borgenvik, 100% sokneprest.

Trond Sjøvold, 70% kirketjener.

Jon Harald Balsnes, 30% organist.

Arne Nilsen Berge, 100% menighetspedagog for ungdom.

Else Norheim, 60% trosopplærer.

Aase Randi Iversen, 20% renholder.

Roy Øverland, 70% daglig leder + 30% menighetsarbeider.

Alle har arbeidssted i Flekkerøy kirke. Sokneprest har i tillegg tjenesteområde i sone vest. (Vågsbygd, Voie og Flekkerøy kirke).

4.3.2 Kontorforhold:

Sokneprest og daglig leder har egne kontor. De resterende stillingene har kontor i åpent kontorlandskap.

Kontorene er i Flekkerøy nye kirke plassert på beste vestkant av kirken med flott utsikt mot kirkebakke og rundkjøring. Det gir oss en unik mulighet for god oppfølging av besøkende til kirken.

Oppvarmingsanlegg og ventilasjon i ny kirke gir et godt inneklima gjennom hele året.

Kontorlandskapet: Erfaringene til nå, gjør at vi har gått til anskaffelse av skillevegger slik at den enkelte ansatte får bedre arbeidsro.

Kontoravdelingen har et godt og lydtett samtalerom som kan benyttes av alle til den gode telefonsamtalen, eller den gode samtalen med besøkende. Rommet benyttes også som lunsjrom og stabsmøte for ansatte og styremøter o.l.

I forlengelsen av kontoravdelingen har vi et godt konferanserom som staben har benyttet til stabsmøte i Covid-tiden med 1 meter avstand, samt oppkobling via storskjerm til ansatte som har måtte være hjemme pga. karantene o.l.

5. KOMMUNEN OG KIRKEN

5.1 Generelle vurderinger.

Flekkerøy menighet blir forholdsvis godt behandlet av Kristiansand kommune, og samarbeidet gjennom kirkelig fellesråd og kirkesjefens kontor fungerer meget bra. Det er også fint at våre to arbeidslinjer ivaretas sammen i en årlig vernerunde med både kirkesjef og domprost til stede.

5.2 Kirken i kommuneplanene, økonomi.

Fellesrådets handlingsprogram fornyes hvert år og vedtas i kommunestyret. Vi opplever dette som en ryddig og oversiktlig prosess der menighetsråd og stab holdes godt orientert.

Flekkerøy menighet innberetter investeringsprosjekter i forbindelse med årlig rullering av handlingsprogrammet for Kristiansand kirkelige fellesråd.

Flekkerøy menighet vil særlig takke Kristiansand kommune for deres innspill og betydelig økonomisk bidrag for å realisere ny kirke på Flekkerøy.

5.3 Nye prosjekter

Organiststilling: Menighetsrådet har i eget handlingsprogram ønske om å utvide organiststillingen fra 30% til 50% offentlig stilling. Organiststillingen er i dag presset grunnet økt frekvens av gudstjenester, jfr. gjeldende gudstjenesteforordning. I tillegg ønsker menighetsrådet at organisten skal være mer delaktig i sang og musikkmiljøet i Flekkerøy menighet.

Flekkerøy menighet søker fellesrådet om tildeling av midler til utvidet organiststilling. Kostnadsoverslag: Økning av organiststillingen med 20%.

Diakonstilling: Menighetsrådet har i eget handlingsprogram meldt behov for diakon i 50% stilling. Alt diakonalt arbeid på Flekkerøy blir i dag utført av frivillige og det er utfordringer i det frivillige arbeidet. Flekkerøy menighet søker fellesrådet om tildeling av midler til diakon som kan ivareta de ulike diakonale oppgaver i menigheten samråd med diakoniutvalget. Kostnadsoverslag: Opprettelse av diakonstilling i 50%.

6. KIRKEN OG SKOLEN

Det er i dag et godt og stabilt samarbeid mellom skole og kirke. Vi har julegudstjenester i kirken med alle barnehager og skoler. Personalet ved kirken er også på besøk i barnehagene til påske med sang og påskefortelling.

Tidligere har vi også hatt et samarbeid med skolen rundt tildeling av bibel til 5. trinn. Dette tilbudet er det kun kirken som har ansvar for i dag. Kirken inviterer til bibelgudstjeneste hvert år i oktober der 5.trinn får utdelt hver sin bibel. Bibelen brukes på kirkens bibelkurs for 5.trinn senere samme høst – som ledd i trosopplæringen. Her ligger deltakelsen på 85%.

Besøk av skoleklasser i kirken er få og sporadiske.

Alle barnehage- og skolegudstjenester inneholder forberedte innslag med barn, og disse blir gjennomgående meget godt utført, og svært godt ledet av lærerne. Oppslutningen om gudstjenestene er svært god.

Det ligger an til et fortsatt enkelt, ukomplisert og svært godt samarbeid mellom kirke og skole dersom ikke rikspolitiske endringer legger andre rammer for oss. Mange av skolens lærere er også aktive i kirkens ledelse lokalt.

7. ARBEIDET I MENIGHETEN

7.1. Strategi, visjon og kommunikasjon.

7.1.1 Merkevarerbygging

Menighetsrådet har tidligere tatt et nytt tak i strategiarbeidet ved å benytte merkevarerbygging. I den prosessen er det hentet inn profesjonell hjelp fra egne rekker. Vi har tenkt nytt, samtidig som vi har bygd videre på mange års strategiarbeid.

Først hadde vi i mange år en egen logo i form av et grønt kors, egen font (VAG) til alt kommunikasjonsmateriell, slagord, visjon og verdier. I forbindelse med ny kirke var det tid for å ta en revisjon og fornyelse av vårt visuelle uttrykk. Det resulterte i ny font (Wigrum) og ny logo, som er jfr. Den norske kirkes visuelle uttrykk. Slagord, visjon og verdier ble beholdt.

Vi har utarbeidet egne brosjyrer, brevark/konvolutter og hjemmeside (Flekkerøymenighet.no) med vårt nye visuelle uttrykk.

7.1.1.1 Brosjyren «Oppdrag, visjon og verdier»:

Dette er en kortfattet presentasjon av Flekkerøy menighet til alle og enhver. Innholdet er som følger:

Vårt oppdrag

Flekkerøy menighet er del av Den norske kirke med ansvar for Flekkerøy.

Vi er et evangelisk - luthersk trossamfunn.

Vi forvalter Guds ord og sakramentene til frelse for mennesker.

Vi forkynner en levende Jesus og gir plass for tro og undring, tjeneste og fellesskap.

Menigheten deler Jesu oppdrag i misjonsbefalingen med alle kristne på Flekkerøy

Vår visjon

Alle vil vi ha med på veien til himmelen

Vårt mål er at alle mennesker skal bekjenne Far, Sønn og Hellig Ånd som Herre.

Vårt ønske er at alle på Flekkerøy skal få del i den kristne tro og følge Jesus.

Samtidig ønsker vi å dele troen med andre mennesker i verden.

Våre verdier og holdninger

Vi følger Jesus gjennom bibel og bønn.

På dette grunnlaget ønsker vi at alle i vår menighet arbeider med å være

-Vennlige (Filipperne 4:5)

-Inkluderende (Kolosserne 3:12)

-Tjenende (1. Petersbrev 4:10)

Vi er en levende og tilgjengelig menighet på Flekkerøy

Du hører til! (vårt slagord)

7.1.1.2 Ledermanual:

For litt viderekomne har vi utarbeidet brosjyren «Ledermanual» som sier noe mer om visjonen, oppdraget, verdiene og holdningene våre, samt løftene vi har til våre medlemmer og våre inspirasjonskilder.

7.1.2. Gjeldende handlingsplan: (Se vedlegg)

Hvert menighetsråd utarbeider handlingsplan for sin 4 års periode.

Dagens menighetsråd har hatt en prosess sammen med underutvalg og ledere i Flekkerøy menighet, som har ført til dagens handlingsplan for 2020 – 2024.

Hovedfokus i dagens plan er:

1. Familie og barn
2. Ungdom
3. Diakoni
4. Frivillige
5. Gudstjenesten
6. Sang og musikk
7. Hvordan nå nye?
8. Grønt fokus.

7.1.2.1 Familie og barn

Styrke troen i hjemmet og familien. Øke trosopplæringsstillingen.

7.1.2.2 Ungdom

Ha voksne som ungdom kan støtte seg på, gi åndelig påfyll og ha et godt og attraktivt konfirmantarbeid.

7.1.2.3 Diakoni

Skape en kultur for å se enkeltmennesker og spesielt de nye. Etablere diakonistilling.

7.1.2.4 Frivillige

Skape en kultur for at mennesker kan blomstre i tjeneste.

7.1.2.5 Gudstjenesten

Gudstjenesten skal være en arena hvor mennesker møter den treenige Gud, og får ta del i et godt fellesskap og blir inspirert til tjeneste

7.1.2.6 Sang og musikk

Opprettholde den flotte variasjonen i musikkuttrykk. Jobbe videre med utvikling av egne medlemmers opplæring innen musikk og styring av lyd og lys. Øke organiststillingen.

7.1.2.7 Hvordan nå nye?

Inkludere nye i menighetens fellesskap.

7.1.2.8 Grønt fokus

Vi ønsker å bidra til glede, takknemlighet og undring over skaperverket, og forløse engasjement og kreativitet til å ta vare på den verden Gud har gitt oss.

7.1.3 Kommunikasjon

Vi arbeider med å synliggjøre Flekkerøy menighet på hele øya på en enhetlig måte. Dette gjøres ved å arbeide med identitetsbygging (merkevare). Vi skal vite hvem vi er og være stolt av det.

Menighetens kommunikasjonsutvalg arbeider kontinuerlig med grafisk kommunikasjon, kommunikasjon i fysiske omgivelser og digital kommunikasjon.

Utvalget forvalter den visuelle profilen (designmanualen) og har ansvar for å implementere den i alle deler av menighetens virksomhet.

Kommunikasjonsutvalget er en ressursgruppe for utarbeiding av kommunikasjonsprodukter og kvalitetsikrer all kommunikasjon.

Hjemmesiden:

Flekkerøy menighet har nylig utviklet egen hjemmeside i samråd med 07-media i Kristiansand.

Det er lagt vinn på å ha en oversiktlig meny hvor det er enkelt å finne frem til det som er behovet for den enkelte. Kalenderfunksjonen skal være oppdatert og oversiktlig. Hjemmesiden skal være responsiv til nettbrett og mobil. Se Flekkeroymenighet.no

Menighetsblad:

Flekkerøy menighet har i en årrekke hatt menighetsblad sammen med Voie menighet. Når prestegjeldet opphørte, ble også dette samarbeidet avsluttet i 2005. Flekkerøyposten har i en årrekke hatt et godt informasjonblad til abonnenter. Dette bladet ble avviklet for noen år tilbake og det oppsto et tomrom og savn til en lokalavis.

Flekkerøy menighet opprettet derfor eget menighetsblad fra 2017. I dag heter bladet «Horisonten» og utgis 3 ganger pr. år. Redaksjonen består av flere fra kommunikasjonsutvalget. Men det er også hentet inn ressurs fra tidligere Flekkerøyposten for å ivareta informasjon utover Flekkerøy menighet. Menighetsbladet har høy kvalitet, gode artikler og distribueres alle husstander på Flekkerøy. Vi har også en digital utgave av alle menighetsbladene på vår hjemmeside.

Streaming:

Som en følge av Covid19 og begrenset mulighet for fysiske samlinger i kirken, har vi hatt et stort fokus på streaming av våre arrangementer. Flekkerøy kirke media (FK-media) er etablert og består i dag av mange ungdommer som har teknisk anlegg som sin tjeneste. Menighetsrådet har i samråd med FK-media og kommunikasjonsutvalget gått til anskaffelse av 3 kamera produksjon.

Foruten å bistå menighetens gudstjenesteliv og frivillige arbeid, leier FK-media også ut tjenester til aktuelle interessenter.

I Covid19 tiden ble det streamet uttallige arrangementer for barn, unge og voksne via vår facebookside. Erfaringene er så gode at vi har valgt å fortsette med å streame enkelte arrangementer og gudstjenester for å ivareta de som av ulike grunner ikke har mulighet for å komme fysisk til kirken.

Gul lapp: Ukentlig informasjonslapp med oversikt over ukens program. Vedlegg.
Ulike brosjyrer: Vi benytter ny logo og fonter i vår kommunikasjon. Vedlegg.

Det er utarbeidet ulike maler for referat, protokoll og presentasjoner til bruk i Flekkerøy menighet.

7.2 Menighetslivet og den åndelige situasjon

Folk trives sammen på øya. Vi har et godt samarbeidsklima på tvers av menigheter og forsamlinger. Flekkerøy menighets visjon «Alle vil vi ha med på veien til himmelen» søkes å oppnå gjennom det gode arbeidet som drives gjennom Flekkerøy bedehus, Flekkerøy misjonskirke, Ungdom i Oppdrag, Skjærgårdsheimen og Flekkerøy menighet. Vi er ikke konkurrenter men jobber mot samme mål der vi har ulike profiler og virkemidler for å nå den enkelte.

Vi ber for hverandre i gudstjenestene, har felles åpne bønnemøter to ganger pr. år og felles lunsjer for alle ansatte som rullerer mellom menighetene og forsamlingene.

I tillegg preges menigheten av et rikt arbeid for et stort antall kristne organisasjoner, lag og foreninger, og et stort antall individer engasjerer seg mer eller mindre i det stille for enkeltmennesker og prosjekter over hele verden.

Ingen av våre miljøer kan reduseres til teologiske båser som «liberale» «folkekirkelige» «konservative» «fundamentalister» «misjonsvenner» «frikirkelige» «evangelikale» «økumeniske» eller «karismatiske». Samtidig er det klart at de forskjellige sammenhengene fokuserer ulikt innenfor disse genrene.

I denne situasjonen prøver Flekkerøy menighet å fremme lokal selvstendighet og identitet innenfor Den norske kirke. Vi arbeider for å være lokalt samlende i barne- og ungdomsarbeidet og ganske så samarbeidende med alle lokale aktører.

Flekkerøy menighet ønsker å være en åpen og folkekirkelig menighet med en viss pragmatisk avstand til vanskelige spørsmål, og med innbydelse til en personlig og nær etterfølgelse av Jesus Kristus slik den enkelte synes best.

7.2.1.Gudstjenester

Stabil god oppslutning

Vi har stort sett hatt rundt 300 mennesker i gjennomsnitt på våre gudstjenester. De siste årene med Covid19 har antall vært redusert jfr. begrensning på antall fysisk i kirken. Men, vi ser at mange likevel har fulgt våre streamede sendinger via menighetens facebook.

Samarbeidet med Misjonsforeningen

Flekkerøy misjonsforening som er en sammenslutning av organisasjonene Normisjon, NMS, Israelsmisjonen og Norsk kirke i utlandet, står for ca 10 ekstra gudstjenester pr. år utover forordnede gudstjenester. Disse gudstjenestene utføres i samarbeid med gudstjenesteutvalget og menighetsrådet. Menighet og misjonsforening deler på lønnsutgifter til organist og vi hjelper hverandre med å få vikarprest.

Barnas

En gruppe i menigheten tar ansvar for Barnas i samarbeid med sokneprest, ca. 3-4 ganger pr. år.

Dette er en spesiell type familiegudstjeneste, som har en enklere liturgi. I gudstjenesten er det ulike bønnevandringsstasjoner.

Søndagsklubben

Det er tilbud om Søndagsklubb for alle barn fra 0-10 år. 60 ulike barn er innom dette tilbudet i løpet av året. Vi opplever det godt å gi barna et eget tilbud under gudstjenesten. Foreldrene får muligheten til å følge bedre med under gudstjenesten og slappe av. Barna er med på gudstjenesten fram til dåpen og kommer tilbake til nattverd.

Siste året har 13 familier og 2 ungdommer tatt ansvar for planlegging og gjennomføring av Søndagsklubben.

Betweenes

Tilbud for barn fra 10 – 13 år. Barna følger gudstjenesten på lik måte som Søndagsklubben, før de går til eget lokale og har andakt, lek og aktivitet.

Frivillige medarbeidere

Frivillige medarbeidere til gudstjenestene er ca 100 stk. Gjennomgang av gudstjenesteprogrammet før gudstjenesten, kan ofte være over 20 stk. frivillige.

Våre faste tjenester består av følgende tjenesteoppgaver:

- Kirkekaffegrupper.
- Forbedere under forbønnsdelen.
- Forbønn: Personlig forbønn i annet rom ved nattverdsgudstjenester.
- Tekstlesere.
- Kirketjener, også frivillig.
- Medliturg, også frivillig.
- Teknisk, lyd.
- Teknisk, bilde (projektor)
- Teknisk, kamera.
- Prest, også vikar.
- Organist, også vikar.
- Søndagsklubben.

- Betweens.
- Forsangere/solister.
- Kreativ gruppe.

Det er en stor berikelse å være mange som kommer sammen i tjeneste når vi holder gudstjeneste.

Trosopplæringen

I løpet av året har vi alltid familiegudstjenester med utdeling av 4 års bok, Lys våken 6. trinn og Tårnagenter 3. trinn. Det er også egen Bibelgudstjeneste med utdeling av bibler til 5. trinn. 2 ganger i året har vi egne småbarnsgudstjenester som er åpne for alle, men med spesiell invitasjon til 1,2,3 års medlemmer med familier.

Gudstjenester i samarbeid med andre:

Felles gudstjenester på sommeren: I samarbeid med Voie og Vågsbygd menigheter. Rullerer mellom menighetene med ansvar og kirke på sommeren.

Speidergudstjeneste: I samarbeid med Flekkerøy Blå Kors sjøspeider på deres klubbhus ved Kårholmen. Utendørs.

Fløygudstjeneste: I samarbeid med Fløy idrettslag i kirken. Vi har ofte hatt vennskapskamp i etterkant av gudstjenesten mellom menighet og støtteapparatet i Fløy med påfølgende seriekamp for Fløy på hjemmebane.

Øygospelgudstjeneste: I samarbeid med Øygospel, Flekkerøy misjonskirke og Flekkerøy bedehusforsamling i Flekkerøyhallen. Mai/juni hvert år.

Helg med evangeliesenteret: I samarbeid med Flekkerøyguttene, Flekkerøy misjonskirke og Flekkerøy bedehusforsamling i Flekkerøy kirke. Helgen har tidligere vært i Flekkerøyhallen.

Gudstjenesteutvalget

I utvalget er Søndagsklubben, Betweens og misjonsforeningen representert, slik at vi får en god samhandling på søndagene.

7.2.2 Kirkelige handlinger

I en årrekke har vi hatt sonesamarbeid med Voie og Vågsbygd menigheter rundt prestedtjenesten på kirkelige handlinger. Menigheten er godt fornøyd med prestene fra sonen.

<u>Kirkelige handlinger:</u>	<u>2020:</u>	<u>2021:</u>
Vigslar	11	9
Begravelser	11	11
Dåp	31	26
Konfirmasjon	29	14
Servicesenteret	6	8

(Nattverdgdustjenester avholdes med prest og organist)

7.2.3. Trosopplæring (0-18 år) – øvrig barne- og ungdomsarbeid.

7.2.3.1 Trosopplæringen

Menighetens trosopplæringsplan ble først godkjent i 2013 og deretter revidert og godkjent i 2019.

Planen er utarbeidet av trosopplærer og prest i samråd med undervisningsutvalget og menighetsrådet.

Planen inneholder totalt 25 ulike tiltak for barn og unge fra 0-18 år. Mange av disse tiltakene gjøres i samarbeid med det allerede etablerte barne- og ungdomsarbeidet i menigheten. Vi inngikk på et tidlig tidspunkt intensjonsavtaler med de enkelte lagene, og det var kun 2 av lagene som takket nei til samarbeid. Dermed muliggjøres det å ha så mange tiltak.

Vi har laget noen tiltak helt fra bunnen av, blant annet et bibelkurs for 5.trinn. Dette går over 6 samlinger og her får barna en oversikt over hele bibelen. Vi tar utgangspunkt i tidslinjen fra Bibelselskapet, i tillegg til noen dypdykk i enkelte personer. Vi bruker vanlig undervisning ved hjelp av powerpoint-bilder og småfilmer, deretter maler vi en veggplansje og arbeider med tema for dagen i ulike andre aktiviteter. Dette kurset holdes rett etter skoletid og derfor får de også et godt måltid mat i starten. Barna får også opplæring i å slå opp i Bibelen.

Av nasjonale tiltak har vi Tårnagenthelg og Lys våken. På den sistnevnte deltar hele staben. Dette er svært positivt. Vi har laget våre egne temaer og opplegg, som har fått gode tilbakemeldinger.

Vi er også opptatt av at barna skal delta mye på de gudstjenestene de skal være med på.

I 2021 gjennomførte vi 25 tiltak med veldig god oppslutning. (60% - 120%)

På grunn av stor lokalkunnskap går det greit å rekruttere et forholdsvis stort antall ledere/hjelpere til å delta på tiltakene.

7.2.3.2 Konfirmantarbeidet

Konfirmasjonsundervisningen foregår det året en går i 9. trinn. I Flekkerøy menighet har vi konfirmantsamlingene torsdager fra 18.00-20.00. Vi har en stor gjeng med ungdommer og unge voksne som er ledere sammen med menighetspedagog og prest. Vi legger stort fokus på det sosiale, og ønsker at konfirmasjonstiden blir nær på troen, og nær på livet.

Konfirmantene presenteres for menigheten i en gudstjeneste på høsten. Deretter drar vi på en helgetur for å bli godt kjent, og få mange gode opplevelser sammen.

Vi benytter konfirmantopplegget «Smak og se», utarbeidet av en kateket fra Den norske kirke i samarbeid med Imi-kirken, Stavanger.

Ungdom er med som konfirmantledere sammen med sokneprest og menighetspedagog. Vi ser at ungdom er både gode formidlere i undervisningen og på de ulike konfirmantgruppene.

Ved slutten av konfirmanttiden, er det en egen «Konfirmantenes gudstjeneste» som de har ansvar for sammen med øvrige konfirmantledere. Før ble den kalt for «Overhøring» eller nyere «Samtalegudstjeneste».

Konfirmanttiden avsluttes ved konfirmasjon en helg i september hvert år.

Flekkerøy bedehusforsamling og Flekkerøy misjonskirke har eget konfirmantopplegg.

7.2.3.3 Barnearbeidet

Det drives et rikt og godt barnearbeid i Flekkerøy kirke, bedehus og misjonskirke. En del av arbeidet drives av de ulike kristne organisasjonene, misjonskirken og noe drives av Flekkerøy menighet. Vi har et godt samarbeid.

7.2.3.4 Ungdomsarbeidet

Large er navnet på det største ungdomsarbeidet i menigheten. Det er vanskelig å oppsummere arbeidets aktivitet med få ord. Først og fremst er vi stolt av innsatsen til våre medarbeidere; Teamledere, styret og medarbeidere som gjør sitt beste for at Jesus skal bli synlig i fellesskapet, og at det skal bli attraktivt å delta på det vi holder på med. Voksenledere skaper trygghet i møte med ungdommene på lørdagskveldene.

Det arrangeres Large hver lørdag fra 20.00 til ca.00.00. På møtene ønsker vi å sette fokus på Jesus og på at ungdommene som kommer skal føle seg møtt og inkludert og ønsker å komme tilbake. Hver Large-samling begynner vanligvis med et møte der det blir lovsang og tale. Deretter arrangerer vi kafe for å gi ungdom på Flekkerøy en plass å samles og ha det gøy. Det er fra rundt 60-130 stk. på hvert møte. Vi tror dette er et godt tilbud for ungdom på Flekkerøy og at Large betyr mye for mange. Når vi har ungdomshelga X-Large kommer det gjerne opp i 200 hver dag fredag og lørdag, færre søndagen.

You2 er fritidsklubben for barn fra 5.-7. trinn i kirken. Klubben har samling en fredag i måneden.

Opplegg: Andakt, kiosk, spill, leker og utlodning. Oppslutning: 30-45 stk. barn.

Home2you er en underavdeling av You2. Samlinger i privathjem. Opplegg: «Aldri alene». Oppslutning: 17 – 25. stk. barn.

Chill er en underavdeling av You2. Samling i kirkens aktivitetsavdeling for barn og unge de fredagene det ikke er You2 eller Home2you.

Krik er en plass der ungdommer fra 8. klasse og oppover kan samles og ha det gøy med masse forskjellige aktiviteter samtidig som vi har et fokus på Jesus. På Krik treningene har vi litt av hvert av aktiviteter, leker og ballspill i ca en time før vi tar en pause med en andakt.

Etter andakten har vi pleid å spille fotball. I snitt er vi ca 10 stykk på treningene.

Holder vanligvis til i Flekkerøyhallen, men beveger oss gjerne ut deler av året når det er varmt.

7.2.4 Voksenarbeid

Bibeltimer er et tilbud deler av året på enkelte mandager i kirkens Kafé Pust fra kl. 19.00 – 21.00. Starter med åpen kafé Pust fra kl. 19.00 – 19.30. Bibeltime fra kl. 19.30 – 20.30 og deretter åpen kafé til kl. 21.00.

Onsdagskirken er et tilbud for alle annenhver onsdag i kirken.

Kveldene starter kl. 19.30 med frukt, kjeks og kaffi og småprat/mingling og avslutter ca kl 21.00.

Samlingene består av litt menighetsnytt, undervisning/tale/foredrag og solosang.

Hverdagsmesse er en enkel kveldsgudstjeneste enkelte torsdagskvelder kl. 19.30 – 20.30 i kirken. Gjennom refleksjon, bønn, tekstlesning, lystenning og felleskap rundt nattverdbordet, ønsker vi at denne samlingen kan være en hjelp til å finne troens hvilepuls i hverdagen.

Smågrupper for voksne:

Smågruppene er blant de viktigste byggesteinene i menigheten.

Det er gjennom gruppene vi skal arbeide for å leve menighetens, mål og verdier.

Hensikt med gruppene er å bygge fellesskap og vennskap med gjensidig respekt og omsorg.

Stedet for å inkludere og invitere nye i menigheten. Et sted der vi er opptatt av å tjene andre.

Gruppene er ulike.

I dag er ca. 16 ulike grupper for voksne med i menighetens gruppenettverk.

Det er ulike typer grupper: Bibelgruppe, bønnegruppe, samtalegruppe, familiegruppe.

Det finnes også mange andre kvinneforeninger, mannsgupper og husfellesskap.

Innholdet på en samling i gruppenettverket varierer. Det mest vanlige er to ting:

Dele: Å dele liv innebærer å kunne være åpen om både det positive og det vanskelige i livet.

Fint å dele livs- og troserfaringer med hverandre. Bibelen eller en studiebok benyttes av de fleste. Å dele liv sammen gjør at vi kan oppmuntre hverandre, og hjelper hverandre til å leve livet i hverdagen.

Be: De fleste bruker tid til å be sammen. Det kan være spesielle behov, eller bare en generell bønn for den enkelte.

7.2.5 Diakoni

Diakoni defineres som: Kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket, kamp for rettferdighet.

I Flekkerøy menighet har vi et diakoniutvalg under menighetsrådet som konsentrerer seg om alt det diakonale arbeidet i menigheten. Utvalget har sin oppmerksomhet rettet mot alle aldersgrupper

og forsøker å stimulere til nye diakonale tiltak etter behov. De identifiserer behov for og inspirerer til diakonal tenkning og handling inn i alle deler av menighetens virke.

Det foreligger ingen diakoniplan for Flekkerøy menighet.

Behovet for en diakon i lønnet stilling har vært på agendaen i flere omganger.

Imidlertid gjøres det mye godt diakonalt arbeid, både organisert og uorganisert.

7.2.5.1 Diakonale tiltak

Kafé Pust.

Menighetens egen kafé fra ny Flekkerøy kirke ble etablert i 2019.

Vi ønsker at dette skal være et sted for en Pust i bakken og et Pust fra vår Herre.

Blomst til alle over 80 år:

Alle over 80 år får blomst og et smil på døren fra menigheten hvert år.

Besøk på Ternevig sykehjem:

Ternevig sykehjem får månedlig besøk av en gruppe fra menigheten.

Besøksordning ved dødsfall:

Familier som har mistet en av sine kjære, får besøk fra menigheten.

Menighetsfaddere:

Alle dåpsbarn får en eller to menighetsfaddere i en 4 års periode.

Deres hovedoppgave er å be for dåpsbarnet.

Kirkeverter under gudstjenestene.

Ønsker velkommen i døra og tar gjerne kontakt med nye under kirkekaffen.

Hverdagsmesse.

Gjennom refleksjon, bønn, tekstlesning, lystenning og felleskap rundt nattverdbordet, ønsker vi at denne samlingen kan være en hjelp til å finne troens hvilepuls i hverdagen. En torsdag i måneden i kirken.

7.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid menighet og misjon).

Menighetens misjonsprosjekt er et av samarbeidsområdene mellom Flekkerøy misjonsforening og Flekkerøy menighet. Hovedansvar for prosjektet er Flekkerøy misjonsforening.

Prosjektet rulleres mellom Det Norske Misjonsselskap (NMS) og Normisjon med 2 år hver.

7.2.6.1 Prosjekt for 2020-22: Estland til Det Norske Misjonsselskap.

Tidsrom: 2020 – 2022. Misjonsland: Estland.

Misjonsarbeid – barne-/ungdoms-/menighetsarbeid i Estland gjennom Det Norske Misjonsselskap.

NMS har sendt misjonærer til Estland f.o.m. 2003, og samarbeidet ble videreført med en ny fem-årsperiode frem til 2023.

Spesielt fokus på:

- Barn og Unge.
- Plante og utvikle misjonale menigheter.

Hovedfokus på 2 nye menigheter:

- Mustamae (en forstad til Tallin) –her er det mange boligblokker, og nå bygges ny kirke, der de har tatt i bruk kontoret, etter at de måtte flytte ut av lokaler i kjelleren på bydelshuset.

Menigheten har utviklet seg fra ei husgruppe i 2008 og til nå med ca. 150 medlemmer.

Nøkkelord for virksomheten er: Misjon, diakoni, barne- og ungdomsarbeid og bibelstudium.

De driver også en gjenbruksbutikk.

Kirka her har en total-ramme på ca. NOK 11 mill., hvorav de hittil har samlet inn ca. NOK 7 mill. både lokalt og gjennom gaver fra Norge (NMS), og vennskapsmenigheter i Finland og i England

– Saku (et par mil sør for Tallinn). Denne menigheten ble grunnlagt i 2013 med 12 medlemmer, og har nå ca. 120 medlemmer. Menigheten holder til i et gammelt bedehus, men har startet bygging av ny kirke, som er under tak pr. 1.12.2019, så nå har de tatt i bruk noen av rommene der.

Her er det ungdomsarbeid og et gospelkor.

Fantastisk å oppleve menigheten som et svar på bønn fra de eldre i distriktet som ble undertrykt under Sovjet-tida.

Også her mangler man ca. 3,5 – 4 mill. før kirkebygget er helt ferdig.

Tror vi har mye å lære av kirken i Estland når det gjelder å nå ut til de som kjenner lite eller ingenting til kristen tro!!

Litt om utfordringene i Estland:

– Alkohol-misbruket er høyt i Estland, og fører ofte til at far forlater familien. Tilbake sitter kone og barn som får en enda tøffere hverdag. Arbeidsledigheten er høy, og det er ikke lett for alenemødre å finne seg jobb.

– Hvorfor kommer det ikke gutter og menn? Skal vi slå oss til tåls med at det stort sett er kvinner i menigheten vår?

Det var da man begynte å tenke høyt om et eget mannsarbeid i menigheten, der man også inkluderer fotball, undervisning om Jesus og om det å være mann.

Jobber med å finne en sunn balanse mellom utadrettet og innadrettet virksomhet for de dømte/konfirmerte medlemmer.

Årlig målsetting: Kr. 150.000.

Oppnås gjennom:

– Bidrag fra Rasken, Sennepskornet og Sydkorset, kr. 70.000.

– Misjonsoffer på de gudstjenestene Misjonsforeningen er ansvarlig for: 5 – 6 gudstjenester i året for NMS kr. 45.000.

– Misjonsoffer til misjonsprosjektet på 4 forordnede gudstjenester pr. år (2 vår/2 høst) kr. 35.000.

7.2.6.2 Kirkebygging på Madagaskar.

I forbindelse med åpning av ny Flekkerøy kirke i 2019, hadde vi en innsamlingsaksjon til ny kirke på Madagaskar via NMS (Det norske misjonsselskap). Målsetningen var kr. 100.000,- og dette fikk vi inn i løpet av jubileumsuken i desember 2019.

Vi samlet inn via kollekter og ved salg av «lego»-klosser. Vi bygget denne kirken med lego i vår egen Flekkerøy kirke for å synliggjøre til vi nådde vårt mål.

Kirkebyggingen er godt i gang på Madagaskar. Mannsmødene på Flekkerøy har bidratt økonomisk med alt inventar de manglet. Covid19 har medført til noe utsettelse, men kirkebygget er nå i slutfase og innvies med det første.

7.2.6.3 Misjonerende organisasjonskultur

Mange kristne organisasjoner driver i for øvrig en utbredt virksomhet i kirke og bedehus på Flekkerøy. Alt fra ulike barne- og ungdomsgrupper, kvinneforeninger og manngrupper til faste ukentlige møter og basarer.

7.2.7 Kirkemusikalsk virksomhet

Der finnes stadig en rekke velfungerende kor organisert under Flekkerøy menighet: FløyBaGos 3-6 år, SoulKids 1.-4. trinn, SoulChildren 5.-10. trinn, SoulTeens 10. trinn+ og Korall 18 år +.

Alle kor deltar flere ganger på sentrale menighetsarrangementer gjennom året. Musikkansvarlig under gudstjenesteutvalget koordinerer det musikalske på alle gudstjenester, her benytter vi ofte solister, sanggrupper, band eller solistinstrumenter. Vi har faste forsangerteam på hver gudstjeneste.

Det er en stadig utfordring at de voksnes musikksmak skiller seg såpass mye fra ungdommenes.

Vi forsøk å bygge inn litt av alt fra de ulike sangtradisjonene i våre hovedgudstjenester. Opplever fort at vi ligger bakpå mtp. ungdomssanger, da ungdommene bytter sanger ofte.

7.2.8. Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn

Universell utforming har vært et av kravene til Flekkerøy nye kirke som sto ferdig i 2019.

HC-brukere:

Det er avsatt 3 plasser til handicap (HC)-parkering oppe ved kirken. Disse kan benyttes ved besøk på kirkegården eller ved besøk i Flekkerøy kirke.

Det er lagt opp til god adkomst for HC-brukere til Flekkerøy kirke:

Automatisk døråpner. Løfteplattform mellom etasjene. Kirkesalen har gangveier på sidene for at HC-brukere kan ha enkelt adkomst til korpartiet. To HC-toaletter i 1 etg. og et HC-toalett i underetasjen. Ved nattverd har vi alltid to stasjoner: Kneling ved alterringen og intinksjon nede i amfi-delen. Dette gjøres av flere grunner, men også for å ivareta besøkende i amfidelen som ikke kan benytte trapper og heller ikke ønsker å gå opp via gangveiene langs siden.

Nattverd: Benytter kun glutenfrie oblater.

Hørselshemming:

Det er teleslynge i kirkesalens amfi, baksal og menighetssal. Teleslyngen er automatisk på, når det kommer lyd ut av høyttalerne.

Svaksynte:

Benytter laserprojektor i sentrum at kirkesalens fondvegg med tekst i stor skriftsstørrelse. Fra korpartiet benyttes det projektor på stor vegg bak i kirken (over barnesakrestiet). Det gjør at alle som er i korpartiet ser godt det som kommer på vegg. Begge løsninger passer godt for svaksynte.

En stadig større del av befolkningen lider av allergier og intoleranser av ulike slag. Vi blir gradvis flinkere til å tilby allergivennlige alternativer i matveien på våre arrangementer. Ved kirkecaffe har vi alltid glutenfrie alternativer. I menighetens trosopplæring oppgir en evt. allergier ved påmelding til de ulike tilbudene.

I trosopplæringen legger vi også vekt på en allsidighet som tar hensyn til at våre medlemmer har ulike sosiale, psykiske og fysiske behov. Samtalegrupper og aktiviteter har i stor grad avløst teoretisk undervisning, og evalueringen måler trivsel og deltakelse i større grad enn teoretisk prestasjon.

Det er ennå ikke noe stort innslag av innvandrere med utenlandsk bakgrunn på øya. Men tilflyttingen er stor. Ulike diakonale tiltak som for eksempel «Godhetsfestival» har vært framme i menighetsrådets arbeid med handlingsplan. Tenk om alle de ulike kristne organisasjoner på Flekkerøy kunne ha et felles fokus på «godhet» til alle øyas innbyggere!

7.2.9 Kultur, samarbeide med lokalt kulturliv

Kirken brukes stadig til ulike konserter av egne og eksterne aktører. Menighetsdelen leies ut som overnattingslokale til Sørcup hvert år. Kirkens underetasje leies også ut til Betweenes dansegruppe, Dance on tv og kommunens tilbud for eldre; Sterk og stødig.

Vi har tett samarbeid om ulike arrangementer med skolene, barnehagene, Flekkerøy misjonskirke, bedehusforsamlingen, Ungdom i Oppdrag, Fløy, Speideren, Flekkerøyguttene og skolekorpset.

Har særlig lyst å nevne de store arrangementene; Damenes aften, Mannsmøde, Kvinnehelg, Mannshelg, Speidergudstjeneste, Fløygudstjeneste og Øygospel.

8. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

8.1 Samarbeid med kristne organisasjoner og humanitære organisasjoner

Sone vest: Vågsbygd, Voie og Flekkerøy.

Det har vært sporadiske og tverrkirkelige samlinger for hele Vågsbygd.

Ungdommer /Xlarge/ Øygospel

Ungdommen deltar på felles ungdomsarrangementer i Kristiansand, eks. fellesmøter i Q42 og ungdomshelger i Voie.

I tillegg inviteres det bredt til ungdomshelg på øya og andre større arrangementer, eks. «Hjem til jul».

Øygospel er godt innarbeidet arrangement som går av stabelen en langhelg i mai/juni hvert år. Det er ofte kalt for «miniskjærgårds» og har trukket opptil 10000 mennesker i Flekkerøyhallen. Programmet består i hovedsak av møter og konserter med kjente artister fra inn- og utland, nattverdsamling på lørdagskvelden, felles gudstjeneste på søndagen og ulike seminarer og familiearrangementer. I tillegg inviteres 17 års medlemmer til å delta på Øygospel som et ledd i trosopplæringen.

Evangeliesenteret i Flekkerøyhallen/ Flekkerøy kirke.

De siste årene har menighetsrådet på våren hatt et samarbeid med Flekkerøyguttene, Evangeliesenteret, misjonskirken og bedehusforsamlingen om felles gudstjeneste i Flekkerøyhallen. Under Covid var dette arrangementet planlagt til Flekkerøy kirke.

Skjærgårdsheimen.

Menigheten benytter personer fra Skjærgårdsheimen inn i ulike deler av menighetsarbeidet; Kafé Pust, konfirmantarbeidet, Onsdagskirken m.m.

Ofringer ved forordnede gudstjenester

Menighetsrådet har utarbeidet en offermal der vi har faste ofringer til enkelte organisasjoner etc.

8.2 Samarbeid med andre sokn og fellesråd

Felles gudstjenester

I sommerhalvåret har vi felles gudstjenester i sonen. Disse avholdes enten i Flekkerøy, Voie eller Vågsbygd kirke, eller utendørs. Fast hvert år er en utendørs fellesgudstjeneste på Flekkerøy.

8.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Flekkerøy menighet har et tett samarbeid med Flekkerøy misjonskirke og Flekkerøy bedehusforsamling (*NB: Bedehusforsamlingen er ikke er andre kirkesamfunn*).

Samarbeidet går ut på to årlige bønnesamlinger og to stabslunsjer som rullerer mellom menighetene og forsamlingene.

Flekkerøy misjonskirke, Flekkerøy bedehusforsamling og Flekkerøy menighet samarbeider også med:

- Øygospel. En felles ungdomshelg i Flekkerøyhallen i mai/juni.
- Flekkerøyguttene: Årlig helg sammen med Evangeliesenteret.
- Mannsmøder: To årlige manns møder i Flekkerøyhallen.
- Mannsweekend og «Da damene dro»: Annenhvert år.

I tillegg er vi alle sammen med øvrige menigheter i Kristiansand om årlige fellesmøter for Kristiansand.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Voie sokn 15. – 20.11.22

Kjære menighet!

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuka. Det er 8 år siden jeg var her på visitas forrige gang, og det er noe ekstra gledelig med å få komme tilbake på ny til dere.

Vi har denne uken jeg vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram. Jeg har blitt bedre kjent med menighetsrådet, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i soknet!

Forberedelser

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Domprost Freddy Berg har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd. Prosten har gjennomført kontorvisitas og rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om kirkebyggene. Menigheten har levert en fylldig visitasmelding før visitasen, og ikke minst så har dere laget et imponerende program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet.

Stab og menighetsråd

Selve visitasuka startet med morgenbønn i Flekkerøy kirke sammen med stabene i både Flekkerøy og Voie menigheter. Deretter gjennomgikk vi visitasprogrammet for begge menighetene.

Møte med kommunen

Jeg møter alltid kommunens ledelse når jeg er på visitas, og det er en stor glede å møte ledelsen i Kristiansand kommune. Kommunedirektør Camilla Dunsæd, ordfører Jan Oddvar Skisland, oppvekstdirektør Kristin E Robstad og ordførerens rådgiver Jannike Arnesen hadde

invitert til møte på Geitodden kafé i PitStop sine lokaler, der jeg også fikk høre Anette Nygård Kristoffersen fortelle litt om det flotte arbeidet som drives der.

Møtet med kommunen ble en bekreftelse på den gode relasjonen som er mellom kommunen og kirken her i byen. Vi er svært privilegerte som har en så god relasjon. Her jobbes det godt både fra kommunens og kirkens side. Det handler om samskaping, og vi snakket om kirken som medspiller, og at vi som kirke ønsker å være en naturlig del av kommunens planer.

Både Voie og Flekkerøy har et sjeldent rikt og godt trosopplærings-, konfirmant- og ungdomsarbeid. Dere gjør en viktig forskjell for barn og unge i deres nærmiljø. Det anerkjennes av kommunens ledelse.

Møte med stab

I løpet av visitasen har jeg hatt fine samtaler med staben i Voie menighet. Dette er dedikerte mennesker, som ønsker å bygge menighet. De strekker seg langt for å løse sine oppgaver. Jeg har registrert hvordan de står på fra tidlig til sent.

Møte med menighetsråd

Det ble en fin samtale med menighetsrådet. Dere har en gledelig situasjon når det gjelder rekruttering. Flere i menighetsrådet har allerede nå sagt at de tenker på å stille til valg for en ny periode. Jeg opplevde det nyttig å høre representantene fortelle hva som gjør at dere opplever denne tjenesten som meningsfull, og jeg gleder meg over det engasjementet dere har for menigheten. Takk til dere som bruker masse tid på å lede menigheten gjennom rådet. Dere har en viktig jobb, og dere evner å peke på hvilke gleder og utfordringer som finnes i menigheten. Blant andre temaer vi var inne på, var gudstjenesten. Hvordan kan dere nå enda lengre ut, ikke minst blant aldergruppen 20-60. Det er et godt tegn at dere ønsker å nå flere.

Trosopplæring

Jeg har fått se og oppleve det fine etter skole-tilbudet KOM INN, der mange frivillige også er med og bidrar hver uke. Jeg fikk møte halvparten av konfirmantkullet, og det er en glede å høre at dere som menighet faktisk har mer enn 100% oppslutning her!

Jeg spiste middag sammen med ungdomsledere i VUG, og jeg fikk være innom og hilse på babysang.

Dette er jo bare noe av alt det fine barne- og ungdomsarbeidet som fyller denne kirka, og som viser hvordan dere på en svært god måte klarer å være et godt sted for dem å være.

Klyngemøte

I Voie menighet har dere et godt samarbeid med skolene, og dere har jevnlig klyngemøter med alle skolene der dere snakker sammen på en god måte. Jeg tror dette er en styrke, og en

arbeidsmetode som jeg gjerne hadde sett at flere menigheter hadde fått til. Det dere har fått til her er et eksempel til etterfølgelse.

Ved forrige visitas utfordret jeg dere til å utarbeide en plan for kirke-skolesamarbeid, og det gjorde dere. Den er svært god! Det ble også understreket i klyngemøtet, der vi også snakket om hva kirken kan bidra med i møte med sorg. Det ble en fin samtale rundt dette.

Bedriftsbesøk

Når jeg er på visitas, er jeg gjerne også på bedriftsbesøk. Det er viktig for meg å møte bedrifter som på en eller annen måte preger stedet.

Jeg fikk et fint møte med kunstner Kjersti Munkejord Lamb, som blant annet lager de fine bildene dere gir i forbindelse med dåp.

Det ble en svært god opplevelse å være med på Nikodemuskro med en gruppe næringslivsledere, som møtes jevnlig for å snakke om tro. Det ble en spennende og ærlig samtale, og en opplevelse jeg kommer til å huske.

Diakoni

Dere gjør et flott diakonalt arbeid. Mye av dette er ikke synlig for andre enn de det gjelder, men å virke i det stille er kanskje noe av det viktigste innen diakonien.

Noe av alt det fine arbeidet dere gjør er en ukentlig strikkekafé der en stor gruppe damer møtes for å strikke, og ikke minst: Få en god prat. Der strikkes det blant annet de fine luene som ble delt ut på KOM INN, og som setter fokus på at hvert menneske skal bli sett. Luene er også et bidrag fra Bufetat, og dere som menighet er jo forbilledlige ved at dere har inngått en ambassadøravtale om å øke oppmerksomheten om behovet for flere fosterhjem.

På Ternevig sykehjem var det en opplevelse å se at lokalet var helt fullt! Det er mange som setter pris på at kirken kommer til sykehjemmet og holder gudstjeneste, godt ledet av presten – og med en dyktig organist ved pianoet!

Kirkebygg

Kirkens medlemsundersøkelse viser at et stort flertall av våre medlemmer fremhever kirkebyggenes sentrale betydning. De er viktige signalbygg for langt flere enn dem som går ofte på gudstjeneste. Dere har et godt bygg, der det er merkbart at dere trenger hvert eneste rom for å gi plass til alle aktivitetene som fyller bygget hver uke. Det er slik en kirke skal være! Tolvte desember er det 40 år siden kirken deres stod ferdig. Mange av de som den gang var med og bygde kirka er fortsatt aktive i menigheten. Takk til dere for den trofastheten dere har vist, og ikke minst for den innsatsen dere har lagt ned i menigheten – også for kommende generasjoner. Uten dette bygget hadde dere ikke klart å drive det gode arbeidet som har vært her de siste årene. Det har gjort en stor forskjell for mennesker i alle aldre i Voie.

Frivillighet

Jeg vil sitere en av dere seniorer, som sa følgende i samtalen vi hadde: Det er lettere å bygge kirke enn å bygge menighet.

Dere er heldige som har så mange frivillige i Voie menighet. Uten alle dere hadde det ikke vært mulig å drive alt det fine arbeidet som dere gjør. Takk til alle dere som på ulike måter bidrar.

Jeg hadde gleden av å møte flere av dere til samtale i flere sammenhenger. I møte med en del av menighetens seniorer ble jeg også utfordret og svarte på noen av de utfordringene som kirken står overfor, og hva jeg tenker om kirkens fremtid. Jeg gleder meg over at det er så engasjerte folk her i menigheten!

Noe som særpreger Voie menighet er ikke bare det store antallet frivillige, men også at det er så mange unge frivillige!

Det var spennende å høre om arbeidet dere har gjennom Input; et arbeid som over flere år har bygd seg opp til å være en viktig arena for undervisning. Her møtes man på tvers av generasjoner, og det er fantastisk at dere har klart å bygge opp noe slikt.

Varierte arbeidsformer

Gjennom en informativ tur med minibussen deres lærte jeg mye om Voie som bydel. Normann Liene var en svært god guide, og kunne fortelle på en slik måte at det viste litt av spennvidden som finnes i denne bydelen på ulike måter. Kunnskap som er viktig når dere skal bygge menighet. Turen gikk bare så alt for fort; dette kunne jeg hørt på mye mer!

Utfordringer og veien videre

En visitas er ikke over når jeg drar, på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

- Dere driver et stort og svært godt barne- og ungdomsarbeid. Dere favner langt ut, og det er høy kvalitet over det dere gjør. Jeg oppfordrer dere til å fortsette akkurat slik dere gjør. Samtidig må dere være oppmerksomme på at dere ikke gjør mer enn dere kan make. Ingen ønsker utslitte frivillige og ansatte.
- Det gode samarbeidet dere allerede har med skolene i Voie vil jeg bare oppmuntre dere til å fortsette med, slik dere allerede gjør.
- Dere har en god givertjeneste i Voie menighet, med mange som bidrar. Mye av dette bidraget kommer fra seniorenene, som i så mange andre menigheter. Det betyr at dere hele tiden må jobbe med å nå ut til nye mulige givere, slik at dette viktige arbeidet kan holdes oppe. Takk til alle dere som gir!
- Kontorvisitasen viste til noen punkt som jeg regner med at dere ordner greit.
- Jeg har flere ganger i løpet av disse dagene – ikke minst i møte med menighetsrådet – hørt at dere er opptatt av gudstjeneste og gudstjenestebesøk på søndager der det ikke

skjer noe ekstraordinært. Jeg er glad for det engasjementet, for det er viktig at ikke hovedsamlingen i menigheten nedprioriteres i en travel menighet som Voie. Jeg oppfordrer til videre arbeid med dette. Voie menighet har jobbet godt i mange år, og det er mange som bor i Voie som har gode minner fra tiden de var aktive. Jeg oppfordrer dere til å se om dere kan nå flere av disse med tanke på å utfordre dem til å bli med i den gudstjenestefeirende menigheten igjen.

Jeg drar fra visitasen i Voie sokn fylt med takknemlighet, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki: *Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.*

Agder og Telemark bispestol 20.11.22

Stein Reinertsen, biskop

Rapport fra befaring av kirkebygg ved visitas i Flekkerøy 2022

Befaring gjennomført 28.10.22

Om befaringen

Om befaringen og befarringsrapporten

Befaringen fant sted 28. oktober 2022. Med på befaringen var Andreas Andersen, kirkeverge, Roy Øverland, daglig leder, Trond Sjøvold, kirketjener og Geir Myre, rådgiver fra biskopens kontor.

Befarringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistene fra kirkebygdatabasen og bilder tatt under befaringen, rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasjonen. Rapporten er laget med utgangspunkt i samtaler og skjema fylt ut under befaringen. Sist visitas i var i 2014 og det foreligger befarringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Fokus på inventarregistrering

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebygdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister.

Der antall sitteplasser ikke lenger stemmer med kirkebygdatabasen bør dette meldes inn slik at det blir oppdatert.

Flekkerøy kirke

Flekkerøy kirke ligger i Flekkerøy sogn i Kristiansand Domprosti og forvaltes av Kristiansand kirkelige fellesråd.

Kirken ble bygd i 2019 og er den 2. kirke på stedet. Selv om kirken i og for seg er et påbygg til eksisterende kirke, er kirkesalen og det meste av funksjonalitet flyttet over det nye bygget. Det var derfor naturlig at kirken ble godkjent etter daværende bestemmelser av departementet.

Resterende del av gamlebygget brukes bl.a. som menighetssal, grupperom, aktivitetsrom og kapell. Den gamle kirken fra 1960 var ikke vernet i følge riksantikvarens liste, men kirketårnet ble forutsatt vernet av byantikvaren ved bygging av den nye kirken. Da grunnforholdene var dårlige måtte tårnet likevel rives og bygges opp igjen som kopi. Det tjener som støpul for den nye kirken.

Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet. Ifølge innberetning før visitas har kirken 424 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken har universell tilgang via hovedinngang. Rullestolbruker kan selv åpne døren uten hjelp.

Det er toaletter i kirken. Det er også universelt tilpassede toaletter. Under befæringen ble det bemerket at toaletter godt kan skiltes bedre fra kirkesalen.

Det er egnet plass for rullestol i kirken, først og fremst på sidefeltet mot vest. Tersklene i kirken er greit forserbare med rullestol. Man har som rullestolbruker en noe kronglete tilgang til korpartiet grunnet atriumsløsningen.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Mur - Betong. Fasaden er kledd med spon og betong. Det ble da benyttet Annet.

Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer. Det er ikke kjennskap til råte eller fuktskader.

Oppvarming

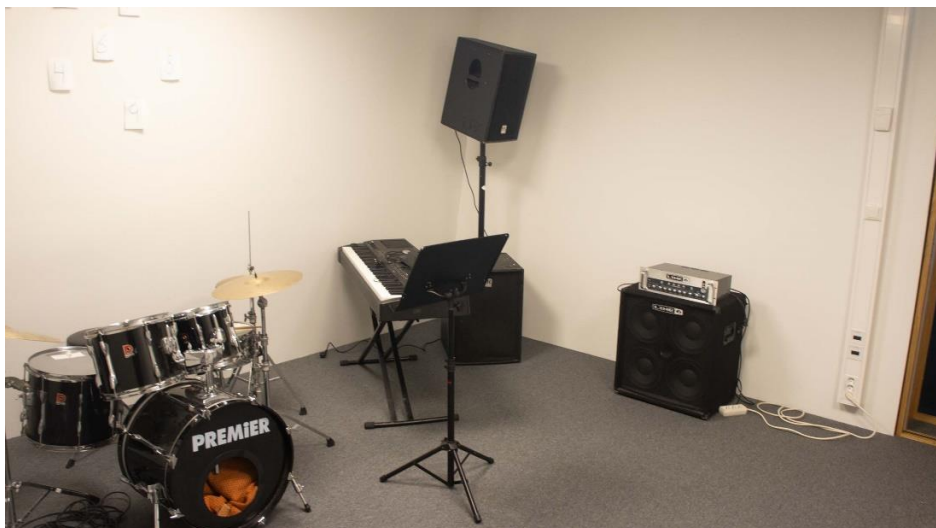
Kirken varmes hovedsakelig opp med sentral oppvarming. Det er montert digital varmestyring.

Ringeanlegg

Kirken har én kirkeklokke. Klokken har automatisk ringeanlegg. Klokke og aksel inspiseres hvert andre år.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er digitalt/elektronisk. Det ble installert i 2021 og avløste da et digitalt Allen orgel, som kom fra Vågsbygd kirke. Orgelet er av typen Johannes Ecclesia T250, levert av Strandskogen. Det har 34 stemmer, 2 manualer og pedaler. Dette rapporteres å fungere svært bra. Kirken har også et flygel.

I kjelleren er det innredet øvingsrom for ungdommen. Dette ble bygget med skrå vegger slik at man unngår for mye ekko.

Inventar

Inventar ført inn i forhold til ny og gammel kirke. Listen virker mangelfull. For eksempel finner vi ikke beskrivelse av kirketekstiler. Det bør drøftes med KA om det er mer hensiktsmessig å ha en inventarliste knyttet til Flekkerøy kirke, der det i plasseringsfeltet beskrives hvor i bygget gjenstanden står og at det i kommentarfeltet står at aktuelle gjenstander kommer fra den gamle kirken. Dette vil for øvrig også framkomme av tidfestingen.

Messehagler finnes i rødt.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves nå svært brukervennlig og barne- og familievennlig. Den har fått større areal, et mer samlende kirkeskip, en flott foaje med kafe, gode lokaler for ungdommer og barn i kjelleren, mindre møtesaler og et lite kapell i den gamle delen av kirken. Det nye bygget ligger fint i i terrenget samtidig som det definerer bygget og utnytter naturen både med vinduene mot fjellet på vestsiden av kirkeskipet og ved grillsted utenfor foajeen. Den har svært fleksible tekniske løsninger både mht lyd og lys. I tillegg til styring av lysrigger, kan også mye av det naturlige lysenes styres ved hjelp av gardiner som del av en såkalt "BlackBox" standard for rommet. De fleste kan styres fra miksepult. Men da alt er digitalt styrt er kirken noe sårbar i forhold til mange brukere og rutiner for tilbakestilling til standardinnstillinger/koblinger.

Det jobbes med nye messehagler. Lesepultkledene er ferdige og i bruk.

Alteret er plassert inn til veggen og kan ikke flyttes (jfr Biskopens vedtak i forhold til godkjenning av inventar) Den store stokken av eik som ugjør alteret viser tydelige tegn til å sprekke opp pga at den dørker ut. Dette skal være normalt, men blir sprekkene for dype og konsentrerte risikerer man i verste fall at den kløyves.

Atriumsløsningen gir god sikt fram til koret, men kan ha sine ulemper i forhold til universell utforming og mulighet for fall og skader der løsningen har høye kanter.

Siden sist visitas

I tillegg til nytt kirkebygg og inventar, har vi hatt disse sakene til godkjenning i ettertid

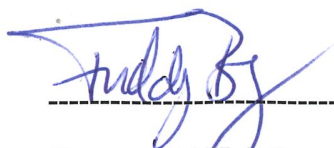
20/04560 Godkjenning av lysteningssted

21/01086 Godkjenning av nytt orgel

21/00271 – Nye lesepultkleder i rødt, grønt, fiolett og hvitt

KONTORVISITAS I Voie..... MENIGHETDATO: 27/10-22.....TIL STEDE: Leif Råre Mangen, Freddy Berg.....

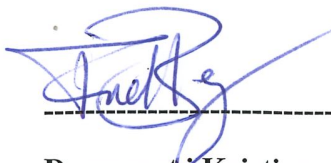
TEMA:	KOMMENTAR:	MERKNAD/PÅLEGG:
Kirkebok	Ingen manuelle føninger etter forrige visitas i 2014.	Gamle kirkebøker til arkiv
Kallsbok	Ikke ført siden 1980-tallet	—
Journal	Mangler	Opprette og føre journal og arkivere arkiverbart materiale.
Menighetsrådets protokoll	Ført og funnet i orden Arkivert årsmeldinger	Underskrives! Settes i perm
Dagsregister for kirken	Føres i habsra menighet	OK
Kirkebyggdatabasen Inventarbok	OK	OK
Konklusjon:	Det ^{er} ført er tilfredsstillende. Men mangler journalføring.	

Sted: Voie Dato: 27/10-22

Domprost i Kristiansand

KONTORVISITAS I + Flekkerøy MENIGHETDATO: 27.10.2022TIL STEDE: Håkon Bergerh, Proy Øverland, Fjellbyeg.

TEMA:	KOMMENTAR:	MERKNAD/PÅLEGG:
Kirkebok	OK.	
Kallsbok	Finnes ikke	
Journal	Bra!	
Menighetsrådets protokoll	OK - God orden.	
Dagsregister for kirken	Bruker manuelt	Vurderer avgjort
Kirke databasen. Inventar o k	→ OK Ikke trykk	
	Bra!	
Konklusjon:		

Sted: + Flekkerøy Dato 27.10.22

Domprost i Kristiansand

Befaringsrapport fra kirkene i Bø, Sauherad og Nes

Befaring 18. november 22

Om befaringsen

Befaringen fant sted 18. november 2021. Befaringen var i utgangspunktet en befarings sammen med Olaf Steen fra Riksantikvaren og kirkeverge Martin Stærk. Geir Myre deltok som rådgiver fra biskopens kontor. Hovedanliggendet var restaureringsarbeidet i Sauherad, men vi tok også opp andre utfordringer ved de andre byggene. Da dette var en nokså grundig befarings har vi ikke lagt opp til en ny befarings før visitas, men heller supplert med et Teammøte med vikarierende kirkeverge, Alf Rose Sørngaarden, i forkant av visitas.

Befaringen omfattet begge kirkene på Bøhaugen, kapellet og den nye servicebygningen, samt Nes kirke og Sauherad kirke. Midt-Telemark kommune har to sokn; Bø og Sauherad og Nes. Fellesrådet har sitt kontor i de nye lokalene på Bøhaugen.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingen, inventarlistene fra kirkebyggdatabasen, svar på questbackundersøkelse om kirkebygg og bilder tatt under befarings rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasen. Sist visitas var i 2013 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Generelt har kirken fått god adkomst inn, men ingen av kirkene har rullestoladkomst til koret.

Tre av kirkene har nå fått automatisk døråpner til HC-inngang til kirkebygg og toaletter. Endringer i tilgjengelighet bør oppdateres i kirkebyggdatabasen slik at publikumsinformasjon i Kirkesøk blir oppdatert.

Fokus på inventarregistrering

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015), kapittel 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av kirkebyggdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister.

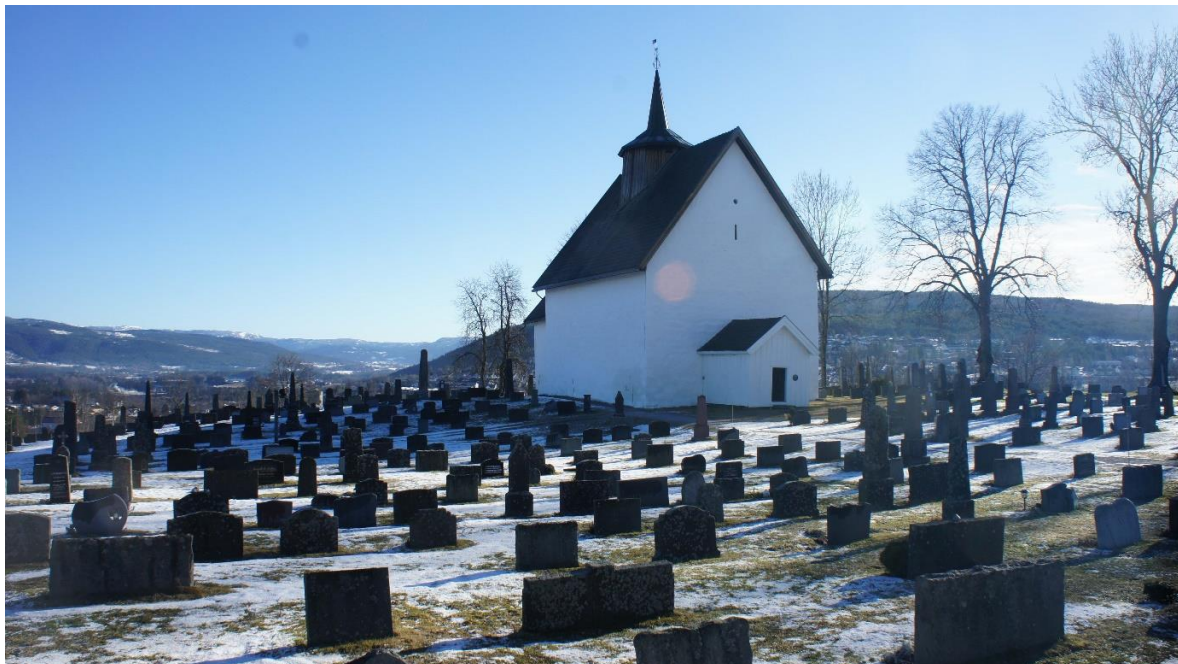
Der antall sitteplasser ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen bør dette meldes inn slik at det blir oppdatert.

Inventar

Det er gjort et godt arbeid med inventarregistrering for de fire kirkene. Inventar er ført inn i kirkebyggdatabasen dels eller helt med bilder for de fire kirkene. Det ville gjort listene til et enda bedre verktøy om man hadde ført inn noe mer beskrivelser og verdi/tidfesting/historikk. Det mangler også noen oppdateringer av nyere utstyr og den er noe mangelfull på kirketekstiler.

Det er viktig at tilføyelser, reparasjoner og tilstandsvurderinger på gjenstander føres inn. Dersom det finnes noen gjenstander fra kirkene på museum foreslår vi at man forsøker å få disse ført inn i kirkebyggdatabasen med merket plassering på museum i egnet felt. Dersom det er ønskelig kan vi bistå i kontakt med museet slik at vi kan forsøke å få hentet ut katalog for flere kirker.

Bø gamle kirke

Bø gamle kirke er bygd i 1179 og ligger på østkanten av Bøhaugen, med den nyere kirken litt lenger innpå haugen, mot vest. Kirken har sitteplass til 150 (kirkebyggdatabasen (kdb)).

Kirken ble bygd i 1178 og er den andre kirke på stedet. Det er funnet spor av en stolpekirke på stedet. Man vurderer også om Bøhaugen har vært et gammelt hedensk gudehov i førkristen tid. Kirken har vernestatus som fredet. Deler av kirketomt er fredet. Ifølge innberetning før visitas har kirken 150 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken har ingen permanent universell tilgang, men det er mulig med liten rullestol å komme seg inn sidedør i koret.

Det er toaletter i nærliggende bygg. Der er det også universelt tilpassede toaletter.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Mur - naturstein. Fasaden er behandlet med kalk. Det ble gjort en større jobb på det ene hjørnet i 2005. Dette er godt dokumentert i kirkebyggdatabasen.

Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer, men kirken har behov for gjennomgang og tiltak knyttet til råteskade og husbukkangrep i takkonstruksjon.

Oppvarming

Kirken har ikke elektrisk oppvarming.

Ringeanlegg

Kirken har én kirkeklokke som er manuelt betjent. Det er gjennomført egenkontroll på klokke og aksel, men det er flere år siden det sist var tilsyn med ekstern spesialkompetanse.

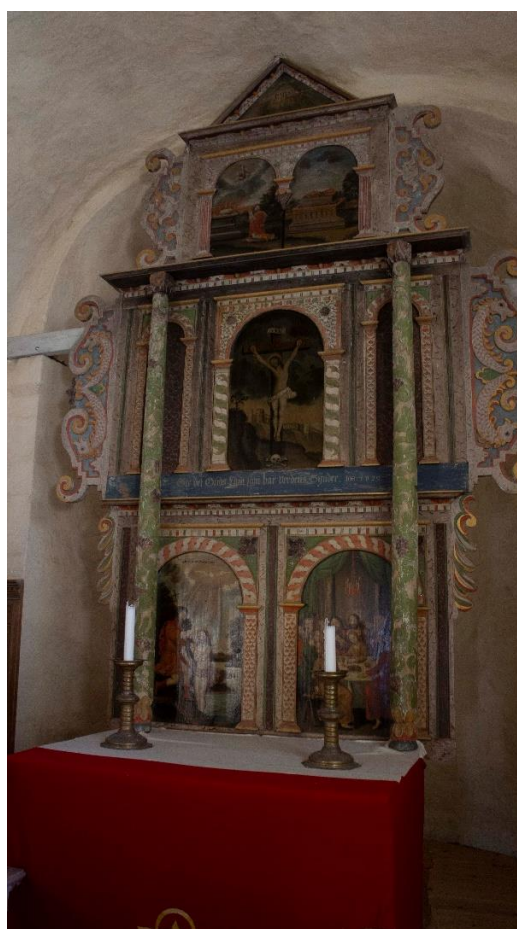
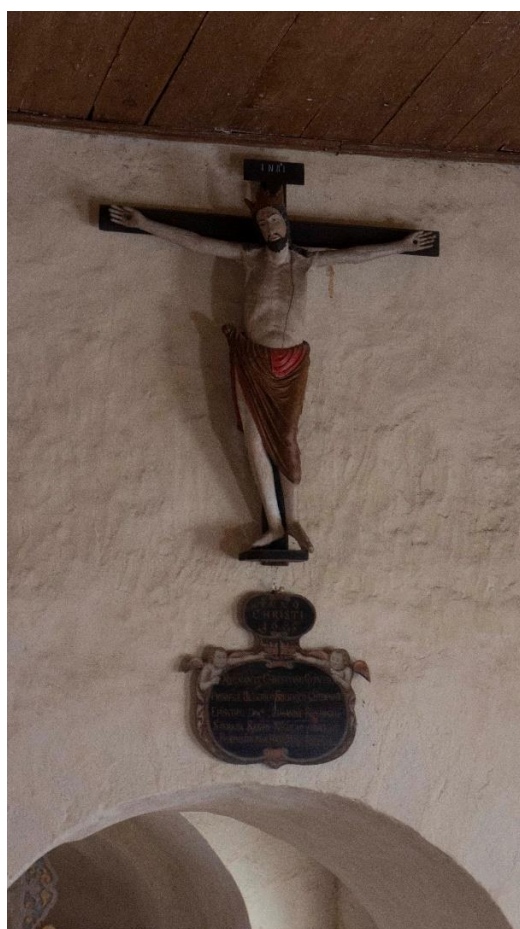
Orgel og piano

I kirkebygdatabasen står oppført et pipeorgel fra Vestlandske orgelverksted (Edvard Moser Jakob Pieroth fra Vestlandske orgelverksted Opus 64, Hareide 1971, 5 stemmer). Verneverdi er ikke vurdert. Vi får opplyst at det ikke lenger er i bruk. I stedet brukes et digitalt orgel/piano når det er bruk for. Det er ønske om en ordning med et digitalt orgel/piano som kan stå der permanent i sommerhalvåret.

Inventar

Inventar ført inn i kirkebygdatabasen med bilder. Kirken har mye flott dekorasjon og kirkekunst. Bl.a. et gammelt antependium fra middelalderen. Unikt i norsk sammenheng. Altertavlen er fra slutten av 1600-mallet.

Kirken har ikke egne Messehagler. Man bruker dem fra nabokirken. Kirken har flere gjenstander fra middelalderen.

Senromansk Triumskrusifiks fra rundt 1200. Altertavle fra slutten av 1600 tallet

Utsmykning på galleribrystning

Antependium fra gammel altertavle

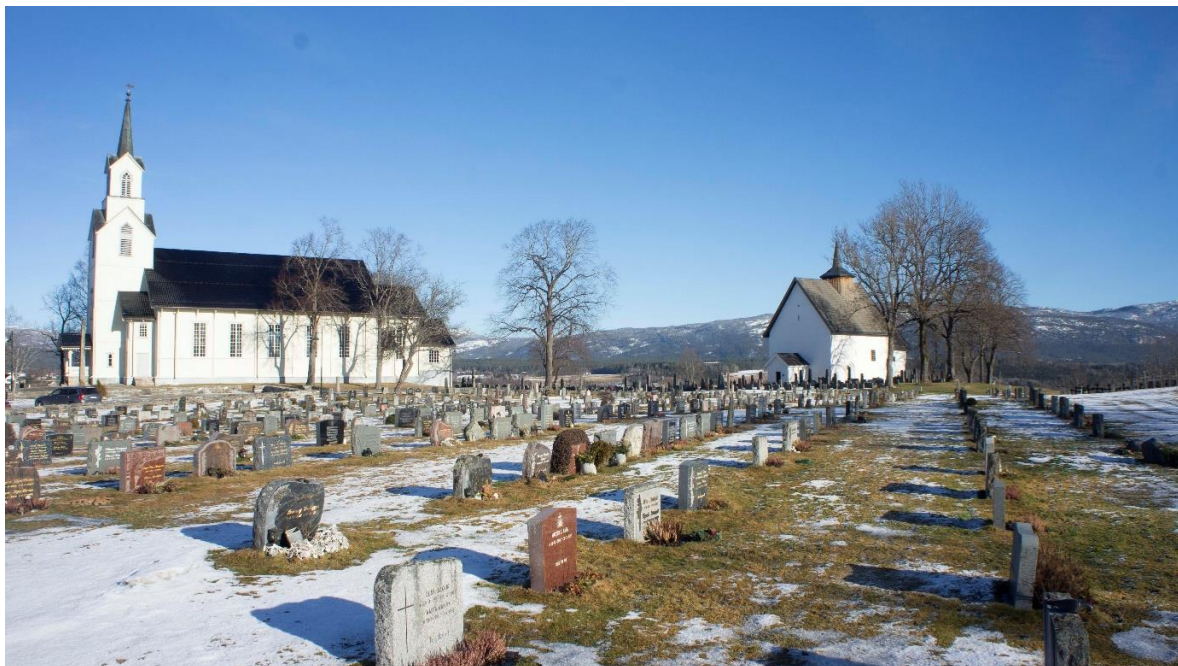

Kirken er rik på utsmykning

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves brukervennlig til sitt helt begrensede bruk, men det savnes en god løsning for universell tilgang til kirken.

Bø kirke

Bø kirke ble bygget i 1875 og er den [3tredje](#). kirke på stedet. Kirken har vernestatus som automatisk listeført (1650 - 1850). Hele Bøhaugen er regulert som H570-område i kommuneplan og underlagt egne reguleringsbestemmelser. Ifølge innberetning før visitas har kirken 400 sitteplasser (450 i kbd).

Universell tilpasning

Kirken har universell tilgang via sideinngang med rullestolheis. Rullestolbruker kan selv åpne døren uten hjelp.

Det er toaletter i servicebygget med Thomaskapellet, men disse er ikke gode som universelt tilpassede toaletter. Dette vil kunne komme på plass når servicebygg/Thomaskapellet blir utvidet. Nærmeste universelle toaletter nå er kontorbygget 150 meter unna. Dette står normalt ikke åpent under gudstjenester.

Det er egnet plass for rullestol i kirken, men det er ikke rampe opp til koret i kirken.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Tre - tømret/laftet. Fasaden er kledd med malt trepanel. Utvendig vedlikehold ble sist utført i 2011. Det ble da benyttet annen alkyd- eller akrylbasert maling. Det er gjort en produksjonsfeil med takheller som ble lagt før sist vistas. Disse skal skiftes ut i 2023.

Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med ovner på underside av benk. Det er digitalt styringsanlegg knyttet til oppvarmingen.

Ringeanlegg

Kirken har to kirkeklokker i Bø kirke. Begge har elektrisk ringing. Klokke og aksel inspisert av fagfolk for noen år tilbake. Inspiseres jevnlig av kirketjener. Det henger også en eldre kirkeklokke fra gamlekirken i tårnet. Denne er ikke i bruk.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel. Det ble installert i 1965. (J. H. Jørgensen, 18/2+p.) Dette rapporteres å fungere svært bra. Verneverdi er ikke vurdert.

Kirken har også et flygel. Dette vurderer man å skifte ut. Vi minner i den sammenheng om regelverket for avhending og innkjøp av kirkelig inventar.

Inventar

Inventar ført inn i kirkebyggdatabasen med bilder. Messehagler finnes i rødt (Ingrid Veum, 2018), hvitt, grønt og lilla. Det er også en eldre rød speilfløyelsmessehagel. Messehaglene oppbevares på egnede hengere.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

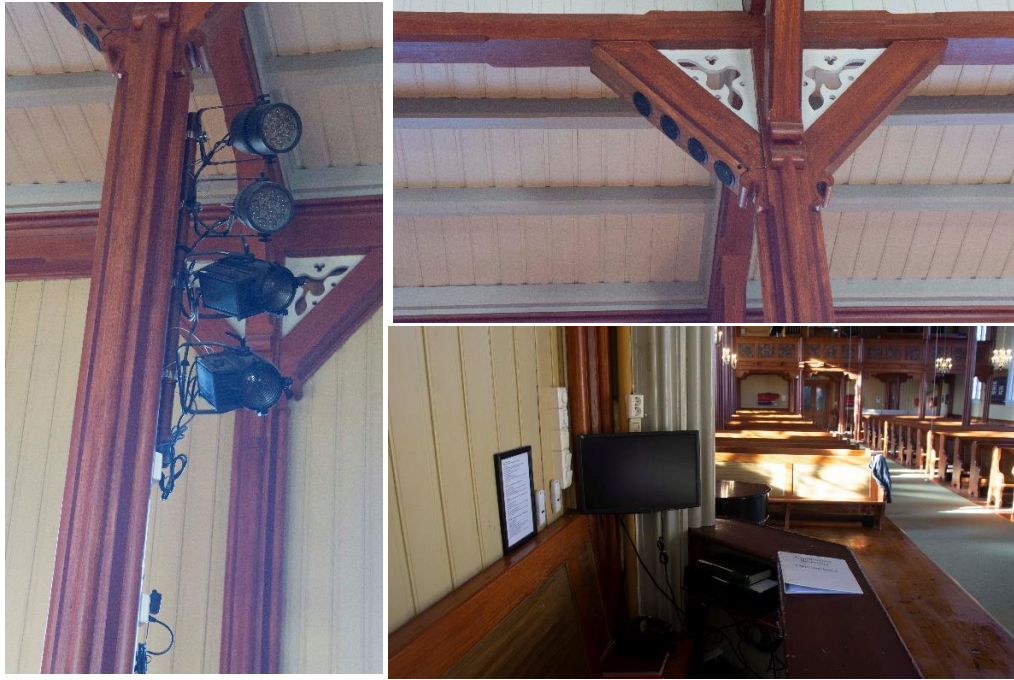
Kirken oppleves brukervennlig; barne- og familievennlig. Kirken er romslig, noe som gir den en viss fleksibilitet. Når verdinøytralt rom i det nye Thomaskapell-bygget blir ferdig har man større muligheter. I dag savnes spesielt HC-toaletter i eller nær kirken.

Tiltak siden sist:

Kirken fikk flombelysning i 2017 (Sak 17/04126)

Kirken fikk montert lysskinner og belysning i korpartiet i 2016 (16/3951)

Ny kjøkkeninnredning i sakristi og skap i våpenhus (18/00588)

Lyskastere som ble montert i 2016. Lydanlegg viser en godt tilpasset visuell integrering av høyttalerne.

Sauherad kirke

Sauherad kirke ligger i Sauherad og Nes sogn i Øvre Telemark prosti og forvaltes av Midt-Telemark kirkelige fellesråd.

Kirken ble bygd mellom 1150 og 1250 og er viet til St. Laurentius. I 1781 ble skipet forlenget mot vest. Sørportalene i kor og skip er bevart, men portalen i skipet er noe endret (Kirkesøk). Det er den første kirke på stedet. Kirken har vernestatus som fredet. Kirketomt er fredet. Ifølge innberetning før visitas har kirken 260 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken har universell tilgang via sideinngang, men noe smalt. Rullestolbruker kan ikke selv åpne døren uten hjelp. Det er et ønske å få til en løsning med en bedre hovedtrapp med universell tilgang til kirken gjennom hoveddør. Det er toaletter i driftsbygning ved kirken.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Mur - naturstein. Fasaden er behandlet med kalk. Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer. Det er ikke kjennskap til råte eller fuktskader. Det er i løpet av 2021-2022 utført et større arbeid for å styre grunnforhold under det ene hjørnet. Det har flere år vært påvist større sprekker i muren. Det er også utført vedlikehold på tak og vindskier. Sakristiet er også blitt oppusset. Taksteinen rapporteres å være dårlig.

Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med ovner på underside av benk (2007-2008). Det er montert digital varmestyring (2008-2009).

Ringeanlegg

Kirken har to kirkeklokker som har manuell ringing. Klokke og aksel inspisert av fagmann 2012. Inspiseres gjennom egenkontroll jevnlig.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel (Ryde & Berg Orgelbyggeri as 1999, 17/2+p). Dette rapporteres å fungere svært bra. Kirken har også et akustisk piano.

Inventar

Inventar ført inn i kirkebyggdatabasen med bilder. Kirken er rikt og absolutt spesielt utsmykket. Da konservator Gerhard Gotaas i 1941 fortalte at han hadde funnet gamle riss under 1700 talls-dekoren i koret fikk han tillatelse til å fjerne lag til han var på lagene han mente var fra middelalderen og som når han streket dem opp igjen fra rissene, viste en hel vegg av store og små demonansikt. I 80 år skulle den såkalte demonveggen forbli et mysterium til de to NIKU-konservatorene Elisabeth Andersen og Susanne Kaun i 2021 endelig kunne konstatere noe som i enkelte kretser hadde versert som et rykte: Demonen på veggen var ikke originale fra middelalderen, men var Gootås' eget verk; malt av ham selv og hans sønn.

Kirken inneholder imidlertid også mye annen dekor.

Messehagler finnes i rødt, hvit (fra 1920, kjøpt fra Nederland), grønt (1980, Veslemøy Stoltenberg, Kirkelig kulturverksted), lilla (1701, Lilla fløyel med kross i ekte sølv. Før i naturfarga bomull med stofftrykk i rødt. Restaurert av Kunstindustrimuseet ca. 1985, Verneverdig) samt en rød fløyelsmessehagel. Messehaglène oppbevares på egnede hengere. For tiden i kapellet i påvente av at oppussingen i Sauherad kirke er ferdig.

Altertavlen i renessansestil er fra 1663 og er sannsynligvis malt av samme kunstner som også har malt altertavlen i Nes kirke i Sauherad. Begge altertavlene har bildefelt med ordene *Sursum* og *Musica*, som betyr «opphøy musikken». I Sauherad kirke er altertavlens bildeprogram hentet fra Johannes Åpenbaring, og motivene ble bestemt av presten Paulus Olai. (Kulturminnesøk)

Detalj fra «demonveggen»

Hva som skal skje videre med tegningene til Gotaas bør gjerne drøftes.

Annen dekor i kirken

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves nokså brukervennlig. Kirken oppleves lite barne- og familievennlig. Samlinger som krever andre lokaliteter holdes gjerne på menighetshuset på Gvarv.

Det er ønskelig med en ny trapp med universell tilgang til hoveddør.

Tiltak siden sist visitas

Utbedringer av kirkemur og sakristi - 21/02100

Kirketrapp, påbegynt sak, ikke endelig godkjent eller fullført, 17/05738

Nes kyrkje, Gvarv, Sauherad

Nes kirke, Gvarv, ble bygd i 1181 og er den første kirke på stedet. Kirken har vernestatus som fredet. Kirketomt er fredet. Ifølge innberetning før visitas har kirken 170 sitteplasser.

Fra beskrivelsen i kulturminnesøk: *Kyrkja er bygd på 1100-talet og er den mest utsmykka av alle steinkyrkjene kring Norsjø. Ho er bygd i romansk stil og vigsla til apostlane Peter og Paulus på dagen 14. september. Nes kyrkje har nokon av dei best bevarte kalkmåleria frå mellomalderen og vår første riksantikvar, Harry Fett kalla koret i Nes kyrkje "Nordens sextinske kapell". Portalane rundt dørene mot sør er sermerkte og vakkert tilhogne i ein marmorliknande kalkstein, truleg frå Fensfeltet.*

Da den dendrokronologiske prøven ble tatt fant man ikke barklag. Man har siden funnet steder der prøver kan tas med denne. Dette ville, trolig kunne gitt enda mer nøyaktig tidfesting.

Universell tilpasning

Kirken har universell tilgang via sideinngang. Rullestolbruker kan ikke selv åpne døren uten hjelp.

Det er toaletter i nærliggende bygg.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Mur - naturstein. Fasaden er behandlet med kalk. Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer. Det er ikke kjennskap til råte eller fuktskader.

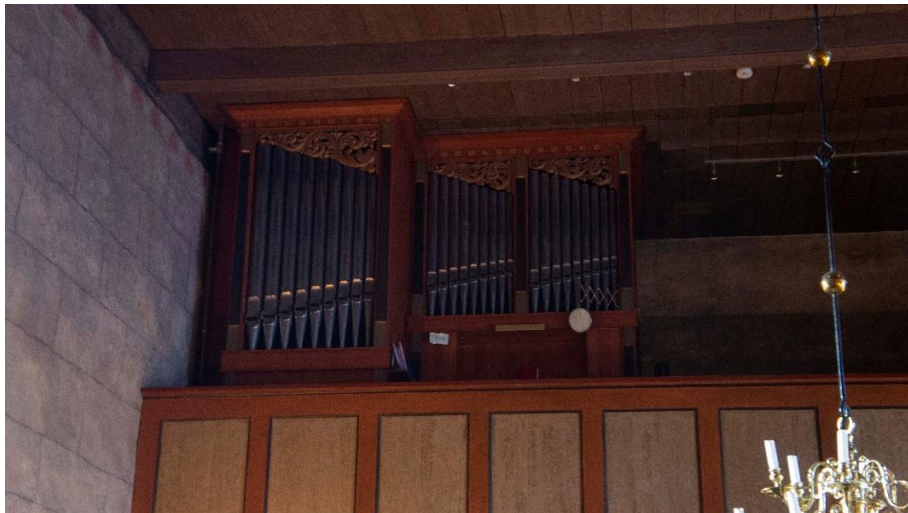
Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med ovner på underside av benk. Det er montert digital varmestyring.

Ringeanlegg

Kirken har to kirkeklokker med manuell ringing. Begge opprinnelig fra 1663 men smidd om av Nauen i 1952 (KBD) Tilsyn av fagfolk for ti år siden. Jevnlig lokalt tilsyn.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel (1980, Olof Hammarberg Orgelverkstad, Gøteborg, 10/2+p). Det rapporteres å fungere bra. Organist Harald Øye har laga utskjæringer. Kirken har også et akustisk piano. Dette er nå flyttet frem inn under prekestol da det sto i veien i sideingangen tidligere.

Inventar

Inventar ført inn i kirkebyggdatabasen: 4. Med bilder. Det er planlagt å føre inventaret inn innen 2022.

Dekor i hvelvet over korpartiet

Altartavla som er frå 1663, er godt dokumentert på 1990-talet(Kbd)

Messehagler finnes i rødt (eldre rødt fløyelsmessehagel), hvit (Rigmor Bové, 1980-tallet), grønt (Rigmor Bové, 1980 tallet), lilla (Rigmor Bové, 2012). Messehaglène oppbevares på egnede hengere.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves nokså brukervennlig og lite familie- og barnevennlig, men bruk av menighetshus på Gvarv er utfyllende.

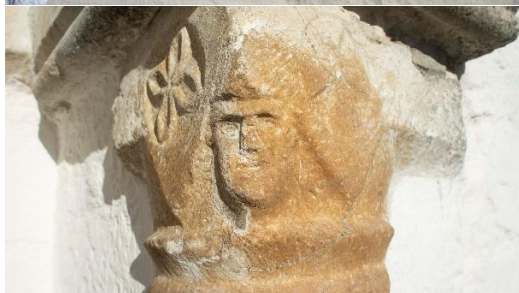
Tiltak siden sist

Ny innredning i sakristiet (

Tatt bort benk under prekestol og satt inn piano (22/03144)

Fra dekoren utenpå kirkemuren

Visitastforedrag Bø og Sauherad 2022

Kjære menigheter i Bø, Sauherad og Nes.

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuken. Det er 9 år siden jeg var på visitas, i Sauherad og Nes. Dette var faktisk den første menigheten jeg visiterte som biskop. Det er derfor mange gode minner. Min forrige visitas i Bø var for 5 ½ år siden.

Vi har denne uken vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram. Jeg har blitt bedre kjent med soknerådene, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet og optimisme. Takknemlighet for alt det gode som skjer av små og store tiltak i menighetene. Optimisme for de muligheter og de ressurser som finnes her. Det vil jeg komme tilbake til.

Forberedelse:

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prosten har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd og har gjennomført kontorvisitas. Her er alt i god orden. En rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om de flott kirkebyggene dere har. Menigheten har levert en fyldig visitasmelding før visitasen, og ikke minst så har dere laget et godt program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet.

En del av forberedelsene til en visitas for meg som biskop er å lese igjennom planer, dokumenter og visitasberetningen for kommende visitas. I tillegg må jeg gå gjennom det som skjedde under de foregående visitasene. I mine visitastforedrag har jeg alltid noen punkter der jeg utfordrer og oppmuntrer menighetene til ulike tiltak. Dette hadde jeg både i 2013 i Sauherad og Nes, og i 2017 i Bø. Når jeg går gjennom disse punktene igjen, ser jeg med glede at de aller fleste av de utfordringene og målsetningene som kom til uttrykk i visitastforedragene forrige gang, er oppfylt. Enten det dreier seg om planarbeidet for trosopplærings-tiltak, plan og strategiarbeid eller og vedlikehold av de flotte middelalderkirkene eller bedre kontorforhold.

Dette vitner om at dere som menigheter, frivillige og ansatte, arbeider systematisk og målrettet.

Et eksempel på dette handler om kommunesammenslåingen dere har vært igjennom. Under visitastforedraget mitt i Bø i 2017 nevnte jeg at denne sammenslåingen er en gylden sjanse for kirken til å se med nye øyne på at det kirkelige arbeidet kan organiseres best mulig for å kunne realisere verdiene og målene våre. Når jeg har møtt dere denne uken og lest visitasberetningen, sitter jeg igjen med et inntrykk av at dere har gjort veldig mye klokt og rett. Dere har valgt å beholde to staber for fortsatt å kunne være nær der folk er. Samtidig har dere på flere områder høstet en synergieffekt både som frivillige og ansatte av at dere nå er ett fellesrådsområde. Å finne en balanse mellom å være endringsvillige og ta vare på det som bør bestå, er alltid utfordrende. Jeg synes dere lykkes godt med dette etter at dere ble en kommune. Et godt tiår etter at Nes sokn og Sauherad sokn ble sammenslått ser jeg den samme

tendensen. Holtanbekken markerer ikke lenger et skille eller grense mellom to menigheter. Dere har maktet å utnytte felles ressurser.

Gjennomføringen av visitasen:

Jeg vil ta dere med i det programmet jeg har vært igjennom under visitasen. Den startet tirsdag morgen og ble avsluttet torsdag kveld.

Tirsdag

Møte med staben:

Vi starter alltid opp med å møte stabene. Her går vi gjennom ukens program for å sikre oss at gjennomføringen går mest mulig på skinner. Stabene fikk jeg også møte senere samme dag da vi spiste middag på Årnes. Det var ikke bare juleribba og medisterkakene som var gode. Jeg opplevde at stemningen blant de ansatte også er god. Jeg merker en arbeidsglede og vilje til samarbeid mellom to staver som nå jobber i samme kommune. På slutten av middagen ledet prost en oss gjennom en samtale der nettopp dette kom til uttrykk.

Formiddagstreff

Jeg sier i mange sammenhenger at samfunnet har laget for mange planfrie kryss. Med det mener jeg at det blir færre og færre arenaer der vi kan møtes, være sammen og kjenne felleskap. Som kirke er vår oppgave nettopp å legge til rette for slike møteplasser. Derfor var det fint å få være med på formiddagstreff på Nes menighetshus. Hver fjortende dag legger ildsjeler det til rette for at man kan treffes. Her kan man snakke, spise og synge sammen, høre interessante foredrag om ulike temaer og dele et gudsord. Jeg ble også fortalt at det stadig kommer flere personer fra Bø på disse formiddagstreffene. Det er flott. Da fungerer det som et fellestiltak for hele kommunen.

Bønnesamling

Vi fikk deretter være med på et arrangement i kapellet på Bøhaugen som ikke var like tallrik som formiddagstreffet, men likevel like viktig. Hver tirsdag samles en gruppe mennesker for å be for bygda. Her er kommune, samfunnsliv og menighet i tankene når den trofaste gjengen retter sine bønner til Gud. En menighet med bønnetjeneste er ofte ikke så synlig, men desto viktigere.

Tweens

Det er mye vi ikke får sett av menighetenes mangfoldige arbeid under en visitas. Både i Sauherad og Nes sokn og i Bø sokn drives det en planmessig og god trosopplæring. Vi var heldige å kunne overvære en såkalt Tweens samling på Nes menighetshus med en gjeng 4.-7. klassinger. Dette er et ganske nylig oppstartet tiltak for en viktig aldersgruppe som dere forhåpentligvis skal møte igjen snart som konfirmanter. Når dere leser visitasmeldingen som ble laget før denne visitasen, som for øvrig er en veldig god og opplysende visitasmelding som dere absolutt bør lese, kan dere se listen over de ulike tros opplæringstiltakene som foreligger. Det er oppmuntrende lesning.

Kirkeklokker

Første dag av visitasen ble avsluttet i Sauherad kirke. Jeg tror det er få om noen andre kommuner i Norge på deres størrelse som har tre middelalderkirker. Dere forvalter dermed en

stor og viktig kultur og kirkeskatt. Økonomisk og ressursmessig er naturlig nok dette krevende for en kommune. Sammen med kommunen er det mitt inntrykk at dere forvalter denne skatten på en veldig god måte. Vi har heldigvis blitt tilført ekstra midler fra staten til dette. Det er vårt håp at dette vil fortsette.

I Sauherad kirke fikk vi høre et interessant foredrag om kirkeklokker av en ansatt hos riksantikvaren. Det ble markert at den tredje kirkeklokken nå er tilbakeført til kirken.

Onsdag:

Samtaler

Under en visitas har jeg mange samtaler med ansatte og frivillige i menighetene. Det er en viktig del av visitasprogrammet. For prester og vigslede stillinger er disse samtalene obligatoriske. For de andre tilsatte og ledere av menighetsråd, er det et tilbud. Disse samtalene er kanskje aller mest nyttige for meg. Her har jeg en anledning til å få en enda større forståelse om hva som både rører seg i menighetene og hvor utfordringene og mulighetene ligger. Dere er velsignet med gode ansatte og gode ledere av rådene.

Møte med kommunen

På alle visitaser møter jeg kommunenes ledelse. Dette var også tilfelle under denne visitasen. Vi møtte til en arbeidslunsj på Heradshuset i Bø. Fra kirken møtte prost, kirkeverge og sokneprester. Fra kommunen møtte ordfører, kommunaldirektør og sentrale ansatte og politikere fra ulike aktuelle sektorer, både oppvekst, helse, kultur og teknisk.

Det er et godt samarbeid mellom kommunene og menighetene i Midt-Telemark. Det kom klart til uttrykk i dette møtet. Ordføreren la vekt på at de verdsatte den viktige aktøren kirken er i lokalsamfunnet. Samtalen dreide seg om ulike områder hvor kirken i dag er en aktør og i fremtiden kan være en aktør i samskaping med kommunen. Det kan være gjennom barne- og ungdomsarbeid for å forhindre utenforskap, eller mot den andre enden av aldersskalaen for å unngå isolasjon og ensomhet blant eldre.

Gjennom trosopplæringen, barn og ungdomstiltak, diakoni og ulike kulturtiltak, ønsker kirken å være en medspiller sammen med kommunen.

Både fra kommunens ledelse og fra kirken er det en klar erkjennelse over hvor viktig frivilligheten er og vil være i tiden som kommer. Vi tror at kommunen kan være viktig som en koordinerende instans og kirken som en aktiv medspiller og aktør inn i dette.

Jeg understreket i møtet at i denne prosessen er det fruktbart at kirkens bidrag, enten det dreier seg om diakonale tiltak, kulturtiltak eller tiltak for barn og unge, skrives inn i kommunes planer. Helt konkret utfordret jeg både menighet og kommune på at det lages en skole-kirkeplan. Det er en lang tradisjon for et godt skole-kirkearbeid her i kommunen. En formalisert og oppdatert plan over dette vil sikre fremtidig arbeid.

På møte med kommunens ledelse ble også planene for utvidelse av kapellet på Bøhaugen nevnt. Planene foreligger, og både behov og ønske om å starte er til stede. Men den økonomiske situasjonen med høyere byggekostnader kan føre til en utsettelse av dette prosjektet.

Besøk ved Bø videregående skole

Skolebesøk er som regel et fast innslag i en visitas. Tidligere, når skolens undervisning var en del av dåpsopplæringen, kunne nok biskopens besøk på skoler ha et preg av en kontroll om at ting gikk rett for seg. Slik er det ikke lenger. Som biskop inviteres jeg inn som gjest for å kunne ha en god dialog med skolens ledelse og elever.

Møte med 3. klasse elever på Bø videregående skole, ble en inspirerende og spennende opplevelse. De hadde på forhånd laget spørsmål de ville stille meg og bestillingen var klar «Grill en biskop». Jeg hadde unnet dere alle å være med på denne samtalen og spørretimen. De spørsmål som elevene kom med, var spørsmål som loddet dypt. Det var sentrale spørsmål som handlet om kjernen i den kristne tro og de utfordringer vi alle kan møte i livet. Når jeg som biskop blir stilt overfor spørsmål som omhandler det «ondes problem», eller om hvordan Jesus kan være både Gud og mennesket, kan ikke selv en biskop komme med de enkle, bastante svar. Sammen med elevene opplevde jeg at vi kunne ha en dialog om hva som er den kristne tros grunnlag og samtidig noen ganger kan fremstå som paradokser.

Møte med speiderne

Denne dagen fikk vi også være med på opptaksfest for speiderne på Jønnbu Fjellkyrkje, En stor gjeng med speidere, sammen med mange foreldre, totalt ca. 120 personer fikk ta del i en kveld som både besto av andakt, høytidelig løftesavleggelse for nye speidere, et innblikk i hva man hadde gjort det siste året, samt risgrøt og lotteri. Dette er en viktig møteplass for barn, unge og foreldre. Jeg er imponert over ildsjeler som år etter år setter av tid og krefter for å legge til rette for at barn og unge kan ha gode tilbud.

Kveldsbønn-Bø Kyrkjekor

Onsdagen ble avsluttet i Bø kyrkje med kveldsbønn. Kanskje jeg nå står i fare for å la det gå inflasjon i ordet «imponert,» men det må brukes igjen. En stort dyktig Bø kyrkjekor bidro denne kvelden med vakre toner og sang. Heldig er den menighet og kommune som har en slik ressurs.

Torsdag:

Kirkus

I høst var det offisiell åpning av et nytt Kirkelig Kultursenter, Kirkus, i Bø. Dette er det tredje regionalt kultursenteret som åpnes i landet. De to andre ligger i Bodø og Oslo. Under visitasen fikk vi en god orientering om planer og visjoner for dette senteret som vil ha et spesielt fokus på pedagogikk, korsang og rekruttering til orgel. Mye er i startgropen, ting skal utvikles. Men visjonen, drømmene og ikke minst evnene er her til stede i fullt monn. Dette senteret kan spille en viktig rolle, ikke bare i Midt-Telemark, eller Telemark, men i hele bispedømmet gjennom de satstingsområdene som ligger der. Forhåpentligvis også i hele kirken.

Møte på Zoar

Når jeg er på visitas, forsøker jeg alltid å møte andre kirkesamfunn og organisasjoner. Denne gangen besøkte vi pinsemenigheten Zoar. Det er forbilledlig å se at det eksisterer et godt samarbeid mellom de ulike menighetene, ikke minst gjennom årlige fellesmøter. Jeg la også merke til den gode relasjon mellom menighetenes ledere. Det er viktig. Jesu bad oss om å være ett. Da må vi vise det i praksis. Det er mer som forener oss enn skiller oss.

Korskulen

Denne dagen fikk vi også et møte med Korskulen i Bø. Dette opplegget med ulike kor for ulike aldersgrupper; Babysang, Musikkleik, Minikoret, Singlett, Seltin og Bø Kyrkjekor, er ganske unikt. Vi fikk være med på Babysang og på en øvelse med SingLett. Det var en flott opplevelse å se babyer sammen med foreldrene, lytte, bevege og utrykke seg til musikk og sang i et helt spesielt fellesskap. Inntrykk gjorde det også å møte 1.-3. klassinger som synger med innlevelse og kan alle tekster utenat, er flott å oppleve. Dere kan se frem til markeringen av Luciadagen.

To ting slår meg i møte med korskulen og det flotte arbeidet som her drives. Det ene handler om den profesjonalitet og engasjement som utvises. Det andre handler om en kirke som gjennom dette arbeidet når ut så bredt i lokalsamfunnet. Den omfatter mange barn og i tillegg kommer foreldre som engasjeres i de ulike korene. Videre er dette arbeidet også synlig i lokalsamfunnet gjennom året, enten i form av gudstjenester og konserter i kirkene, eller andre arrangementer.

Møte med elvene på Sagavoll

Dere er heldige som har Sagavoll i kommunen deres. Også under denne visitasen fikk jeg anledning til å møte elevene. Rektor og lærere hadde laget et spennende møte med sanginnslag av elever, og en spennende panelsamtale som jeg hadde gleden å være med på. Sagavoll er en skole som i generasjoner har betydd svært mye for mange. Det er gledelig også å se den gode relasjonen som er mellom menighet og skolens ledelse.

Samling med sokneråd

I løpet av visitasen har jeg fått treffe flere representanter fra soknerådene. På torsdag hadde vi en samling for begge soknerådene i vakre rammer på Evju bygdetun. I tillegg til utsøkt middag med lokale råvarer, fikk vi en samtale om hvordan det oppleves å sitte i et sokneråd og om ønsker og planer for fremtiden.

Kirken står midt i en omorganiseringsfase med ulike ting man må løse. Men en ting er det enighet om: Soknene skal være grunnenheten i kirken vår og soknene skal styrkes. Det arbeidet som gjøres i soknerådene er mer viktig enn de fleste er klar over, selv om det til tider sikkert også kan oppleves trivielt. Det er avgjørende for kirken og menighetene at vi også ved neste kirkevalg i 2023 har mennesker som er villige til å gå inn og påta seg ansvar her.

Salmekveld Nes Kyrkje

Som en avslutning på torsdagen kom turen til den tredje av de vakre middelalderkirkene dere har, Nes kyrkje. Her var det laget til en flott og variert salmekveld. Igjen en demonstrasjon på de ressurser dere sitter på i lokalsamfunn og menighet gjennom frivillige og ansatte. Også til dette arrangementet var det lagt ned et stort arbeid for å få kvelden så fin som den ble. Det ble en god opplevelse å avslutte disse tre innholdsrike dagene med å delta i sangen, men også lytte til musikken og sangen

Til slutt vil jeg komme med noen oppfordringer til menighetene om hva dere bør arbeide videre med. Det blir menighetsråd, stab og prost som får ansvar for å følge dette opp.

1. Dere har et godt utbygd trosopplæringstilbud. Ut fra de erfaringer dere har gjort, oppfordrer jeg dere til å utnytte synergien av de mange gode kontinuerlige tiltakene til å skape nye punktuelle breddetiltak.
2. Dere har i flere år drevet et godt arbeid overfor konfirmantene og ungdomsledere gjennom «Ønsket og elsket». Mange ungdommer har også gode erfaringer fra møter med menighetene gjennom trosopplæringstiltakene (bredde- og kontinuerlige), korarbeid og speideren mm. Jeg vil nå oppfordre dere til å se på hvordan dere ut fra disse kan bygge ut et lokalt ungdomsarbeid. Her ligger det også en mulighet i samarbeid med bedehuset.
3. Forsett å bygg på den gode kontakten dere har med skole og barnehage. Jeg oppfordrer dere til å la denne kontakten nedfelle seg i en kirke-skole/barnehage plan. Møtet med kommunen viste også at det er stor velvilje til å invitere menighetene med i samskapingen lokalt og å skrive menighetene inn i kommunens planer f.eks. diakoni/helse, oppvekst og kultur. Vær med å gi innspill i den prosessen.
4. Det er allerede startet opp et arbeid i soknerådene for å arbeide mer med frivillighet. Dette bør være et fokusområde i tiden som kommer. Det er viktig både for å nå lenger ut med arbeidet og også når det gjelder samskapingen med kommunen.
5. Jeg vil også oppmuntre dere til å jobbe videre med opprettingen av bibelgrupper og samtalegrupper og å se på hvordan dere kan nå gruppen av unge familier.
6. Til Bø sogneråd vil jeg si at jeg oppfordre dere til å få gjennomført ombyggingen av kapellbygningen på Bøhaugen. Det er et godt prosjekt. Tenk strategisk og kreativt rundt hvordan dere kan få realisert disse planene under de forutsetningene dere har.
7. Til dere begge: Dere har siden siste visitaser vist en evne og vilje til målrettet arbeid. I tiden som ligger foran oppfordrer og oppmuntrer jeg dere til å ha drømmer og tanker om hvordan menighetene i Sauherad og Bø kan nå enda lenger ut i lokalmiljøet slik at flere mennesker skal få oppleve tilhørighet til kirka og berøres av dens budskap

Til slutt. På mine reiser til Midt-Telemark har jeg mange ganger vært innom jernbanestasjonen i Bø og passert statuen som står der av den kjente spelemannen Torkjell Haugerud. Men jeg hadde ikke lagt merke til inskripsjonen som stod nederst på sokkelen før jeg denne gangen under visitasen ble gjort oppmerksom på den.

Her står det: «Med age for det gamle, og kraft til det nye bar han frem det norske».

Jeg har lyst til i min avslutning til menighetene i Sauherad og Nes og i Bø å stjele litt fra denne inskripsjonen:

Ha age for det gamle. Vær stolt av, ta vare på og bygg på det arbeidet dere har gjort Og; Når nye utfordringer ligger foran dere, slipp frem kraften i de drømmene og ønskene dere sammen deler for at Kirken fortsatt skal være synlig og sterkt til stede her.

Jeg drar fra visitasen i Sauherad og Nes sokn og Bø sokn fylt med takknemlighet over alt det fine jeg har sett og hørt, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki: Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus

Agder Bispestol 4.desember 2022

Stein Reinertsen, biskop

DEN NORSKE KYRKJA

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 06.01.2023

Vår ref: 21/04462-6 THS

Dykkar ref:

Visitasprotokoll Bø, Sauherad og Nes

Biskopen takker igjen for flotte visitasdagar i sokna Bø, Sauherad og Nes. Vedlagt følger visitasprotokoll som inneheld:

- Visitasforedrag
- Visitasprogram
- Kontorvisitas frå prost
- Byggrapport
- Innberetning frå sokna

Med helsing

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjend og har difor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasforedraget Bø og Sauherad 2022

Visitasmelding 2022

Visitasprogram - Bø og Sauherad - 2022

Kontorvisitas Midt-Telemark 2022

Rapport fra befaring av kirker i Bø, Sauherad og Nes i mai 2022 (1)

Mottakarar:

Agder og Telemark bispedømmeråd, Terje
Damman

Postboks 208

4662

KRISTIANSAND S

Postadresse:

E-post: agder.bdr@kirken.no

Telefon: +47 38 10 51
20

Sakshandsamar

Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

Web: www.kirken.no/agder
Org.nr.: 818 066 872

Telefaks:

Trine H Syvertsen

Prosten i Øvre Telemark prosti	Seljord kyrkjekontorBrøløsvn 13 a	3840 SELJORD
Bø sokneråd	Postboks 131	3833 BØ I TELEMARK
Sauherad og Nes sokneråd Soknepresten i Bø sokn	Postboks 4 Postboks 131	3834 GVARV 3833 BØ I TELEMARK
Soknepresten i Sauherad og Nes sokn Midt-Telemark kommune Midt-Telemark kyrkjelege fellesråd	Holmenvegen 46 Postboks 83 Postboks 131	3810 GVARV 3833 Bø 3833 BØ I TELEMARK

Foto: Signe Vreim Østtveit

Visitasmelding 2022

Bø sokn

Sauherad og Nes sokn

1.INNLEDNING

1.1 Forord

Dette er første bispevisitas som gjennomføres etter kommunesammenslåingen, og dermed også sammenslåing av fellesrådene 1.1.2020. Vi har i visitasmeldingen forsøkt å trekke fram både det Bø sokn og Sauherad og Nes sokn gjør felles, og det som blir gjort i regi av soknene. Overskriftene er tematiske og det framgår under hvilke avsnitt som gjelder Bø og hvilke som gjelder Sauherad og Nes.

Visitasmeldingen er blitt til gjennom samarbeid mellom de to stabene og soknerådene. Det er sokneprest i Sauherad og Nes, Anne-Inger Lunner, som har redigert notatet.

God lesing, og velkommen til visitas!

1.2 Kort historisk riss siden siste visitas

Bø sokn

Det har gått fem år siden sist Bø kyrkjelyd hadde bispevisitas med biskop Stein Reinertsen. På disse fem årene har det skjedd noen endringer som vi vil nevne her.

Kommunesammenslåing

Bø kommune og Sauherad kommune ble slått sammen til felles kommune 1.1.2020, og heter Midt-Telemark kommune. Sammenslåingen har betydd vesentlige forandringer og samarbeid mellom soknene med Bø på den ene siden og Sauherad og Nes på den andre siden. Vi har fått et fellesråd med en kirkeverge som er leder for begge stabene. Hvert sokn har beholdt sitt kontor lokalisert til Bøhaugen og Nes menighetshus. Sammenslåingen har også betydd mer samarbeid og koordinering av den kirkelige tjenesten med gudstjenester og andre felles samvær for begge sokne. Prestene i kommunen samarbeider om å sette opp felles gudstjeneste-liste som ivaretar det lokale forankring, men som gir også mulighet til å tenke nytt om felles gudstjenester og andre markeringer.

Nytt kontorbygg

I april 2020 flytta staben inn i nytt kirkekontor på Bøhaugen der alle tilsatte ble samla under et tak. I kjelleren var det laget til to store garasjelegger for kirketjenerne med kontor og toalett. I etasjen over er det 5 kontorer for kirkeverge, sokneprest, kapellan, saksbehandler, organist og musikkleder. I tillegg er det et lunsjrom med kjøkken og toaletter. Kontoret ligg lett tilgjengeleg for folk som har bil ved sida kyrkjegarden og kyrkja.

Kyrkjeblad

I 2020 blei det laget et nytt «Bø kyrkjeblad» for Bø sokn med 4 nummer i året på 28 sider. Kyrkjebladet har blitt tatt godt imot og krever ekstra dugnad av frivillige og redaksjon. Det har vært lett å få annonsører og mange støtter bladet økonomisk, men bladet går ikke i balanse.

«Bøn for bygda»

«Bøn for bygda» ble starta i mai 2018 etter initiativ fra Anne-Lene Refsum og er en fast bønnesamling i Tomaskapellet hver tirsdag kl. 14.00 hele året. Samlingen har en egen liturgi

med faste bønner for kirka, menigheten, kommunen og lokalsamfunnet. Samlingen varer ca. en time og samler folk fra begge soknene.

Ny kapellan

Etter at kapellan Kristian Gotehus Køhn sluttet som kapellan og gikk over som studentprest i Bø, har kapellanstillingen vært utlyst tre ganger uten at det har vært søker med fullført cand. teol. Stillingen er nå besatt av stud. theol Levi Korsveien som starta opp som prestevikar fram til 31.12.22.

KIRKUS

Kirkelig kultursenter sør – KIRKUS hadde offisiell åpning i september 2022, og har tilholdssted på kyrkjekontoret i Bø. KIRKUS skal være et regionalt kompetansesenter for frivillige og kulturarbeidere i kirka Vi er stolte over at Bø har et senter som har spisskompetanse innen metodikk og pedagogikk for korsang og orgelopplæring for barn og unge.

Bøhaugen med nytt livssynsflexibelt kapell

Det ble en lang prosess med å utvikle det eksisterende bygget med Tomaskapellet og kjølerom til nytt kirkebygg som er funksjonelt tilrettelagt for søndagsskolen, kirkekaffe, konfirmanter, Tro og Lys og andre grupper som kan ha nytte av det. Kjølerommet blir nå flyttet ut av bygget og laget som et nybygg i tilknytning til eksisterende bygg. Med betydelig økonomisk støtte fra kommunen legges det til rette at det nye kirkebygget kan brukes av andre trossamfunn og av Human-etisk forbund. Det er viktig for menigheten at Tomaskapellet bevares slik som det er som et kristent samlingssted som kan stå åpent for alle til bønn og stillhet.

Sauherad og Nes sokn

Forrige visitas i Sauherad og Nes var i 2013, noe som for øvrig var Stein Reinertsens første visitas som biskop.

I Sauherad og Nes sokn, har sammenslåingen mellom de tidligere to soknene i 2010 gått seg til på en god måte. Sammenslåingen var forholdsvis fersk ved forrige visitas. Nå er definitivt alle nedarvede sperrer mot samarbeid på begge sider av Holtanbekken borte.

De to middelalder-kirkene utfyller hverandre godt, og normaltstanden er nå at man gjerne går i den andre kirken. En god del arrangementer holdes i menighetshuset, blant annet knyttet til trosopplæring og konfirmantarbeidet. Kirkekontorene i sokkeletasjen gir et godt utgangspunkt for samhandling i staben og har hensiktsmessige arbeidsforhold.

Etter kommunesammenslåingen 1.1.2020, ble tidligere Sauherad kommune og Bø kommune til nye Midt-Telemark kommune. Det var gode prosesser i Kirkelig fellesnemnd og samhandlingen mellom de to soknene er gode og i stadig utvikling. Med flere ansatte med samme oppgaver og med felles ledelse, har «fagmiljøene» blitt styrket.

Det diakonale arbeidet har blitt videreutviklet og omfatter nå også en språk-kafé med ukentlig samlinger der nye innbyggere kan bli kjent, bruke norsk i en «ufarlig» setting og få leksehjelp.

Menighetsbladet Helsing har beholdt sin stilling som et blad som leses i «alle» hjem, selv om bladet både har en litt endret profil og kommer ut med færre nummer i året.

Det har blitt gjort viktige tiltak for vedlikehold og bevaring av de to middelalderkirkene våre. Mer arbeid gjenstår og Sauherad kirke har pr i dag størst vedlikeholdsetterslep.

Den største bemanningsmessige endringen siden sist visitas, er nok at soknediakon Ivar Solbu gikk av med pensjon etter over 40 års tjeneste. Hans etterfølger er diakon Åsne Gotehus Køhn. Hun har for tiden permisjon og diakon Helene Sele vikarierer i stillingen. Begge ble vigsløst som diakoner 16. september i Sauherad kirke.

Prestene i Midt-Telemark kommune samarbeider, blant annet om gudstjenester og kirkelige handling. Dermed gjør både sokneprest Anne-Inger Lunner (ansatt fra 1. mars 2015), sokneprest i Bø, Axel Jørgen Bugge og prestevikar Levi Korsveien, tjenester i Sauherad og Nes kirker.

I kirkevergestillingen vikarierer for tiden Alf Rose Sørsgaarden for Martin Stærk, som har permisjon til 31-07-22. Siden sist visitas har også Jan Odden Kåsin begynt som kirketjener. Daniela Musteata er ansatt som renholder.

2. SOKNENE

2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap

Bø sokn og Sauherad Nes sokn utgjør Midt-Telemark kyrkjelege fellesråd. Fellesrådets grenser samsvarer med Midt-Telemark kommune sine yttergrenser mot kommunene Notodden, Seljord, Nome og Skien. Ettersom Hjuksebø og Angard grunnkretser (til sammen grenda Hjuksebø) etter kommunereformen ble overført til Notodden kommune, fikk det også virkning for kirketilhørighet. Mange enkeltpersoner har imidlertid søkt om og fått innvilget sitt ønske om fortsatt å tilhøre Sauherad og Nes sokn.

Midt-Telemark kommune har etter 2. kvartal 2022 10.536 innbyggere. Framskrevet befolkningsutvikling iflg SSB sine tall, tilsier at innbyggertallet i 2030 er ventet å være 11.259.

68 prosent, 7.260 personer, er pt medlemmer av Den norske kirke. Av disse tilhører 2.690 Sauherad og Nes sokn og 4.570 Bø sokn.

2.2 Demografi, sosiologisk beskrivelse (levestandard, tros- og livssynsmangfold)

De to soknene har litt ulik profil. Bø sokn har et fortettet sentrum og stor tilstrømming av studenter til Universitet i Sørøst-Norge. Sauherad og Nes sokn har i sitt område er sterkt og ekspansivt fruktbar miljø, som har generert mange arbeidsplasser og lokal verdiskaping også på videreføring de siste tiårene.

Det er imidlertid varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjenester, forretningsmessig tjenester og eiendomsforvaltning som har sysselsetter flest med 1.498 personer tilsatt. 21,2 prosent bor på en landbrukseiendom.

Det er fremdeles klart flest eneboliger i området med 4.161 mot 653 leiligheter. Antall leiligheter har imidlertid økt kraftig de siste årene, og avspeiler et noe mer sammensatt boligmønster enn tidligere.

Det er flest med innvandrerbakgrunn fra Polen, Litauen og Eritrea i vårt område.

2.2 Lokalsamfunnet- kultur- og samfunnsliv

Etter kommunesammenslåingen har de to tidligere enhetene videreutviklet et fra før godt samarbeid. De kommunale tjenestene har blitt styrket ved at det er flere som driver med det samme, og dermed sterkere fagmiljøer. Bø er uomtvistelig det største senteret og dermed arena for svært mye av det som skjer.

I Sauherad og Nes har imidlertid grendestrukturernes dynamikker i stor grad «overlevd», selv om organisasjonslivet gjennomgående nå foregår i større enheter. Her spiller kirkene en viktig rolle som kulturarena, og det er et utstrakt og godt samarbeide med kulturutøvere som ikke definerer seg som faste kirkegjengere.

Bø menighet har satset på korsang og musikk, og utgjør en viktig del av det sterke kulturlivet i Bø.

Et luksusproblem kan være at det er så mange kulturarenaer og arrangementer i Bø at det tidvis har vært vanskelig å samle folk rundt kulturarrangementer i kirkene. Dette er ikke en utfordring i Sauherad og Nes.

3. ARBEIDET I MENIGHETENE

3.1 Menighetens strategi og visjon

Bø sokn

«Vi vi skape ein møteplass mellom Gud og menneske, og menneske imellom»

- Vi ønsker å skape miljøer der mennesker trives, utfordres til Jesus-tro og tjeneste.
- Vi ønsker å skape flere samtale- og bibelgrupper og møtesteder der troen deles.
- Vi ønsker å starte opp med formiddagstreff igjen.
- Vi fortsetter med kirkeverter og undersøker muligheten for faste kirkekaffeverter.
- Lage en liste over frivillige som kan utfordres til tjeneste i menigheten.
- I forbindelse med neste valg til sokneråd vil vi utfordre forespurte: «dersom du ikke vil stille til valg, hva kan du ellers tenke deg å bidra til i menigheten?»

Sauherad og Nes sokn

I 2014 utarbeidet stab og soknerådet en strategiplan for menigheten, og satte følgende ord på motto, visjon og verdier:

Motto: *Dype røtter, utstrakte greiner.*

Visjon: *Dele en tro på Gud om utfordrer og gir livsmot – og være en åpen og inkluderende kirke.*

Verdier:

- Inkluderende fellesskap
- Åpen, raus og ekte
- Tro som engasjerer

Kirken i Sauherad og Nes ønsker å være en kirke for alle i bygda, og som fruktbygd er det både naturlig og meningsfullt å bruke jordbruket for å illustrere visjon og motto for menigheten. Mottoet speiler ikke minst det åndelige perspektivet, og henviser til bildet Jesus gir i Joh 15, om treet og grenene.

3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon

Bø sokn

Gudstjenestene er menighetens ukentlige samlingspunkt der vi samles til fornyelse og fellesskap med Gud og hverandre. Her forkynnes Guds ord og sakramentene dåp og nattverd forvaltes. Oppslutningen om gudstjenestene er relativt god med ca.50 personer til stede på en vanlig høymesse uten dåp.

Ved siden av gudstjenesten har soknerådet hatt som satsingsområdet å starte og inspirere til flere bibel- og samtalegrupper. Etter pandemien ble det startet tre nye grupper der en av

gruppene skulle være åpne for studenter, mens de to andre gruppene var for de som går i menigheten eller som før har vært med i menigheten.

I bibelgruppen for studenter var det innom 6 studenter der 4 var faste. I tillegg er det minst tre andre bibelgrupper som drives av seg selv av folk som går i menigheten. Mye av det åndelige skjer utenom gudstjenestene som «Bøn for bygda» med samlinger hver tirsdag fra klokken 14.00 -15.00. Selv om det ikke er så mange med hver gang, er det godt å vite at noen ber fast for menigheten og det som skjer i bygda.

Det åndelige liv kommer også til uttrykk gjennom barnekorene og kyrkjekoret/prosjektkor, trosopplæringa i menigheten og søndagsskolen. Vi tror også at de relativt høye dåps- og konfirmasjonstallene, er mer enn bare tradisjoner, men også uttrykk for tro.

Noe av utfordringene er nå ungdommer og elever på videregående skole med kristen forkynnelse og samlinger. «Sett ungdom» er et godt tilbud for ungdomsskoleelever en gang i måneden og «Ønsket og Elsket» har også gode lederkurs for ungdommer som er blitt konfirmert. Vi når heller ikke så bredt inn i aldersgruppen 40-60 år, men det er mange i denne aldersgruppen som er på kyrkjekoret/prosjektkoret og som deltar på deres konserter.

Det åndelig liv i menigheten støttes av torsdagsmøtene på Bø bedehus og misjonsforeninger. Det er mange av de sammen som går på bedehuset som også går i menigheten som har felles ønske om å skape gode møteplasser mellom Gud og mennesker.

Sauherad og Nes sokn

Gudstjenestene utgjør det jevne pulsslaget i menigheten, men det er mange andre tiltak som bygger opp under visjonen vår. Tredje hver uke er det andakt med prest/diakon og organist på to institusjoner og et dagsenter. Dette er et tiltak som blir satt stor pris på at beboere, besøkende og ansatte.

Annen hver tirsdag er det «Formiddagstreff» på menighetshuset med sosialt samvær, mat, andakt og ulike foredrag/underholdning. Disse ledes av tidligere diakon Ivar Solbu. Mellom 50-60 personer møter på disse treffene, også folk fra Bø.

Menigheten har et godt grep om det diakonale arbeidet, og tankene og visjonene om hva diakonien kan tilby lokalsamfunnet, er stadig under utvikling. Vi er takknemlige for at vi har en diakon i menigheten, og at diakoni har en naturlig plass i stab, råd og menighet. Sjelesorgsamtaler gjennomføres jevnt og trutt; i kasualia, i avtalte samtaler på kontoret, på institusjonene, eller de mer «løselige» på butikken. Kirketjenerne møter også mange pårørende på kirkegårdene.

Siden forrige visitas, har både bibeltimene på menighetshuset, og bibelgrupper i private hjem, falt bort. Dette skyldes delvis pandemien og delvis andre årsaker. Som menighet merker vi at tidene og behovene endrer seg. Ildsjeler og andre frivillige flytter, faller fra eller ønsker å prioritere annerledes. Men engasjement for kirke og menighetsliv er her, det må bare finne nye former. Mange unge voksne med kirketilhørighet bor i Midt-Telemark. De er flinke til å lage tiltak på eget initiativ med formål om å gi fellesskap og påfyll.

Menigheten er heldig som har Sagavoll folkehøgskole i bygda. Den har i alle år bidratt positivt i bygde- og menighetslivet, og mange lærerkrefter med familier bidrar aktivt i

menigheten. Hver høst, på semesteråpningsgudstjeneste på Patmos skulpturpark, er Sagavoll selvskevne deltagere. Mer detaljert om arbeidet lenger ned.

Kirken i Sauherad og Nes er en folkekirke med bredt nedslagsfelt. Kulturlivet er rikt og samarbeidet med kirken er godt.

I oktober i fjor opplevde vi folkekirken på sitt beste, i forbindelse med Nasjonalmuseets prosjekt «Kunsten kommer hjem». Maleriet «En bondebegravelse» av Werenskiold, som hentet modeller og motiv fra området, ble utstilt i våpenhuset i Nes kyrkje. I samarbeid med kulturlivet i bygda, ble dette et arrangement hvor kirke, folk og kultur gikk hånd i hånd.

Maleriet ble gjenskapt i et tablå, og flere av modellene har en relasjon til original-modellene.

Kirken er også med når «Norsk Eplefest» arrangerer den årlige eplefesten i slutten av september. Da inviterer Nes kyrkje til «Musikk og lyrikk», med påfølgende eplevandring gjennom frukthagene og ned til Gvarv sentrum.

Kirken er også en sentral bidragsyter i forbindelse med pilegrimsvandringen i fruktblomstringa, med gudstjenester, merking av sti og arrangement underveis. Leden går fra Nes kyrkje til Bø gamle kyrkje med godt besøkte pilegrimsgudstjenester begge steder. Leden er også delvis ryddet fra Sauherad kirke slik at vandringa kan gå mellom de tre middelalderkirkene. I år gikk konfirmantene deler av ruta (bildet).

Soknet har mange gode trosopplæringstiltak som favner bredt. Mer om det i punktet under trosopplæring.

3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

Sauherad og Nes sokn

Menighetslivets kjerne er de ukentlige gudstjenestene som stort sett alternerer mellom Sauherad kirke og Nes kyrkje. Storsalen på menighetshuset blir også brukt til gudstjenestefelleskap, og var et særlig godt egnet lokale under pandemien. Om sommeren har vi fellesgudstjenester med Bø, hvorav noen på faste steder utendørs.

Semesteråpningsgudstjenesten feires alltid på Patmos skulpturpark. I år ble Søndagsskolens dag markert her. (bildet over)

Til å være en bygdekirke, har menigheten relativt god oppslutning om gudstjenestene, også når det ikke er dåp. Kirkerommenes størrelse gjør dessuten at gudstjenester med få besøkene oppleves gode. Gudstjenestene nyter fortsatt godt av at kantortjenesten gjennom mange år har hatt hjerte for menighetssang. Besøkende utenfra kommenterer gjerne den gode salmesangen. Ved flere av gudstjenestene har vi også en forsangergruppe som løfter sangen.

Soknet har i hovedsak to typer gudstjenester: Høymesse og familiegudstjeneste, begge klokken 11.

På søndager med ettermiddagsgudstjeneste, ca fire i året, brukes stort sett en forenklet utgave av høymessen med én lesning. Gudstjenestene på formiddagen er naturlig nok bedre besøkt enn på ettermiddagen, men dette avhenger litt av årstid.

Fram til pandemien, hadde soknet G17 – storfamiliegudstjeneste kl 17 på menighetshuset med påfølgende kveldsmat. Denne gudstjenesteformen fungerte godt i mange år, men behovene endret seg, og frivillige og initiativtagere fra staben sluttet eller flyttet.

Søndagsskolen, som ofte hadde samling for barna under G17, eller en egen samling på menighetshuset under en høymesse, ligger for tida nede. Det var en gruppe foreldre (med tilhørighet til Sagavoll) med barn i søndagsskolealder som drev dette arbeidet, og når barna ble større og trengte andre tilbud, fulgte foreldrene med. Det gode er imidlertid at barnefamilier herfra, reiser til Bø når det er familiegudstjeneste der. Likevel skulle vi ønske at det ble drevet en søndagsskole i denne delen av kommunen.

Når alt kommer til alt, skulle vi gjerne ønske at flere kom til kirke, og spørsmålet om hvordan vi kan nå ut, er stadig et tema i staben. Tanken om hverdagsgudstjeneste er lansert.

Hvilke andre typer gudstjenester vi tilbyr, framkommer andre steder i visitasmeldingen.

Bø sokn

Pandemien de to siste årene har gjort det vanskelig å opprettholde det samme tilbudet av gudstjenester som før. Samtidig skal alle involverte av frivillige og ansatte berømmes for fleksibilitet og tålmodighet med å få til gode løsninger for bruk av kirka og digitale medium for å opprette et tilbud for menigheten. Under den første pandemiperioden ble det laget ukentlige digitale gudstjenester og andakter i prostiet som hadde mange seere.

I den andre pandemiperioden ble lagt vekt på å gjennomføre gudstjenester og samlinger med det tillate antallet som myndighetene bestemte. Det var en krevende tid som gjorde det vanskelig å planlegge. Fra våren 2022 har mye gradvis normalisert seg og folk er kommet tilbake til de faste samlinger og gudstjenester.

Det er tre ulike gudstjenester i kyrkjelyden som favner bredt: Høymesse, Familiegudstjeneste og Kveldsgudstjeneste. I tillegg kommer «Tru og Lys»-gudstjenestene med egen tilpasset liturgi for psykisk utviklingshemmede i Tomaskapellet.

Høymesse med dåp og nattverd

Det er relativ god oppslutning på gudstjenestene og det er en fast gudstjenestekjerne med hovedvekten av eldre mennesker på høymessen. På en vanlig høymesse er det ca.40-50 mennesker. Tallet er noe høyere når det er dåp og søndagsskole samlet.

Alderssammensetningen er vesentlige bredere når der er dåp og flere unge familier samlet til søndagsskolen. Oppslutningen om nettverd er bra, og ofte går nesten alle i kirken til nattverd når det ikke er dåp. Vi veksler mellom knelende nattverd og kontinuerlig nattverd med dypping av brød i vin.

Familiegudstjenester

Familiegudstjenester er de mest besøkte gudstjenesten med opptil 200 stykker. Her deltar ofte et eller flere av barnekorene og «Give me five» er med to ganger i året. På disse gudstjenestene er det ofte med eget band initiert av organisten. Gudstjenesten har sin egen liturgi.

Kveldsgudstjenester

Kveldsgudstjenesten har sin egen liturgi med kyrie og forbønn i starten av gudstjenesten. Gudstjenesten er noe kortere enn høymessen og har ikke dåp, men har alltid knelende nattverd. Opprinnelig het gudstjenesten Lovsangsgudstjeneste og hadde egne forsangere, men forsangergruppen ble lagt ned i 2016 og etter noen år startet en ungdomsbandgruppe som spilte til gudstjenestene med kyndig voksenleder. Dette var veldig bra og engasjerende for ungdommene som deltok og det var god oppslutning på gudstjenestene. Dessverre ble ungdomsbandet oppløst etter at ungdommene vokste til og flyttet fra bygda. Vi har fortsatt håp at kveldsgudstjenestene skal kunne engasjere unge mennesker og være inkluderende.

Under alle disse tre gudstjenester bruker vi konfirmentene som ministranter som har på seg konfirmentkapper og deltar før og under gudstjenestene med ulike oppgaver og har ansvar for enkel kirkekaffe etter gudstjenesten.

Skriftemål med nattverdsgudstjeneste

Hver askeonsdag før fasten startet opp har vi denne gudstjenesten. En vakker og stille kveldsgudstjeneste med tid for selvransakelse, bønn, absolusjon-tilgivelse og nattverd.

Minnegudstjeneste for de døde.

Hver allehelgensaften minnes vi de som er døde og løfter fram det kristne håpet. Vi leser opp navnene på det som er døde siden sist Allehelgensdag og tenner et lys for de som nevnes. Det er vakker musikk og ord til trøst.

Bø sjukeheim

Menigheten har et godt samarbeid med Bø sjukeheim der vi har sangandakter på onsdager og tre gudstjenester i året. To av disse er nattverd-gudstjenester. Hver midtsommer er det musikkandakt ute i amfihagen ved prest og organist med frivillige musikere.

3.2.2 Kirkelige handlinger

Bø sokn

2021:

Dåp: 43

Vielser: 8

Gravferdsseremonier: 39

Konfirmerte: 50

2022 (jan-juni)

Dåp: 21

Vielser: 6

Gravferdsseremonier: 20

Konfirmasjon: 47 ble konfirmert i september

Langsiktige trender 2014-2021

Dåp:

Antall døpte pr år har holdt seg stabilt de siste 8 åra med gjennomsnittlig 40 dåp pr. år. Flest var det i 2016 med 48 dåp. 2020 utmerket seg ut med bare 28 dåp. Dette skyldes trolig korona-situasjonen.

Vielser:

Vielser ligger stabilt på gjennomsnittlig 6-7 vielser pr. år. Også i 2020 og 2021. 2015 skilte seg ut seg ut med 12 vielser.

Gravferd:

Et normalår i Bø ligger på om lag 50 gravferder.

Gjennomsnitt de siste 8 åra er 46.

2017 merka seg ut med 68. I 2020 var det bare 31.

Det har de siste åra vært en liten økning i antallet «rett-i-grav» uten seremoni.

Konfirmanter:

Antall konfirmanter i Bø har holdt seg stabilt de siste åtte-ni åra med gjennomsnittlig 48 pr. år. Flest var det i 2018 med 56 konfirmanter.

Sauherad og Nes sokn

2021:

Dåp: 27

Vielser: 5

Gravferdsseremonier: 30

Konfirmerte: 29

2022 (jan-juni)

Dåp: 18

Vielser: 7

Gravferdsseremonier: 20

Konfirmasjon: 24 ble konfirmert i september.

Langsiktige trender 2014-2021

Dåp:

Antall døpte pr år har holdt seg stabilt de siste 8 åra med gjennomsnittlig 28 dåp pr.år. Flest var det i 2014 med 44 dåp. 2020 merka seg ut med bare 17 dåp, noe som trolig skyldes korona-situasjonen..

Vielser:

Vielser ligger stabilt på gjennomsnittlig 5-6 vielser pr. år. I 2019 og 2020 var det bare 1 vielse. 2015, 2016 og 2017 utmerket seg med 9, 10 og 11 vielser. I 2022 har det vært 9 vielser.

Gravferd:

Tallet på gravlagte i Sauherad og Nes varierer en del fra år til år.

Gjennomsnitt de siste 8 åra er 41.

2015 merka seg ut med 56, mens 2021 bare hadde 30.

Det har de siste åra vært en liten økning i antall «rett-i-grav» uten seremoni.

Konfirmanter:

Antall konfirmanter i Sauherad og Nes har holdt seg stabilt de siste åtte åra med gjennomsnittlig 30 pr. år. Flest var det i 2014 med 43 konfirmanter.

3.2.3 Trosopplæring og annet barne- og ungdomsarbeid i soknene

I begge soknene er det mange tilbud og aktiviteter til barn og unge, og alle aldersgrupper er inkludert i planene. Etter kommunesammenslåingen i 2020, opplever vi at folk i større grad velger aktiviteter på tvers av den gamle kommunegrensen. Eksempler på dette er deltaking på babysang og barnekor, ledertrening i «Ønsket og elsket», og «Mesternes mester» for 6. og 7. klassingene.

Vi inviterer til de ulike arrangementene både ved å annonsere i den lokale avisen, og på sosiale medier, i tillegg til å sende direkte invitasjon i brev form til de av barna som står i vårt medlemsregister.

Vi opplever at veldig mange er aktive på de kontinuerlige tiltakene som kor og etter skoletid for tweens, og enkelte «happeninger», slike som «Mesternes Mester» og «24 hour». Andre tilbud, slik som å motta 2-årsbok, 4-årsbok med påfølgende 4-årsklubb, 6-årsbok osv., fanger ikke opp like mange som før. Dette jobber vi med å finne ut av/revidere.

På grunn av de kontinuerlige arbeidene i begge sokn, opplever vi likevel at vi har et stort nedslagsfelt, og at mange barn og familier føler tilhørighet til kirken vår!

Konfirmantarbeid:

Soknene har noenlunde like konfirmasjonsopplegg, med 30 timer lokalt opplegg, og 30 timer i regi av konfirmasjonsleiren til «Ønsket og elsket». Det er prestene som i hovedsak driver konfirmasjonsarbeidet lokalt.

Pandemien tvang oss til å utsette konfirmasjonsgudstjenestene både i 2020 og 2021. Dette bidro til vi har valgt å forskyve konfirmasjonstida et halvt år fram permanent. Innskrivning skjer før jul og konfirmasjonsgudstjenestene holdes over tre helger i september. Konfirmasjonsleiren holdes i uke 26 på Gjennestad videregående skole.

I Sauherad og Nes begynner konfirmasjonsåret i advent. Dermed kan konfirmantene får med seg starten på et nytt kirkeår, og delta på lysmesse.

Begge soknene benytter ministranttjeneste og det tilfører mye positivt.

Etter konfirmasjonstida, inviteres ungdommene til ledertrening i regi av «Ønsket og elsket».

3.2.4 Voksenarbeid

Bø sokn

Her har soknerådet som tidligere nevnt tatt initiativet til å starte bibelgrupper med oppstart i 2021. Det ble startet opp tre nye bibelgrupper der en av gruppene er åpen for studenter. Det er ca. 20 med i disse faste bibelgruppene. I tillegg er det 3-4 bibelgrupper som er startet av folk har menighetstilknytting til kirka.

Kirka har ikke noe annet fast voksenarbeid utenom kirkekoret og frivillige som melder seg til tjeneste som kirkevert, henting av korbarn mm

3.2.5 Diakoni

Sauherad og Nes sokn

Sauherad og Nes sokn fikk i 2021 en ny lokal diakoniplan, utformet av diakoniutvalget, i samarbeid med diakon Åsne Gotehus Køhn. Planen har utgangspunkt i Den norske kirkes *Plan for diakoni* (Kirkerådet, 2020), og arbeidsmodellen «Se-bedømme-handle» er tatt i bruk. Den lokale planen beskriver mål og tiltak, sortert under de fire hovedområdene i Dnks diakonidefinisjon: Nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp

for rettferdighet. I tabellen under er det en oversikt over tiltakene som skisseres i planen, med en kort kommentar til hvordan arbeidet med det enkelte tiltaket går i dag.

Område	Tiltak	Status
Nestekjærlighet	Sjelesorg og samtaler/walk and talk	Kontinuerlig tilbud om samtale med prest eller diakon. Samtalene skjer enten på hjemmebesøk, på eget samtalerom på kirkekontoret, ute på tur, eller andre steder etter avtale.
	Sorggrupper	Har vært gruppe høst 2021 og vår 2022. Veldig gode tilbakemeldinger. Er tilbud høst 2022 også, men foreløpig ingen påmeldt.
	Allehelgen-markering	Hvert år inviteres etterlatte til de som er gravlagt det siste året, til en markering i kirken ved allehelgen.
	Kriseteam	Diakonen deltar vanligvis på månedlige møter med kommunalt kriseteam, og rykker ut ved behov. Diakonvikar har fått fritak fra denne oppgaven.
	Sammen mot	Diakon og trosopplærer deltar på kurs i regi av kommunen, og deler videre med resten av staben.
	Ung Sorg	Regionalt prosjekt. Fortsatt i planleggingsfase.
Inkluderende fellesskap	Språkkafé	Samarbeid mellom kirken, frivilligsentralen og Røde kors. Hver mandag. Diakonen har hovedansvaret. En arena for uformell utøvelse av det norske språket, i tillegg til leksehjelp for de som ønsker det. Mange engasjerte frivillige, inkludert elever fra folkehøgskolen Sagavoll, så ofte er det nok til én-til-én med deltakerne. De fleste samtalene foregår likevel i gruppe.
	Menighetsbladet Helsing	Utgis 4 ganger per år. Redaksjonen består av medlemmer av staben og frivillige.
	Institusjonsbesøk	Andakt hver tredje uke på Bygdeheimen, Furumoen og Furuheim. Sokneprest og diakon bytter på. Organist er med hver gang. Mye sang. Beboere og ansatte gir uttrykk for at de setter pris på besøk.
	Fredagspizza	Tilbud til familier, hver 14. dag på Nes menighetshus og Bø bedehus. Driftes av frivillige.
	Kirkekaffe	Etter enkelte gudstjenester.
	Kirkeverter	Frivillige deltar som kirkeverter på gudstjeneste.
	Formiddagstreff	Annenhver tirsdag på Nes menighetshus. Godt besøkt fra hele kommunen. Driftes av pensjonert diakon Ivar Solbu.
	Gullkonfirmanter	Feiring for både 50- og 60-årskonfirmanter fra Sauherad og Nes, hver høst.
	Ettermiddagskaffe	På Bygdeheimen, Furuheim og Furumoen, i regi av Sauherad diakoniforening.
	Temakvelder/etikksseminar	Sauherad diakoniforening inviterer alle interesserte til informasjon og diskusjon rundt et aktuelt tema, en gang i november.
	Årsmøte med et diakonalt tema	Årsmøte i Sauherad diakoniforening. Åpent for alle.
	Skaperverkets dag	Feires på Evju bygdetun i juni hvert år.

Vern om skaperverket	Pilegrimsvandring	Fra Nes kyrkje til Bø gamle kyrkje. Førrige vandring ble arrangert i slutten av mai.
	Høsttakkefest	Familiegudstjeneste på høsten. Sauherad bygdekvinnelag pynter kirken med høstens avling.
Kamp for rettferdighet	Misjonsprosjekt	Tilknyttet SMM (samarbeid menighet og misjon). Siste 7 år: prosjekt i Thailand, før dette i Equador. Misjons søndag, -fest og -basar. Jobbes med å rekruttere nye medlemmer til misjonsutvalget.
	Kirkens Nødhjelp og fasteaksjon	Fasteaksjon på våren. Konfirmanter, foresatte og frivillige deltar i aksjonen.

Bø sokn

Menigheten har et diakoniutvalg, men det har ikke vært så mye aktivitet under pandemien. I et års tid før pandemien hadde vi formiddagstreff to ganger i semesteret på Bø bedehus med god oppslutning.

Sykehjemsandaktene går som vanlig hver onsdag der Kirka, Normisjon og Pinsemenigheten samarbeider om å holde to andakter, først i kantina så i 2 etasjene på 2.c

Kirkens nødhjelp og Fasteaksjonen, er det konfirmentene som har dør til dør aksjon sammen med frivillige og ansatte. I 2022 på aksjonsdagen kom det inn 33.252 kroner på bøssene og 22.989 på VIPPS. I tillegg har det kommet inn på kirkeoffer 22.945 kroner. Totalt er dette 92.482 kroner. Når vi legger til offer på julaften (2022) vil Bø sokn ha gitt over 100.000 kroner til KN.

Besøktjeneste – I Bø er det to frivillige som har besøktjeneste som sin faste oppgave og det er flere andre som får besøk som ikke er organisert. Her er det et ønske om at flere hadde engasjert seg.

Blomsterhilsen til 90 åringer. Kyrkjelyden har prøvd ut dette noen år og har fått gode tilbakemeldinger på det, men vi ser at det også er ressurskrevende å besøke alle 90 åringer med blomster og vi har begrenset besøket til de som har en relasjon til menigheten.

Diakoniutvalget sponser sommer avslutningen for psykisk utviklingshemmede før sommeren på Jønnbu. Dette er et populært tiltak som samler mange fra Bø, Nes og Sauherad til grilling og gudstjenestesamling i kirka.

Diakoniutvalget har egen diakoniplan som bør revideres og oppdateres.

3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)

Bø sokn

Bø kyrkjelyd har samarbeid med Normisjon sitt arbeid i Kambodsja: «History Makers» og har åtte ofringer i året til prosjektet.

Sauherad og Nes sokn

Menigheten støtter NMS` prosjekt «Fokus Thailand» med fem ofringer i året, i tillegg til fast givertjeneste.

Misjonsutvalget er «motoren» for misjonsarbeidet i menigheten og de siste årene hatt flere arrangement gjennom året. Hver vinter inviteres det til misjonssøndag med gudstjeneste og misjonsfest. Pinsedag legges det ned blomster på støtta til misjonær Thord Bunkholdt ved Sauherad kirke, og om høsten arrangeres det stor misjonsbasar til inntekt for prosjektet. På årsalget i 2021 kom det inn nesten 20 000 kr.

3.2.7 Givertjeneste

Sauherad og Nes sokn

I Sauherad og Nes sokn blir det gitt til to formål:

- Nes Menighetshus
- Barne- og ungdomsarbeidet i Sauherad og Nes

Ca. 70 % går til Nes menighetshus og ca. 30% til Barne -og ungdomsarbeidet

ÅR	ANTAL GIVERAR	INNBETALT
2022	21	49.600 (jan-aug) Forventa 74.400
2021	21	74.400
2020	21	59.300
2019	19	57.000

Bø sokn

Det blir gitt til to formål:

- Trosopplæringa i Bø.
- Ombygging av kapellet på Bøhaugen/kyrkjelydshus.

5-6 % av midlene er øremerka nytt kapell på Bøhaugen. Resten til trosopplæringa i Bø.

ÅR	ANTAL GIVERAR	INNBETALT
2022	31	71.300 (jan-aug) Forventa 105.400
2021	30	105.400
2020	33	105.400

2019	30	101.700
------	----	---------

3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet

Bø sokn

I Bø kyrkjelyd har vi systematisk bygd opp et stort barnekorarbeid som i dag fremstår som både korskole og viktig kyrkjelydsarbeid.

Siden visitasen i 2017 har vi arbeidet med å få opp antall medlemmer i Korskulen, og har snudd litt om på barnekorarbeidet, blant annet ved å skifte klokkeslett til rett etter skolen for to av korene. Vi jobber kontinuerlig med å engasjere foreldre og andre voksne i korarbeidet for barna.

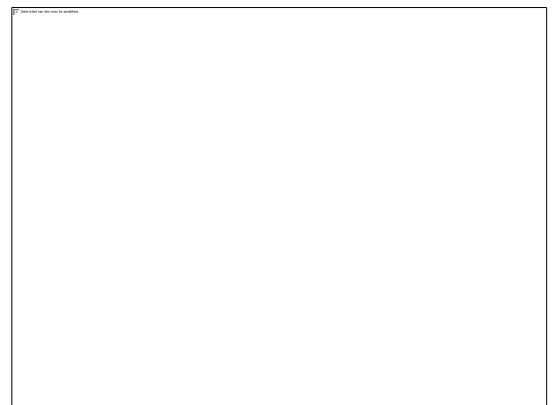
Vi har pr. nå to kurs, «Babysang» og «Musikkleik» (1.-2.åringer sammen med en voksen), tre korgupper: «Minikoret» (3.-5.år), «SingLett» (1.3.klasse) og «Seltin» (4.-7.klasse) samt en orgelklubb med seks elever. Vi samler rundt 150 barn og unge i korene i løpet av hvert kalenderår. Det har vært nokså stabilt de siste årene.

Barnekorene har vært, og er, svært viktige for sang og salmelæring mellom barna i bygda vår, noe som ikke minst kommer til uttrykk i familiegudstjenestene, der barnekorene alltid er med. Korene er og viktige i arbeidet med liturgien på familiegudstjenestene. Deres deltagelse på gudstjenestene har også vært en utløsende faktor for at svært mange barnefamilier har fått en regelmessig gudstjenestedeltagelse.

Det har vært utfordrende å drive kor i koronaårene og vi merker at det har påvirket oss. Noen årskull har sluttet og ikke kommet tilbake. Antall medlemmer har allikevel holdt seg da de minste barna ser ut til å savne aktivitet og melder seg på igjen. Barnekorene er et stort og viktig satsingsområde også videre for kyrkjelyden.

Bø kyrkjekor har fortsatt med prosjekter, og har landet på tre prosjekt i året. Det betyr at vi øver så godt som alle uker fra midt i september og frem til påske. Vi har et stabilt høyt antall sangere innom koret, rundt 65- 70 i året, der 30-35 utgjør en «stamme» og resten velger litt etter tid og prosjekt. Bø kyrkjekor favner mennesker langt utenfor dem vi ellers ser i kirka vår.

Av konserter i kirkene er julekonserten, som Bø kulturnettverk og Bø Sokneråd arrangerer sammen, den av de faste vi har. Det blir årlig arrangert kirkekonserter, da særlig av korene våre. Kirken leies også ut mer sporadisk etter forespørslers.

I 2020 startet vi opp et kulturutvalg på fellesrådsnivå, som grunnet koronaen ikke fikk utrettet stort. Vi ønsker gjennom utvalget å jobbe med å legge til rette for økt konsertvirksomhet i kirkene våre.

Hovedfokuset for den kirkemusikalske satsingen vår har vært og er gudstjenesten. Vi ønsker god variasjon i stilarter, deltagelse av egne kor og samarbeid med lokale krefter ellers som kjennetegn på denne satsinga.

I september åpnet «Kirkelig kultursenter sør – Kirkus» her i Midt-Telemark, der Grete Sele og Rolf Lie er drivende krefter og ønsker å inspirere og bringe vår erfaring og kompetanse ut til vår region. Et stort og spennende prosjekt vi er stolte og ydmyke over å ha fått tillit til å drive.

Det er veldig lenge siden vi vedtok en kirkemusikalsk plan og det er et arbeide vi må i gang med.

Sauherad og Nes sogn

Siden forrige bispevisitas, har kantorstillingen i Sauherad og Nes blitt redusert med 30%. Fram til høsten 2013 hadde kantoren i menigheten ansvar for kantoriet (voksenkor) og et barnekantori. Disse to oppgavene, som til sammen tilsvarte 30%, ble fjernet fra stillingen.

Da Bruno Hageman søkte kantorstillingen i november 2013, var stillingen utlyst på 70%. Hovedfokuset i jobben ligger på gudstjenester og andre kirkelige handlinger, institusjonsandakter og andre sammenkomster i menigheten.

I perioden januar 2016 til juni 2018 drev Janne Severinsen (frivillig) «Harmonia», et voksenkor som flere ganger deltok på gudstjenester og menighetsfester.

Et viktig arbeide er også barnekorene «SoulChildren» og «SoulKids» (bildet), som drives av frivillige i menigheten. De har øvelse annen hver onsdag, engasjerer både barn og foreldrene, avslutter med kveldsmat, og er med på noen utvalgte gudstjenester.

I tillegg er de ofte med på andre tilstelninger i kommunen utenom menighetslivet og er dermed et viktig ansikt uttatt i lokalsamfunnet her.

Tidligere kantor Henrik Ødegaard har ledet gregoriansk kveldsbønn i alle år (en tirsdag i måneden). Dette stoppet opp i koronatiden, men

Henrik Ødegaard planlegger å starte opp igjen fra januar 2023.

Våre to middelalderkirker er kjent som utmerkede konsertsteder og vi har hatt mange konserter, spesielt i

Nes kyrkje, både som arrangør og utleier. Også dette stoppet opp i koronatiden, og har ikke kommet tilbake på samme nivå.

Hvert semester har vi en stor salmekveld hvor mange lokale musikere deltar. Vi har gode orgler i kirkene, og hvert år har vi en stor orgelkonsert, gjerne sammen med andre lokale musikere.

Vi har siden 2020 hatt et felles kulturutvalg sammen med Bø sokn. Også her har korona gjort det vanskelig å arrangere mye, men planen er å jobbe videre med det.

3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn i soknene

Bø sokn har fem «Tru og Lys»-gudstjenester i året for psykisk utviklingshemmede i Tomaskapellet. I tillegg er det samlinger på DRIV arbeidssenter til påske og jul. I juni er det sommersamling på Jønnebu med pølsegrilling og en kort gudstjeneste i Fjellkyrkja. Disse tiltakene innbefatter også mennesker som bor i Sauherad-delen av kommunen.

Hver mandag er det språkcafé med mulighet for leksehjelp på Frivilligsentralen i Sauherad, Gvarv. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Røde Kors, frivilligsentralen og kirken. Det er diakonen som har ansvar for dette, men mange frivillige deltar.

3.2.10 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer

Sauherad og Nes sokn

Vi er en menighet godt plantet i en av Norges største eplebygder. Dype røtter er et bilde på både åndelig og fysisk forankring, og utstrakte grener forteller at vi ønsker å nå ut til folk i bygda vår, men også ut i verden slik vi gjør blant annet gjennom misjonsprosjektet.

Vi opplever at kirka har en solid forankring i lokalmiljøet. Korona-pandemien førte til restriksjoner på vår aktivitet, men kirka var også den institusjonen som klarte å levere aktivitet under strengt regime og dermed fylle et stort behov hos mange mennesker.

Vi er en menighet som forvalter to kirkebygg med 800-900 år gammel historie. Et bygg er et bygg, og ikke noe garanti for religiøst liv, men i lokalmiljøet vårt opplever vi stolthet over kirkene våre. Det er skapt et eierforhold til kirka. Dette er et godt utgangspunkt for å invitere inn til gudstjenester, konserter og annet religiøst tilbud. Kirkebygga brukes mye. I tillegg har vi et menighetshus som også er mye i bruk.

Soknerådet har 6-7 møter pr. år i tillegg kommer årsmøtet som holdes hver vår, under pandemien ble det holdt elektronisk. Vi har organisert arbeidet i mange utvalg. Dette forutsetter deltakelse fra mange frivillige utenom menighetsrådets medlemmer. Vi opplever at mange vil bidra og gjøre en innsats for kirka.

Arbeidet vårt er organisert gjennom disse utvalgene: Gudstjenesteutvalg, misjonsutvalg, kirkemusikalsk utvalg, trosopplæringsutvalg, diakoniutvalg, husutvalg (menighetshuset),

redaksjonskomite for Helsing. Hvert utvalg har minst et medlem fra soknerådet pluss frivillige. Staben deltar i fire av utvalgene. Denne organiseringen fører til at alle i menighetsrådet har et spesielt ansvar inn mot et av utvalgene, og frivillige blir involvert i hva menigheten skal arbeide med.

Det er mange familier med små barn/ skolebarn i menigheten, de arrangerer «Fredagspizza» i samarbeid med Bø sokn. Det drives også et kortilbud for barn i skolealder. Soul Children for barn fra 5.klasse, og Soul Kids fra 1. -4.klasse. Korene drives av frivillige.

Bø sokn

Bø er ei bygd med mange spennende sider. Det er god aktivitet i landbruk, industri, handel, skoler, universitet og kultur.

Soknerådet har 6-8 møter i året. Rådet ønsker å ha oppmerksomhet mot bygda og kyrkjelyden gjennom å vekke å nære det kristne livet. Vi ønsker et inkluderende fellesskap med lav terskel for å bli med i kirkens arbeid eller for å ta kontakt med kirken i sorg og glede. Med ukentlige bønnesamlinger håper vi å legge bønn som et grunnlag og basis for menighetens arbeid. De aktive her kan ikke «fulltakkes». Rådet har et godt samarbeid med Normisjonen og Pinsekirka Soar. Dette har vært viktig i mange år.

Vi er veldig stolt av korarbeidet vårt. Særlig barnekora fortjener mye ros.

Ønsker/satsing:

- Mer aktiv diakoni/tjeneste.
 - Øke oppslutningen om gudstjenestene.
 - Ta vare på de «nye».
 - Flere samtale- og bibelgrupper.
- Arbeide aktivt for å ta vare på våre to kirker hvor den nyeste feirer 150 år i 2025

3.2.11 Stabenes arbeid – hvordan dette fungerer

Begge tjenestesteder har innsatsvillige staber, med stor grad av pliktoppfyllende innsats på sine områder. Etter kommunesammenslåingen valgte sokna ikke å slå sammen stabene fullstendig. Kirkeverge har kontorsted både på Gvarv og på Bøhaugen. Øvrige medarbeidere har base i «sitt» sokn. Men det hentes ut synergieffekter, blant annet på kirketjenersiden når større arbeider skal gjøres eller for å få bemanningskabelen til å gå opp.

Stabene har ukentlige stabsmøter hhv mandag morgen og tirsdag morgen. To-tre ganger i halvåret gjennomføres felles stabsmøte. Da gjerne med et tema som det er nyttig å drøfte sammen eller med en ekstern innleder om et tema.

Det gjennomføres fellesgudstjenester og det er samarbeid om oppsetting av gudstjenestelister og gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger.

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste

Bø sokneråd

- Ulf Bruno Vege, leder
- Randi Hegna Prestbakken (nestleder)
- Nils Ivar Agøy
- Bjørnar Nesje
- Ruth Hogstad-Erikstein
- Turid Nærdal Haatveit
- Ruth Olaug Telnes
- Jan Nikolai Boye
- Axel Bugge (sokneprest)

Vararepresentanter:

1. Geir Sønstebø
2. Anna Katarina Persdotter Miland Thomsen
3. Yngve Stokstad
4. Bente Kløkkhaug
5. Anne-Lene Refsum

Sauherad og Nes sokneråd

- Tora Skjerkholt Aarnes (leder)
- Gerd Astrid Grøthe Blaasvær (nestleder)
- Åge Bjørnerud
- Målfrid Nygård Laskemoen
- Kjersti Versto Roheim
- Tove Elisabeth Tengesdal
- Renate Maria Øien
- Ragnvald Børve Ask
- Anne-Inger Lunner (sokneprest)

Vararepresentanter:

1. Anne Marie Etholm
2. Gunleik Berget
3. Anne-Mette Granhaugen
4. Hanna Nyborg Storm

Sindre Sandvand Aase var innvalgt i soknerådet, men han har fått fritak fra vervet. Vararekka rykket dermed en plass opp.

4.2 Fellesråd, navneliste

- Bjørnar Nesje, leder
- Tora Skjerkholt Aarnes, nestleder
- Åge Bjørnerud
- Asgeir Sele (prost)
- Borgar Torbjørn Kaasa (kommunens representant)

Vararepresentanter:

5. Nils Ivar Agøy
6. Kjersti Versto Roheim
7. Jan Nikolai Boye
8. Gerd Astrid Grøthe Blaasvær
9. Mette Haugholt (vara for kommunens representant)

4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted

- Kirkeverge Alf Rose Sørngaarden (vikar juni 2022- juli 2023 for Martin Stærk), 100 prosent stilling. Arbeidssted Bø og Gvarv.
 - Dagne Moe, saksbehandler. 70 prosent stilling. Arbeidssted Bø
 - Signe Vreim Østtveit, menighetssekretær/trosopplærer. 100 prosent stilling. Arbeidssted: Gvarv og Bø.
 - Bruno Hageman, kantor 100 prosent stilling. Arbeidssted Gvarv og Bø.
 - Rolf Axelsen Lie, organist/korleder/ daglig leder i Kirkus. 100 prosent stilling i, hvorav 20 prosent i Kirkus. Arbeidssted Bø.
 - Grete Hasselgård Sele, korleder/pedagogisk leder i Kirkus. 80 prosent stilling, hvorav 10 prosent i Kirkus.
 - Jorun Merete Bø Kaasa, Kirkusmedarbeider. 20 prosent stilling. Arbeidssted Bø.
 - Helene Sele, diakon (Vikar for Aasne Gotehus Køhn fra 1. august 2022- 10. mars 2023.) 100 prosent stilling. Arbeidssted Gvarv.
 - Håkon Holtar, kirketjener/kirkegårdsarbeider. 60 prosent stilling. Arbeidssted Bø.
 - Per Johan Nordvik, kirketjener/kirkegårdsarbeider. 68 prosent stilling. Arbeidssted Bø.
 - Håkon Mæland, kirketjener. 5,63 prosent stilling. Arbeidssted Bø.
 - Kjetil Nyhus, kirketjener. 40 prosent stilling. Arbeidssted Sauherad og Nes kirker.
 - Jan Odden Kåsin, kirketjener. 100 prosent stilling. Arbeidssted Sauherad og Nes kirker.
 - Daniela Musteata, renholder. 12 prosent stilling. Arbeidssted: Gvarv
-
- Axel Jørgen Bugge, sokneprest. 100 prosent stilling. Arbeidssted Bø
 - Anne-Inger Lunner, sokneprest. 100 prosent stilling. Arbeidssted Gvarv
 - Levi Korsveien, kapellan (vikariat 1. august – 31.12.22) 100 prosent stilling. Arbeidssted Bø og Gvarv.

Utvalg:**Bø sokn**

Trosopplæringsutvalg bestående av Grete Hasselgård Sele, Signe Vreim Østtveit, Axel Bugge, Ruth Olaus Telnes

Gudstjenesteutvalg bestående av Kapellan, Rolf Axelsen Lie, Ulf Vege, Ruth Hogstad-Erikstein, Anna Grønland Erikstein

Diakoniutvalg bestående av Axel Jørgen Bugge, Randi Hegna Prestbakken, Ulf Vege, Inger Åse Sønnebø

Givertjenesteutvalg bestående av Martin Stærk, Ruth Hogstad-Erikstein, Rune Bøen, Bjørnar Nesje

Soknene har felles Kirkemusikalsk utvalg/ Midt-Telemark kyrkjelege kulturutvalg
Midt-Telemark kyrkjelege kulturutvalg består av Rolf Lie, Bruno Hageman, Lise Mette Møllerbråten, Tove Elisabeth Tengedal, Gry Hege Bergan, Turid Nærdal Haatveit og Knut Eirik Hult.

Sauherad og Nes sokn

Diakoniutvalg bestående av Målfrid Nygård Laskemoen og Anne Mette Granhaugen (fra sokneråd). Utover dette er også Johannes Sand og Karen Josefine Ask, samt Sigrid Haukvik fra Sauherad diakoniforening med. Diakonen er selvsagt med i utvalget.

Gudstjenesteutvalg bestående av Gerd Astrid Blaasvær, Even Tengedal, Martin Ytreland, Ragnvald Ask (SR), Bruno Hageman (kantor) og Anne-Inger Lunner (prest)

Misjonsutvalg bestående av Aud Berit Tangen, Anlaug Jorunn Bergan, Kjersti Versto Roheim og Arne Torgeir Ripegut. Utvalget ble høsten 2022 supplert med Marianne Aune.

Trosopplæringsutvalg bestående av Renate M. Øyen, Ida Ytreland, Ragnvald Børve Ask og Signe Vreim Østtveit

Husutvalg (menighetshuset) bestående av Johannes Sand, Trond Magnus Haugen, Birgit Brenne og Margrete Nitter Gundersen

Redaksjonskomite for Helsing.bestående av Tora S. Aarnes, Tom Arne Møllerbråten, Hanna Nyborg Storm, Anne-Inger Lunner og Signe Vreim Østtveit

5. KIRKEBYGG OG GRAVPLASS

5.1 Kirkene

Sauherad kirke er bygget på 1100-tallet i jorsalfarerstil og er påbygget i 1781. Den er vigslet til erkediakon Laurentius. Inventaret i kirken er tegnet av slottsarkitekt Linstow. Kirkeklokkene er fra 1400-tallet.

Den nye Midt-Telemark kommune har tre steinkirker fra middelalderen. Av disse er det Sauherad kirke som for øyeblikket har størst vedlikeholdsetterslep. Siden forrige visitas har kirken fått et vedlikeholdsløft. Setningskader på nordveggen er utbedret og det er gjort tiltak for grunnen for å forbygge nye skader. Det er montert takrenner. Sakristiet er rettet opp og gitt en mer hensiktsmessig innredning. Både kommunen og Riksantikvaren har stilt midler til rådighet for dette.

Flere tiltak må gjennomføres for at istandsettingen skal bli fullstendig. Kirken trenger kalking og opprusting av det «ytre skall». Det er svært ønskelig med ny inngangstrapp, og det er planlagt gjennomført enten i høst eller neste år. Kommunen har også bevilget midler til slokkeanlegg. Det er også planlagt installert neste år. Når disse tiltakene er gjennomført, bør man gjennomføre en total opprusting av taket på kirken. Det har vært gjennomført flikking for å forhindre lekkasjer, men taket trenger en total restaurering. Papp, lekter, sløyfer og takstein må fornyes. Dersom er et krav at taksteinen bevares, må ødelagt og svekket stein erstattes. Erfaringsmessig vil ytterligere behov avdekkes når slik arbeid gjennomføres, men vi er kjent med at deler av trønningen på taket trenger utskifting.

Sauherad kirke er kjent for demonveggen i koret, en slik vegg har vakt internasjonal oppmerksomhet. I fjor ble det imidlertid gjort analyser som viser seg at demonfigurene ikke er fra middelalder eller 1600-tallsdekor, men et falsum fra en restaurering rundt 1940. Hvorfor utøvende konservator gjorde dette, står som en gåte.

Kirken fikk i år tilbakeført en mindre messe klokke fra sin nabo Sagaplant. Messeklokka ble plassert som matklokke på prestegårdslåven når det ikke lenger var bruk for den til kirkelige handlinger.

Prestegårdslåven og prestegårdens innmark er overtatt av Sagaplant. Det unike ved dette, er at kirken nå har tre kirkeklokker som er støpt rundt 1440 av samme klokkestøper, Paulus Olavi. Sauherad kirke er den eneste i landet med en slik samling av middelalderklokker.

Nes kyrkje er også bygget på sent 1100-tall i romansk stil. Den er vigslet til apostlene Peter og Paulus. Kyrmess var 14. september. Den ble påbygd med nytt tårn, våpenhus og sakristi i 1868. Maleriene i koret er fra 1300-tallet, og ble avdekket i mellomkrigstiden. Maleriene er unike i verdenssammenheng, og har fått et restaureringsløft som nylig er avsluttet. Kirkebygget har også fått et restaureringsløft de siste årene, og det er montert slokkeanlegg. Begge kirkene har alarmsystem.

Bø gamle kirke, i bygda bare kalt gamlekyrkja, hører til en rekke steinkirker i romansk rundbuestil her i landet. Kirken er bygget på slutten av 1100-tallet. Analyser viser bygningsmaterialer fra takkonstruksjoner er fra 1179. Kirken er vigslet til St. Olav.

Bø gamle kirke fremstår som en av de mest autentiske av steinkirkene fra middelalderen. Både krusifikset over korbuen, smijernslysekrona og en antementsale (forsiden av alterbordet) i tre er godt bevart. Nederste del av døpefonten er også fra middelalderen. Antementsalen er i dag montert på nordveggen i skipet. Den har flere bildefelt, det mest sentrale viser kroningen av Maria.

Kirka har rund apsis, som ble bygget til steinkirker av romansk rundbuestil her i landet. Årringsprøver fra taket i skipet viser at en av stokkene ble felt i 1179. Kirken er vigslet til St. Olav, og er en av de mest intakte middelalderkirkene i stein i landet. Den rommer flere gjenstander fra middelalderen: Krusifikset over korbuen, en smijernslysekrona i skipet og en alterforside (antementsale) med flere bildefelt, men med kroningen av Maria som hovedmotiv i det store midtfeltet. Det er nisjer med buelhvelv på begge sider av kordøra, der det trolig har vært to sidealter. De eldste benkene har inskripsjon fra 1579.

Gamlekirka har alarmanlegg og slukkeanlegg, samt lynvern. Den er greit fulgt opp med utvendig kalking, men som steinkirke fra middelalderen krever den kostnadskrevende vedlikehold. Det må gjøres en omfattende jobb med takkonstruksjonen, blant annet på grunn av husbukk-angrep.

Bø kirke (nykyrkja) er bygget som langkirke i nygotisk stil. Kirken ble vigslet 3. juni 1875. Byggeprosjektet ble igangsatt utfra de samme tegninger som Lunde kirke. Derav den slående likheten mellom de to kirkene. Vedtaket om å bygge nykyrkja ble gjort i 1869. Gratis tegninger og fri grunn både til bygning, kirkegård og ny veg ble gitt. Ein privat entreprenør starta arbeidet, men det vart snart overtatt av kommunen.

Kirken var sparsomt innredet til å begynne med og det tok sju år før orgelet var på plass. Bygdefolk og organisasjoner har gitt mange gaver til kirken opp igjennom. Bøheringene er glade i kirkene sine. Både salmetavle, lystestaker og lysekroner, alterduk, klede på prekestol er gaver fra bygda. Klokkerstol, prekestol og galleri ble hovedsakelig bygget av kunstneren Halvor Slette-meås. Han står også som kunstner bak de utskårne sidene på altertavla. De tre bildene på den nye altertavla er malt av Victor Sparre. I 1965 finansierte Bø kommune nytt orgel til kirken. Det er bygget av Jørgensens orgelfabrikk i Oslo. Det har manual og pedal og 18 stemmer.

I samband med 100 årsjubileet ble kirken pusset opp både innvendig og utvendig. Kirken er selvsagt flere ganger deretter malt utvendig. Siste utvendige maling ble gjort for tretten år siden, så det er snart på tide igjen. Det er et sterkt ønske å få gjennomført en fullstendig eller i alle fall delvis innvendig oppussing fram mot 150-årsjubileet i 2025.

Kirken er hensiktsmessig utstyrt med lys og lydanlegg, og det er lagt inn fiber. Det er også flygel i kirken, men det er et ønske om å fornye dette. Utvendig tak ble skiftet før siste visitas, men det viser seg å være en produksjonsfeil med taksteinen. Firmaet som leverte den har erkjent ansvar og skal etter planen skifte den ut våren 2023.

5.2 Kirkegårdene

Det er kirkegårder i tilknytning til begge kirkene i Sauherad og Nes sokn. Det er også kapeller med kjølerom til kister.

Begge kapellene har fått en opprustning, men spesielt ved kapellet i Sauherad trengs det videre oppussing og påbygging for å hyse maskinparken. I begge kapellene forrettes det fra tid til annen gravferder, men de aller fleste gravferder går fra kirkene. Kapellrommene har nylig blitt malt opp og fått nye gulv.

Den nedlagte kirkegården «Bloms løkke» (bildet) ved Sauherad kirke, på andre siden av hovedvegen, er nedlagt som kirkegård. Kommunen har finansiert en opprusting, slik at den i dag fungerer som minnepark. Kirkelig fellestråd sørger for løpende drift og oppfølging. «Bloms løkke» ble brukt som kirkegård fra 1800-tallet og frem til 1972, men viste seg uegnet på grunn av grunnforholdene. Den var lenge en skamlett visuelt, men fremstår nå som ryddig og ordentlig.

Kirkegården i Bø ligger i tilknytning til de to kirkebyggene. Kirkebyggene er godt synlig fra Bø sentrum og tilliggende områder. Tilvekst av trær skygger nå for deler av innsynet. Det er bestilt en tilstandsrapport for alle trærne rundt kirkene våre. Denne skal gi grunnlag for tiltak. Noen av trærne bør trolig fjernes. På kirkegården er det godt og egnet utstyr for vedlikehold av parkanlegget og gravferdsvirksomhet. Den er utstyrt ved vannposter og avfallsstasjoner. Kirkegården har også et minnesmerke for ufødt liv, og noen ufødte barn er gravlagt ved dette.

De siste årene har det vært en økende etterspørsel etter en minnelund, der urner kan settes ned under et anonymt gravminne. Det er også ønskelig med et gravminne med navn i tilknytning til dette. Det er også etterspørsel etter mulighet for kistegrav, men med navnet på et felles gravminne i en minnelund. Vi ser for oss at en slik minnelund først anlegges i Bø, der etterspørselen har vært størst og deretter i tilknytning til kirkegårdene ved Sauherad og Nes kirker. Dette er tatt med i årets forventnings-/behovsbrev til kommunen. Anleggelse av en slik minnelund vil kreve noe planarbeid, tilrettelegging av grunnen og anskaffelse av gravminner. Vi håper dette vil være realisert på alle tre steder i god tid før neste visitas.

Bø kapell/Tomaskapellet er enkelte ganger i bruk til mindre gravferder. Det planlegges en omfattende ombygging av kapellet våren 2023. Planene og formalitetene er i orden, og prosjektet legges ut på anbud så snart man har trygghet for finansieringen. Et hovedelement i ombyggingen er et livssynsflexibelt seremonirom. Dette blir et nytt rom i den delen av bygget som tidligere var garasje/maskinrom, kjølerom, kjøkken og toaletter. Det nåværende andaktsrommet Tomaskapellet beholdes.

Det bygges til en ny fløy som skal inneholde nytt kjølerom, hensiktsmessige toaletter, lager og kjøkken. Det ombygde kapellet vil i tillegg til å være seremoniarena, også gi rom for møter og aktiviteter i menigheten og kirkekaffe.

5.3 Menighetshus/kirkekontor

Nes menighetshus ligger på Gvarv. Det eies av en egen stiftelse, men kirkelig fellesråd har overtatt driftsansvaret. Mye av Sauherad og Nes sogn sine aktiviteter foregår på menighetshuset. Noen gudstjenester i året feires her. For beboerne på eldreinstusjonene i nærheten, er det enklere å gå på gudstjeneste her enn i de gamle kirkene. I grunnetasjen er det hensiktsmessige kontorlokaler for kirkekontoret. Menighetshuset er hyppig i bruk til både egne aktiviteter og ved utleie til arrangementer i regi av andre organisasjoner eller private. Det arrangeres ofte minnesamvær her.

I Bø er det siden sist visitas bygget et nytt kontor og garasje/verkstedbygg oppe på Bøhaugen. Dette gjør at soknets aktiviteter og daglige drift er nær hverandre. Det er svært hensiktsmessig både for samhandling og for innbyggere som tar kontakt. Når ombyggingen av kapellet er gjennomført vil kirkebyggene, kapellet og kontorbygningen utfylle hverandre på en god måte.

6. KOMMUNEN OG KIRKEN

6.1 Generelle vurderinger

Dialogen og samarbeidet mellom Midt-Telemark kommune og kirken er god. I den daglige driften får vi tjenester av medarbeidere i kommunen som har spisskompetanse. Det er både kvalitetssikrende og tidsbesparende. Både på lønn, fakturabehandling og IKT-support er dette av stor verdi.

Fra kirkens side opplever vi generelt en god, støttende holdning fra kommunen. Man synes å verdsette de tjenester og aktiviteter kirken tilfører bygdene våre.

6.4 Samarbeid kirke - skole – barnehage

Bø sokn

Kyrkja har et godt samarbeid med de to barneskolene Bø skule og Folkestad skule og de seks barnehagene i Bø. Det er spesielt rundt høytidene jul og påske at det er et samarbeid.

Påske

Presten besøker alle barnehagene og forteller og synger om det som skjedde i påskeuka.

2. klasse har påskevandring i kirka fra inntoget i Jerusalem til Jesu oppstandelse. Prest og musikkpedagog og frivillige

6. klasse trinn samarbeider om påsegudstjeneste med skriftlesninger fra palmesøndag til 1. påskedag. Prest og organist

Jul

Advent og julesamlinger for barnehagen framme i koret. Prest og musikkpedagog (kort gudstjeneste). Prest og musikkpedagog, frivillige

1.klasse julevandring med utkledninger av barna til ulike roller. Prest og musikkpedagog-frivillige.

5.trinn – advent og julegudstjeneste med deltakelse av elever.

Det er ikke samarbeid med ungdomskolen eller videregående skole bortsett fra enkelte omvisninger i gamlekyrkja.

Sauherad og Nes sokn

Godt barnehage- og skolesamarbeid som først og fremst kommer til uttrykk før jul.

Seks-åringene i bygdas barnehager får hvert år invitasjon til julevandring ved og i Nes kyrkje. Dette er et populært tilbud som barna og de ansatte verdsetter høyt. En av de ansatte uttalte i fjor at dette var årets høydepunkt. Store deler av staben bidrar på dette arrangementet, enten i form av snekring av utendørs stall, montering av julekrybbe i våpenhuset eller dramatisering.

Julegudstjeneste for Gvarv skole, 1. – 10. trinn. Kirken har god dialog med skoleledelsen og de er positive til samarbeidet.

De to siste årene har vi hatt julegudstjeneste for Sagavoll folkehøgskole.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER I SOKNENE

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner/andre

Bø sokn:

Normisjon i Bø

Normisjon i Bø eier Bø bedehus hvor mye av kirkens arbeid foregår, som konfirmantarbeidet, «Sett ungdom», kirkekaffer. Kirken har et tett og nært samarbeid med Normisjon i Bø, og mange av de samme menneskene som engasjerer seg i her, også er med på gudstjenester og andre samlinger i kirkens regi. Faste samarbeidssamlinger er 24-hours festivalen, Barnas jubeldøgen. Normisjon har møte annen hver torsdag på Bø bedehus hvor prestene taler med jevne mellomrom.

Normisjon Telemark

I de senere år har det vært rekruttert ungdomsleder til Acta Normisjon som bor i Bø og er vokst opp i Bø kyrkjelyds arbeid. Julie Marie Digrenes Bøen er fortiden ungdomsleder i en liten stilling i Normisjon for Telemark og er med i styret for «Sett ungdom». Det har vært gode tradisjoner i Bø for at barn og unge drar på leir på Oksøya og Trovassli leirsted som eies av Normisjon. Bø kyrkjelyd samarbeider med Actas ungdomsleder slik at flere ungdommer kan reise på leir og bli bevisstgjort på sin tro og ta lederansvar.

Normisjon

Bø kyrkjelyd har i flere år hatt «History Makers» som sitt misjonsprosjekt som drives av Normisjon i Kambodsjas hovedstad Phnom Penh. Målet er gi studenter gode internater der de kan bo billig med kristne ledere og kristent felleskap. Siden sist visitas har vi hatt to inspirasjonssamlinger med misjonær Ådne Berge som kjenner prosjektet.

Misjonssambandet

Har sine faste møter på Bø bedehus annen hver torsdag der prestene taler på møtene med jevne mellomrom.

NMS

NMS i Bø har to misjonsgrupper i menighetene for kvinner. Mange er engasjert NMS sin bruktbutikk i Bø sentrum, og har faste offer til NMS.

Israelsmisjonen

Menigheten har ikke noe direkte samarbeid, men vi var med å arrangere «Først seminar» der generalsekretær Vegard Soltveit talte på fellesmøte. Israelsmisjonen får fast offer.

Oase

Menigheten har ikke noe direkte samarbeid, men vi har siden sist vistas har tre besøk fra Oase ledelsen på fellesmøte i kirka.

Bø KFUM/KFUK speidere

Speiderne har sitt bygg på Oterholt. Speiderne har samlinger på onsdager med guttet og jenter fra femte klasse og oppover til videregående skole. For tiden er det 60 medlemmer.

Bø prestegård

Bø prestegårds venner har sine samlinger en gang i måneden som ofte har en blanding av kultur og kirke som tema. Menigheten leier Bø prestegård ved konfirmantjubileer, og stedet blir brukt som en rasteplass når det er pilgrimsvandring.

Norges Søndagskoleforbund

Søndagsskolen er medlem av Norges Søndagskoleforbund og bruker undervisningsopplegg fra Norges Søndagskoleforbund.

DRIV arbeidssenter for psykisk utviklingshemmede

Driv arbeidssenter har åpent alle virkedager med tilrettelagt arbeid for psykisk utviklingshemmede i kommunen. Kirken har i par år hatt faste andakter en gang i måneden der diakoniutvalget og prest har vært med. Etter avtale med DRIV som er arbeidet trappet noe ned til å gjelde gudstjenester til jul og påske i kantina med prest, organist og frivillige. Det er også en fast tradisjon i juni med fjelltur til Jønnbu fjellkyrkje der diakoniutvalget spanderer pølser, brus og is utenfor kirken. Samlingen avsluttes med en kort gudstjeneste inne i kirkerommet. Sommeravslutningen på Jønnbu har stor oppslutning.

Sauherad og Nes sokn:

Sauherad diakoniforening

Selvstendig forening som ble stiftet i 1908, men som har tett og godt samarbeid med menigheten. Diakoniforeningen har ettermiddagskaffe på institusjonene i bygda hvert semester, arrangerer etikk-kveld hver høst og årsmøte med tema-innslag. De gir også økonomisk støtte til diakonale tiltak i menigheten. Foreningen har jevnlig styremøter og sokneprest og diakon er invitert til å være med. Foreningen får to offer i året.

Sagavoll folkehøgskole

Kristen folkehøgskole som samarbeider tett med stab og menighet gjennom hele året. Det være seg gudstjenester/omvisning i kirkene, nattverdmøter på skolen, deltagelse på språkkafe, formiddagstreff etc.

NMS/Israelsmisjonen

Gvarv og Gunheim misjonsforening har møter første mandag i måneden. De støtter både NMS og Israelsmisjonen. Flere av deltagerne jobber frivillig på NMS-butikken i Bø.

Sunds bedehus

Fra at soknet tidligere hadde mange bedehus, er Sunds det eneste i aktivitet. De arrangerer sangkveld flere fredager i året. Staben deltar iblant med andakt.

Evju bygdetun

Godt samarbeid med Evju bygdetun, et levende bygdetun som ivaretar gamle tradisjoner, og hvor kirken har en naturlig plass. Evju er blant annet en av rasteplassene underveis på pilegrimsvandringa i mai. Bygdetunet er også vertskap for kirkekaffen i forbindelse med Olsok, og de to siste årene har vi feiret Skaperverkets dag her.

Sauherad Frivilligsentral

Arrangerer språkkafe i samarbeid med Røde Kors og kirken.

Sauherad bygdekvinnelag

Pynter hvert år kirken til høsttakkefest.

Lions

Deler ut menighetsbladet Helsing på dugnad.

Sauherad historielag

Samarbeid om kirkenes historie etc.

Begge sokn:Lokalt kriseteam

Soknepresten i Bø og diakonen i Sauherad og Nes deltar fast på de tverrfaglige samlingene i kommunen der begge bistår ved ulykker og dødsfall.

Bø blad

Prestene og diakonen skriver jevnlig sine faste betraktninger i Bø blad.

Kirkens SOS i Telemark

Leier lokale og vaktrom i Nes menighetshus, og får sine faste takkoffer av begge menighetene. Noen er også frivillige i vakttjenesten.

Kirkens Nødhjelp og Fasteaksjonen

Menighetene støtter KNs viktige arbeid med offergaver og deltagelse på fasteaksjonen.. Konfirmanter m/flere går med bøsse. I Sauherad og Nes hjelper Sagavoll fhs og frivillige også til.

KRIK

Aktivt arbeid på tvers av menighetene. Mange av lærerne på Sagavoll er aktive i KRIK, og hver sommer arrangeres det FamilieKRIK på skolen.

7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Kirken i Bø har et godt samarbeid med Pinsemenigheten i Bø, der vi samarbeider om andaktene på sykeheimen og fellesmøtene som tre ganger i året. Vi samarbeider også om 24-hours festivalen; Barnas jubeldøgn og Hallo venn. Det har også vært sporadiske ledersamlinger mellom prestene og forstander.

8. FREMTIDSPERSPEKTIV

De to soknene har økende grad av samhandling og vi opplever at den tidligere kommunegrensen også forsvinner fra innbyggernes tankesett. Mens det tidligere var sjelden at folk fra Bø deltok på aktiviteter i regi av kirken i Sauherad og Nes og vice versa, er dette blitt mer og mer vanlig nå.

Dette er en stor styrke for arbeidet, og må stimuleres også videre. Noen fellesgudstjenester og god informasjon om hverandres arrangementer bidrar til dette. Ved god samhandling utvides tilbudet til befolkningen, ettersom de to soknene har ulike styrker og aktiviteter. Stabens gode samhandling spiller en vesentlig rolle i bygge tettere samarbeid med god ressursutnyttelse

Kirken står støtt i kommune og lokalsamfunn. Den er trosformidler, ritualforvalter og kulturbærer, men må samtidig jobbe for å oppleves relevant. Kirken ønsker å gi flere mennesker livshjelp, men på hvilken måte? Hvordan kan det diakonale arbeidet styrkes og utvikles enda mer? Det er heller ikke lenger slik at folk flest kommer til kirken av seg selv, kirken må komme dit folk er. Dette er og må være et viktig fokus for både råd og staber.

Frivillighet er også et stikkord for arbeidet i begge sokn framover. Vi ønsker å jobbe for at flere kjenner tilhørighet til kirken og kan bidra i menighetsarbeidet på ulike måter. Tilhørighet gir fellesskap.

I Bø er det dessuten stort ønske om å få igangsatt og realisert utbygging av Tomaskapellet.

Visitasmeldingen vedlegges følgende vedlegg:

- Årsmelding for Bø sokn
- Årsmelding for Sauherad og Nes sokn
- Diakoniplan for Sauherad og Nes sokn
- Diakoniplan for Bø sokn
- Trosopplæringsplan for Sauherad og Nes sokn
- Trosopplæringsplan for Bø sokn

VISITASPROGRAM BØ OG SAUHERAD 2022

4. utgåve

KL.	PROGRAMPOSTAR	ANSVARLEG
TYS DAG 29. NOVEMBER		
10.00	Oppstartsmøte kyrkjekontoret, Nes menighetshus	Biskopen
11.00	Formiddagstreff Nes Menighetshus. Andakt ved diakon.	Diakon
14.00	Bønn for bygda til 15.15	Sokneprest Bø
15.15	Tweens	Trusopplærar Sauherad
16.30	Middag med stabane Aarnes	Kyrkjeveerje og prost
19.00	Kulturkveld i Sauherad kyrkje. Tema: Kyrkjeklokker	Kantorar og sokneprestar
ONSDAG 30. NOVEMBER		
08.15	Samtale med kyrkjeveerja i Midt-Telemark (kontoret, Gvarv)	Biskop
09.00	Samtale med sokneprest i Sauherad og Nes (kontoret Gvarv)	Biskop
09.45	Samtale med andre tilsette (kontoret Gvarv)	Biskop
11.00	Arbeidslunsj med kommunen på Heradshuset i Bø	Kyrkjeveerje
13.30	Bø vidaregåande skule (til 15.00) 3. trinn. Møter i to økter på 40 minutt.	Sokneprest i Bø
15.30	Samtale med soknepresten i Bø (Bø kyrkjekontor)	Biskopen
16.15	Samtale med andre tilsette	Biskopen
16.45	Samtale med soknerådsleiar i Bø (Bø kyrkjekontor)	Biskopen
17.15	Samtale med soknerådsleiar i Sauherad (Bø kyrkjekontor)	Biskopen
18.30	Opptaksfest for Speidarane. Jønnbu Fjellkyrkje. Graut og kaffi	Sokneprest i Bø
21.30	Kveldsbøn i Bø kyrkje. Bø kyrkjekor deltek. Andakt ved Axel Bugge. Biskopen lyser velsigninga.	Sokneprest, Organist og korleiar
TORS DAG 1. DESEMBER		
08.15	Besøk hos KIRKUS	Dagleg leiar KIRKUS
09.00	Samtale med diakon (kontoret i Bø)	Biskop
10.00	Babysong	Korleiar
11.00	Enkel lunsj på Soar. Økumenikk og ledelse (til 13.00)	Sokneprest i Bø

13.00	Besøk på Sagavoll	Sokneprest Sauherad og Nes
15.00	SingLett på Bø bedehus	Korleiar
16.30	Middag med sokneråda på Evju	Kyrkjeverje og prost
19.00	Salmekveld i Nes kyrkje <i>Andakt ved Anne Inger Lunner</i>	Kantor og sokneprest Sauherad
SØNDAG 4. DESEMBER		
11.00	Visitagudsteneste i Bø kyrkje. Visitasforedrag. Tekstlesarar er ordførar og varaordførar. <i>Biskopen preikar, forrettar nattverden og lyser velsigninga.</i> Kyrjekaffi på Bø bedehus	Sokneprestar og kantor Soknerådet

Kontorvisitas 22.11.2022 i Midt-Telemark

Kyrkjebøkene	Kyrkjebøkene er førte etter gjeldane retningslinjer, fram til den dato då denne praksisen vart avvikla ved rundskriv frå departementet.
Kallsbok	Det er ikkje ført i kallsbøkene sidan sist visitas. Det vart ikkje gjeve pålegg om dette heller.
Journal	Det vert ført postjournal digitalt for kyrkjelege fellesråd og for sokneprestane.
Kopibok	Det finst ikkje kopibøker for sokneprestane, men dette vil no bli etablert.
Soknerådsprotokollar	Desse vert lagra på kyrjekontora i brannsikre skap.
Dagsregister	Dagsregister vert ført i kvar kyrkje.
Inventarbok	Inventarlistar vert ført digitalt.
Arkiv	Det er god orden i fellesrådsarkivet og sokneprestarkiva. Ny arkivnøkkel vert nytta.
Gravprotokoll	Vert ført forskriftsmessig og er i orden.
Kart over gravgardar	Dette er i orden.
Ringereglement	Ringereglement er oppdatert og blir fylgd
Urner	Urner vert forsvarleg oppbevarte i låst bårhus.
Senking	Det vert senka med apparat etter alternativ føreskrive i alterboka.
Kontortilhøve	Det er gode kontortilhøve i Nes menighetshus og eige kontorbygg på Bøhaugen.

Seljord, 22. november 2022
 Asgeir Sele
 prost

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 28.11.2022

Vår ref: 20/04385-36

Deres ref:

Statsbudsjettet 2022 – Tilskudd til utdeling av mat, julegaver og aktiviteter for personer og barnefamilier i en vanskelig økonomisk situasjon

1. Innledning

Regjeringen har opplyst at de på grunn av økte priser på strøm og mat ønsker å dele ut 20 millioner kroner ekstra før jul til organisasjoner som arbeider overfor vanskeligstilte. Midlene skal brukes til å hjelpe personer og barnefamilier som er særlig påvirket av de økte prisene. Av 7 millioner kroner øremerket til tros- og livssynssamfunn, utgjør andelen til Den norske kirke 4 millioner kroner.

Regjeringen legger disse føringene for tilskuddet:

Målgruppen for den ekstra støtten er vanskeligstilte grupper, men det er en forventning om at hoveddelen av midlene går til tiltak rettet mot barnefamilier eller barn og unge. Tros- og livssynssamfunn gjør også en viktig jobb med å inkludere folk rundt julehøytiden. Disse vil kunne bruke pengene til arrangementer, utdeling av matposer og julegaver til barn.

Kirkerådet har i samråd med de fire største fellesrådene (G4) og leder for de 21 største fellesrådene (G21) besluttet å overføre tilskuddet til de 21 største fellesrådene. Fordelingen vil basere seg på nøkkel fra KA, med utgangspunkt i antall innbyggere i kommunene.

Utbetaling til fellesrådene vil skje snarest.

2. Vilkår for anvendelsen av tilskuddet

Basert på føringene fra regjeringen vil det være opp til fellesrådene å vurdere hvordan tilskuddet best kan utnyttes i fellesrådets område, og hvordan midlene bør fordeles blant menighetene. Les gjerne gjennom rådene til hvordan en kan få mest mulig ut av midlene her: [Tilskudd til utdeling i jula - Ressursbanken](#).

Det vil være fellesrådenes ansvar å påse at tilskuddet benyttes i tråd med formålet, og at dette kan dokumenteres ved en eventuell etterfølgende kontroll.

Tilskuddet må bli brukt innen utgangen av 2022. Ubenyttede midler tilbakebetales til Kirkerådet.

3. Rapportering

Kirkerådet skal rapportere på anvendelsen av tilskuddet ved den årlige rapporteringen til Barne- og familiedepartementet, som har frist 1. juni 2023. Fellesrådene bes ved forespørsel gi Kirkerådet en kortfattet informasjon om hvordan midlene er anvendt og hva som er oppnådd ved hjelp av midlene. Denne informasjonen er definert som ett bilde, et par setninger og en kontaktperson. Frist for en slik rapport vil bli oppgitt senere.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Gunn Schärer
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Fordeling tilskudd

Mottakere:

Asker kirkelige fellesråd	Kirkelia 5	1384 ASKER
Bærum kirkelige fellesråd	Rådhusstorget 5	1337 SANDVIKA
Kirkelig fellesråd i Oslo	Akersbakken 32	0172 OSLO
Skien kirkelige fellesråd	Schweigaards gate 11	3717 SKIEN
Tønsberg kirkelige fellesråd	Storgata 52	3126 TØNSBERG
Larvik kirkelige fellesråd	Postboks 258 Sentrum	3251 LARVIK
Sandefjord kirkelige fellesråd	Bjerggata 56	3210 SANDEFJORD
Drammen kirkelige fellesråd	Albums gate 8	3016 DRAMMEN
Kirkelig fellesråd i Trondheim	Postboks 2300, Sluppen	7004 TRONDHEIM
Bergen kirkelige fellesråd	Marken 34	5017 BERGEN
Nordre Follo kirkelige fellesråd	Birkelunden 4	1423 SKI
Sandnes kirkelige fellesråd	Lundegeilen 16	4323 SANDNES
Stavanger kirkelige fellesråd	PB 201	4001 STAVANGER
Moss kirkelige fellesråd	Postboks 175	1501 MOSS
Sarpsborg kirkelige fellesråd	Postboks 237	1702 SARPSBORG
Lillestrøm kirkelige fellesråd	Postboks 17	2001 LILLESTRØM

Fredrikstad kirkelige fellesråd

Postboks 1405

1602

FREDRIKSTAD

Kristiansand kirkelige fellesråd

Gyldenløves gate 9

4611

KRISTIANSAND S

Tromsø kirkelige fellesråd

Skippergata 16 A

9008 TROMSØ

Bodø kirkelige fellesråd

Dronningens gate 18

8006 BODØ

Ålesund kyrkjelege fellesråd

Langelandsvegen 17

6010 ÅLESUND

Fellesråd	Tilskudd
Larvik kirkelige fellesråd	kr 49 900
Moss kirkelige fellesråd	kr 49 900
Bodø kirkelige fellesråd	kr 74 900
Skien kirkelige fellesråd	kr 74 900
Tønsberg kirkelige fellesråd	kr 74 900
Sarpsborg kirkelige fellesråd	kr 74 900
Nordre Follo kirkelige fellesråd	kr 74 900
Sandefjord kirkelige fellesråd	kr 93 600
Ålesund kyrkjelege fellesråd	kr 93 600
Tromsø kirkelige fellesråd	kr 156 000
Sandnes kirkelige fellesråd	kr 156 000
Fredrikstad kirkelige fellesråd	kr 156 000
Lillestrøm kirkelige fellesråd	kr 156 000
Asker kirkelige fellesråd	kr 156 000
Drammen kirkelige fellesråd	kr 249 600
Kristiansand kirkelige fellesråd	kr 249 600
Bærum kirkelige fellesråd	kr 249 600
Stavanger kirkelige fellesråd	kr 249 600
Kirkelig fellesråd i Trondheim	kr 436 900
Bergen kirkelige fellesråd	kr 499 200
Kirkelig fellesråd i Oslo	kr 624 000
	kr 4 000 000

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 07.02.2023

Vår ref: 22/01946-7 THS

Deres ref:

Visitasprotokoll Porsgrunn sokn

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Porsgrunn.

Vedlagt følger visitasprotokollen som inneholder følgende:

- Visitasforedrag
- Kontorvisitas gjennomført av prost
- Befaringsrapport
- Visitasmelding
- Visitasprogram

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasforedrag Porsgrunn jan 2023

Kontorvisitas Porsgrunn sokn

Befaringsrapport Porsgrunn

Visitasmelding Porsgrunn Menighet 2023

Program visitas Porsgrunn

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662

KRISTIANSAND S

Mottakere:

Postadresse:
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.bdr@kirken.no
Web: www.kirken.no/agder
Org.nr.: 818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
Telefaks:

Saksbehandler
Trine H Syvertsen

Prosten i Skien prosti
Porsgrunn kirkelige fellesråd
Soknepresten i Porsgrunn sokn
Porsgrunn menighetsråd
Porsgrunn kommune

Schweigaardsgt 11 3717 SKIEN
Jernbanegata 3 3916 PORSGRUNN
Postboks 88 3901 PORSGRUNN
Jernbanegata 3 3916 PORSGRUNN
Postadresse: Pb. 3901 PORSGRUNN
128

Visitasedrag Porsgrunn menighet

29.januar 2023

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuka. Selv om jeg har vært innom menigheten ved flere anledninger, ikke minst når den flotte nye kirken ble vigslet, så er det 9 år siden jeg var her på visitas sist. Da visiterte jeg Porsgrunn menighet sammen med Klevstrand.

Vi har denne uka vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med medlemmer fra rådene, ansatte og frivillige. Det har vært flott, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet og optimisme. Takknemlighet for alt det gode som skjer av små og store tiltak i menighetene. Optimisme for de muligheter og de ressurser som finnes her. Det vil jeg komme tilbake til.

Forberedelse:

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prosten har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd. Prosten har gjennomført kontorvisitas, og har laget en rapport med om hvordan det står til. Rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om kirkebyggene. Menigheten har levert en visitasmelding før visitasen, og ikke minst så har dere laget et godt program som viser bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet.

Jeg vil de neste minuttene ta dere med gjennom de tingene jeg har fått se og oppleve disse dagene.

Møte med staben

En visitas starter alltid med at jeg møter staben og representanter fra menighetsrådet. På dette første møtet avklarer vi de siste detaljene i visitasprogrammet. Dere har en god og dyktig stab her i Porsgrunn. Det har gjennom årene naturlig nok vært en god del utskiftninger i stillinger. Samtidig sitter det mye kompetanse og god erfaring i veggene her. I løpet av dagene her har jeg også hatt enkeltsamtaler med personer i staben. Det er nyttig.

Møte med kommunen

På alle visitaser møter jeg kommunenes ledelse. Dette var også tilfelle under denne visitasen.. Fra kirken hadde jeg med meg prost, sokneprest, personalsjef, kirkesjef og leder fra menighetsråd og fellesråd. Fra kommunen møtte ordfører, rådmann, eiendomssjef og kommunalsjef.

Det er et godt forhold mellom kommunens ledelse og kirken. Det kom klart og tydelig frem på dette møtet. Fra kirkens side ble det uttrykt at man opplever kommunen som en god, konstruktiv og forutsigbar samarbeidspartner. Som eksempel på dette ble det vist til strømstøtten som kirken mottar for å kunne holde kirkene oppe på samme måte som andre offentlige bygg. Kommunen la vekt på at de verdsatte den rollen kirken spiller i lokalsamfunnet. Det ser man blant annet gjennom kirkens diakoni, barn og ungdomsarbeid og som en aktør på det kulturelle området.

Samtalen dreide seg videre om ulike områder hvor kirken i dag er aktiv og i fremtiden kan være en aktør for medskapning sammen med kommunen. Kirken er den organisasjonen i sivilsamfunnet med flest medlemmer. Vi ønsker at kommunen skal kunne regne med oss som en god samarbeidspartner på de områdene hvor vi har felles mål og interesser.

I samfunnet i dag bli behovet for frivillighet tydeligere artikulert enn noen gang før. Ikke på bekostning av et godt offentlig tjenestetilbud, men som et nødvendig supplement. Kirken har mye frivillighet. Den ønsker vi å bruke i samspill med kommunens mål og planer. Derfor er det alltid min oppfordring til kommunens politikere og administrasjon at de også regner med og skriver inn kirken i sitt planarbeid. Enten det dreier seg om planer om oppvekst, ulike planer for omsorg, beredskapsplaner eller på kulturfeltet.

Møte med frivillige

På visitasen første dag fikk jeg være med på en samling med mange av menighetens dyktige frivillige medarbeidere. Her var det samlet representanter fra alle ulike utvalg som finnes i Porsgrunn menighet, 22 i tallet. Det ble en fin og nyttig samling. Vi fikk en kort presentasjon fra de ulike arbeidslagene i menigheten og dette synliggjorde på en flott måte det mangfold som faktisk finnes her i Porsgrunn. Noen arbeider med viktige administrative sider av menighetens liv, med økonomi, forvaltning og ulike typer organisering av både givertjeneste, offersøknader og kirkeverter. Noen jobber med å profilere kirken og gjøre den synlig, ikke minst gjennom et godt menighetsblad, enten ved å sitte i redaksjonen eller å være «bladbud». Mange arbeider med ulike diakonale tiltak som berører en rekke mennesker. Enten det er innbyggerne i Porsgrunn eller mennesker utenfor landegrensene gjennom misjonsprosjektene dere har i Nepal og Estland. Andre har som oppgave å sørge for at kirken er et godt sted å være gjennom å gjøre praktiske oppgaver som å pynte i kirken eller sørge for at rosebedene på utsiden er velstelte. Og det er personer som på ulike måter sørger for at kirken har tilbud for ulike mennesker, ved å legge til rette for konserter, starte opp kor, gjennomføre Alphakurs, eller tilby ulike sosiale samlingsplasser som f.eks. turer og årlig leir.

Kort oppsummert; Porsgrunn menighet er en mangfoldig menighet.

En slik felles samling gir hjelp til å koordinere og samordne menighetens arbeid. Derfor kom det på møtet et forslag om å ha slike samlinger av ulike råd og utvalg som et årlig tiltak. Det tror jeg er en god ide.

Det kom også frem at blant alle gode tiltak er det et underskudd på tilbud og aktiviteter som retter seg mot barn, ungdom og familier. Ingen menighet kan rekke over alt. Samtidig avdekker både visitasmeldingen og inntrykket fra denne samlingen, et behov for at man som menighet ser på muligheter for at ikke minst barn og unge i fremtiden kan være et satstingsområde og der man blant annet kan benytte seg av en givertjeneste som støtte for denne satsingen.

Ny kirke og nytt livsønsåpent seremonirom

Vi har i løpet av disse dagene stadig samles i Østre kirke, den nye unike kirken deres. Nå er byen i ferd med å få enda et flott og viktig bygg, nemlig det livsønsåpent seremonirommet i Eidanger. Det fikk jeg være med å befare på onsdag formiddag sammen med kirkesjefen, byggherren og representanter fra kommunen. Dette er et stilfullt vakkert bygg som kan benyttes til gravferder og bisettelser av mennesker med ulike tros- og livssyn. Det er på mange måter et resultat av at vårt samfunn i dag er et livsønsåpent samfunn, og det er samfunnets plikt å legge til rette for at alle kan bli tilbudt en verdig gravferd.

Bygget kommer sikkert også til å bli benyttet av noen som ønsker en kirkelig gravferd. Det er derfor viktig at man har lett tilgjengelig kristne symboler som kan settes inn i rommet og som hører hjemme i en kirkelig gravferd. Her har bispedømmet rådgivere som kan komme med god veiledning til hvordan dette kan gjøres.

Hjerterommet-Åpen barnehage

Videre denne dagen gikk turen til Hjerterommet Åpen barnehage. Her fikk jeg møte ansatte, barn og foreldre. Åpen barnehage er et flott tiltak å ha i en menighet og den drives av personer med både god faglig kompetanse og engasjement. En slik barnehage med en utvidet kristen formålsparagraf, gir oss som kirke mulighet til at både barn og familier kan få et godt og positivt møte med kirken og bygge ned terskler. Ikke minst er et slikt tiltak med på at barn og foreldre kan treffes. Som menighet er dere gjennom barnehagen med på å skaffe gode møteplasser. Det er med på å oppfylle siste setning i visjonen deres «Nær byens mennesker»

Formiddagstreff

En annen møteplass jeg fikk være innom denne dagen var formiddagstreffet i Østre kirke («Åpen onsdag»). Her serveres kaffe, vafler og er en fin sosial møteplass. På en enkel og fin måte kan man delta på en samling med musikk og enkel liturgi. Slike samlinger kan være et fint sted å invitere nye personer inn i menigheten.

Både åpen barnehage og dette formiddagstreffet er eksempler på gode diakonale tiltak som jeg vet dere har mange av i Porsgrunn menighet.

Besøk på Porsgrunn Porselen

Under en visitas prøver jeg ofte å få med meg et bedriftsbesøk. Man lærer mye om et samfunn og en kultur ved å besøke arbeidsplasser. Under visitasen var jeg så heldig å få et besøk på Porsgrunn Porselen. Det var en opplevelse. Bedriften er virkelig noe av byens varemerke og stolthet og ikke minst fremstår den som en flott og god arbeidsplass hvor folk er stolte av å arbeide. Her har mange generasjoner hatt sitt levebrød, og bedriften fremstår fortsatt livskraftig. Vi fikk følge hele prosessen på hvordan porselen blir laget, dreiet, formet, brent og håndmalt. Og museet, som vi også var innom, forteller historien om bedriften og menneskene som har arbeidet der. At denne bedriften har fått preget den nye kirken ved valget av byggematerialer, porselen, er et flott og kreativt grep. At mange kaller den «Porselenskatedralen», er en god ting.

Konfirmantundervisning

Gjennom en visitas prøver jeg å få sett mest mulig av menighetens liv og virke. Samtidig er det jo mange aktiviteter og tiltak jeg ikke rekker å få med meg. Jeg vet at dere driver et bredt og godt trosopplæringstilbud i Porsgrunn med en god plan med det spennende navnet; «GPS På sporet av Gud» Dette ble det ikke anledning til å få se.

Men jeg fikk være innom oppstarten av konfirmantundervisningen i gamle og ærverdige Vestre kirke. Her møtte jeg et flott nytt konfirmantkull og dyktige og motiverte ledere. Til sammen skal dere ta imot 74 konfirmanter i år. Det er en gave for en menighet.

Som kirke har vi en utfordring, ikke bare i Porsgrunn, men også her, at også yngre mennesker skal kjenne seg hjemme i kirken. Konfirmantundervisningen kan være en dør inn - slik at unge mennesker kan oppleve kirken som et hjem og et sted å høre til.

Menighetsfest

Onsdagskvelden ble avsluttet med fest i Porselenskatedralen. Vi fikk dele et godt måltid sammen, ta del i musikk og ord til ettertanke, og ikke minst brukt smilemusklene sammen. En menighet må gi rom og næring for både ånd og sjel. En menighet må være et sted vi kan

komme med hele oss og være oss selv. Dette var denne festen et godt bidrag til. Takk til staben som stod for hele arrangementet.

Kirkens bymisjon

Torsdagen startet med et spennende og nyttig møte med Kirkens bymisjon i Grenland. Vi fikk en grundig orientering om det viktige arbeidet de driver i byen her og området rundt. «Rom for alle, blikk for den enkelte» er et av deres motto. Det preger arbeidet deres. Samtalen vår dreide seg om hvordan vi kan videreutvikle samarbeidet mellom kirkens Bymisjon og Porsgrunn menighet. Det er viktig at man vet om hverandres arbeid slik at man bedre kan koordinere innsatsen og også finne områder hvor man kan utvide dette samarbeidet.

Internasjonal kvinnekafe

Porsgrunn menighets diakonale virksomhet fikk vi igjen møte da jeg var invitert inn til internasjonal kvinnekafe. De møtes annen hver onsdag og er et spennende tiltak. Kvinner fra ulike land med ulike språk og bakgrunn deltar sammen med stab og frivillige fra menigheten. Her kan man møtes over et måltid og ha et sosialt felleskap og ikke minst også få god språktrening og også synge sammen. En mindre gruppes møtes også i tillegg for å lese Lukasevangeliet på norsk. Det gir både språktrening og er en fin måte å samtale om kirkas budskap på.

Salmekveld

Jeg har registrert at det i løpet av året er mange flotte konserter og kulturarrangementer i kirkene deres. Musikk og kulturutvalget gjør en viktig og god innsats for at menigheten gjennom ulike arrangementer kan være en kirke for flere. Salmekvelden i Vestre kirke var en fin opplevelse å være med på. Her fikk jeg, sammen med en stor og sangglad forsamling, være med å dele noen av de salmene som betyr mye for meg.

I denne sammenhengen er det jo også fint å nevne at dere nå har et nystartet kor som vi fikk den første bekjentskap med i kirken i dag.

Oppsummering og utfordringer:

Visitasen har gitt meg enda mer kunnskap og innblikk i hvordan det er å være en kirke og menighet i Porsgrunn by. Jeg gleder meg over menighetens mangfoldige arbeid på mange felt. Jeg oppfordrer dere til å fortsette alt det gode dere lykkes med.

Så vil jeg, på bakgrunn av det jeg har lest i visitasberetningen, samt det jeg har hørt dere si under visitasen og det jeg selv har sett, gi dere noen utfordringer for arbeidet fremover:

1. Jeg nevnte tidligere at det er et godt samarbeid mellom kirken og kommunen. Det er bra. Jeg oppfordrer dere til fortsatt å pleie denne gode kontakten. Et av temaene i møte med kommunen var at kirken også i kommunenes ulike planer bør være en synlig aktør som er skrevet inn der, enten det er innen oppvekst og skole, eller helse og kultur eller på andre aktuelle felt. Jeg oppfordrer dere til å arbeide aktivt for at dette kan skje. Det vil være til gode for byens innbyggere og vil synliggjøre kirken på en god måte.

2. Porsgrunn menighet har mange flotte aktiviteter, frivillige og ansatte i en rekke utvalg som legger ned en stor innsats for at man som menighet skal etterleve sin visjon. «Nær troens kilder, nær byens mennesker».

Samlingen vi hadde med menighetens ulike utvalg, synligjør behovet for slike møteplasser. Her kan man koordinere de ulike aktivitetene, men ikke minst kan man sammen arbeide med å utvikle tydelige strategier for veien videre. Jeg oppfordrer dere til å ha slike samlinger regelmessig med både det koordinerende aspektet for øye, men ikke minst at dette også kan være et sted hvor man tenker strategisk og ser på hva som i tiden fremover skal være menighetens hovedsatsingsområder. Kirken ruller i disse dager ut et enkelt nyttig verktøy til bruk i alle menighetene. Dette heter «Kirka vår, helhetlig menighetsplan». Benytt dere gjerne av dette verktøyet i menighetsrådet arbeid med strategi. Rådgivere fra bispedømmekontoret kan, hvis ønskelig, gi nyttig rådgiving om dette.

3. Som mange andre menigheter i kirken vår, opplever også dere at det er utfordrende å nå ungdommer og yngre familier. Den gudstjenestefeirende menighet har også i Porsgrunn ganske høy gjennomsnittsalder. Selv om det ikke finnes noen raske og enkle løsninger på dette, vil jeg allikevel oppfordre til å ha et ekstra søkelys på økt satsting på barne- og ungdomsarbeid. Når man satser på et område, må man foreta noen prioriteringer. Dere bør vurdere om dere som menighet gjennom både eksisterende midler og en økt givertjeneste - kan ansatte en person i en stillingsprosent, som skal drive ungdomsarbeid. Dere har jo også tidligere hatt en slik stilling i menigheten. Samtidig må også noen i staben gis rom til å ha et spesielt fokus på dette arbeidet og kanskje ha mindre fokus på noe annet. Barn og ungdom er kirkens fremtid. Lykkes vi ikke her- står vi i fare for å miste vår posisjon som en kirke som kan være nær byens innbyggere.
4. Den siste utfordringen jeg vil gi dere, handler om fortsatt å arbeide for et godt samarbeid og forhold til andre menigheter og forsamlinger i byen. Under visitasen ble det ikke mulighet for å treffe representanter for disse. Men jeg vet fra tidligere besøk her at dere har hatt et godt og fruktbart samarbeid med f.eks. L9. Det håper jeg kan fortsette også i tiden som ligger foran. Møtet med Bymisjonen viste at det er gode muligheter også her for et godt samarbeid til felles glede og nytte.

Jeg drar fra visitasen i Porsgrunn menighet fylt med takknemlighet over alt det fine jeg har sett og hørt, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki:

Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Ager Bispestol 29. januar 2023

Stein Reinertsen, biskop

KONTORVISITAS I PORSGRUNN MENIGHET**DATO: 1. november 2022****TIL STEDE: Bente Baugerød Liland (menighetssekretær) og undertegnede Liv Espeland Jettestuen (prost)**

TEMA:	KOMMENTAR:	MERKNAD/PÅLEGG:
Kirkebok	Er knyttet opp mot medlemsregisteret til rDnK. Dåp, gravferder, vielser og konfirmanter blir registrert av sekretær. Tidligere var det fysiske kirkebøker og de er avsluttet. I tillegg brukes Labora menighet og her fører også sekretæren inn.	
Kallsbok	Er ikke i bruk	
Journal	I 2018 tok de i bruk 360, men dette utnyttet ikke fullt ut. Før dette brukte de et eget mappesystem i Word. De har ikke brukt arkivnøkkel ved arkivering. Soknepresten har ikke noe eget arkiv, dokumenter til/fra soknepresten har vært lagret sammen med menighetsrådets saker. Etter 2015 har de ikke hatt noe fysisk arkiv. Ved flyttingen fra de tidligere kontorene i Wintersgate, ble det fysiske arkivet buntet sammen og lagt i arkivet på Tørrmo. Utgående brev blir lagret i 360 + lokalt i mappesystem knyttet til Word.	Det må opprettes et eget arkiv for soknepresten.
Menighetsrådets protokoll	Sakslister + protokoller fra menighetsrådsmøter er limt inn i store protokoller; Møtebok for menighetsråd. Ellers er dokumenter knyttet til menighetsrådet lagret på fellesområdet, hovedmapper for hver 4-års-periode. UOFF-saker ligger på sekretærens område.	UOFF-saker bør få et eget område for arkivering.
Dagsregister for kirken	Ute i hver kirke ligger det et skjema (som er kopi av dagsregisterboken) Dette fylles ut av kirketjener etter hver handling, og registreres av sekretær i den fysiske boken i etterkant. Et system som fungerer bra.	
Inventarbok	Er elektronisk og blir lagret i kirkebyggdatabasen, av en ansatt i FR-administrasjonen.	

Ringereglement	Det er per i dag ikke ringereglement i soknet	Ringereglement bør utarbeides og godkjennes av menighetsrådet.
Konklusjon:		

Skien, 5. januar 2023

Liv Espeland Jettestuen

Prost

RAPPORT FRA BEFARING FØR VISITAS I PORSGRUNN

Befaring januar 2023

Om befaringen

Om befaringen og befaringsrapporten

Befaringen fant sted 6. januar 2023. Med på befaringen var Johannes Sørhaug, kirkeverge i Porsgrunn og Liv Espeland Jettestuen, Prost i Skien og Geir Myre, rådgiver fra biskopen i Agder og Telemarks kontor.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistene fra kirkebyggdatabasen og bilder tatt under befaringen, rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasjonen. Rapporten er laget med utgangspunkt i samtaler og skjema fylt ut under befaringen. Sist visitasjon var i 2014 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Fokus på inventarregistrering

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebyggdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister. Det er viktig at slike databaser også følges opp ved nyanskaffelser. Inventarliste er en del av den dokumentasjon som innhentes ved visitas. Der antall sitteplasser ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen bør dette meldes inn slik at det blir oppdatert.

Vestre Porsgrunn kirke

Inventar er ført inn i kirkebyggdatabasen med bilder. Vi savner imidlertid noe utfyllende tekst, årstall og verneverdi på spesielt eldre og verdifulle gjenstandene. Dersom tilgjengelig bør også produsent på for eksempel kirketekstiler føres inn. Det er også noe mangelfullt med opplysninger om selve kirkebygget og om orgelet i orgeldatabasen. Dette bør følges opp gjennom en kontakt og utveksling av opplysninger med databaseansvarlig i KA.

Østre Porsgrunn kirke

Inventar er ikke ført inn i kirkebyggdatabasen, eller det er ikke godkjent slik at det ikke vises i den offentlige databasen. Orgel er ikke ført inn i orgeldatabasen.

Vestre Porsgrunn kirke (Vestsidens kirke)

Vestre Porsgrunn kirke (Vestsidens kirke) ligger på vestsiden av Porsgrunnselven. Beboere i denne delen av Porsgrunn soknet før 1760 til Solum kirke. Med en lang og kronglete landevei var det etter hvert behov for egen gravplass og gravkapell ned mot Porsgrunnselva. Derfor ble det anlagt kirkegård og etter hvert gravkapell på stedet. Protokoller vitner om at det etter hvert også ble holdt enkelte gudstjenester i kapellet. Kapellet var antakelig enkelt bygget og forfalt ganske snart. Den 6. mars 1756 ble kontrakt om bygging av kirke på Vestsiden inngått etter pådriv av sokneprest Anders Baar i Solum sammen med Vestsidens innvånere. Kirkeverge Simon Curido beretter i kirkeregnskapet om den første begynnelse 28. mars 1757 (Det gamle «Vessia», Abrahamsen 1961).

Kirken ble bygd ferdig i 1758. Kirken har vernestatus som Automatisk listeført (1650 - 1850). Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet. Ifølge innberetning før visitas har kirken 170 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken har universell tilgang via hovedinngang. Rullestolbruker kan ikke selv åpne døren uten hjelp.

Det er toaletter i nærheten.

Det er egnet plass for rullestol i kirken. Tersklene i kirken er greit forserbare med rullestol.

Rullestolrampen har varmekabler slik at snøen smelter i gangbanen.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Tre - tømret/laftet. Fasaden er kledd med malt trepanel.

Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer. Det er ikke kjennskap til råte eller fuktskader.

Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med rørovn under benk. Det er montert digital varmestyring.

Ringeanlegg

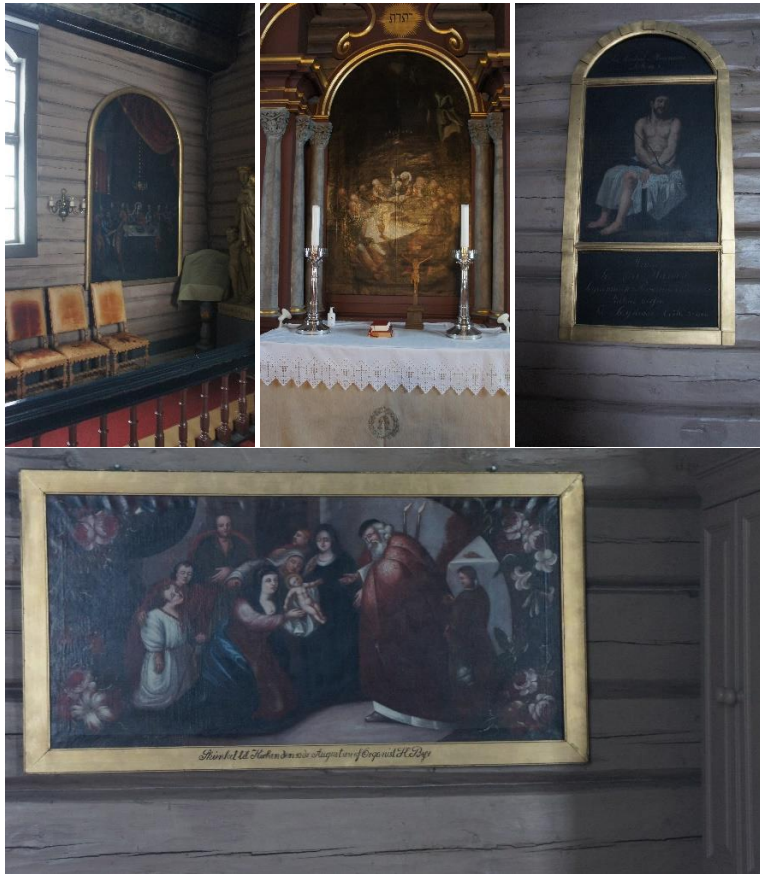
Kirken har én kirkeklokke. Den har elektrisk ringeanlegg. Klokke og aksel inspiseres sjeldnere enn hvert fjerde år.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel, Ernst Junker (Norge) fra 1995. Det har 16 stemmer og to manualer og pedaler. Det er 5. orgel i kirken. Dette rapporteres å fungere bra. Kirken har også et flygel. Pipene fra et Hollenbach-orgel (1891) ble gjenbrukt i Jørgensen-orgetet i 1939 og ble lagret i gravkapellet da dette ble erstattet med dagens orgel.

Inventar

Kirken har et rikt interiør med flotte malerier. Bl.a. to utkast til alterbilde. Disse er godt omtalt i boken om det to Porsgrunnkirkene: Kirken og Byen 2010

Messehagler finnes i hvit, grønt og lilla. Messehaglene oppbevares på egnede hengere.

Det er gjennomført lysskjermende tiltak for eldre tekstiler.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves nokså brukervennlig. Kirken oppleves nokså barne- og familievennlig.

Tiltak siden sist

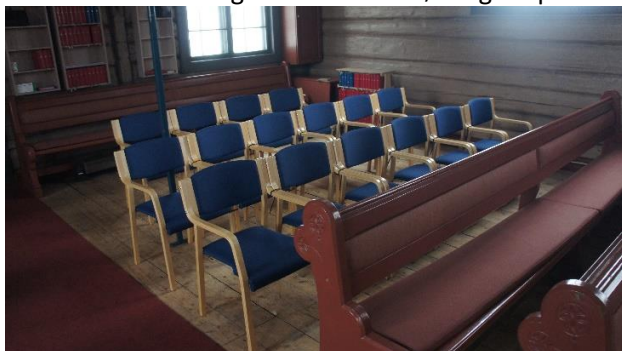
16/2550 Projektor og lerret

Lerret-kasett bør males i samme brunfarge som vegg. Projektor bør farges i samme blåfarge som takbjelke.

18/05730 Flytting av benk

Det burde vært valgt stoler som i større grad passet i farge og utførelse

22/00590 Nøddlys

Det er funnet gode plasseringer for nøddlysene. Også i sakristiet burde man vurdert nøddlys mot utgang.

Annet

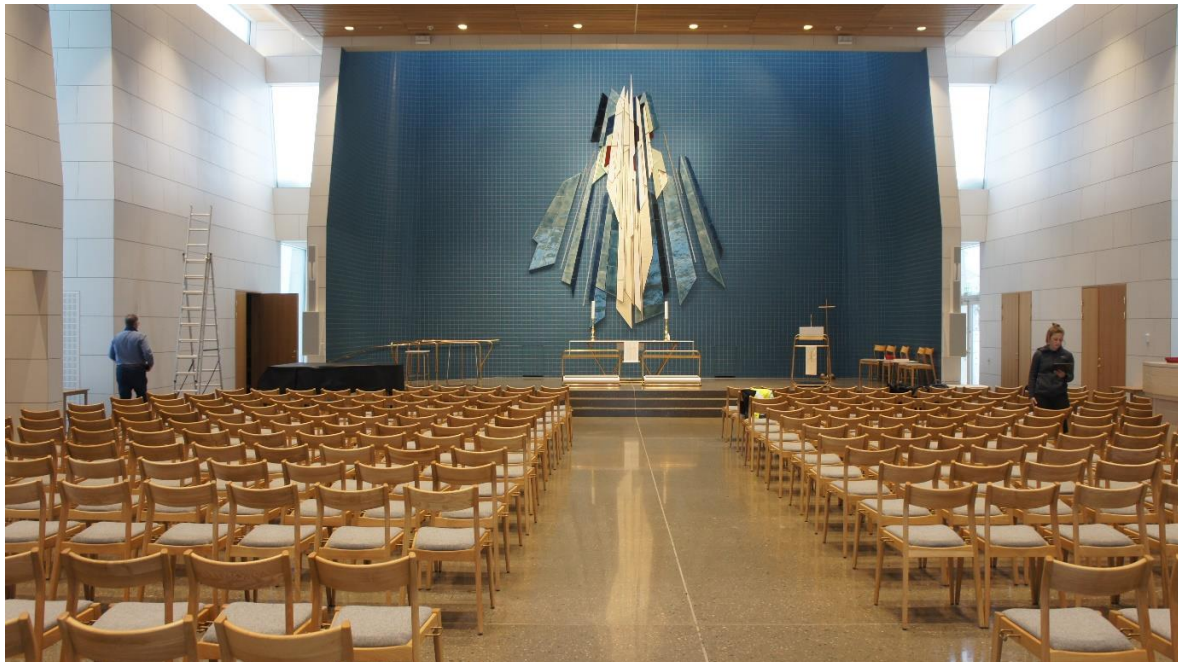

Altartavlen og alter er en vesentlig del av inventaret i sakristiet som ble påbygd i 1830 og som ble brukt til private skriftemål (Kirkebyggdatabasen/Grenland.no). En annen løsning for lagring i hylle / skap foran dette ville forbedret et sakristi som ellers framtrer som ryddig og enhetlig.

Dersom kirkekunst ikke er gjennomgått av godkjent konservator i Nordisk konservatorforbund Norge (NKF-N) burde man søkt om en tilstandsvurdering av kirkekunsten. Slike søknader kan sendes via biskopen. Rådgiver for kultur og rådgiver for kirkebygg kan da kontaktes for informasjon om saksgang m.m.

Østre Porsgrunn nye kirke

Kikresalen med fondveggen og altertavlen med utsmykningen "Lysets Engel" tegnet av Espen Dietrichson og Marie Buskov og utført av Tommerup keramiske verksted i Danmark. Biskopens godkjenningsbrev 13.08.2019, i (sak 19/01590-20).

Østre Porsgrunn ble bygd ferdig i 2019. Den erstattet den flotte kirken fra 1760 som brandt ned til grunnen natt til 11. april 2011. Kirken er tegnet av Sivilarkitekt MNAL Espen Surnevik og Trodahl Arkitekter AS og ble godkjent av kulturdepartementet 4. september 2017. Kirken ble vigslet av biskop Stein Reinertsen 15. September 2019. Kirken har 500 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken er bygget etter standard for universell utforming og alle innganger er tilgjengelig for rullestol. Rullestolbruker kan selv åpne døren uten hjelp. Det er toaletter i kirken. Det er også universelt tilpassede toaletter.

Stolene er satt opp slik at det ikke fremgår at det er avsatt egen plass for rullestol i kirken. Samtidig er det bred midtgang og plass for rullestol der. Man kan gjerne drøfte med representant for rullestolbrukere hva som oppleves best. Slik ordningen er nå gir det fleksibilitet for hvor man kan sitte, men kan man oppleve det som å sitte på "utstilling" eller det er må "ryddes plass" ved at stoler må flyttes. Kirken har ingen tersklene som ikke er forserbare med rullestol. Man har som rullestolbruker tilgang til korpartiet via fast rampe.

Formidling – Inkludering

Altertavlen har rike kvaliteter og muligheter som formidling i et kirke- skole samarbeid, og i sær i lys av inkluderingsperspektivet, både i skolesammenheng og ellers i kirkelige handlinger. Dette er omtalt i biskopens godkjenningsbrev av 13.08.2019: *Kirkemøtevedtak KM 11/18 pkt 3: En mangfoldig kirke understreker at et mangfold av estetiske uttrykk hører hjemme i kirkens rom. Taktill kunst, ordkunst, tegnspråkpoesi og andre visuelle uttrykksformer er eksempler på kunstformer som*

også kan kommunisere på en særlig måte med mennesker med funksjonsnedsettelse. I møte mellom bispedømmets kulturrådgiver og fellesråd, byggherre, arkitekter og kunstnere 1. februar 2018 ble altertavlens potensiale drøftet, sett fra et inkluderingsperspektiv. Skissene viser at altertavlens nedre del er i berøringshøyde, og slik kan det legges til rette for at mennesker med funksjonsnedsettelse kan få oppleve altertavlen og delta i kunstopplevelsen. Det vises for øvrig til «Den norske kirkes betjening av mennesker med utviklingshemming: Likeverd, inkludering, tilrettelegging».

Det bes om at det legges til rette for at mennesker med nedsatt funksjonsevne kan ta del i kunstverket gjennom ulike tilnæringsmåter, for eksempel taktilt. Dersom det ønskes mer informasjon om tilretteleggingsmåter, ta kontakt med rådgiver for inkludering eller rådgiver for kultur i bispedømmet.

Dersom menigheten selv har laget, eller planlegger å lage, et formidlingsopplegg for inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse med altertavlen som motiv, er det fint å få tilsendt dette i kopi til bispedømmekontoret. Hvis det ikke er laget noe opplegg ennå, kan rådgiver for kultur og rådgiver for inkludering bistå med råd og veiledning, dersom det er ønskelig.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Stål og betong. Fasaden er kledd med fliser (kjeramisk/ porselen etc). Et av kriteriet for konkurransen var et bygg som skulle kunne stå i 250 år.

Oppvarming

Kirken varmes opp med bergvarme. Det er laget fire brønner som vannet pumpes opp fra. Dette gir en god fyringsøkonomi. Det er montert digital varmestyring.

Ringeanlegg

Kirken har én kirkeklokke. Klokken har automatisk ringeanlegg.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel. Det ble installert i 2020 (Godkjent av biskop i 2019 – Sak 19/02351-8). Dette rapporteres å fungere svært bra. Kirken har også et flygel.

Inventar

Liturgisk inventar (Alter, lesepult, døpefont og kneleskammel, sidealter, prosesjonskors, kirketekstiler) ble godkjent 11. Juli 2019 (19/01590-18),

Messehagler finnes foreløpig i hvit og grønt. Den hvite ble laget og godkjent i 2022 (22/01105), laget av Borgny Svalastog. Det foreligger nå planer om en lilla. Messehaglene oppbevares på egnede hengere.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves svært brukervennlig og barne- og familievennlig. Glassdørene og “småborddelen” bakerst fungerer godt. Det er et problem med for tørr luft. Det jobbes med en integrert løsning i ventilasjonsanlegget i samarbeid med firmaet som leverte anlegget under bygging. Biskopen orienteres om arbeidet om eventuelle vesentlige endringer som omsøkes.

Noen av barnefasiliteter er knyttet til kirkestua. Kirkestua har nå barnehage. Lokaler for undervisning er også lagt til Kirkestua, i 2. etasje. Større kirkekaffe kan også gjennomføres der.

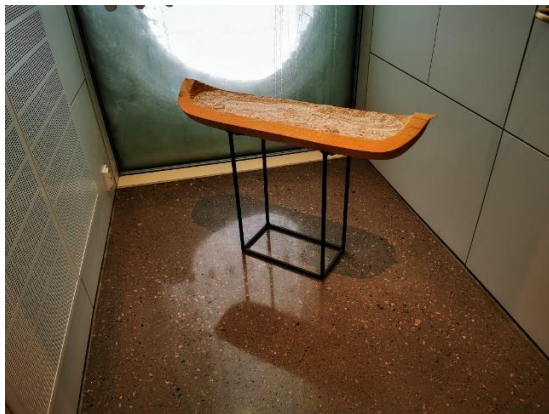

Oppfølging

Inventar

Dette gjelder også selve bygget og orgelet.

Det er fortsatt planer om flere interiørdetaljer utover det som allerede er godkjent. Det er opprettet en kommunikasjon med biskopens rådgiver for videre oppfølging (Sak 19/01590) Det er gitt innspill av *Espen Dietrichson* og *Marie Buskov* som valgte kirkekunstnere.

I biskopens godkjenning av lysbåten, et lystenningssted som også skal brukes av barn, forutsettes det et brannsikkert underlag. Her er imidlertid gulvet rimelig brannsikkert. Man må likevel vurdere i forhold til om et lys kan sette stygge merker i gulvet og om man derfor bør ha en glassmatte under.

Det er ønske om en mer permanent løsning for miksebord og kabling til denne. Biskopen behandler søknad etter hvert som denne mottas.

VISITASMELDING FOR PORSGRUNN SOKN

JANUARDESEMBER 2023

«VIDERE SAMMEN»

NÆR TROENS KILDER – FOR BYENS MENNESKER

Innhold

1. INNLEDNING.....	2
1.1 Kart på første side som viser området visitasmeldingen gjelder for (mangler).....	2
1.2 Kort historisk riss siden siste visitas	3
2. SOKNET.....	3
2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap	3
2.2 Lokalsamfunn. Kultur– og samfunnsliv.....	3
3. ARBEIDET I MENIGHETEN	4
3.1 Menighetens strategi og visjon.....	4
3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon.....	4
3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse	4
3.2.2 Kirkelige handlinger	5
3.2.3 Trosopplæring og annet barne- og ungdomsarbeid	5
3.2.4 Voksenarbeid.....	5
3.2.5 Diakoni	6
3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon).....	6
3.2.7 Givertjeneste	7
3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet.....	7
3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.....	7
3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv	7
3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer.....	7
3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer.....	7
3.2.13 Praktisk Kirkegruppe.....	8
3.2.14 Råd og utvalg i Menigheten	8
4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE.....	9
4.1 Menighetsråd, navneliste	9

4.2 Fellesråd, navneliste	10
4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted	10
5. KIRKEBYGG OG GRAVPLASS	10
5.1 Kirkebyggene	111110
5.1.1 Østre Porsgrunn kirke	11
5.1.2 Vestre Porsgrunn kirke, Immanuels kirke.....	11
5.2 Gravplassene.....	11
5.2.1 Østre Porsgrunn kirkegård.....	11
5.2.2 Vestre Porsgrunn kirkegård	11
5.2.3 Tørmo kirkegård	11
5.3 Andre bygg	11
5.3.1 Østre Porsgrunn kapell	11
5.3.2 Tørmo kapell.....	12
5.3.3 Østre Porsgrunn kirkestue	12
6. KOMMUNEN OG KIRKEN	12
6.1 Generelle vurderinger	12
6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm.....	12
6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker	131312
6.4 Samarbeid kirke - skole – barnehage.....	13
7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER.....	13
7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner.	13
7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellesråd.	141413
7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn	14
8. FREMTIDSPERSPEKTIV	14

1. INNLEDNING

1.1 Kart på første side som viser området visitasmeldingen gjelder for (mangler).

1.2 Kort historisk riss siden siste visitas

Siste visitas ble gjennomført sammen med daværende Klevstrand sokn 29. januar – 2. februar i 2014. Visitasmeldingen ble skrevet i 2013 og visitasen ble gjennomført av biskop Stein Reinertsen. Vi ble da utfordret på følgende punkter:

1. Nye Østre Porsgrunn kirke. Vi ble utfordret på å bygge en kirke som rommer trosopplæring, diakoni, gudstjenestearbeid, kunst, kultur og musikk.
2. Menighetsbygging. Vi ble utfordret på å jobbe frem strukturer på samarbeid mellom menighetsråd og stab, satsning på ungdomsarbeid og ungdomsarbeider, samarbeidet med Normisjon, diakoni og forholdet til kommunen.

Det har skjedd mye på disse punktene siden 2014. Den nye kirken står ferdig, og var ferdigstilt høsten 2019 med en stor åpningsuke og full kirke hele uken. Frem mot åpning av ny kirke ble det jobbet kreativt og nytenkende med gudstjenestefelleskapet og søndag sammen ideen ble til. Men som resten av verden, ble vi møtt med en pandemi som stengte ned alt av arrangementer og når vi nå skriver 2022 så har mye endret seg. Både folks vaner, staben er i stor grad byttet ut og vi står nå fremfor en ny satsning.

Prosessen rundt bygging av ny kirke har også vært krevende for mange. Menighetsrådslederne har stått omtrent ett år av gangen og hatt stor påkjenning i diskusjonene rundt bygging av ny kirke. Trykket på menigheten, de frivillige og stab har vært stort og flere kjente på en slitenhet etter at kirken var på plass. Konsekvensene av pandemien ble nok derfor enda større på deler av menighetens virksomhet enn andre steder.

Det har også vært viktig for og menighetsrådet og den nye staben at vi ikke lenger skal ha samtidige gudstjenester. Frem til nå har «Søndag sammen» vært feiret samtidig som høymesse i Vestre Porsgrunn kirke. Vi er i utgangspunktet en god kjernemenighet, men det å måtte dele seg samtidig som man ønsker å nå nye er veldig vanskelig og uheldig. Det er godt at det ikke er slik lengre, og vi ser fremover mot en ny måte å jobbe på.

2. SOKNET

2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap

Porsgrunn menighet har pr november 2022 ut fra medlemsregisteret: 10 585 medlemmer.

Porsgrunn kommune har lav tilvekst i befolkningen. Innbyggertall i kommunen pr 1. jan 2022 er 36 624. Eidanger sogn, den andre menigheten i kommunen har 12 845 medlemmer.

2.2 Lokalsamfunn. Kultur– og samfunnsliv

Siden forrige visitas har det skjedd en del endringer i lokalsamfunnet. Det har vært store utbedringer av veinettet i Porsgrunn sentrum. Universitetet i Sørøst–Norge ble etablert i 2018. Da med en stor campus i Porsgrunn som blant annet tilbyr lærerutdanning og sykepleierutdanning. Kommunen har siden forrige visitas hatt økonomi, men i skrivende stund er det krevende tider for kommunen i likhet med flere andre kommuner i landet.

Av store hendelser innen kultur og samfunnsliv så er byggingen og ferdigstillingen av Østre Porsgrunn Kirke den saken som har skapt desidert mest engasjement i byen. Det har vært mange og harde debatter, men nå merker man at flere og flere setter stor pris på den nye kirken.

3. ARBEIDET I MENIGHETEN

3.1 Menighetens strategi og visjon

Menighetsrådet fra 2011-2015 jobbet mye med strategi og visjon i sin periode. Denne strategien har i stor grad blitt videreført og menighetens visjon er den samme. Arbeidet med visjonen ble i stor grad gjennomført av frivillige i sin tid og det ble lagt ned ett stort arbeid og en plan på hvordan visjonen kunne løftes frem i ulike sammenhenger. Visjonen er som følger:

NÆR TROENS KILDER – FOR BYENS MENNESKER Kjerneverdier: Raushet – Åpenhet – Nærhet

Satsingsområdene er ut fra dette tredelt:

-Ungdomsarbeid

-Kultur og musikk

-Felleskap og gode relasjoner

Arbeidet med visjonen har ikke blitt holdt like høyt opp de siste årene. Dette skyldes både pandemi og utskiftning av frivillige i råd og utskiftninger i stab. Men MR har bevart visjonen og arbeidet med den og vil fortsette med dette. Menighetens visjon er også inngravert på kirkeklokkene.

3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon

3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

Det er noe vanskelig å peke på konkrete trender i utvikling av gudstjenestelivet. Den nye kirken sto ferdig høsten 2019 og menigheten opplevde store besøkstall på gudstjenester og alle arrangementer denne høsten. I mars 2020 kom pandemien og satte en effektiv stopper for alle arrangementer i menigheten. I februar 2022 åpnet samfunnet opp igjen og i lys av den nye forordningen opplever menigheten, menighetsråd og stab at vi nå kan arbeide med gudstjenestelivet på en måte som er tjenlig for menigheten. Det var selvsagt trender i utvikling av besøk før kirken sto ferdig og før pandemien kom, men det oppleves som at man starter litt på nytt nå som samfunnet har åpnet opp igjen.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antall Gudstjenester	104	97	88	68	69	70	80	68	
Gj.snitt antall deltagere	94	86	85	95	88	117	53	50	
Antall dåp	64	62	52	52	43	44	52	55	
Antall konfirmerte	76	76	63	64	63	73	79	70	54

Under pandemien ble det gjennomført gudstjenester i tråd med de smittevernreglene som var gjeldene. Dette opplevdes krevende for stab og frivillige, men man fikk gjennomført en god rekke gudstjenester og man fikk gode rutiner på smittevern.

Det har vært viktig for MR og menigheten at man ikke skal ha samtidige gudstjenester. Det opplevdes frustrerende å få avslag på søknaden våren 2022, men etter noen justeringer, er det gledelig at den nye forordningen vil bli godkjent fra januar 2023.

Vi er en menighet, ikke to, en forsamling, ikke to. Men vi har to kirker som har styrker og svakheter. Det å jobbe ut ifra det, uten at man har samtidige gudstjenester blir veldig spennende og er noe et samlet MR, stab og menighet stiller seg bak. Tallene viser også en betydelig økning i antall deltagere på gudstjenester i 2019, dette har nok en del med ny kirke å gjøre.

Det er en aktiv kjerne som deltar på gudstjenestene og mange har uttrykt ønske om å delta med ulike oppgaver på gudstjenestene.

3.2.2 Kirkelige handlinger

Siden 2014 har antall dåp gått gradvis nedover. Fra 64 i 2014 til 43 i 2018, men siden 2019 har man hatt en oppadgående trend på dåp. Statistikken for 2022 er ikke klar enda, men vi vet at dette tallet enda noe høyere i 2022. Vi ligger an til rett under 60 dåp. Antall konfirmanter har også holdt seg relativt stabilt rundt 70 konfirmanter. I 2021 derimot var det 54 konfirmanter, men da var det også ett mindre kull. I skrivende stund er det påmeldt 64 konfirmanter for 2023.

Porsgrunn kommune har mange begravelser, rundt 130 i året. I 2021 derimot var det betraktelig færre, men dette har sammenheng med pandemien da det var færre dødsfall enn normalt. Det er flere sykehjem i kommunen, og i menighetens sogn er det mange eldre som bor både i leiligheter i sentrum og på sykehjem i området. Antall sognebud er rundt 15 i året, og det skjer ofte på lindrende enhet på St.Hansåsen sykehjem, eller på et av sykehjemmene.

3.2.3 Trosopplæring og annet barne- og ungdomsarbeid

Menighetens trosopplæringsplan «GPS – på sporet av Gud» inneholder mange fine tilbud.

Under pandemien foregikk noen tiltak på normalt vis. Noen ble helt avlyst, og andre ble gjennomført på en annen måte. Alternative opplegg ble laget. Istedenfor leir på Fjordglimt og aktiviteter inne i kirken, har vi tatt i bruk uteområdene rundt kirken. Barn/unge har fått hilsen med bok og aktiviteter i posten. Filmsnutter er blitt produsert og sosiale medier tatt i bruk.

Åpning av samfunnet på høsten førte til at vi igjen kunne invitere til dåpssamlinger, Kirkesafari for 2-åringer, 4-årsklubb, Etter skoletid og Lys Våken. Noen av disse er knyttet sammen med Middag Sammen og Søndag Sammen familiegudstjenester.

Menigheten har også ett eget trosopplæringsutvalg som består av menighetspedagog, frivillige og representant fra menighetsråd.

3.2.4 Voksenarbeid

Menigheten har ett aktivt Alphakurs arbeid. Og dette kommer som en forlengelse av menighetens deltagelse i NaMu-nettverket (Naturlig menighetsutvikling) på starten av 2000-tallet. Alphakurset går hvert halvår og kapellan og frivillige bytter på å ha undervisningen. Frivillige lager mat og diakonen i menigheten er i en styringsgruppe sammen med to frivillige. Kurset har 5-15 deltagere hvert halvår.

Vi har smågrupper i menigheten, og i tillegg har vi bibel- og misjonsgrupper.. Gruppene er en viktig ressurs i menighetens liv og virke. Smågruppevirksomheten leder seg selv. Kontaktperson er menighetssekretæren.

3.2.5 Diakoni

Tidligere var diakonien organisert i Porsgrunn Menighetspleie, men nå er det omorganisert og heter Kirkens diakonitjeneste. Samtidig ble det administrative ansvaret for diakonien overført fra Porsgrunn menighets kirkelige og diakonale fond (KDF) til menighetsrådet for å være i overensstemmelse med kirkens regelverk.

Hjerterommet Åpen Barnehage er heller ikke lengre underlagt Kirkens diakonitjeneste, men ansettelsesforholdet er i fellesrådet og menigheten er ansvarlige for driften. Styret i Kirkens diakonitjeneste er meget aktivt og de organiserer besøkstjeneste, ulike gudstjenester i løpet av året, tur for pensjonister til Fyresdal og flere ting.

15. september 2021 startet Åpen kirke hver onsdag, i Østre Porsgrunn kirke, kl.11-14. Målet er å gi mulighet til sosialt samvær, servering av kaffe/vafler og en kort samling i kirkerommet kl.12. Dette er blitt godt tatt imot. Dette har blitt veldig populært blant pensjonistene og det deltar mellom 15 og 40 på samlingene. Frivillige har vært med på å rigge og rydde, steke vafler, koke kaffe og holde andakt.

3.2.5.1 Hjerterommet Åpen Barnehage

Barnehagen eies og drives av diakoniutvalget i Porsgrunn menighet.

Den ble startet høsten 2003.

Fra og med høsten 2008 har Hjerterommet Åpen barnehage og Babytrallkurs hatt fast tilholdssted på menighetshuset v/ Vestre Porsgrunn kirke. Sensommeren 2022 flyttet barnehagen til Kirkestua som ligger vegg i vegg med Østre Porsgrunn kirke og til dags dato er det full aktivitet 4 dager i uken. Åpningstida er 16 t pr uke, fordelt på fire dager: mandag-torsdag.

Barnehagen holder også Babytrallkurs for småbarnsforeldre som er hjemme i permisjon. Dette er et tilbud for de aller minste 0-1 år. Babytrallkurs holdes i Østre Porsgrunn Kirke på mandager kl.11.00-13.00. Det serveres lunsj og gir grunnlag for godt fellesskap for foreldre og barn.

Åpen barnehage er et lavterskel barnehagetilbud og en tilgjengelig arena for barn i alderen 0-6 år i følge med en voksen omsorgsperson. Åpen barnehage er en møteplass der barn og voksne kan bli kjent med hverandre og bygge vennskap og sosiale nettverk på tvers av kulturer, tradisjoner og etnisitet. Åpen barnehage er et sted du kan komme så ofte du ønsker og være så lenge du vil innenfor åpningstiden. Åpen barnehage er et godt sted å være med tanke eventuell overgang til ordinær barnehage

BARNEHAGENS VISJON OG MÅL.

Hjerterommet Åpen barnehage

- et lekested for barn
- et nettverk for voksne

Vi vil være et sted hvor

- både barn og voksne føler seg sett og hørt.
- vi møter hverandre som medmennesker.
- vi gir trygghet og gode muligheter for lek, læring, samspill og utvikling.
- fellesskap, vennskap, mangfold, nettverk og relasjoner står i fokus.

3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)

I 2006 inngikk menigheten og Porsgrunn Normisjon en misjonsavtale med Normisjonen om å støtte arbeidet ved Okhaldunga sykehus og helsesenter. Dette arbeidet har menigheten hatt som

misjonsprosjekt frem til nå. Man skal fortsette med dette som prosjekt, men er i prosessen med å ta inn ett prosjekt til. Det er 3 foreninger tilknyttet Det norske misjonsselskap i vår menighet.

3.2.7 Givertjeneste

Menigheten har fast givertjeneste. Den har ligget nede noen år. I utgangspunktet ble den opprettet for å lønne en ungdomsarbeider (delvis). Tjenesten ble utvidet, slik at det også er noen givere som gir fast til utsmykning i Østre Porsgrunn kirke.

De siste tre årene har det ikke vært noen ungdomsarbeider lønnet av MR, og noen faste givere har trukket seg, men noen gir fortsatt til ett ungdomsfond med tanke på å opprette en ungdomsarbeiderstilling i kirken.

Man tenker at det er mulig å få flere faste givere, men da må menigheten først ha et konkret mål som midlene skal gå til.

3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet

Menighetens kantor gjennom flere år sluttet i 2021 og i august 2022 fikk vi ansatt ny kantor. Nytt orgel sto på plass i kirken april 2021. Det er et kirkerom hvor det ligger til rette for ett bredt musikkuttrykk og kirken brukes aktivt som konsertlokale gjennom året. Kantor har i samarbeid med frivillige i menigheten startet opp ett kor. Og det er flere ting på planen.

3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.

Menighetene i Grenland har et samarbeid som heter ALF klubben og Simen treff. Dette er felleskap som er tilrettelagt for mennesker med ulike funksjonshemminger.

Vi har også en internasjonal kvinnegruppe i menigheten. De møtes annenhver torsdag i kirkestuen. 1- 2 ganger i måneden er det tilbud om å lese og snakke om Jesus fortellinger fra Lukas evangeliet.

3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv

Menigheten har også et aktivt musikk- og kulturutvalg. Dette utvalget arrangerer mange flotte arrangementer i løpet av året. Salmekvelder, konserter, utstillinger med mer. Samarbeidet med det alminnelige kulturlivet skjer oftest ved utleie av kirken, men i noen tilfeller arrangeres det konserter i samarbeid med ulike aktører.

3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer

Menighetsrådets sammensetning ser man i kapitel 4. Menighetsrådet møtes til faste tider gjennom året. Det er ca. 10 møter i året. AU forbereder sakene til menighetsrådsmøtene. Man har kjent på en utfordring med mangel på lederskap, ikke fra ansatte eller personer med lederansvar, men at det av og til er ting som faller mellom to stoler. Man har ikke daglig leder i menigheten, og det har vært tema i MR ved ulike anledninger at dette hadde vært flott å få på plass. Man har en lokal avtale hvor sognepresten fungerer som stabsleder og man har halvårlige stabsledermøter. Men det er ikke noe arbeidsgiveransvar som følger dette.

3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer

Staben treffes til et stabsmøte hver uke, disse ledes av sognepresten. Rammene er fra 0830-10.00. Møtene starter alltid med et bibelord og bønn. På stabsmøtene tar man opp aktuelle saker og man følger opp de avgjørelsene som er tatt i MR.

3.2.13 Praktisk Kirkegruppe

Praktisk kirkegruppe (PK) ble opprettet i 2019 av menighetsrådet etter initiativ fra kirkesjefen, og består av 7 frivillige som bistår med praktiske gjøremål i Østre Porsgrunn kirke. PK har jevnlig samarbeidsmøter med kirketjenerne og forholder seg til en oppgavefordeling som blir evaluert årlig. Kirkesjefen innkaller til dette møtet, og leder i menighetsrådet, kirketjenerne og koordinator i PK deltar. PK har blant annet ansvar for orden og pynting på kjøkken og på kirketorg, blomsterurner, messingpuss samt å finne gode praktiske løsninger i en ny kirke.

3.2.14 Råd og utvalg i Menigheten

En del av utvalgene er beskrevet i ulike punkter ovenfor. Her kommer en fullstendig oversikt over hva slags utvalg som menigheten har.

Utvalg	Leder	MR-representant	Merknad
Økonomiutvalg	Tor Ellefsen		Mandat
Diakoniutvalg (Kirkens diakonitjeneste)	Mari Evjen	Ragnvald Bø	Egne statutter
Trosopplæringsutvalg		Lars Ivar Bratsberg	Mandat
Musikk- og kulturutvalg	Astrid Emhjellen	-	Mandat
Offerkomite	Lars Ivar Bratsberg	Bente B Liland og Brit Åtland Ellefsen	
Medieutvalg/Redaksjon	Ørnulf Paulsen	-	
Turgruppe	Tord Samdal	-	Mandat
ALPHA-gruppe	Ragnvald Bø	-	«Prosjektbasert»
Praktisk kirkegruppe	Hilde Hagen	-	Funksjonsbeskrivelse
Utsmykkingsutvalg ØPK	Astrid Emhjellen	Hilde Hagen	Mandat
Misjonsutvalg	Tove Baugerød		Under diakoniutvalget

Menigheten har også følgende kontakter og koblinger:

Misjonskontakt: Tove Baugerød

Kirkevertansvarlig: Dag Aabjørnsrød

Kirkekafeansvarlig (innkjøp): Bente Baugerød Liland

Ansvar for givertjenesten: Kristian Liland

Menighetens kontaktperson for Solmyrås: Kristian Liland.

Menighetsrådets representanter til representantskapet for Kirkens bymisjon for Agder og Telemark:

- Brit Åtland Ellefsen
- Terje Nygård

Delegat til Stiftelsen Solbakken: Olaf Granheim

Styrerepresentant i Stiftelsen Vestsiden menighetshus

- Jan Lindahl
- Terje Michelsen (leder)

Kirkens Nødhjelp-kontakt: Margret Olöf Magnusdottir

Kirkens SOS Telemark:

- Anne Lier
- Margret Olöf Magnusdottir

Menigheten er tilknyttet følgende stiftelser ved styrerepresentasjon:

- KDF (Porsgrunn menighets kristelige og diakonale fond)
- Vestsiden menighetshus
- Stiftelsen Solbakken

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste

Terje Michelsen, leder

Gunnar Andersen

Terje Nygaard (nestleder frem til 31.12.22)

Siri Katinka Alfsen

Hilde Hagen

Bente Baugerød Liland (nestleder fra 01.01.23)

Ragnvald Bø

Reidun Lervik

Lars Ivar Waarum Bratsberg, sokneprest

Varamedlem:

Brit Åtland Ellefsen

Jan Lindahl

Medlemmene Inga-Lill Gabrielsen, Anne Margrethe Karlsen og varamedlem Kristin Farestveit har fått fritak fra vervene i perioden.

4.2 Fellesråd, navneliste

Ole Johnny Dahle (leder) Eidanger menighet

Hilde Hagen (nestleder) Porsgrunn menighet

Monica Lid (medlem) Eidanger menighet

Terje Nygaard (medlem) Porsgrunn menighet

Liv Espeland Jettestuen (medlem) prost

Nanfrid Aasmoe (medlem) kommunens representant

Terje Michelsen (varamedlem) Porsgrunn menighet

Gunnar Andersen (varamedlem) Porsgrunn menighet

Thomas Bjaaland (varamedlem) Eidanger menighet

Ånund Hobbesland (varamedlem) Eidanger menighet

4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted

Lars Ivar Waarum Bratsberg, sogneprest 100%

Martin Brenne Wigtil, kapellan 100%

Jan Erik Askjer, kapellan 50% (vikar for Ann Cecilie Myhrvold Vika)

Ann Cecile Myhrvold Vika, kapellan 70%

Oddgeir Bjørk, kirketjener 50%

Gro Bråthen Lassen, kirketjener 100%

Monica Lid, menighetspedagog 100%

Thea-Louise Gosby Bråthen, leder Hjerterommet Åpen Barnehage 60%

Jörn Hänsch, kantor 100%

Bente Baugerød Liland, menighetsekretær 80% og kirketjener 20%

Margrèt Òlöf Magnúsdóttir, diakon 100%

Ingrid Baksaas Nordli, menighetspedagog 90%

5. KIRKEBYGG OG GRAVPLASS

5.1 Kirkebyggene

5.1.1 Østre Porsgrunn kirke

Kirken ble innviet 15. september 2019. Bygget opp etter at den gamle tømmerkirken brant 11. april 2011. Svært lite ble reddet fra brannen. Kirken er tegnet av siv ark Espen Surnevik og Tor Entreprenør as hadde byggeoppdraget. Orgel ble innviet i april 2020 og er levert av Weimbs Orgelbau. Altertavlen er laget av Marie Buskow og Espen Dietrichson. De liturgiske møblene er utarbeidet i samarbeid mellom arkitekt og kunstner. Kunstnerne har også laget alterlysestakene. Borgny Svalastog har laget ny hvit messehaket. I forbindelse med innvielse av kirken fikk menigheten overlevert en Fredrik II bibel fra 1589, i den gamle kirken var det en Kristian IV bibel fra 1633.

Menigheten har erfart at den nye kirken fungerer godt som menighetens hovedkirke.

5.1.2 Vestre Porsgrunn kirke, Immanuels kirke

Kirken ble innviet 16.mars 1758 og det er byggmester Joen Jacobsen som har bygget kirken. Han bygde også Langesund, Solum og Østre Porsgrunn kirker. Alle bygget i tømmer. Fra kirkens første tid var den rikt utsmykket. I 1777 ble et rikt utskåret korskille fjernet og figurene «Håpet» og «Kjærligheten» ble da plassert på hver side i kordørene. Kirken har to alterbilder. Begge er av nattverden. Det som i dag er plassert i alterrammen er nylig restaurert hos riksantikvaren. I sakristiet står det rester av et gammelt skriftealter. Kirken har nytt orgel bygget av Ernst Junker i 1995, 16 stemmer. Bibelstol og lesepult er utskåret av Nils Bråtelia. Kirken har mange vakre og gamle gjenstander, bl.a. en Kristian IV's bibel fra 1633 og nattverdsutstyr fra kirkens første tid.

Vestre Porsgrunn kirke ble utvendig malt til 250-års jubileet i 2008, og fremstår som godt vedlikeholdt, både innvendig og utvendig, blant annet med ny rullestolrampe.

I 2012 ble arbeidet med brannsikring av kirken avsluttet, og det er nå installert innvendig og utvendig sprinklingsanlegg.

5.2 Gravplassene

5.2.1 Østre Porsgrunn kirkegård

Gravplassen ble etablert samtidig som kirken ble bygget, og er utvidet flere ganger. På grunn av bebyggelse er det ikke mulig med flere utvidelser.

Dette er den største gravplassen i Porsgrunn sentrum. Det er ikke mulig å tildele ny kistegrav. Det vil si at bare de som allerede har festet kistegravsted kan få satt ned kiste. Urnegravsteder er det ingen begrensning på. Østre Porsgrunn kirkegård har noen krevende felt der jordsammensetning (mye leirholdig jordmasser) gjør gjenbruk vanskelig.

5.2.2 Vestre Porsgrunn kirkegård

Tatt i bruk etter kirkens etablering. Gravplassen er innebygd, og det tildeles ikke nye kistegravsteder.

5.2.3 Tørmo kirkegård

Gravplassen er etablert på 1900-tallet. Den ligger flott til i skråningen opp fra elva på vestsiden i Porsgrunn. Det er noe ledig plass, og det er ingen restriksjoner på tildeling av graver.

5.3 Andre bygg

5.3.1 Østre Porsgrunn kapell

Kapellet ble bygget som gravkapell og tatt i bruk i 1921. Det har med en del av arkitekturen fra den nedbrente kirken. Utviklingen av Porsgrunn sentrum har gjort at biltrafikken er kanalisert til

Kirkebakken, som går mellom kirketomta og kapellet. Fra midten av 1980-tallet er kapellet tatt ut av bruk som gravkapell på grunn av trafikk og trafikkstøy. I perioden uten kirke på øst så ble kapellet brukt til kveldsgudstjenester og lignende. Det ble også brukt til ungdomsarbeid en stund. Men har de siste årene stått tomt og brukes nå primært som lager. Det er dårlig isolert og er nesten umulig å holde varmt på vinteren. Det jobbes med ulike alternativer for bruk fremover.

5.3.2 Tørmo kapell

Kapellet ble opprinnelig bygget 1904. I 1950-årene ble det ombygget og utvidet og har god funksjon som gravkapell. Det er stort behov for omfattende vedlikehold, med bla drenering, skifte av kledning og tak samt etablering av bedre toalettfasiliteter for ansatte og besøkende. Siden forrige visitas har Tørmo kapell blitt betydelig pusset opp. Kommunen hadde en ramme på ca 8 millioner kroner på prosjektet og kapellet fremstår veldig flott nå. Det er kommet toaletter og dusj og blitt isolert for å nevne noe.

5.3.3 Østre Porsgrunn kirkestue

Kirkestua var eid av en stiftelse, og den ble bygget som Porsgrunn menighets menighetshus. Kirkestua ble overført til fellesrådet i forbindelse med bygging av ny kirke. Det er et svært praktisk bygg med gode plan- og bruksløsninger. Etter at Østre Porsgrunn kirke sto ferdig ble kirkestua benyttet til ulike trosopplæringstiltak, konfirmasjonsundervisning og utleie. I august 2022 flyttet åpen barnehage inn her og leier kirkestuen på dagtid. På kveldstid brukes den fortsatt til ulike aktiviteter i menigheten.

5.3.4. Vestsiden menighetshus

Porsgrunn menighet er sammen med Norkirken en av stifterne av Vestre Porsgrunn menighetshus. Åpen barnehage har flyttet sin virksomhet til kirkestua og leieinntekter derfra har da frafalt. Frelsesarmeen leier nå menighetshuset ut 2023. Stiftelsen søker nå om å endre vedtektene, slik at huset kan selges.

6. KOMMUNEN OG KIRKEN

6.1 Generelle vurderinger

Det er ett godt samarbeid med kommunen. Kirken, da representert ved fellesrådet har jevnlig treffpunkt med kommunen. Kommunen imøtekommer som regel de ønskene kirken kommer med og ivaretar sitt ansvar på en god måte.

6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm

Fellesrådet får en årlig bevilgning til sin drift av de lokale kirkene. Tidligere var kirkegårdsarbeidere ansatt i kommunen, men fra og med 1.1.22 har disse fått ansettelsesforholdet sitt flyttet til fellesrådet. Bevilgningene har da økt i forbindelse med det.

Kommunen har tatt sitt ansvar på alvor og har stilt betydelige investeringsmidler til fellesrådets disposisjon. Tørmo kapell er rustet opp, det er gjort oppgraderinger på kirkegårdene og det er satt av penger til et livssynsåpent sermonibygget som er under oppføring i skrivende stund.

Det er inngått tjenesteytingsavtale mellom kirke og kommune og den er forholdsvis omfattende. Blant annet kan fellesrådet benytte kommunens fagkompetanse på ulike områder. Fellesrådsansatte har også mulighet til å bli medlem av bedriftsidretten i kommunen med de fordelene det gir.

6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker

Slik det ble nevnt i forrige visitasmelding i punkt 5.3 har det blitt gjennomført en renovasjon av Tørmo kapell og det var planlagt et sermonibygget på Eidanger. Dette sermonibygget er under oppføring og skal ferdigstilles februar 2023. I prosessen med dette sermonibygget var kirken involvert på flere plan. Sogneprestene i Porsgrunn og Eidanger ble invitert sammen med kirkesjefen til en gjennomgang av de ulike bidragene til arkitektkonkurransen og våre innspill ble tatt i mot og tatt med når avgjørelsen ble tatt. Det har vært dialog med riksantikvar, kommune og andre involverte og vi er godt fornøyde med resultatet og prosessen kommunen har gjort.

Det er også planer om navngitt minnelund på Østre kirkegård og Eidanger kirkegård.

6.4 Samarbeid kirke - skole – barnehage

Veldig godt samarbeid, gode tilbakemeldinger.

Førskolebarna (5 år) er på julevandring i kirken. Ved å se, synge, høre og gjøre blir de kjent med julefortellingen i Bibelen. Høydepunktet er et syngespill, der barna får flotte kostymer.

Barnehagene er godt fornøyde med samarbeidet og bruker mye tid i barnehagene for å forberede dette.

Før påske kommer barna igjen på påskevandring. Ved enkle rekvisitter, sang og fortelling blir de kjent med påskefortellingen. Opplegget avsluttes med å pynte et påsketre.

Skole

Vi har et godt samarbeid med de ulike skolene i Porsgrunn. Det er et bystyrevedtak på at alle skoler skal tilby en skolegudstjeneste i løpet av året, og alle skolene legger denne til desember måned. I tillegg inviterer vi ulike trinn på ulike arrangement i samsvar med RLE-planen på skolene.

1.trinn: Julevandring. Elevene får møte keiser Augustus, og alle blir skrevet inn i manntall. Alle får utdelt kostymer og blir med på en dramatisering av julefortellingen mens vi vandrer rundt til ulike stasjoner i kirken.

2.trinn: Påskevandring. Elevene blir kjent med hva som skjedde med Jesus i påsken. Sang og musikk er viktige ingredienser i tillegg til visuelle hjelpemidler.

6.trinn: Kulturkirken. Dette er en del av Den kulturelle skolesekken i kommunen der elevene blir kjent med arkitektur, kunst og symboler i kirken.

Ungdomsskole og videregående: Skolene har vært aktive i å invitere seg inn til kirken for omvisning og samtale i forbindelse med RLE planene på skolen. Porsgrunn VGS inviterte også sogneprest på Grill En Kristen Skole, hvor sognepresten hadde en dobbelttime i religion og etikk og fikk en rekke spørsmål knyttet til troen og kirken. Samarbeidsklima oppleves som godt.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner.

Kirkens SOS i Telemark er fortsatt en viktig medspiller som vi har et aktivt eierforhold til. Menigheten samarbeider med Porsgrunn KFUK/M. Samarbeidet med KFUK/M består i engasjementet rundt Porsgrunn Gospel Choir. De arrangerer en årlig adventskonsert i Østre Porsgrunn Kirke.

7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellesråd.

Vi har ulike samarbeid. Vi samarbeider med Eidanger om noen tiltak knyttet til konfirmasjon og vi skal samarbeide med Borgestad menighet om felles konfirmantgudstjenester.

7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Sammen med Porsgrunn Normisjon har vi hatt mange ulike samarbeid før pandemien. Etter skoletid, knøttene gospel kor og felles gudstjenester. Disse tiltakene skal videreføres, men i likhet med mye annet etter pandemien vil ting få en annen form fremover. Normisjon, som nå kaller seg Norkirken har gudstjenester hver søndag.

Menigheten er også representert i Porsgrunn Kristne råd ved kapellan Martin Brenne Wigtil. PKR arrangerer flere ting i løpet av året; felles gudstjeneste ved rådhustrappen, bibeldagen, fakkeltog for forfulgte kristne, vandring på langfredag, og lederne i menighetene treffes jevnlig.

Menigheten betjener Borgehaven, Doktorløkka, St.Hansåsen og Frednes sykehjem etter turnus, hvor prester, diakoner og pastorer fra de andre sentrumsmenighetene også deltar.

Porsgrunnsmenighetene er så heldige at de har diakonstillinger i alle sokn og det har medført diakonale samarbeidstiltak/spesialisering innen flere diakonale felt.

8. FREMTIDSPERSPEKTIV

De siste 8 årene siden forrige visitas har vært spennende, givende og krevende for menigheten. Prosessen rundt kirkebygging krevde enormt med ressurser av de ansatte og de frivillige og mange i menigheten opplevde og kjenner fortsatt på stor slitasje knyttet til denne prosessen. Pandemien har også gjort sitt. Dessverre har flere sluttet å gå i felleskapene våre i løpet av pandemien, og det var ikke slik at folk kom løpende tilbake til kirkene når restriksjonene fra myndighetene var lettet på. I den perioden var det også stor utskiftning av staben, og flere av disse var kontinuitets bærere.

I en slik overgangsperiode med nye ansatte, nye tanker og folk som tar med seg kulturer fra andre steder så vil det bære med seg både utfordringer og muligheter. Det er de sistnevnte som jeg nå vil trekke frem.

Et samlet MR og stab ønsket en ny gudstjenesteforordning og dette fikk man. Vi har nå fått en måte å jobbe med gudstjenestearbeidet på som alle har tro på og vil stille seg helhjertet bak. Dette gjør at man frimodig kan invitere med seg folk på gudstjenester. Det er lettere for folk å forholde seg til og man kan i stor grad planlegge i felleskap.

Satsningen på korarbeid blir spennende å følge og har stort potensiale. Ungdomsarbeidet i menigheten har ligget nede lenge. Prestene i menigheten har byttet oppgaver innad så nå har sognepresten ansvar for konfirmantarbeidet, mens kapellanen har ansvar for gudstjenestelister og en del administrativt som normalt ligger hos sognepresten. Begge ønsket denne endringen, og det gjør at man som stab kan få jobbe med de tingene man hjerte for.

Menighetsbyggingen fremover har gode vilkår for vekst, i samarbeid mellom stab, råd og frivillige kan vi så og vanne og skape noe sunt. Så gir Gud vekst.

Visitasmeldingen vedlegges følgende vedlegg:

- Strategiplaner og visjonsdokumenter
- Lokale planer for ulike fagområder
- Siste årsmelding

Visitaspogram

FORSLAG TIL BISKOP

Bispevisitas i Porsgrunn menighet 24. – 29. januar 2023

Tid	Sted	Hva	Tema/ innhold	Ansvar	Biskopens oppgave
Tirsdag 24.01					
09.00 – 09.45	Kirkekontoret Porsgrunn	Visitaspåpning	Programgjennomgang	Lede: Prost Praktisk: Lars Ivar	Innlegg om visitasen
10.00- 12.00	Rådhuset	Møte med kommunen	Kirken i Porsgrunn Kontaktutvalg	Johannes	Informere litt om kirkens oppgave i samfunnet. Samtale om hva vi kan gjøre for kommunenes innbyggere. (Johannes sier noe om kirkens oppgave lokalt i Porsgrunn).
13.00- 13.30	Kirkekontoret	Samtaler med ansatte	Samtale m/ Oddgeir		
13.30- 14.00			Samtale m/ Gro		
14.20- 14.50			Samtale m/ Bente		
14.50- 15.20			Samtale m/ Thea- Louise		
15.40- 16.10			Samtale m/ Monica		
16.10- 16.40			Samtale m/ Ingrid		
16.40- 17.10			Samtale m/ Jörn		
18.00	Østre	Samling råd og utvalg	Strategi- og inspirasjonssamling Tema: Hvordan samle oss som menighet?	Menighetsråd	Innspill og inspirasjon i forhold til kveldens tema
Onsdag 25.01					
08.30- 09.30	Kirkekontoret	Samtale med ansatte	Samtale m/ Jan Erik		
10.00- 11.00	Kjølnes ungd.skole		Kirken og klimaengasjement	Lars Ivar	Innlegg og samtale om valgte tema
11.00- 12.00	Åpen barnehage	Møte barn og foreldre		Martin	Delta i samlingsstunden og måltid i etterkant

12.00 – 13.00	Østre	Åpen kirke Form.treff		Lars Ivar	Kort andakt
14.00- 15.15	Porsgrunn Porselen				Delta på omvisning
15.00- 16.30	Vestre	Konfirmantsamling	Undervisning/ samtale «Grill» en biskop	Lars Ivar	Svare på spørsmål fra konfirmantene
18.00	Østre	Menighetsfest		MR og stab	Komme med en hilsen på festen
Torsdag 26.01					
0830- 0930	Kirkekontoret	Samtale med ansatte	Samtale m/ Margrét		
10.00?	??	Porsgrunn kristne råd	Felleskirkelig samling	Martin	
11.00	Kirkens Bymisjon	Presentasjon av arbeidet m/Lunshj		Terje N	
13.00- 13.30?	Østre	Internasjonal kvinnegruppe		Margrét	Møte de som er til stede
14.00- 15.00	Kirkekontoret	Samtale med ansatte	Samtale m/ Martin		
15.00- 16.00			Samtale m/ Lars Ivar		
19.00	Vestre	Salmekveld		Martin	Kveldens gjest Biskopen må velge ut 10 sanger/salmer på forhånd, Lars Ivar leder samtalen med biskopen om de salmene/sangene som biskopen har valgt
Søndag 29.01					
11.00	Østre	Vistasgudstjeneste m/ visitasforedrag og kirkecaffe		Prestene	Preken, velsignelse og utsendelse i gudstjenesten

Referat

Hva: Ungdomsrådsmøte – Agder og Telemark bispedømme

Dato: 13.-15. januar 2023

Sted: Bygland

Til stede:

- Malin Hegenscheidt (leder) – Bygland menighet
- Eline Lund – Høvåg menighet
- Knut Skjerdal – Høvåg menighet
- Tara Raen – Birkeland menighet
- Tone Susanne Kvasjord – Fyresdal menighet
- Margot Tangen – ungdomsrådgiver

Ikke til stede:

- Kajus Tamosauskas – Heddal menighet

1/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste ble godkjent.

2/23 Evaluering UT-konferansen 2022

Mange hadde i utgangspunktet ikke så store forventninger til UT-konferansen. Positivt overraska. Det oppleves veldig gøy og sosialt. Lett å bli kjent med nye.

Det var passe mengde program. Men vi burde ta i bruk mer av området rundt leirstedet. Fin aktivitetssløype – Hamaren. Bør sjekkes ut til neste år. Kanskje gå en tur midt på dagen?

Maten var i hovedsak god. Noen ble kvalme av tacosuppa. Savna dessert. Vi diskuterte om vi bør ha middag på søndagen. Mange ønsker å komme seg fort hjem, men kanskje vi kan be om påsmurte baguetter på søndagen også?

Møtene hadde grei lengde, men noen synes det ble for mye lovsang. Noen har også gitt tilbakemelding på at talene ikke var utfordrende nok. Oppvarmingen på møtene var veldig gøy.

Fint med delekveld der folk fikk mulighet til å dele sine vitnesbyrd. Bra med mye lys på scenen så man ikke så ansiktene til de i salen.

Seminarene:

KFUK-KFUM veldig bra og spennende. Spesielt det seminaret der vi brukte tid på å planlegge en samling. Lærerikt.

Biskop Stein sitt seminar om Barnabas. Veldig bra. Oppmuntrende og oppfordrende.

KRIK-seminaret var veldig bra. Bra at vi har et mer praktisk seminar.

Synd at seminaret om Apologetikk ble avlyst. For få påmeldte kvelden før. Mange ventet lenge med å velge, for de ville snakke sammen med vennene sine før de bestemte seg. Vi bør skrive at seminaret blir avlyst ved få påmeldte, og sette en tidsfrist. Påmelding til seminarerne bør skje før UT-konferansen.

SPOND fungerte bra ilt helga, men det tok litt tid å bli kjent med appen. Det bør henge flere program rundt om i lokalene i tillegg til SPOND.

Live Quiz var veldig gøy, og aktivitetssløypa på lørdag - Action-bound, fungerte veldig bra!

Gruppesamtalene.

Det var for vanskelige spørsmål. Spesielt vanskelig å få i gang samtalen på de yngste gruppene. Fungerte bedre når en voksen ledet samtalen. Vi diskuterte litt om vi bør ha aldersinndelte grupper, eller om vi bør ha spredning i alder. Litt ulike tanker om det. Vi må i alle fall ha voksen leder på de yngste gruppene hvis det skal fungere. Gruppeoversikten bør henges opp så alle vet hvilken gruppe de er på. Spørsmålene må stilles enklere. Kanskje flere underspørsmål/hjelpesørsmål. Ikke for mange.

3/23 UT-konferansen 2023

Tema. Misjon? Annet?

Hva ønsker UR å bidra med, og hva vil de ha hjelp til fra komitéen?

Ungdomsrådet ønsker å ha misjon som tema på UT-konferansen 2023.

I år hadde vi fokussaken fra UKM, men det er for kort tid fra UKM til konferansen. Vi kan eventuelt bruke fokussaken fra 2023 som tema for UT-konferansen 2024.

Forslag:

Invitere Konstane Raen som har vært misjonær i Kamerun.

Hva er misjon? – bør være tema på et av møtene.

Kulturkveld – misjonskveld. UR vil planlegge dette.

Mat som speiler ulike kulturer og land? Makala.

Seminar:

- indremisjon og ytre misjon
- Å gå ut
- Evangeliserende misjon vs. Diakonal misjon. Hvorfor er det flest diakonale misjonsprosjekt?
- Apologetikk som misjon i Norge
- KRIK
- Band?

Komitéen jobber med detaljer, og oppdaterer UR underveis.

Ønsker å ha med Ole Martin Sandland som konferanseprest igjen.

4/23 Mandat for UR og UT

Vi lager et forslag til mandat som skal vedtas i Bispedømmerådet

Bispedømmerådsmøte onsdag 12. april. Hvem kan være med?

Alle noterte datoen. Vi avtaler nærmere på UR-møte 11.april (teams)

Forslag til mandat vedlagt.

5/23 Valg 2023

*Oppnevne representant til valgkomité
Foreslå kandidater til nominasjonslisten*

Ungdomsrådet er oppfordret til å oppnevne et medlem og et varamedlem til nominasjonskomiteén for kirkevalget 2023. Ungdomsrådet oppnevner Tone Susanne Kvasjord som medlem, og Knut Skjerdal som varamedlem.

UR oppfordres også til å foreslå kandidater til nominasjonskomiteens liste til bispedømmerådsvalget.
Disse forslagene kom frem under møtet:

Håkon Isaksen
Filip Isaksen
Johannes Ripegut
Liv Reidun Urtegård
John Christian Samuelsen
Knut Arne Inntjore
Simon Holmbakken
Karoline Kigen
Bjørnar Sterk
Kim Andre Nomeland Torstensen
Sofia Backe
Vilde Lerstang

De som kjenner disse (Knut, Malin og Tone Susanne) sender melding/ringer til dem dere har foreslått. Margot kontakter dere for nærmere info. Vi må ha svarene innen 1. februar.

6/23 Kirkelig mangfold i et kirkelig uenighetsfellesskap

Fokussaken fra UKM 2022. Vi ser på hva gruppene fra UT-konferansen har kommet med, og utformer et dokument.

Denne saken er utsatt til neste møte

7/23 UT 2.0

Orientering fra ungdomsrådgiveren

9. -11. juni blir det UT 2.0. Dette er et samarbeid mellom ungdomsrådene i Nidaros, Bjørgvin, Stavanger og Agder og Telemark. Vi skulle egentlig vært i Trondheim, men pga. et arrangement der den helgen, så er hotellprisene for dyre. Derfor blir det her i Kristiansand, og vi har bestilt leiligheter i Abra Havn (dyreparken).

Dette er en helg hvor vi skal bli bedre kjent med hverandre, og øve på demokrati / forberede oss til Ungdommens Kirkemøte. Alle må holde av datoene.

8/23 Eventuelt/Orientering

Datoer dere må holde av.

- Tirsdag 11. april. Ungdomsrådsmøte kl. 18.00-20.00 – digitalt.
- Onsdag 12. april. Bispedømmerådsmøte – De som har mulighet blir med. Vi avtaler mer 11. april.
- 9.-11. juni. UT 2.0 i Kristiansand
- 15.-17. september. Ungdomsrådsmøte. Ikke bestemt sted.
- 6.-10. oktober. Ungdommenes kirkemøte (UKM). Vi skal sende to delegater + Malin. Alle tenker på om de vil bli med, vi velger to på neste møte.
- Ungdomsrådsmøte digitalt etter UKM. Ikke bestemt dato.
- 10.-12. november. UT-konferansen Fyresdal

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømme

Mandat for ungdomsrådet i Agder og Telemark bispedømme

Ungdomsrådet er et rådgivende organ for biskopen og Agder og Telemark bispedømmeråd i saker som angår ungdom. Ungdomsrådet har i henhold til dette følgende mandat:

1. Ungdomsrådet består av 6 valgte medlemmer i alderen 15-30 år fra menighetenes ungdomsarbeid i bispedømmet, samt 3 varamedlemmer. En representant fra de ansatte ved bispedømmekontoret fungerer som rådets sekretær. Alle velges for 1 år av gangen. Før ungdomstinget kan ungdomsrådet velge inntil 3 av rådsmedlemmene som sitter videre, mens 3 går ut – eventuelt stiller til gjenvalg. Valg av leder for rådet skjer internt ved konstituering.
2. Ungdomsrådet avholder minst 4 møter i året. For at ungdomsrådet skal være beslutningsdyktig, må minst fire medlemmer være til stede. Ved lik votering har leder dobbeltstemme. Man bør tilstrebe variert lokalisering av møtene i bispedømmets fylker. Årsrapport for UR legges frem for Ungdomstinget og Agder og Telemark bispedømmeråd hvert år.
3. Ungdomsrådet har følgende oppgaver:
 - a. Følge opp saker som Ungdomstinget har uttalt seg om.
 - b. Rådgivende organ for Agder og Telemark biskop, og Agder og Telemark bispedømmeråd i saker som angår ungdom i bispedømmet. Fellessamtaler bør avholdes minst en gang i året.
 - c. Representere bispedømmet i saker som angår ungdom i kirken, blant annet ved deltakelse på Ungdommens kirkemøte (UKM).
 - d. Ansvarlig for planlegging og gjennomføring av det årlige Ungdomstinget i samarbeid med Ungdomsrådets sekretær og eventuelt en valgt komitè.
4. Ungdomsrådet kan fremme saker overfor Agder og Telemark biskop og Agder og Telemark bispedømmeråd.
5. Delegationene til Ungdommens Kirkemøte velges fortrinnsvis fra Ungdomsrådet.
6. Mandat og endringer av mandat vedtas av Agder og Telemark bispedømmeråd etter forslag fra ungdomsrådet / ungdomstinget.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømme

Mandat for ungdomstinget i Agder og Telemark bispedømme

1. Ungdomstinget i Agder og Telemark bispedømme er et årlig møtepunkt for ungdom mellom 15 og 30 år. Målet med ungdomstinget er å samle ungdom i Den norske kirke til læring, utveksling av erfaringer og inspirasjon til videre arbeid.
2. Ungdomstinget er et kirkedemokratisk organ, og er bl.a. med på å velge nytt ungdomsråd. Ungdomsrådet kan medvirke på vegne av ungdomstinget mellom hvert ungdomsting.
3. Alle menigheter og kristne barne- og ungdomsorganisasjoner i bispedømmet kan sende ungdommer og kontaktpersoner/ansatte til Ungdomstinget.
4. Ungdomstinget velger Ungdomsrådet, som jobber etter «Mandat for ungdomsrådet i Agder og Telemark bispedømme».
5. Valg av ungdomsråd
 - a. UR består av 6 valgte medlemmer i alderen 15-30 år fra menighetenes ungdomsarbeid i bispedømmet, samt 3 varamedlemmer. En representant fra de ansatte ved bispedømmekontoret fungerer som rådets sekretær. Alle velges for 1 år av gangen. Før ungdomstinget kan ungdomsrådet velge inntil 3 av rådsmedlemmene som sitter videre, mens 3 går ut – eventuelt stiller til gjenvalg. Valg av leder for rådet skjer internt ved konstituering.
 - b. Menighetene i Agder og Telemark bispedømme blir bedt om å sende inn forslag til kandidater før Ungdomstinget. Forslag til kandidater kan også fremmes på Ungdomstinget. Kandidatene skal være i alderen 15 – 30 år og være medlemmer av Den norske kirke. Det må tilstrebtes å finne kandidater som ivaretar en god balanse med hensyn til kjønn, alder og geografi.
 - c. Kandidatene skal presenteres på Ungdomstinget før valget.
 - d. *Stemmerett*
Hver menighet og hver region/krets av de landsdekkende kristne barne- og ungdomsorganisasjonene i Agder og Telemark bispedømme kan stille med to delegater som har stemmerett ved valget. Delegatene må være medlemmer av Den norske kirke og være mellom 15 og 30 år.
 - e. *Valgbarhet*
Alle medlemmer av en menighet i Den norske kirke - Agder og Telemark bispedømme mellom 15 og 30 år er valgbare til Ungdomsrådet.
6. Mandat og endringer av mandat vedtas av Agder og Telemark bispedømmeråd etter forslag fra ungdomsrådet / ungdomstinget.

Fra: Alf Knutsen <alf@monumenthelgeland.com>
Sendt: søndag 29. januar 2023 18:17
Til: Oslo bispedømme; Borg-bdr; Hamar-bdr; Tunsberg bispedømme; Agder-bdr; Stavanger-bdr; Bjørgvin-bdr; Møre-bdr; Nidaros-bdr; Nord Hålogaland-bdr; Kirkerådet Postmottak
Kopi: Ole Christian Erikstad; Kristin Gunleiksrud
Emne: Petter på skjæret - søknad
Vedlegg: Søknad kirkerådet og bispedømmer.pdf; Brosjyre Petter på skjæret2023.pdf

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Til
Kirkerådet og alle bispedømmer i Norge

kopi:
Stiftsdirektør i Sør Hålogaland, Ole Christian Erikstad
Kirkerådets leder, Kristin Gunleiksrud Raaum

Hei,

Sør Hålogaland vedtok 19.januar å gi 200.000kr til prosjekt *Petter på skjæret*, og oppfordret samtidig alle bispedømmer om å bidra. Prosjektet er unikt og vi håper å ha hele kirka med på laget.

Vedlagt søknad, kopi av protokoll fra Sør-Hålogaland, samt info om prosjektet.

Vi håper på rask behandling.

Mvh Alf Knutsen

Mob: 92654707

Silvalveien 1

8850 Herøy

www.petterpåskjæret.no

Følg oss også på Facebook

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

1. Sør-Hålogaland bispedømmeråd ønsker å gi sin støtte til at prosjektet kan gjennomføres i 2024, under forutsetning av at dette fremkommer tydelig i markedsføringen av prosjektet.
2. Sør-Hålogaland bispedømmeråd innvilger økonomisk støtte til gjennomføringen av «Petter på Skjæret» på kr. 200.000.
3. Stiftsdirektøren bes om å bake inn økonomisk støtte til «Petter på skjæret», kr. 200.000, i forbindelse med behandling av endelig tildelingsbrev for 2023.
4. Sør-Hålogaland bispedømmeråd oppfordrer også andre bispedømmeråd og Kirkerådet til å støtte prosjektet økonomisk.

Til:
Kirkerådet og alle bispedømmer i Norge

Dato: 30.jan 2023

Fra:
Petter på skjæret AS
Silvalveien 1
8850 Herøy

Søknad om støtte til oppføring av monumentet «Petter på skjæret»

Om søkeren:

Petter på skjæret AS ble stiftet 13.september 2021 og er et kommunalt AS med Herøy kommune, Nordland som eneste aksjonær. Selskapets virksomhet er planlegging og forberedelse av monumentet «Petter på skjæret» som skal oppføres i 2024.

Org.nr: 828 033 042
Kontonummer: 4516.36.02354

Om prosjektet:

Petter på skjæret er et monument over dikterpresten Petter Dass som skal oppføres på Raudholmgalten (Herøy kommune), rett i front av fjellkjeden Syv Søstre. Utformingen av monumentet bygger på en over 120 år gammel visjon (Se vedlagte prosjektbeskrivelse). Petter Dass er ikke bare et ikon for Nordland, han er et ikon for hele Norge. *Herre Gud ditt dyre navn og ære* er kanskje Norges mest kjente salme. Den står som nr.1 i Salmeboka og er selve signalsalmen. Det er høyst sannsynlig den enkeltteksten i Norge med *flest* folketonevarianter, noe som vitner om den enestående utbredelsen i Norge. Den er også oversatt til tysk, engelsk, og samtlige nordiske språk.

Plasseringen av monumentet er unik. Petter Dass vil stå midt i elementene, med praktfulle Syv Søstre som bakteppe. For å se monumentet må man i båt. Skjæret ligger i et område som tiltrekker seg stadig flere turister i kajakk. Vi er rimelig sikre på at monumentet vil bli en instagramhit. Monumentets endelige utforming er nå klar, men for å bevare spenningen fram til avdukingen, samt å gi kunstneren arbeidsro, vil ikke dette være offentlig tilgjengelig. Sponsorere og partnere vil imidlertid få se den endelige utformingen på forespørsel.

Økonomi

Etter pandemi og krigen i Ukraina har prisen på kopper (les: bronse) steget med nesten 100%. Råvaren er en sentral del av prosjektets kostnader, og pr januar 2023 trenger prosjektet 2mill. Støpen bestilles september 2023, da låses også endelig kopperpris og Euro.

Finansieringsplan

Herøy kommune	5743	sikret
Sparebank1-Helgeland Nordland fylkeskommune	1500	sikret
Sør-Hålogaland bisped.	2350	sikret
Seløy sjøfarm	200	sikret
Mål finansiering andre	150	sikret
Totalt	900	Pr 30.januar2023 mangler det 900.000kr men vi forsøker å hente noe mer pga usikker kobber- og Eurokurs

Markedsføring avduking

1500 Bodø2024 (garanti)

Bl.a. prod. av dokumentar om prosjektet
Premiere 2024

Partnere

Vi ønsker Den Norske kirke med i prosjektet. Sør-Hålogaland bispedømme behandlet nylig vår søknad, og i bispedømmerådet 19.jan 2023 (vedlagt protokoll), vedtok rådet å støtte prosjektet med 200.000kr. I samme vedtak oppfordrer Sør-Hålogaland de andre bispedømmene om å støtte prosjektet. Prosjektet er nylig også presentert for leder i Kirkerådet, *Kristin Gunleiksrud Raaum*.

Et monument over Norges mest kjente salmedikter i full prestedrakt foran Syv Søstre i minst 100 år framover, blir et varig og sterkt symbol, og vi håper å ha kirka med på laget.

Vi oppfordrer bispedømmene i Norge om å følge Sør-Hålogaland, og støtte dette unike prosjektet.

På vegne av Petter på skjæret AS

Alf Knutsen, Prosjektleder (sign,)

Petter på skjæret

Det skal reises et nytt Petter Dass-monument på Helgelandskysten i 2024
Fjellkjeden Syv Søstre vil stå optimalt plassert i forhold til monumentet.
Kostnad er beregnet til NoK10,8mill (pr. jan2023).

Monumentet blir 10m høyt, og materialet er bronse (målepinnen på bildet er 5m, monumentet blir dobbelt så stort)

BAKGRUNN

Prosjektet ble startet i 2016, etter initiativ fra *Alf Knutsen (prosjektleder)*

I 2017 nedsatte Helgeland Regionråd IKS en forprosjektgruppe som skulle kartlegge mulighetene for å oppføre monumentet.

I 2020 overtok Herøy kommune eierskapet til prosjektet, og nedsatte i 2021 et kommunalt AS, *Petter på skjæret AS*, til å lede prosjektet.

Prosjektet er et samarbeid med Bodø2024 – Europeisk kulturby.

PETTER DASS

Petter Dass (1647-1707) ble for noen år siden også valgt til «årtusenets nordlending». Petter er et ikon for en hel landsdel, men han er også hele Norges Petter.

Som med de fleste historiske skikkelser hersker det ulike meninger. Dette gjelder også Petter Dass. Debatten rundt hvem han var og hva han betydde, vil nok aldri stilne - og godt er det. Det vi vet sikkert er hva han *skrev*. Hans produksjon er vår fremste primærkilde, og den lever meget godt over 300 år etter hans død. Det samme gjør mytene og anekdotene.

Herre Gud ditt dyre navn og ære er kanskje Norges mest kjente salme. Den står som nr.1 i Salmeboka og er selve signalsalmen. Det er den sangen i Norge med *flest* folketonevarianter. Dette viser salmens helt unike posisjon.

Det er videre rimelig å anta at Petter var en stor *personlighet*. Høyst sannsynlig også i egne øyne. Han var en mann med mange lag:

På den ene siden en dikter som stimulerte leselyst og berørte hjertene.

På den andre siden en myndig prest og ambisiøs handelsmann.

Petter Dass var ikke bare dikter og prest. Med den utbredte jektefarten var han med på å forsyne Europas matfat med råvarer fra nord. Han var med og berede grunnen for den fiskerinæringen vi har i Norge i dag.

120 ÅR GAMMEL VISJON

Gustav Vigeland var fascinert av Petter Dass. I forbindelse med 200-års jubileet (1908) for dikterprestens død laget Vigeland flere utkast til et monument som var påtenkt å stå «der fiskerne seiler leden ind»

Modellen ble
aldri realisert i
full størrelse.

Det som er mindre kjent er at Vigelands hentet sitt motiv direkte fra forfatteren *Matti Aikio*. Aikio fikk juli 1901 en artikkel på trykk på forsiden av *Verdens Gang*. Artikkelen fikk stor oppmerksomhet og ble lest av mange. Én av dem var Gustav Vigeland. Dette bekrefter Vigeland selv i brevvekslinger.

I Aikios artikkel står det:

«Jeg tenker meg ham stående på en fremspringet klippefot sentralt i leden. Petter Dass kjemper seg fram i uvær med kraftig foroverbøyd kropp, og med kraftig og godt fotfeste, mens prestekjolen og håret flakser i stormen. Blikket skuer skarpt utover havet, som i opprør. En bønnebok i den ene hånden; den andre svinger han i luften – som i et myndig slag etter onde makter.

Når fiskerne i den strengeste vinterkulde seiler forbi vil Petter gi dem velsignelse på ferden, og om sommeren når de vender tilbake vil Petter byde dem velkommen».

VÅR SKULPTØR

Som skulptør av monumentet har vi valgt *Frode Mikal Lillesund* (f.1974).

Lillesund er utdannet ved Kunsthøgskolen i Oslo og har vunnet flere priser for sine kunstverk. Av større skulptur-oppdrag nevnes:

Keiseren Peer Gynt (2007), plassert i Oslo

Harald Hårfagre (2012), plassert i Haugesund

Oliver H. Langeland (2015), plassert i Nordfjordeid

«Som kunstner har jeg valgt å bruke visjonen til Aikio som det viktigste utgangspunktet for mitt arbeid for mitt arbeid, selv om jeg har stor respekt for Vigelands kunstneriske bidrag. Kanskje trengte denne visjonen å modnes i over 100 år. Nå er det tiden for at den realiseres og materialiseres» (Lillesund 2020).

Avdøde Hans-Erik Dyvik Husby har stått som modell for monumentet

PLASSERING

Syv Søstre er Helgelandskystens mest ikoniske landemerke.

*Ved Alstahaugs Prestegård finnes at se,
Syv Søstre, som fletter sine lokker i sne.
Syv Damer, og alle så hvite.*

Petter Dass (Nordlands trompet)

Flere kjente kunstnere har da også valgt å illustrere Petter Dass med fjellkjeden i bakgrunnen.

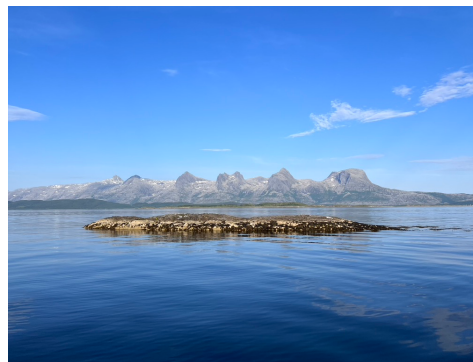
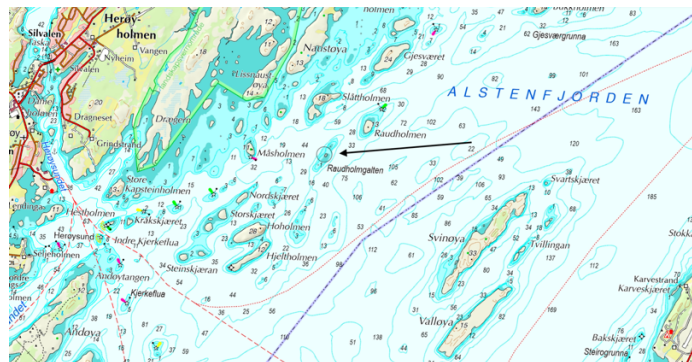
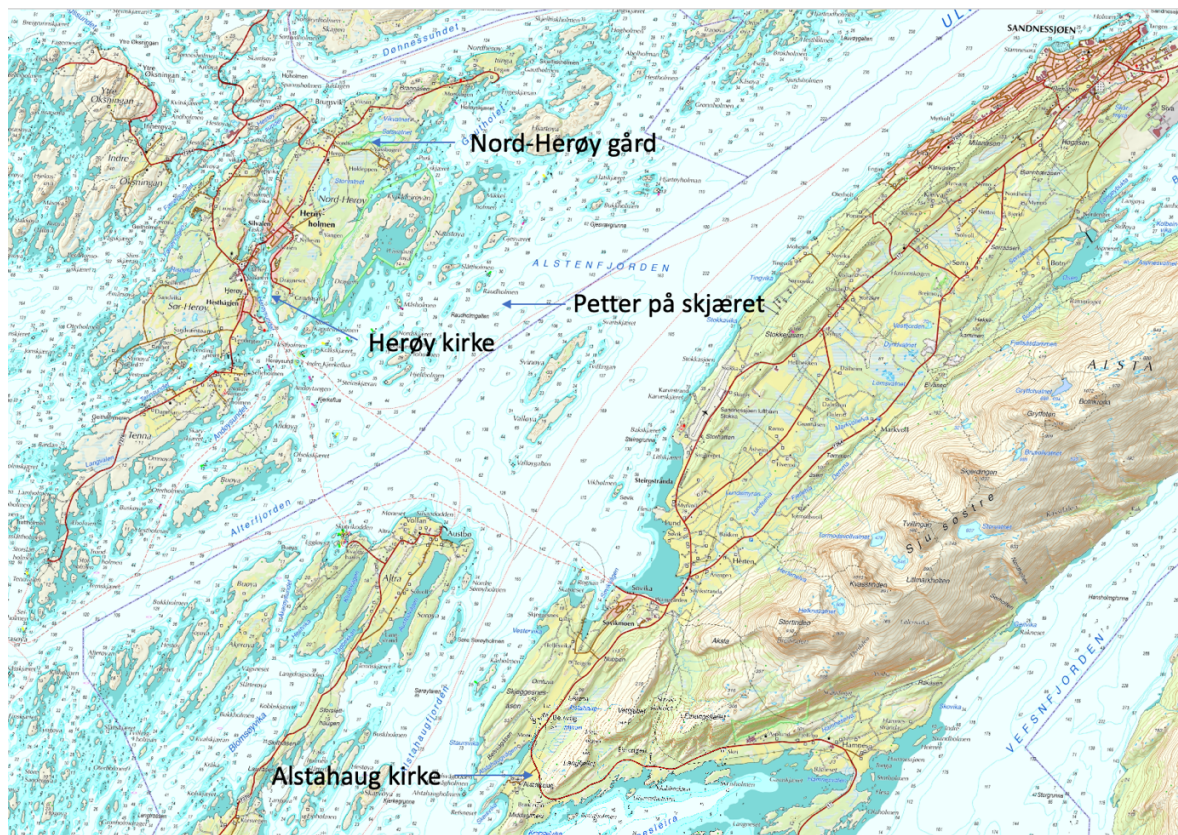

Kaare Espolin Johnsen

Karl Erik Harr

PETTER PÅ SKJÆRET SKAL STÅ PÅ RAUDHOLMGALTEN

Monumentet vil stå i minst 100 år.

Vi tror det blir et landemerke!

For utfyllende info:
www.petterpåskjæret.no

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 13.02.2023

Vår ref: 22/01951-7 THS

Deres ref:

Visitaprotokoll Evje og Hornnes sokn 2023

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Evje og Hornnes.

Vedlagt følger visitasprotokollen som inneholder:

- Visitasforedrag
- Visitasmelding
- Kirkebyggrapport Evje og Hornnes
- Prostens kontorvisitas
- Program visitas

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasforedrag Evje og Hornnes 2023
Bispevisitas 2023 - visitasmelding
Kirkebyggrapport Evje og Hornnes
Kontorvisitas Evje og Hornnes
Bispevisitas i Evje og Hornnes Program

Mottakere:
Prosten i Otredal prosti

Vennesla
kirkeVenneslavegen

4700 VENNESLA

Evje og Hornnes sokneråd, Åse Guldsmedmoen	282A Ljosheimvegen 1	4735 EVJE
Evje og Hornnes sokneråd, Sjur Høgetveit	Ljosheimvegen 1	4735 EVJE
Evje og Hornnes kommune	Kasernevegen 19	4735 EVJE

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Evje og Hornnes sokn 8. – 12.februar 2023

Kjære menighet! Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere også denne visitasuken. Jeg var her på visitas også høsten 2014, også den gangen med stort utbytte. Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med menighetsrådet, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i soknet!

Forberedelser

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Det er prosten som leder prosessen frem mot en visitas sammen med ansatte og menighetsråd. I forbindelse med skifte av prost har dette både vært Steinar Floberg og Rune Stormark. Steinar Floberg har gjennomført kontorvisitas, og rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om kirkebyggene. Menigheten har levert en fin visitasmelding før visitasen, og dere har laget et program som viser mye av bredden i menighetslivet og ikke minst alle kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet.

Selve visitasuken starter alltid med et møte der vi gjennomgår programmet. Det ble også en hyggelig prat med Setesdødens utsendte, før det ble et interessant besøk hos Setesdal bilruter.

Når jeg er på visitas, er bedriftsbesøk en viktig del. Det gir innblikk i arbeidssteder som er viktige for lokalsamfunnet, i tillegg til at jeg selv lærer mye om ulike bedrifter.

Jeg har denne uken jar jeg besøkt flere lokale bedrifter: I tillegg til Setesdal bilruter har jeg vært på Setpro, som var et gledelig gjensyn – der var jeg nemlig også på forrige visitas i 2014. På Verkstedet ble det en hyggelig prat rundt Lygarbordet, og eierne fortalte historien. Det gir håp når yngre generasjoner er villige til å satse!

Familievernkontoret var jeg også innom, som startet opp i januar med samtaler en gang i uken.

Møte med kommune

Jeg møter alltid kommunens ledelse når jeg er på visitas. Det ble et både hyggelig og nyttig møte med ordfører Svein Arne Haugen, kommunaldirektør Frantz Are Nilsen og assisterende

kommunedirektør Anne Sofie Hornnes. Jeg fikk god og nyttig informasjon om kommunen, som har hatt en stor vekst på mange områder de siste årene, og en kommune som tenker fremover og som våger å satse. Evje og Hornnes kommune har gitt kiren gode økonomiske rammer. Det er vi takknemlige for og tror at er en god måte å bruke offentlige penger på. Det ble også gode samtaler om hvordan kirke og kunne kan være med på samskapingen til beste for kommunens innbyggere.

Da jeg spurte om hvordan økonomien er i kommunen, svarte kommunedirektøren veldig godt. Han sa: Vi er gode til å bruke de pengene vi har på best mulig måte. Det er et svar som rimer godt med hvordan vi skal tenke også i kirken: Vi skal være gode på å forvalte det vi har på best mulig måte, og det gjelder ikke bare penger.

Det er viktig at det er et godt samarbeid mellom kirke og skole. Det er derfor gledelig å registrere det gode samarbeidet her i Evje og Hornnes. Dette ble også et naturlig tema da jeg møtte rektor og ansatte på Hornnes barneskule. I tillegg til en samtale om samarbeid og de muligheter som finnes, var det veldig hyggelig å møte Jakob på 10 år, som stilte meg mange gode spørsmål.

Når jeg er på visitas så liker jeg å møte barn og ungdom og høre hva de er opptatt av. Under denne visitasen har jeg ikke bare møtt Jakob som går i barneskolen, men jeg var også på Evje ungdomsskule der jeg ble grillet av elevene. De var godt forberedt, og hadde mange spørsmål – alt fra synet på konflikten mellom Israel og Palestina, Pride til om jeg kan velge farge selv på bispeskjorta. Konfirmantene jeg fikk møte i Hornnes kyrkje hadde også forberedt gode spørsmål, og jeg skulle ønske dere voksne hadde hørt noe av alt det de spurte om: Ungdommene tenker mye og de tenker dype tanker.

På Evje folkehøyskole traff jeg lærere og elever. Vi fikk en god samtale om hvordan det er å være ung i dag og hvilke utfordringer de kjenner på. Jeg fikk også en god omvisning ved to av stipendiatene. Mange folkehøyskoler ønsker seg nok bygg med en så høy standard som denne folkehøyskolen har.

På en visitas er jeg alltid innom ulike institusjoner, i tillegg til at jeg skal se litt av arbeidshverdagen til prestene. Deres fungerende sokneprest, Hilde Nordhagen, er også fengselsprest i kvinnefengselet. Jeg fikk besøke dette og få et innblikk i hverdagen der, både for de innsatte og de ansatte. Det var fint å møte den enkelte.

På Evjeheimen hadde Kjell Steinbru andakt, og Kåre Eidem spilte til allsangen. Det er viktig at kirken er tilsted også på omsorgsinstitusjonene. Kjell Steilbru har vært en trofast prest på disse samlingene.

Midt i sentrum ligger nå et nytt bedehus som jeg fikk en omvisning i. Det er fantastisk å se hva man kan få til ved hjelp av mye dugnad og giverglede. Jeg håper bygget skal være til stor velsignelse for brukerne.

Det finnes også gode planer for et nytt bygg som dere i menigheten har ønsket dere lenge; et bygg som kan samle mye av det fine arbeidet dere allerede gjør, men også fremtidige nye tiltak. Selv om dere har to flotte kirker, så er de ikke alltid egnet for alt det arbeidet dere så gjerne vil gjøre. Jeg fikk en god presentasjon av blant annet tegningene ved prosjektleder Kristin Erstad, og jeg må si at jeg likte det jeg så. Jeg håper dere på en god måte jobber videre med tanke på realisering av å få et nytt bygg, og vil samtidig oppfordre dere til å sørge for at

et slikt bygg gir plass til både kontor og andre rom som kan romme ulike aktiviteter. Et slikt bygg gir også nye muligheter blant annet når det gjelder diakonale tiltak.

Det er mye jeg skal rekke å se på en visitas, og det er svært mye jeg ikke får opplevd. Jeg vet dere driver godt med fine trosopplæringstiltak og temakvelder, og gleder meg over at jeg fikk møtt konfirmantene, jeg fikk være med på en nydelig salmekveld trygt ledet av prostiprest Kristina Grundetjern – med både Oscar Jansen, Jo Inge Rosseland og Renate Aasen som dyktige musikere – og jeg var med på en medarbeidersamling med en ganske stor gjeng som på ulike måter bidrar som frivillige i menigheten. Jeg talte om å være en god amatør, en som elsker det han/henne gjør, som kjernen i å være frivillig. Takk til alle dere som gjør en innsats på ulike måter.

Menighetsråd

Å sitte i menighetsrådet innebærer et betydelig ansvar, men gir samtidig store muligheter til å påvirke hvilke prioriteringer menigheten skal gjøre. Jeg synes det ble en god prat med dere i rådet, der dere delte litt om hvordan dere opplever det å ha denne oppgaven. Dere satte ord på viktigheten av å ha en aktiv menighet og gode kirkebygg der det oppleves godt å være.

Vi snakket om veien videre, om planene dere har for menighetsbygg – og om å jobbe med givertjenesten som et viktig bidrag til finansiering. Det er min erfaring at når en menighet viser vilje til økonomisk egeninnsats, så er det også lettere å få med kommune eller andre aktører på et spleiselag.

Diakoni snakket vi også om, og jeg er glad for at dere vil sette temaet på sakslisten i menighetsrådet snart.

Ansatte

Dere har svært dyktige og dedikerte ansatte i menigheten! Jeg har disse dagene hatt gleden av å bli bedre kjent med dem.

Åse Guldsmedmoen har sørget for god mat og nydelig oppdekking, og fikset mange ting. Sjur Høgetveit har stødig hånd på alt det dere kanskje ikke ser, men som gjør at ting går rundt. Thorbjørn Leifsen ordner og fikser så mye av alt det praktiske, Bianka Hiis Uleberg gjør sammen med Kristina Grundetjern en god jobb med konfirmantene, Thomas Stanghelle som gledet oss med nydelig sang på medarbeidersamlingen, hører jeg jo at gjør en god jobb med dere i Menighetskoret, og så er det flere ansatte som i mindre stillinger har sine viktige oppgaver. Takk til dere!

Samarbeidet med Åseral

Det er gledelig å merke det gode samarbeidet dere har med Åseral menighet. Dere har felles menighetsblad og menighetssekretæren og kirkevergen i Evje og Hornnes har de samme stillingene i Åseral. Også på prestesiden dukker de samme personene opp i begge menighetene.

Utfordringer og veien videre

En visitas er ikke over når jeg drar, på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid. Dere har tidligere vist at dere tar utfordringene. Utfordringene jeg kom med i 2014 har dere jobbet godt med.

- Forholdet til kommunen: Dere har et godt samarbeid mellom kommune og kirke. Fortsett dette gode samarbeidet, og se på hva dere kan få til videre sammen. I møtet med kommunens ledelse kom det tydelig frem at de ønsker å ha kirken med på arbeidet med å gjøre Evje og Hornnes til et godt sted å bo også i fremtiden. Sørg derfor for at kommunen skriver dere inn i sine planer.
- Jeg vil oppmuntre dere til å fortsette det gode samarbeidet mellom kirke og skole, og samtidig utfordre dere til å formalisere dette i en plan med den enkelte skole. Det gir forutsigbarhet og trygghet.
- Diakoni: Dere har hatt diakon de siste årene, men for tiden har dere ingen diakon. Diakonien vil være en viktig både for kirken og kommunen. Se på mulighetene som ligger i å styrke det arbeidet.
- Et nytt bygg: Dere har tydelig kommunisert at det er et stort behov for et egnet bygg til trosopplæringstiltak, møtevirksomhet, kontorer mm. Et bygg som vil lette arbeidet og ikke minst gi nye muligheter for menighetsarbeidet. Arbeid videre med å få et nytt bygg realisert så raskt som mulig og også med hvilke aktiviteter dere ønsker at skal skje i bygget og hvordan dette skal fungere sammen. Dere har presentert en mulig spennende løsning.
- Givertjeneste: I møte med soknerådet snakket vi konkret om givertjeneste, og mulighetene som ligger der til å øke denne. Givertjeneste vil være et viktig bidrag for å kunne finansiere bygget, og eventuelt også for å sikre arbeidet med diakonien. Jeg vil derfor oppmuntre dere til å jobbe konkret med givertjenesten. Ta gjerne kontakt med vår rådgiver på bispedømmekontoret.
- Økumenisk arbeid: Under omvisningen på det nye bedehuset kom spennende tanker og drømmer for det kristne livet i bygda. Et ønske om at alle kristne menigheter og forsamlinger én gang i året var sammen, alle som tror på Jesus Kristus. Hvis vi starter med hva som forener oss, istedenfor hva vi er uenige om, ser vi at det er svært mye som forener. Finn en form og et innhold dere kan enes om å ha i en slik samling!

Jeg reiser fra visitasen i Evje og Hornnes sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki: *Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.*

Agder og Telemark bispestol 12.02.23
Stein Reinertsen, biskop

Bispevisitas i Evje og Hornnes sokn 7.12.februar 2023

INNLEDNING

Forrige visitas i Evje og Hornnes sokn ble gjennomført 3.-7.september 2014, ved biskop Stein Reinertsen.

Kjell Steinbru var sokneprest under forrige visitas. Våren 2016 begynte han som sokneprest i Bygland (og senere også Åseral), og Rune Stormark ble tilsatt som sokneprest i Evje og Hornnes i april 2016. Fra oktober 2022 er Kristina Grundetjern ansatt som prostiprest med sete i Evje og Hornnes.

Sjur Høgetveit er kirkeverge og daglig leder fra 2007. Han er i dag tilsatt i 60% stilling, og har en tilsvarende stilling i Åseral i 40%. Åse Guldsmedmoen er fra 2002 ansatt i en 50% stilling som menighetssekretær i Evje og Hornnes. Fra 2021 ble det inngått et samarbeid om sekretær med Åseral og Bygland slik at stillingen er utvidet til 60%. Evje og Hornnes sokn og Åseral sokn har et tett administrativt samarbeid, i tillegg til at man samarbeider om utgivelse av Kyrkjebladet. Dette samarbeidet skal gjøre prestedtjenesten og det øvrige kirkelige arbeidet i distriktet enklere og mer funksjonelt. Fram til utgangen av 2022 hadde man et administrativt samarbeid også med Bygland sokn, men denne avtalen opphørte etter et vedtak i Bygland sokneråd. Prestene i distriktet gjør tjeneste i Bygland, Åseral, Evje og Hornnes.

Kirketjenerne Thorbjørn Leifsen (100% stilling) og Andreas Irslinger (timebasis) ivaretar oppgavene knyttet til kirkegård, gudstjenester og kirkelige handlinger. Leifsen har hovedansvar for vedlikehold og graving på begge kirkegårdene, samt andre oppgaver i menigheten som teknikk og nettpublisering. Organisttjenesten i Evje og Hornnes dekkes i dag inn med tilkallingsvikarer/innleid frilans. Vår faste «organistvikar» gjennom 11 år, Mons Leidvin Takle, avsluttet sin tjeneste i august 2022, og han erstattes i hovedsak av organistene Knut Olav Uppstad, Oddbjørn Stakkeland, Roald Guttormsen og Kåre Eidem.

Organiststillingen (40%) ble utlyst i november 2022, men det viser seg vanskelig å få kvalifiserte søkere. I skrivende stund løses tjenesten ved vikarer. Thomas Stanghelle er fra 2013 ansatt som leder for menighetskoret i 20% stilling.

Rune Stormark har fram til oktober 2022 hatt ansvaret for konfirmantopplæringen i soknet, sammen med konfirmantleder Ann-Carina Reve. Reve sluttet i sin stilling høsten 2022, og ansvaret for dette arbeidet er fra oktober 2022 tillagt prostiprest Kristina Grundetjern og konfirmantleder Bianka Hiis Uleberg. I konfirmantarbeidet er det et aktivt konfirmantutvalg som deltar på helgeleir på Knaben leirsted og Kick-off på Troll Aktiv. Konfirmantopplegget er av høy kvalitet og har meget god oppslutning blant ungdommene i kommunen. I konfirmantåret 22/23 har vi 32 konfirmanter i soknet. Trosopplæringsarbeidet i soknet ledes av Maria Homdal (permisjon), Bianka Hiis Uleberg og Marianne Hodne, sammen med trosopplæringsutvalget. Også her opplever vi godt og stabilt oppmøte. I dag gjennomføres ulike tiltak som babysang, utdeling av kirkebøker, familiegudstjenester, Tårnagenter og Lys våken.

KOMMUNEN OG SOKNET

Evje og Hornnes sokn har sammenfallende grenser med Evje og Hornnes kommune. Folketallet i kommunen rundet 3700 høsten 2022. 72% av kommunens innbyggere er medlemmer av Den norske kirke.

Evje og Hornnes kommune regnes som inngangsporten til Setesdal. Som regionsentrum for indre Agder fremstår kommunen som et attraktivt sted hvor folk ønsker å bosette seg. Befolkningstallet er økende, og kommunen bærer preg av vekst innenfor handel og næringsvirksomhet. Evje er et handelssenter for de indre bygder, og er i stadig utvikling. Hoveddelen av sysselsettingen i kommunen er knyttet til offentlig forvaltning, varehandel og landbruk. Setesdal er et populært turistområde, noe Evje og Hornnes også nyter godt av. Store hyttefelt, campingplasser og lokale attraksjoner som Troll Aktiv og Mineralparken trekker store mengder folk. Kommunen har også en rik historikk knyttet til gruvedrift og Evjemoen militærleir som i ulike perioder har vært viktige institusjoner i lokalsamfunnet. Disse har opp gjennom historien bidratt til en del tilflytting til kommunen. De siste årene har man opplevd en flerkulturell tilstrømning av flykninger og asylsøkere som bosetter seg i kommunen, eller som bor i perioder på mottak. Flere lokale aktører innenfor kommune, frivillighet og menighetsliv deltar aktivt i integreringsarbeidet. Kirke og bedehus har et godt samarbeid knyttet til dette arbeidet.

Kommunen har et aktivt idrettslag i Otra IL. Svært mange barn og unge deltar i håndball, fotball, langrenn, skihopp og andre idretter. Evje og Hornnes er kjent for et rikt friluftsliv, men også kulturlivet blomstrer. I samarbeid med Bygland kommune drives det en aktiv kulturskole. Det er seks bedehus i kommunen, i tillegg til pinsemenigheten Elim, og Evjetun leirsted som blir drevet av Norsk Luthersk Misjonssamband. I 2022 sto det nye bedehuset på Evje ferdig; et imponerende flerbruksbygg som i stor grad er realisert gjennom dugnadsinnsats.

KIRKEBYGG OG KIRKEGÅRDER

Det er gravplasser ved begge kirkene. Begge har den nødvendige ledige plass som kreves. På Evje kyrkjegard er det egen minnelund og muslimsk gravplass. Etter soknerådets vurdering trenger gravplassområdet på Evje å oppgraderes for å imøtekomme dagens krav til estetikk og verdighet. Dette henger sammen med et behov for en generell oppgradering av kirkens område og bygningsmasse.

Begge kirkene er gamle og kun egnet til bruk ved gudstjenester, kirkelige handlinger og konserter. Det har i flere år vært et stort savn at menigheten ikke har et egnet forsamlingslokale. I mangel av dette leier menigheten i dag ulike lokaliteter i kommunen for å gjennomføre trosopplæring, konfirmantarbeid, menighetsmøter etc. Kontorlokalene er også små, og bærer preg av manglende oppgradering til dagens standard. Høsten 2020 vedtok Evje og Hornnes sokneråd derfor å igangsette en prosess med mål om å reise en kirkestue i nærheten av Evje kyrkje. En prosjektkomite har siden den gangen jobbet med å utrede de praktiske og finansielle mulighetene for å få dette til. Det foreligger plantegninger fra Hansen & Amtedal arkitektkontor, samt kalkyler fra et lokalt byggefirma som estimerer kostnader. Komiteen har gjennomført informasjonsmøter, møte med kommunestyret og potensielle donorer. Kommunestyret skal vedta sitt bidrag i desember 2022. Se vedlagt prosjektbeskrivelse for mer informasjon om kirkestua.

KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

Sokneråd/fellesråd består i dag av leder Eldbjørg Hagen, nestleder Kristin Erstad, Lindy Eidem, Thorbjørn Leifsen, Einar Uleberg, Joyce Rustila Moseid, Odd Olav Tveit, Bianka Hiis Uleberg (vara), Øyvind Kjetså (vara) og sokneprest Rune Stormark. Kommunens representant er Lars Reidar Vasland. Kirkeverge Sjur Høgetveit er sekretær.

Ansatte, navneliste - stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted.

Navn	Stilling	Stillingsstr	Arbeidssted
Åse Guldsmedmoen	Sekretær	60 %	Evje og Hornnes kirkekontor og utleid til Åseral kyrkjekontor
Sjur Høgetveit	Kirkeverge	60 %	Evje kirkekontor (+ 40% Åseral)
Thorbjørn Leifsen	Kirketjener og gravplassarbeider	100 %	Evje kyrkje, Evje kyrkjegard og Hornnes kyrkjegard
Andreas Irslinger	Kirketjener	0	Hornnes kyrkje innleid på timer
Sissel Holtan	Renholder	7 %	Evje kyrkje og Hornnes kyrkje med tilhørende bygg
Thomas Erlend Stanghelle	Dirigent menighetskor	20 %	Evje kyrkje
Htoo Lay Mar	Renholder	5 %	Evje og Hornnes kirkekontor
Maria Homdal	Trosopplærer	30 %	Hele menigheten
Marianne Haugvik Hodne	Trosopplærer, babysang	10 %	Babysang på Hornnes bedehus
Bianka Hiis Uleberg	Trosopplærer, konfirmanter	15 %	
Sum		307 %	

KOMMUNEN OG KIRKEN

Det er god dialog og et godt samarbeid mellom kirke og kommune. Kirken har forutsigbare overføringer fra kommunen. Spesielt kostbare vedlikeholdsprosjekter blir dekket ved ekstrabevilgninger over kommunebudsjettet. Soknepresten sitter i kommunalt kriseteam, og både sokneprest og kirkeverge pleier jevnlig kontakt med kommunens folkevalgte og kommuneadministrasjon. Det samme gjelder for kommunale institusjoner som sykehjem, eldreheim, skoler og barnehager.

Hornnes kyrkje står på ustabil grunn, og har sunket langsomt mot sør. Denne utviklingen har man klart å stoppe, og situasjonen er nå under kontroll.

KIRKEN OG SKOLEN

Samarbeidet mellom kirke og skoler/barnehager i kommunen er godt. Begge barneskolene og ungdomsskolen har skolegudstjenester ifm med jul og påske. Det samme har alle de fire barnehagene i kommunen. Skoler og barnehager uttrykker et tydelig ønske om å delta på gudstjenester ifm med høytidene. Kirken og ungdomsskolen har også tett dialog angående konfirmantene, spesielt dersom det oppstår situasjoner som berører ungdommene på begge arenaene.

ARBEIDET I MENIGHETEN

Kirkens visjon er «En kirke for alle». På vanlige gudstjenester deltar en trofast gruppe kirkegjengere. Gjennomsnittsalderen er relativt høy, men oppslutningen de siste årene har vært veldig stabil, med antydninger til økning. Familiegudstjenestene er viktige for å samle de yngre generasjonene. Vi har jevnlig kirkekaffe etter gudstjenestene. Dåpstallene har vært noe varierende de siste årene, men vi opplever ingen umiddelbar dramatisk nedgang. Vi har sett en nedgang etter at muligheten til å invitere til dåp forsvant, men dette ser ut til å ta seg litt opp igjen. Ca. 1/3 av innbyggerne velger å ikke døpe barna sine i kirken. Som kirke er vi opptatt av å strekke oss langt for å tilrettelegge for dåp også utenom ordinære gudstjenester. Under pandemien hadde vi mange dåpsseremonier, og enkelte velger også dette alternativet i dag, selv om de fleste ønsker dåp i ordinære gudstjenester.

Antallet konfirmanter er stabilt og godt. Oppmøtet på trosopplæringstiltakene er gode, og vi investerer mye ressurser på å bevare gode tiltak for de fleste aldergrupper. Hvert år opplever vi at ungdommer som ikke er døpt velger konfirmasjon i kirken, noe som innebærer årlige dåp av ungdom. Vi har ikke mulighet til å drive søndagsskolearbeid i kirkene våre, men vi har søndagsskole på Krossen bedehus. Over nyttår ser det ikke ut til at vi klarer å videreføre dette arbeidet. I august hvert år har vi gudstjeneste på Landbrukets dag, med svært god oppslutning.

KIRKE OG BEDEHUS

Bedehusene i kommunen tilbyr et utstrakt arbeid som i stor grad drives av frivillige. Søndagsskoler, speidere, barne- og ungdomsklubber og søndagsmøter foregår her, og ImF

og Norkirken har også egne konfirmanter. Konfirmantene i Den norske kirke deltar på Norkirkens ungdomsklubb. Dessverre finnes det få møtepunkter mellom bedehusene og kirken utenom dette. Årsaken ligger i en teologisk avstand knyttet til samlivsetiske spørsmål. Den norske kirke ønsker å samarbeide med bedehusene, og vi har hatt samtaler om dette, men bedehusenes vedtekter har gjort samarbeid vanskelig. Vårt ønske er at dette skal endre seg, og at vi kan finne gode arenaer for samarbeid i fremtiden. Som kirke tror vi det ville være bra for folk i bygda å se at bedehus og kirke kan samarbeide. Vi setter stor pris på at vi i dag samarbeider godt om integreringsarbeid for flyktninger.

Bedehuskulturen står sterkt i Evje og Hornnes. Bedehusene eies og drives av misjonsforeningene, og fungerer ofte som lokale grendehus. På bedehusene er det faste søndagsmøter. I tillegg har man møteuker annenhver uke i vinterhalvåret. Misjonsforeninger arrangerer også basarer, og flere av søndagsmøtene er familiemøter. Ungdomsforeninga har faste lørdagskvelder annenhver lørdag, NLM har nattverdmøte 1 gang per. Måned, og det er også flere musikkgrupper som har øvelser på bedehusene.

Fredly bedehus på Flatebygd eies av Normisjon. Her arrangeres formiddagstreff en gang i uka for alle aldre, søndagsskole, juletreffester og påskebasar. Fjellhaug bedehus på Krossen eies av Birkeland og Fennefoss skolekrets. Her arrangeres søndagsskole, husmøtreff, basar og juletreffest. Blå Kors huset i Kyrkjebygda eies av Blå Kors. Her gjennomføres speideren fra 3.trinn til videregående skole, kameratklubb, 40 +, kvinneforeningen «Nålens hvile» m/basar og søndagsskole. Lokalet leies ut til Norkirken, som arrangerer bønn – og lovsangskvelder, «Søndag for alle», «Mat for alle» (matutdeling), tweens og ungdomskveld (Follow me) NMS bruker også lokalet til barnearbeid, og Den norske kirke har også noe av sin konfirmantundervisning her.

Moisund bedehus eies og drives av «Kristenfolket på Moisund». Her har man søndagsskole, S-klubb for 1.klasse og oppover, Ungdomsforeninga på Hornnes har onsdagskveldene om sommeren, det arrangeres formiddagstreff en gang per måned for alle aldre, mannskveld en gang per måned, damefest før jul, grendefest og basarer. Normisjon har temamøte en gang per måned. Hornnes bedehus eies og drives av misjonsforeningene i Hornnes. Her drives søndagsskole, barneforening, basarer, Eldres hyggestund og temamøter. Den norske kirke leier ofte her til ulike arrangementer som ikke egner seg i kirkerommet av praktiske årsaker.

Sett i lys av bedehusenes arbeid rundt i lokalmiljøene er det viktig for Den norske kirke å tydeliggjøre sin profil som folkekirke for hele kommunen. Kirken skal være en åpen og inkluderende livsløpskirke som er tilstede gjennom året. Her skal kommunens innbyggere få høre evangeliet om Jesus Kristus, og komme i berøring med kristen tro og tradisjon gjennom de kirkelige handlingene. Soknerådets grunninnstilling er at kirke og bedehus utfyller hverandre, og til sammen utgjør vi det kristne arbeidet i Evje og Hornnes. Soknerådet forsøker derfor å legge opp arbeidet i kirken slik at det ikke kolliderer med bedehusenes tilbud, noe som innebærer at man utveksler planer for å orientere hverandre.

KIRKEN I TALL OG TABELL

Tabellen gir et innblikk i folkekirkens arbeid i kommunen:

Evje og Hornnes sokn	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dåp	36	26	31	24	35	33	23	19	20	25
Konfirmanter	42	31	30	36	24	35	39	29	34	26
Vielser	5	3	10	8	5	4	4	3	7	5
Begravelser	41	34	25	43	35	29	29	40	31	33
Deltakere begr.										2175
Gudst søn/hellig	59	63	67	62	60	61	59	57	31	28
Deltakere søn...	5736	5592	6414	5409	5014	5431	5680	5686	1651	1288
Gj.snitt søn	97	89	96	87	84	89	96	100	53	46
Andre gudst.	10	6	3	7	7	3	3	4	1	4
Deltakere andre..	1358	1075	415	839	939	440	430	625	45	287
Nattverdgdust...	26	39	35	38	29	21	19	20	7	6
Nattverddeltaker e	960	1710	1429	1291	976	628	583	647	218	207
Gj.sn. nattv.	37	44	41	34	34	30	31	32	31	35

Familiegudst	13	15	10	12	13	11	9	7	2	3
Deltakere fam.g.	1751	1645	1211	1494	1932	1733	1644	1325	257	190
Gj.snitt fam.g.	135	110	121	125	149	158	183	189	129	63
Ungd.gudst.delt.	0	410	415	195	0	274	250	570	0	0
Skole/barnehage	328	610	596	644	669	602	680	625	0	0
Julaftengudst	850	850	770	870	780	700	900	900	150	99
Andakt inst.				36	36	24	22	27	2	4
Besøktjeneste				60	35	35	59	58	29	29
Sjelesorgsamtaler					62	39	8	51	12	20
Konserter	13	7	9	6	11	9	5	6	2	2
Deltakere konsert	1090	1730	1136	900	1420	1096	713	845	380	300
Kor ungdom medl					4	0	0	0	0	0
Kor voksne medl					14	11	12	12	12	12

Tiltak/oppmøte%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Babysang 0-1	19	32	32	15	10	9	12
Ettårssamling	19	36	42	11	5	-	-
Småbarnssang 2-4	19	23	32	15	8	1	-
2-år krøllekveld	21	43	43	39	33	-	19
3-års barnebibel	35	79	65	25	53	-	47
Søndagsskole							
4-års bok	67	51	86	71	18	26	24
Kirkerottene 5 år	x	69	49	64	52	-	47
6-års bok	37	74	87	63	41	-	38
Julesamling 7 år	x	10	X	45	6	62	-

Tårnagenter 8 år	50	42	56	21	88	94	57
Kobuland 8-9					58	-	54
Pinsefest 9 år	x	42	45	14	38	-	97
Lys våken 10år	61		69	43	58	79	38
Påskevandring 11 år				48	21	-	3
Klubb 10-12 år							53
Ungdomsklubb 13år	23	34	28	34	x	53	26
Snitt	36	45	53	33	35	45	40

Rekruttering - utvikling medlemmer 0-4 år :

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
146	141	135	122	114	97	87

Tabellene viser at kirken i Evje og Hornnes er stabil. Samtidig må vi være oppmerksomme på at endringer i den norske kulturen også berører vår kommune. Samfunnet har på mange vis distansert seg fra den kristne enhetskulturen som gav den lutherske kirken sin posisjon. I dag preges samfunnet av en mangfoldskultur som utfordrer kirken til å finne sin plass. Som kirke må vi arbeide strategisk og målrettet for å nå barn og unge. Vi må også holde fast på vår identitet som kirke gjennom gudstjenesten og diakonien. Vårt felles prostidiakoniprojekt ble vedtatt nedlagt våren 2022. Det innebærer at Evje og Hornnes i dag står uten fast diakonitjeneste. Noe av tjenesten ivaretas av prestene, og soknerådet jobber med å utvikle en ny strategi for lokalt, diakonalt arbeid. Soknerådet har et ønske om å satse mer på ungdom, og en ungdomsdiakon vil kunne bidra inn i det sosiale miljøet i kommunen. En slik stilling vil kunne kombineres med konfirmantarbeid, men dette ligger nok litt lenger framme i tid. En kirkestue ved Evje kirke vil kunne bli et nyttig redskap for å samle kirkens arbeid på et tjenlig sted for å bygge fellesskap og frivillighet. Menigheten har et diakoniutvalg som

utfører besøkstjeneste, har regelmessige andakter på de to sykehjemmene. Soknepresten har hatt besøkstjeneste på Evje fengsel, inntil fast prest ble tilsatt (Hilde Merete Nordhagen).

Menighetens misjonsprosjekt er knyttet til Israelsmisjonen. Kontaktperson er Ingunn Fanneløp Tveit. Det tas opp ofringer i gudstjenestene, og informeres om prosjektet i kunngjøringer med jevne mellomrom. Vi har også arrangert temakveld høsten 2022 om Israelsmisjonens arbeid.

Evje kyrkje brukes mye til konsertvirksomhet. Ulike aktører leier kirka i løpet av året, i tillegg til våre faste konserter i adventstiden. Bygdas julekonsert er en viktig tradisjon hvor menighetskoset og bygdekoret deltar sammen med lokale musikere og sangere.

FREMTIDSPERSPEKTIV

Store forandringer har skjedd i distriktet i løpet av de siste 5-7 årene. Det tidligere samarbeidet med Iveland ble avsluttet, og et nytt samarbeidsområde med Bygland ble etablert. I tillegg kom Åseral inn som en del av Otredal prosti. Dette har ført til betydelige endringer i prestatjenesten, men også for administrasjonen. Vi har jobbet aktivt med omorganisering i løpet av disse årene, noe som har ført til etableringen av et fast samarbeid mellom Evje og Hornnes og Åseral. I tiden som kommer ser vi behovet for å styrke og bevare dette samarbeidet – helst også ved å inkludere Bygland sokn – for å kunne utnytte ressursene bedre, og for å sikre gode og oversiktlige arbeidsforhold for alle.

Gudstjenestene og trosopplæringsarbeidet blir fortsatt viktige satsningsområder. Gode samlinger med godt innhold og kvalitet er nødvendig for å at folk skal oppleve mening og tilhørighet i kirka. Vi skal vite hvorfor vi har gudstjenester, og vi skal være tydelige på formidlingen av evangeliet om Jesus Kristus. Vi ønsker å være en åpen og inkluderende folkekirke i kommunen vår, noe som gjør oss bevisst i møte med alle dem som er innom kirkene våre i løpet av et år. Folk skal føle seg inkludert, verdsatt og møtt. Kirkerommet skal ivaretas som hellig rom hvor undring og tro kan modnes fram i et trygt miljø. Barne- og ungdomsarbeid skal prioriteres ved å tilrettelegge for gode og fleksible stillinger knyttet til faste og forutsigbare arrangementer. Ambisjonsnivået skal være realistisk slik at frivillige vet hva de inviteres til å delta i. Vi tror at kvalitet på samlingene vil sikre nærvær, som igjen vil

føre til kontinuitet og vekst. Folkekirken i Evje og Hornnes skal være en stabil tradisjonsbærer og en nærværende og ærlig formidler av tro og åndelighet i vår tid.

Dette skal vi gjøre gjennom å bygge relasjoner til dåpsfamilier, ha godt innhold i konfirmantundervisning og trosopplæring, ivareta besøkstjenesten, skape verdige begravelser sammen med de pårørende, og alltid ha en god og gjennomarbeidet plan for gudstjenestene.

Rune Stormark

Sokneprest, Evje og Hornnes

Rapport fra befaring før visitas i Evje og Hornnes

Januar 2023

Om befaringen

Om befaringen og befaringsrapporten

Befaringen fant sted 10. januar 2023. Med på befaringen var Sjur Høgetveit, kirkeverge, Rune Stormark, tiltredende prost, Thorbjørn Leifsen, kirketjener og Geir Myre, rådgiver fra biskopens kontor.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistene fra kirkebygdatabasen og bilder tatt under befaringen, rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasjonen. Rapporten er laget med utgangspunkt i samtaler og skjema fylt ut under eller før befaringen. Sist visitasjon var i 2014 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Fokus på inventarregistrering

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornying-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebygdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister.

Der antall sitteplasser ikke lenger stemmer med kirkebygdatabasen bør dette meldes inn slik at det blir oppdatert.

Inventarlistene for Evje og Hornnes

Inventar i begge kirker er lagt inn i kirkebygdatabasen. Det savnes noe mer dokumentasjon, spesielt som beskrivelse og verdisseting. Gjenstander fra kirken som er på museer bør føres opp med kommentar om hvor gjenstanden befinner seg.

Hornnes kyrkje

Hornnes kirke ligger nord for den gamle stasjonsbygden på Hornnes. Nåværende kirke stod ferdig i 1828 som tømret åttekantet kirke med takrytter over midten. Kirken er delvis oppført etter tegninger til Klæbu kirke i Sør-Trøndelag fra 1790 og ble bygget av byggmester Leg Askelson Hallingsgaard fra Laudal. Kirken har vernestatus som Automatisk listeført (1650 - 1850). Kirketomt og deler av kirkegård er fredet. Ifølge innberetning før visitas har kirken 300 sitteplasser.

Interiøret er symmetrisk med prekestolen i midtaksen foran alteret, etter forbilde av Christiansborg Slottskirke i København. Tømmerveggene stod opprinnelig umalte og ble vasket trehvit i 1978, da ble også fargene i rommet malt opp tilnærmet de opprinnelige. (Kulturminnesøk)

Universell tilpasning

Kirkegårdsmuren ligger litt høyere enn veien som går forbi, med trapp opp fra veien. Tidligere var det trapp opp til dør. Her er terreng fylt noe opp slik at det ikke lenger er trapp opp til inngang. En eldre grussti langs muren er rustet opp og lagt til håndløper til bruk for rullestol og barnevogn . Videre er det lagt små ramper i aluminium over terskel. Her kan det gjerne søkes om å finne en løsning med ramper som fungerer bedre estetisk i henhold til kirken som kulturminne. Det er så pass høyt opp til koret og kirkerommet er såpass lite at det er krevende å få til en god løsning for å gjøre koret tilgjengelig for rullestol.

Døren er nylig skiftet ut. Den erstattet en dør av uvis alder, men yngre enn 1930. Opprinnelig var det enkeltdør inn til kirken. Vi har blitt fortalt at det er spekulert i om døren som står i et uthus på siden av kirken med bue opprinnelig kommer fra kirken.

Enkel dør viser på et bilde datert 1920-1930

(https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hornnes_kirke,_Hornnes_kyrkje,_Aust-Agder_-_Riksantikvaren-T199_01_0054.jpg) Her viser også døren i løa bortenfor, men på bilde tatt av Christian Christensen Thomhav (1857-1943) vises dobbel dør.

Burde det vært gjort noe for å undersøke hvor denne døren kommer fra og eventuelt bevart den om den skulle være denne eller tidligere kirke på stedet?

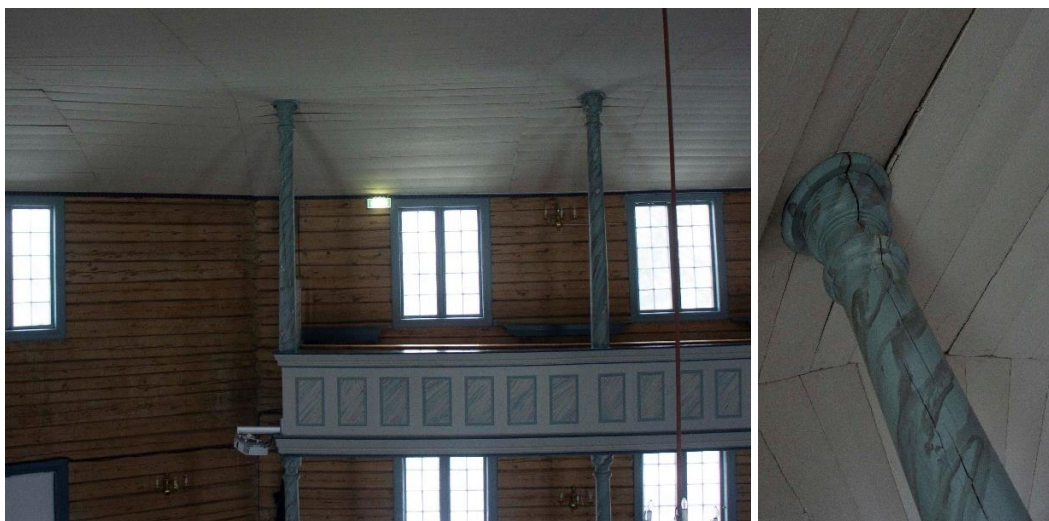
Det er toaletter i et nærliggende bygg, et servicebygg for gravplassen. Men dette ligger utenfor kirkegårdsmuren og er lite tilgjengelig for rullestolbrukere. Dersom man hadde fått lov til å lage en åpning i muren og en rampe/bakke ned til bygget ville dette kunne blitt laget mer anvendelig, også for bruk av besøkende til gravplassen.

Vi oppfordrer menigheten til å søke om en løsning.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Tre - tømret/laftet. Fasaden er kledd med malt trepanel. Man hadde problemer med konstruksjonen da kirken ble bygget. Det ble skylt på slurv fra byggmesters side. Tårnet seg måtte etter kort tid bygges på nytt av byggmester Andreas Syrtveit. Kanskje er det dette man ser spor av den dag i dag ved de fremre søylene, der takpanelet viser tydelig tegn til at noe har vært i bevegelse.

Utvendig vedlikehold ble sist utført i 2014. Det ble da benyttet Oljebasert maling (ikke linolje).

Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer. Det er ikke kjennskap til råte eller fuktskader, men det er kjennskap til at takstein begynner å bli dårlig. Det er viktig at man følger med og bytter takstein. God takstein av tegl kan vare svært lenge, men ødelagt stein må skiftes ut. Tykk mose bør fjernes. Det finnes en del gammel stein på brukmarkedet.

Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med rørovn under benk. Det er ikke montert digital styring. Det er montert gitter på ovnene. Man ville trolig ha oppnådd besparelser ved å gå over til infrarød varme og digital styring. En fordel med manuell styringen er likevel at kirkene oftere har tilsyn av kirketjener.

Ringeanlegg

Kirken har 1 kirkeklokke. En Olsen og Nauen fra 1938, omstøpt fra en klokke fra 1660. Klokken har automatisert ringning. Klokke og aksel inspiseres hvert 4. år.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel. Det ble installert i 1966. (Står 1968 i kirkebyggdatabasen) Bygget av Vestlandske Orgelverksted (7/1+p) Dette rapporteres å fungere mindre bra (i bruk). Kirken har også et flygel (Mason&Hamlin).

Inventar

Inventar ført inn i kirkebyggdatabasen. Men det er viktig at de oppdateres ved endringer. F.eks. hvordan er gammel dør og dørlås er håndtert.

I 1957 ble kirken restaurert med Finn Krafft som fargekonsulent. Da fikk den tilbake de opprinnelige fagene og dekorasjonene. Til 150-årsjubileet i 1978 ble innerveggene avlutet slik at de nå fremstår umalt som originalt.

Kirken har en sjelden døpefont i kleberstein fra middelalderen. Den var laget for hel neddykking.

Krusifikset er en gave fra treskjærer Salve Alvson Birkås (1881-1941).

Takrose oppmalt under restaureringen i 1957.

Messehagler finnes i rødt, hvitt, grønt og lilla. Messehaglene oppbevares på egnede hengere. Det er gjennomført lysskjermende tiltak for eldre tekstiler. Et teppe (antependium) i alterringen er vevd av Else Marie Jakobsen. Det fremgår ikke av inventardatabasen hvem som er kunstner for de forskjellige kirketekstiler. Dette bør man jobbe videre med.

Altartavlen har ikke et bilde, men et svart kors på gullfarget bunn. Tavlen har et par inskripsjoner fra Matt. 22.

Flere steder i tårnet ser man tegn til gjenbruk av gamle materialer med innskåret mønsterdekorasjon. Kan dette være fra tidligere stavkirke?

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

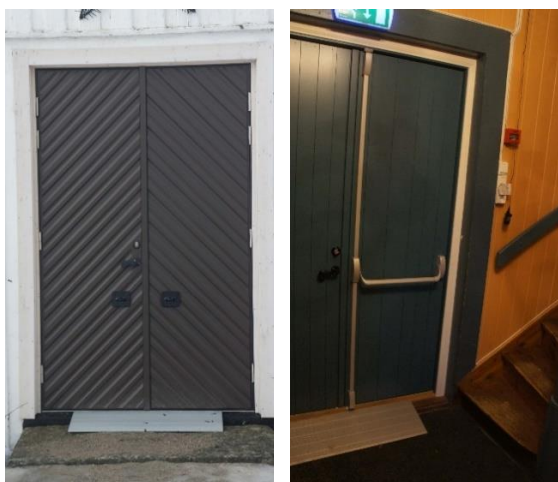
Kirken oppleves nokså brukervennlig. Kirken oppleves nokså barne- og familievennlig.

Nye tiltak

Forrige vistasrapport nevnte at sakristiet trengte oppussing. Det fikk nye skap etter visitasen i 2014.

Barnekrok bakerst i kirken som ble godkjent før sist visitas er i bruk. Bordet er tilpasset veggen for passasje.

Ny hoveddør (20/05432) med rømningsbeslag. Beslag bør males i samme farge som dør.

Litteratur

Det er laget jubileumsskrift ved flere jubileum:

- Festskrift til Hornnes Kyrkje sitt Hundreaars-jubileum 22.juni 1928,
- Festskrift til Hornnes Kyrkje si 125 års høgtid 1953
- Hornnes kyrkje 150 år, 1977
- Ellers omtale i flere artikler og i bygdebøker

Bilde frå 60-tallet. (Nationalbiblioteket)

Evje kyrkje

Evje kyrkje ligger noen kilometer nord for Evje sentrum og er i alle fall tredje kirke på stedet. Kirkestedet er imidlertid nevnt allerede nevnt i 1328 og prestegård er nevnt i 1668. Første kjente kirke var en stavkirke. I 1660 ble svalgangen på stavkirken revet og kirken ble ombygd. Det er litt usikkert om kirken da ble helt revet og bygget ny eller om den ble ombygd. Så ble det bygget en ny kirke i 1834, bygget av Syrtveit, kirkebyggeren. Byggingen tok lang tid og kirken ble omsider vigslet før den var helt ferdig. Men denne kirken ble ikke ferdig. Det er lansert flere teorier om hvorfor man allerede i 1891 rev kirken og bygde ny, men det fortelles at kirken hadde forfalt, var i minste laget og at deler av kirken stod på dårlig grunn. Når man derfor besluttet å flytte kirken 20-15 meter lenger vest, endte byggmesteren, Ludvig Karlsen fra Stokken, opp med å foreslå å bygge en ny kirke. Man endte da opp med en bindingsverk-kirke i sveitserstil, ikke så ulik Grimstad eller Lillesand kirke. Mye av materialene fr den gamle kirken ble imidlertid gjenbrukt. Førrige kirke var en korskirke. Den nye kirken har også korte korsskip, men er innredet som en langkirke. Eldre sort hvitt bilder viser en mørkere kirke med enda mørkere lister. Kanskje den har vært i en lysegrønn eller lysebrun valør utvendig?

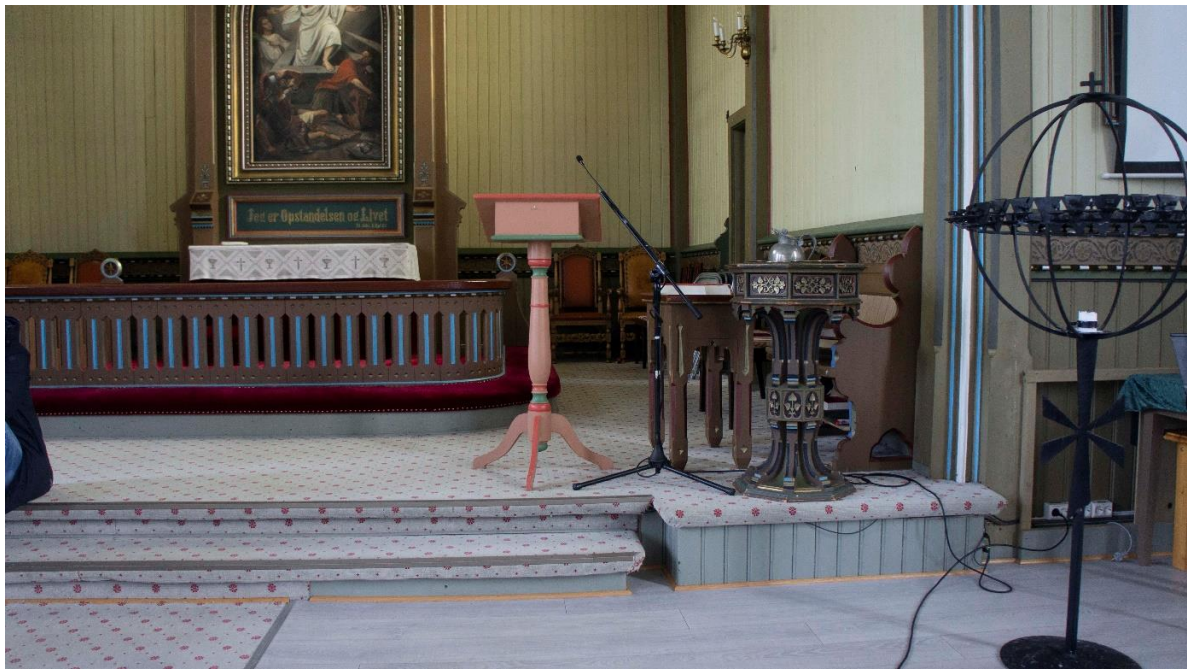
Kirken har vernestatus som Listeført (kirker bygget etter 1850 som er vurdert til å ha spesiell nasjonal verneverdi). Kirketomt og deler av kirkegård er fredet. Ifølge innberetning før visitas har kirken 440 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken har universell tilgang via sideinngang. Det fikk den allerede Rullestolbruker kan ikke selv åpne døren uten hjelp.

Det er toaletter i nærliggende bygg. Der er det også universelt tilpassede toaletter.

Det er egnet plass for rullestol i kirken, men ikke avmerket. Tersklene i kirken er greit forserbare med rullestol. Koret er ikke tilgjengelig for rullestol. Men det er bare to trinn opp, slik at det burde være mulig å få til en løsning. I tillegg til å behandle søknad, kan bispekontoret være behjelpelig med å med prosessen frem mot søknad.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Tre - Reisverk. Fasaden er kledd med malt trepanel. Kirkerommet er stort. Ved flere anledninger ble det satt inn strekkfisker for å sikre kirkens konstruksjon. I 2008 oppdaget man sprekker i en av takbjelkene og det ble satt inn en forsterkende konstruksjon i ved tverrliggende bjelke i taket og søyler ned i kirkesalen ved sideskipets begynnelse.

Utvendig vedlikehold ble sist utført i 2018. Det ble da benyttet Annen oljebasert maling.

Det ser ut til at enkelte materialer er blitt brukt helt tilbake fra stavkirken. Men årstall skåret ut på bjelken ser ut til å befinne seg bak en vertikal stolpe. Det gamle kirkespiret fra forrige kirke ble gitt tilbake til kirken etter å ha vært lagret på en gård.

Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer eller til råte eller fuktskader som ikke er utbedret.

Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med ovner på underside av benk. Det er montert gitter på ovnene. En av ovnene bakerst er av infrarød type. Kirken har ikke digital varmestyring.

Ringeanlegg

Kirken har en kirkeklokke fra 1860. Klokken har automatisk ringeanlegg. Klokke og aksel inspiseres hvert 4. år.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel. Det ble installert i 1968. (1969 i kirkebyggdatabasen) Bygget av Vestfold Orgelbygg, Norge (15/2+p) Dette rapporteres å fungere bra. Kirken har også et flygel.

Inventar

Inventar ført inn i kirkebyggdatabasen med bilder. Men det savnes noe mer utfyllende opplysninger og verdisetting.

Foto gammel altertavle: Norsk folkemuseum

Den gamle altertavlen fra 1820-årene, fra stavkirken, står nå på Norsk folkemuseum på Bygdøy. Man kan gjerne føre inn denne altertavlen i inventardatabasen for Evje med anmerkning om at den står på museet på Bygdøy.

Den nygotiske altertavlen som ble laget til den nye kirken har en kopi av Adolph Tidemands bilde av *Kristi oppstandelse* fra Bragernes kirke i Drammen, og som ved en rekke andre kirker er kopien malt av Christian Brun. Tavlen har påført en undertekst fra Joh. 11, 25

Messehagler finnes i rødt, hvit, grønt og lilla. Disse er laget i Belgia. I tillegg finnes en eldre rød og en eldre sort messehagel. De oppbevares på egnede hengere og det er gjennomført lysskjermende tiltak for eldre tekstiler.

Interiøret, ble malt opp i 1959 under ledelse av Finn Kraft. Fargesettingen er i grønne nyanser som ligner de opprinnelige fargene. Kirkerommet har utstrakt bruk av strek- og sjablongdekor i interiør og på inventar. Over den spisse korbuen er det malt en stor og brei bladranke på grønn bakgrunn.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves nokså brukervennlig. Kirken oppleves nokså barne- og familievennlig. Men det er behov for ekstra rom til kirkekaffe og søndagsskole bl.a. Derfor jobbes det med et kombinert menighets- og servicebygg på nordsiden av kirken.

Tiltak siden sist visitas

Det er gitt råd i forhold til ny kirkeløper og laminatgulvet fremme i kirken. Laminatgulvet ble også nevnt i rapport ved forrige visitas. Det er ikke søkt om disse tiltakene enda.

I forbindelse med bygging av nye boliger sør for kirken berøres parkeringsplassen. Biskopen har levert uttalelse til reguleringsplan (21/02648).

Litteratur

Ingen jubileumsbok funnet, men det skal være gitt ut et hefte i forbindelse med 100 årsjubileet i 1991. Kirken er beskrevet i: *Fra Kristiansand til Bykle*, August Abrahamson, 1901 og diverse artikler og bygdebøker. Bl.a. en relativt grundig artikkel publisert på nett, laget av soknerådet i nyere tid.

Foto: Thorbjørn Leifsen

G.M.

DEN NORSKE KIRKE

Prosten i Vest-Nedenes

Mer himmel på jorda

Biskopen i Agder og Telemark bispedømme

Lillesand, tirsdag 31.01.23

RAPPORT FRA PROSTENS KONTORVISITAS 19.01.23 i Evje og Hornnes sokn

I forbindelse med bispevisitas 07.02.23 – 12.02.23, har undertegnede 19.01.23 utført kontorvisitas for Evje og Hornnes sokn.

Kirkebokfører i ~~Landvik og Eide~~ sokn er sokneprest Rune Stormark.
Evje og Hornnes

Tilstede:

Ved kontorvisitasen på kirkekontoret i Evje, var soknepresten, menighetssekretær Åse Torhild Guldsmedmoen og kirkeverge Sjur Høgetveit til stede. Menighetssekretæren har hatt det praktiske ansvar for kirkebokføringen.

Følgende bøker og protokoller for soknet ble lagt fram: Kirkebøker, journaler, kopibøker, menighetsrådenes møtebøker, dagsregistre for kirkene, gravprotokoller og kart.

1. Kirkebøkene

Bøkene ble gjennomgått. Det var ingen merknader til føringen. Bøkene var korrekt ført.

Kirkebøkene oppbevares i brannsikker safe. De føres elektronisk siden 2012.

2. Kallsbok

Kallsbok er ført frem til 2008.

3. Journalene

Journalene blir ført elektronisk, og er funnet i orden, men med noe etterslep.

4. Arkiver

Soknerådet og soknepresten har felles arkiv. Det er funnet i orden, men med noe etterslep.

5. Kopibok

Kopibok for soknepresten finnes til 2017.

Kopibok for Evje og Hornnes sokn finnes frem til 2021.

6. Menighetsrådets møtebøker

Møtebøker for sokneråd finnes elektronisk

7. Dagsregister for kirkene

Disse ble framlagt og er funnet i orden.

DEN NORSKE KIRKE

Prosten i Vest-Nedenes

Mer himmel på jorda

8. Inventarbok for kirkene

Finnes elektronisk i kirkebygg database.

9. Gravprotokoller og kirkegårdskart

Gravprotokoller finnes både i bokform, og elektronisk utgave.

Kirkegårdskart finnes fysisk på papir, og gravregister på lokal digital løsning.

10. Innsendelse av gamle kirkebøker

To kirkebøker er klare for innsending.

11. Rutiner for intern postfordeling

Dette fungerer godt for alle de tilsatte, råd og utvalg.

12. Kirkekontor

Kontorlokaler for Evje og Hornnes sokn er tjenlige, men en trenger ett kontor og et møterom til for at de skal bli som ønskelig.

13. Ringereglement for hver av kirkene:

Ringning skjer etter tradisjon og gammel sedvane.

Fungerende prost i Otredal,

Steinar Floberg
Prost

Utkast til program for bispevisitas i Evje og Hornnes

8.-12.februar 2023

Onsdag 8.februar:

09.00-09.45: Hornnes bedehus; frokost med gjennomgang av program.

Ansvar: Rune. Åse bestiller mat og rigger til.

10.00-10.45: Setesdal Bilruter; Bedriftsbesøk.

Ansvar: Rune. Daglig leder Terje Greibesland forteller om selskapets drift. Omvisning og samtale.

11.00-12.30: Evje og Hornnes kommune; Møte med ordfører Svein Arne Haugen (Ap) og kommunedirektør Franz A. Nilsen. Lunsj.

Ansvar: Rune.

Ordfører innleder om kommunens virksomhet (ca.15 min)

Biskop innleder om kirkens rolle i lokalsamfunnet.

Samtale og lunsj. Et viktig prosjekt for øyeblikket er «Prosjekt ny kirkestue» ved Evje kyrkje, hvor kommunestyret i Evje og Hornnes har vedtatt å bevilge 3,2 mill.

12.30-13.10: Mulighet for samtale med biskopen (Fungerende sokneprest/fengselsprest Hilde Merete Nordhagen)

13.30-14.30: Evje Fengsel; Besøk.

Ansvar: Hilde.

Besøkende: biskop Stein Reinertsen, kirkefagsjef Trine Syvertsen, prost Rune Stormark, kirkeverge Sjur Høgetveit (i tillegg til fengselsprest/sokneprest Hilde Merete Nordhagen).

Omvisning i fengselet, hvor vi hilser på ansatte og innsatte. Ingen spesielle forventninger til biskopen her.

14.45-15.30: Evje kyrkje; Info om ny kirkestue v/prosjektleder og medlem av soknerådet

Kristin Erstad. Kaffemat/frukt og samtale.

Ansvar: Rune/Kristin/Sjur. Åse ordner frukt og kaffe.

15.30-17.15: Kyrjekontoret; Samtaler med biskopen

15.30-15.50: Men.sekr. Åse Guldsmedmoen

15.50-16.10: Trosopplærer/konf.leder Bianka Hiis Uleberg

16.15-17.00: Prostiprest Kristina Grundetjern

17.30-18.30: Hornnes kyrkje; biskopen deltar i konfirmantundervisningen.

Konfirmantene har forberedt spørsmål til biskopen. Sosialt samvær og samtale.

Ansvar: Kristina. Kristina og Bianka bestiller **PIZZA**.

19.00: Hornnes kyrkje; Salmekveld. **Ansvar: Kristina.**

Deltakere: Renate Aasen, Jo Inge Rosseland, Oscar Jansen og Kristina Grundetjern. Kristina og biskop Stein presenterer «Biskopens favorittsalme». Salmekvelden annonseres som åpent arrangement for kommunens innbyggere.

Torsdag 9.februar:

09.00-10.00: Setpro; Bedriftsbesøk.

Ansvar: Rune.

Informasjon og omvisning v/ daglig leder Jan Gunnar Østerhus og ansatte. Samtale.

10.15-10.45: Verkstedet Dåsnes; Brunsj og kaffe.

Ansvar: Rune.

Info om stedets historie v/eier Yngvild Abusdal. Åse bestiller mat på forhånd.

11.00-11.45: Hornnes barneskule; Møte med lærere.

Ansvar: Rune. Rektor Irene Moe. Lærer Eldbjørg Hagen.

Kort innlegg v/biskopen: «Kirke og skole-samarbeid, livsynsnøytralt vs livsynsåpent samfunn». Elev, Jakob (10), har ettpar spørsmål til biskopen. Samtale og spørsmål.

12.15-13.00: Evje ungdomsskule; Møte med elever og lærere.

Ansvar: Kristina. Lærer Bjørn Tore Åstveit.

Spørsmål til biskopen fra elevene. Samtale.

13.15-13.30: Familievernkontoret; Bedriftsbesøk.

Ansvar: Rune.

Informasjon fra ansatte. Samtale. Lunsj på kontoret umiddelbart etter. Åse bestiller og rigger.

14.00-14.45: Evjeheimen; Andakt.

Ansvar: Kjell Steinbru.

Kjell Steinbru holder andakt. Kåre Eidem spiller piano. Biskopen hilser og lyser velsignelsen. Sosialt samvær og samtale med beboerne.

15.00-16.00: Evje Folkehøyskole; Møte med elever og lærere.

Tema v/biskopen: «Hva gjør en biskop? Hva er en visitas?» (ca.20 min). Spørsmål, samtale og omvisning. Ansvar: Kristina.

16.30-17.00: Evje nye bedehus; Omvisning. Ansvar: Sjur.

17.15-17.45: Kyrjekontoret; Samtale med biskopen: Kirkeverge Sjur Høgetveit.

18.00-20.00: Hornnes bedehus; Medarbeidersamling m/middag.

Tema v/biskopen: «Frivillighet i kirka». Sang v/Thomas Stanghelle. Ansvar: Rune

20.00-ca.21.00: Biskopen møter soknerådet. Uformelt møte uten sakliste.

Søndag 12.februar:

11.00: Evje kyrkje; Visitasgudstjeneste. Ansvar: Hilde/Rune. Liturg: fung.sokneprest Hilde Merete Nordhagen. Preken v/biskop Stein Reinertsen. Nattverd. Sang v/Menighetskoret. Dirigent: Thomas Stanghelle. Organist Oddbjørn Stakkeland. Visitasforedrag v/biskopen. **Kirkekaffe v/soknerådet.**

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	19/04887-84	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
16/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023	27.02.2023

Orienteringssaker 27.02.23

Vedlegg:

Møte mellom bispedømmerådsledere og kirkerådsledere 12.12.22

Avduking av statue av biskop Rosemarie Köhn 20. mai

Statsbudsjettet 2023 - Endelig tildelingsbrev med vedlegg

Samarbeidsavtale Agder og Telemark bispedømme og KIRKUS - undertegnet.pdf

Saksorientering

1. Orientering fra biskop
2. Orientering fra bispedømmerådets medlemmer
 - a. Referat fra møte med bispedømmerådsledere (vedlagt)
3. Orientering fra stiftsdirektør

Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering.

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet, Mellomkirkelig
råd, Samisk kirkeråd

Referat

1 av 3

Vår dato
15.12.2022

Vår referanse
19/03866-86
Vår saksbehandler
Ingrid Vad Nilsen

Til

Kopi til

Møte mellom bispedømmerådsledere og kirkerådsleder

Dato: 12. desember 2022
Sted: Fjernmøte

Til stede: Marta Kristin Ims (Nord-Hålogaland), Tanja Nyjordet (Sør-Hålogaland), Agnes Sofie Engen Gjeset (Nidaros), Vemund Atle Øiestad (Bjørgvin), Liv Heidrun Skaar Heskestad (Stavanger), Per Gunnar Pedersen (Agder og Telemark), Lill Tine Grahl-Jacobsen (Tunsberg), Gunhild Tomter Alstad (Hamar), Gard Realf H. Sandaker-Nielsen (Oslo), Kristin Gunleiksrud Raaum (kirkerådsleder)

Forfall: Møre og Borg

Referent: Ingrid Vad Nilsen

Saker:

SAK 1: Medarbeiderundersøkelsen 2021 – oppfølging, (meldt av Gard Sandaker-Nielsen)

Oppsummeringen av status fra AMU-møte var sendt ut på forhånd. Vi er nå i fase 4 med implementering av tiltak og forberedelse av ny undersøkelse høsten 23.

Det er særlig urovekkende med en høy prosent som rapporterer om trakassering/mobbing. En stor andel av disse, rapporterer at det er andre enn leder/kolleger som står for dette. Det er behov for at alle bispedømmer arbeider med kulturbygging i kirken slik at alle behandles med respekt og at vi står opp for hverandre i situasjoner der dette ikke skjer.

SAK 2: Kirkelig organisering – særlig om plan for involvering av soknets organer

Kirkerådet vedtok på sitt møte 7.-8. desember en fremdriftsplan for det videre, skrittvis arbeid med å behandle alle deler av Kirkemøtevedtaket fra september. KM i 2023 vil få disse sakene til behandling: folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse. KM 23 kan legge rammer for videre fremdrift og gi føringer for videre arbeid regelverk i disse sakene. KM 25 planlegges å behandle regelverket på disse temaene.

Kirkerådet 2022 vedtok:

..Det etableres en struktur for samråd mellom soknets organer og Kirkerådet og mellom soknets organer og bispedømmerådet. En plan for dette kommer til behandling i Kirkerådets neste møte.

Våren 23 planlegges et dialogmøte etter KR's møte i februar om de tre tema som skal behandles på KM i 23. Etter at KR har ferdigbehandlet saken til KM i slutten av mai, planlegges et nytt dialogmøte for å gi innspill til bispedømmerådet på det foreliggende

Referat

2 av 3

Vår dato

Vår referanse

15.12.2022

19/03866-86

saksdokument til KM. KR i februar vil komme opp med en mer konkret plan over tidspunkter og tema. Et grunnlag for de tema alle bispedømmer skal behandle, bør komme fra KR for å sikre likebehandling. Så blir det opptil det enkelte bispedømme å ev bygge dette ut med flere møtepunkt. Det er viktig at BDR og MR/FR eier prosessen med kirkelig organisering sammen. Når kontakten mellom BDR og soknets organer nå er opprettet, kan den også brukes til å drøfte måloppnåelse i forhold til vedtatte planer og satsinger i bispedømmet mm.

I Agder og Telemark er det etablert møtepunkt mellom FR-ledernetverkets styre og BDR/AU som drøfter videre fasilitering av kontakt. MR-ledere har også behov for et forum for å drøfte saker som gjelder alle.

Nidaros skal invitere alle MR/FR-ledere til (hybrid)møte om kirkelig organisering. Mange var opptatt av at disse møtepunktene er svært nyttige og må fortsette. Samtidig er det viktig at møtene har en klar agenda/substans og klare mål for hva som skal oppnås med drøftingen/utvekslingen.

SAK 3: Status på LIM-feltet – kvinnelige prester

Alle bispedømmer har rapportert inn til AMU på div spørsmål rundt samarbeid mellom kvinner og mannlige prester som reserverer seg mot samarbeid mm. Det er grunn til å tro at det fortsatt er underrapportering i forhold til utfordringer på dette området, slik også medarbeiderundersøkelsen for kvinnelige prester viste. Det er derfor viktig å opprettholde et fokus på dette spørsmålet i alle bispedømmer.

SAK 4: Ledersamtaler -bispedømmerådsleders rolle i forkant av lønnsamtaler (meldt av Lill Tone Grahl-Jacobsen)

Det er nå utarbeidet en felles mal for ledersamtale for alle ledere i rDnk (som var vedlagt innkallingen). Direktøren hadde, etter ønske og samråd med stiftsdirektørene, sendt ut et forslag om at oppfølging av lederlønnsavtaler og ledersamtaler gjøres av direktør samtidig som dette ikke rokker ved bispedømmerådslederens posisjon som nærmeste leder for stiftsdirektør.

Bispedømmerådslederne ønsker fortsatt å ha dette ansvaret. Samtidig er det et ønske om mer lik praksis både i form, innhold og tid for gjennomføring av samtale og om transparens slik at direktøren har mulighet til å bidra med oppfølging i lederutviklingen for alle som har lederlønnsavtale i rDnk.

Direktøren kommer tilbake til neste møte med et forslag til hvordan dette kan gjennomføres.

SAK 5: Honorering av bispedømmerådsledere og medlemmer (meldt av Gard Sandaker-Nielsen) Ikke behandlet

SAK 6 Retningslinjer for representasjon i bispedømmene

Tunsberg har vedtatt retningslinjer for representasjon for bispedømmerådsleder (f.eks ved prosteinnssettelser og avskjeder). Det bør være et felles grunnlag for slik representasjon med rom for ulikhetene landet rundt. Reglene må si hva man inviteres til uten at det dermed er et krav til å stille opp. Ellers kan dette vervet bli for omfattende. Det er også mulig å fordele representasjon på alle i bispedømmerådet. Kirkerådets sekretariat, i samarbeid med stiftsdirektørene, bes om å utarbeide et forslag om et felles grunnlag til drøfting.

Referat

3 av 3

Vår dato

Vår referanse

15.12.2022

19/03866-86

SAK 7: Realisering av strategi og handlingsplan for samisk kirkeliv – prest/diakon på Østlandet

Kirkerådet vedtok på sitt møte 8.desember et budsjett for 2023 der det settes av midler til en prest/diakon på Østlandet. Midlene hentes fra alle bispedømmene, etter vanlig fordelingsnøkkel.

Stillingen plasseres i Oslo bispedømme.

DEN NORSKE KIRKE

Hamar bispedømmeråd

Agder og Telemark bispedømmeråd
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

Dato: 17.01.2023

Vår ref: 20/04024-22

Deres ref:

Avduking av statue av biskop Rosemarie Köhn 20. mai

Avduking av statue av biskop Rosemarie Köhn skjer 20. mai 2023. Det vil bli et kulturarrangement i domkirken fra kl. 14:00, før avduking av statuen utenfor kirken. Invitasjon med program kommer senere. I denne omgang ber vi dere merke dere datoen.

Avdukingen arrangeres som et samarbeid mellom biskop Roses stiftelse, Hamar domkirke menighetsråd og Hamar bispedømmeråd.

Med vennlig hilsen

Freddy Knutsen
stiftsdirektør

Halvard Bjørkås
rådgiver kultur og pilegrim

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:

Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ

Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd, Kristin Gunleiksrud Raaum	Postboks 799 Sentrum	0106 OSLO
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd, Ingrid Vad Nilsen	Postboks 799 Sentrum	0106 Oslo
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE
Preses i Bispemøtet	Postboks 799 Sentrum	0106 OSLO
Nidaros biskop	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Oslo biskop	Postboks 9307 Grønland	0135 Oslo
Bjergvin biskop	Postboks 1960	5817 BERGEN
Nord-Hålogaland biskop	Postboks 790	9258 TROMSØ
Agder og Telemark biskop	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Stavanger biskop	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Tunsberg biskop	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Borg biskop	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Norsk kvinnelig teologforening OVF, Ole-Wilhelm Meyer		
Innlandet fylkeskommune, Randi Langøigjelten	Postboks 4404 Bedriftsenteret	2325 HAMAR
Innlandet fylkeskommune, Kurt Ole Linn	Postboks 4404 Bedriftsenteret	2325 HAMAR
Innlandet fylkeskommune, Marit Brænd	Postboks 4404 Bedriftsenteret	2325 HAMAR

DEN NORSKE KIRKE
Agder og Telemark bispedømmeråd

Notat

Ref: 22/00200-11
Dato: 12.01.2023

Samarbeidsavtale mellom Agder og Telemark bispedømme og KIRKUS, kirkelig kultursenter sør

KIRKUS, Kirkelig kultursenter sør er et kirkelig kompetansesenter innen kirkemusikk, orgelundervisning og kor, pedagogikk og metodikk for barn og unge.

Økonomi KIRKUS mottar ikke fast driftstilskudd, men kan søke Agder og Telemark bispedømmeråd om tilskuddsmidler, og bispedømmerådet vil behandle søknaden i lys av gjeldende tilskuddsramme til rådighet.

Representasjon Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner en representant til styret. Bispedømmerådet inviteres til årsmøtet.

Kirkemøtet 2018 har i KM 11/18 fremhevet opprettelse av kirkelig kultursentra for kunst og kultur. Gjeldende samarbeid mellom Agder og Telemark bispedømmeråd og KIRKUS er et resultat av Kirkerådets tildeling av midler i 2021 til opprettelse av et kirkelig kultursenter i bispedømmet.

KIRKUS oppgave er blant annet å inspirere kirkemusikere, kirkeverger og menigheter til å legge til rette for at menighetene setter fokus på orgelundervisning og kor- og musikk arbeid for barn og unge i bispedømmet. Målsettingen er at det på sikt gjennomføres flere kurs for orgelpedagoger, kirkemusikere, korledere og frivillige som slik kan bidra til å øke og videreføre fagkompetansen på området, samt øke den kirkemusikalske aktiviteten for barn og unge i menighetene. Økt aktivitet på det kirkemusikalske området for barn og unge i menighetene vil også kunne bidra til økt oppmerksomhet- og rekruttering - til kirkelige stillinger i Den norske kirke.

Agder og Telemark bispedømmes kulturrådgiver kan bidra med søknadsveiledning – og søknads skriving ved behov, samt legge til rette for kontakt og møtepunkt i kirkemusikalske nettverk, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Kulturrådgiver har ansvar for å koordinere og bidra til å utvikle det kirkemusikalske arbeidet i bispedømmet, samt bidra til faglig utvikling for kirkemusikerne. Etablering av KIRKUS vil være med å heve den kirkemusikalske kompetansen i bispedømmet og tilføre stor verdi både lokalt, regionalt og nasjonalt. Kulturrådgivers samhandling med KIRKUS vil derfor være av stor betydning.

Samarbeidsformer KIRKUS skal holde kontakt med kulturrådgiver i Agder og Telemark bispedømme og jobbe sammen med rådgiver om mulige samarbeidsprosjekter, ref. Kirkerådets kunngjøringsbrev 05.04.2022. Det gjennomføres to årlige samarbeidsmøter mellom KIRKUS og Agder og Telemark bispedømmes kulturrådgiver, og ellers etter behov. KIRKUS skal sende årsmelding til Agder og Telemark bispedømmeråd. Når Agder og Telemark bispedømmeråd har innvilget økonomisk støtte skal det også sendes inn regnskap.

Denne avtalen er en skriftlig formalisering av samarbeidet, jfr Kirkerådets tildelingskriterier, og gjelder fra begge parter har underskrevet den. Avtalen kan tas opp til revurdering, eller sies opp, når en av partene ønsker det.

Rolf Axelsen Lie
Daglig leder KIRKUS

Rolf Axelsen Lie

Aslak Wegge
Stiftsdirektør Agder og Telemark bispedømme

Aslak Wegge

Sted og dato

13.1. 2023.

Sted og dato

Krs. 30.01. 2023

Postadresse: E-post: agder.bdr@kirken.no

Telefon: +47 38 10 51

Saksbehandler

Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

Web: www.kirken.no/agder
Org.nr.:818 066 872

20
Telefaks:

Tone Klev Furnes

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Agder og Telemark bispedømmeråd
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

Dato: 27.01.2023

Vår ref: 22/00592-16

Deres ref:

Statsbudsjettet 2023 - Endelig tildelingsbrev

Vi viser til vårt brev 04.11.22 om foreløpige budsjettfaktorer for bispedømmene.

Stortinget vedtok i desember endelig statsbudsjett 2023. Sammen med dette brev følger tilskuddsbrev 2023 til Den norske kirke (Dnk) fra Barne- og familiedepartementet (BDF). De tilhørende retningslinjene for tilskudd til Dnk fastsatt 5. februar 2021 er ikke endret.

Rammetilskuddet til Den norske kirke på kap 880, post 70, er for 2023 i alt 2 393 344 000 kroner. Dette er samme beløp som ble meldt i vårt brev 4.11.22. Beløpet representerer en økning på 69 505 000 kroner eller 2,99 % i forhold til 2022.

Utover rammetilskuddet fra BDF har budsjettet en inntektsside med tilskudd fra Justis- og beredskapsdepartementet til Svalbard kirke på 5 750 000 kroner.

Det årlige tilskuddet fra Opplysningsvesenets fond (Ovf) er fra 2023 falt bort. Dette betyr at inntektsøkningen fra tilskudd til rDnk utgjør 27 600 000 kroner eller 1,16%.

Mål og oppfølgingskriterier 2023

Formålet med rammetilskuddet er å støtte opp under Den norske kirke (Dnk) som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16. I Prop. 1 S (2022-2023) er det ut fra dette utledet følgende retningsgivende mål for anvendelsen av bevilgningen:

Den norske kirke skal være en landsdekkende, selvstendig og demokratisk folkekirke.

I Prop. 1 S (2020-2021) operasjonaliseres dette på følgende måte:

«Finansieringa av Den norske kyrkja skal leggje til rette for at kyrkja framleis kan vere ei folkekyrkje med ei sterk lokal forankring. Dei som er medlemmer av kyrkja, skal kunne ta del i gudstenester og kyrkjelege handlingar der dei bur. Ei folkekyrkje er kjenneteikna av at folk sluttar opp om kyrkja, og at ho er synleg i lokalsamfunna, både som trussamfunn og kulturberar. Dette byggjer på at prestenesta har gode vilkår, og at kyrkjebygga blir haldne i hevd. Det er og viktig at dei kyrkjelege organa har legitimitet og forankring hos medlemmene. Då er det ein føresetnad at det blir gjennomført demokratiske val både lokalt, regionalt og nasjonalt plan i kyrkja. Oppgåve til staten er å gi kyrkja høvelege rettslege og føreseielege økonomiske rammer for arbeidet sitt, slik at kyrkja kan halde fram som ei demokratisk folkekyrkje. Strategiar og tiltak for å nå målet må kyrkja sjølv utforme».

Det vises til vedlegg for mål og resultatmål gjeldende for rDnk. Det vil bli arbeidet videre med mål, resultatmål, indikatorer og rapportering i 2023.

Andre føringer

1. Kirkemøtet har de siste årene vedtatt en rekke saker som bispedømmerådene er forpliktet til å følge opp. Dette handler blant annet om vedtak knyttet til kirkelig organisering og mål- og strategisaker som på ulike måter synliggjør kirkens bidrag i lokalsamfunnet. Eksempler på dette er at bispedømmerådene skal vedta egne handlingsplaner knyttet til klima og miljø, og vedtak om at kirkelig ansatte skal være nærværende i ungdomsarbeidet og i ungdomsdemokratiet. Bispedømmerådene er forpliktet til å følge opp beslutninger fra Kirkerådet og Kirkemøtet.
2. Ungdommens kirkemøte (UMK): Seksjon for barn, unge og trosopplæring i Kirkerådet leder arbeidet med Ungdommens Kirkemøte. I 2023 skal UKM arrangeres på Sundvollen i Tunsberg bispedømme. Tunsberg bispedømmeråd bidrar med ansattressurser for gjennomføringen av arrangementet. Andre bispedømmers rådgivere som er til stede på arrangementet, skal også bidra i gjennomføringen.
3. Støtte til domkirkenes kirkemusikalske arbeid: På Kirkerådsmøtet i desember 2022, sak 94/22, vedtok Kirkerådet i vedtakspunkt 8 at det skal settes av 1 mill kroner til domkirkenes kirkemusikalske arbeid i 2023. *Midlene tildeles domkirkene direkte fra Kirkerådet.*

Fordeling av midler 2023

Fordeling av midler 2023 ble behandlet av Kirkerådsmøtet 8.-9. desember 2022, jfr sak KR 94/22. Ihht vedtak på Kirkemøtet i 2020 skal tilskuddet fordeles på tre budsjettgrupper. Kirkerådet vedtok ut fra dette følgende fordeling av tilskuddet; jfr vedtakspunkt 1:

	ÅR 2023- Fordeling av midler	TILSKUDD	FORDELT
I	Rammetilskudd, foreløpig	2 393 344	
II	Svalbard kirke, fra Justisdept	5 750	
1	Budsjettgruppe 1 Dnk - drift		1 812 139
2	Budsjettgruppe 2 Dnk - tilskudd		541 137
3	Budsjettgruppe 3 Tilskudd - andre		45 818
	Total tildeling	2 399 094	2 399 094
	<i>Alle tall hele 1000 kr</i>		

Kirkerådet gjorde samtidig vedtak om samisk prest/diakon i samme sak: I vedtakspunkt 6 vedtok Kirkerådet at det opprettes en stilling som samisk prest/diakon i Sør-Norge lokalisert ved Oslo bispedømme. Stillingen opprettes i samarbeid med Samisk kirkeråd og de andre bispedømmene. Midlene til stillingen vil bli stilt til disposisjon for Oslo bispedømmeråd med halvårseffekt fra sommeren 2023, og deretter årlig. Midlene til stillingen er et spleiselag med alle bispedømmene, og er basert på en nøkkel ihht vedtaket. Stillingen skal være et bidrag og en forankring både for kirken nasjonalt og regionalt i møte med bevisstgjøringen rundt samisk kirkeliv. Det vises til vedlagt tabell over fordeling.

Tabellen viser også tildeling av midler til gjennomføring av kirkevalget 2023 og opplæring av nye råd.

For gjennomføring av kirkevalget 2023 har bispedømmerådene et særlig ansvar for følgende hovedoppgaver:

- Opplæring av de som gjennomfører valg lokalt.

- Samarbeide med Kirkerådet om manntall for valg av prest og lek kirkelig tilsatt.
- Sekretariatsfunksjoner for valgrådet og tilrettelegging av valgrådets virksomhet.
- Gjennomføre valgmøter for å velge nominasjonskomiteer og legge til rette for nominasjonskomiteens arbeid.
- Opptelling av stemmesedler.
- Klagebehandling.
- Opplæring av nye menighetsråd etter valget ut fra rammer og føringer fra Kirkerådet.
- Planlegge og gjennomføre regional kirkevalgkampanje som tar utgangspunkt i den nasjonale kirkevalgkampanjen, og bistå menighetene i å drive kommunikasjonsarbeid knyttet til kirkevalget.
- Synliggjøre kirkens bidrag i samfunnet og tilbud til befolkningen gjennom et aktivt kommunikasjonsarbeid.

Kirkerådet forutsetter også at bispedømmerådene tar del i opplæringen av kirkelige fellesråd. Dette skjer i et samarbeid med KA. Det må vektlegges at menighetsråd og fellesråd får samme forståelse av organisering, roller og ansvar. Opplæring i arbeidsgiveransvar for alle råd skal følge en felles mal.

Tildelingen skal gå til å dekke disse oppgavene. Det er opp til bispedømmerådene å fordele mellom de ulike oppgavene.

Tildeling er fordelt med et grunnbeløp per bispedømme på 40% av totalen, en sum per medlem på 50% av totalen og en sum per prosti på 10% av totalen. I tillegg får Oslo og Nidaros 20 000 kr ekstra hver pga at de har ansvar for valg i katedralmenighetene.

Budsjettgruppe 1 Dnk drift

Budsjettgruppen omfatter midler til Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene og er prisjustert med 1,47 %. Det er i vårt brev 4.11.22 gjort rede for beregningen. Midlene til rettssubjektet (prefiks 110) disponeres av Kirkerådet og omfatter pensjonskostnader, folkevalgte råd på nasjonalt nivå, nasjonale satsinger og finansiering av fellesfunksjoner.

Sammen med dette brev følger tabellvedlegg som viser fordelingen pr enhet. Det er hensyntatt for Kirkerådets vedtakspunkt 6, samt fordeling av kirkevalgsmidler.

Hovedtallene gjengis i tabellen under.

BUDSJETTGRUPPE 1		ÅR 2023
110	Rettssubjektkostnader	348 717
120	Kirkerådet	118 919
130	Bispemøtet	10 646
	Sentralkirkelige råd	478 282
210	Oslo	162 618
220	Borg	139 078
230	Hamar	117 262
240	Tunsberg	114 944
250	Agder&T	130 436
260	Stavanger	110 648
270	Bjørgvin	163 625
280	Møre	81 965
290	Nidaros	126 454
300	Sør-Hål	87 041
310	Nord-Hål	94 036
311	Svalbard	5 750
	Bispedømmerådene	1 333 857
Sum	Budsjettgruppe 1	1 812 139
Alle tall i hele 1000 kr		

Budsjettgruppe 2 Dnk tilskudd

Budsjettgruppen omfatter tilskudd som skal videreformidles til menigheter for aktiviteter til trosopplæring, diakoni, undervisning og kirkemusikk mv, samt tilskudd til Nidaros og Oslo domkirker. Tilskuddene er prisjustert med 1,47 %.

BUDSJETTGRUPPE 2		ÅR 2023
	Oslo og Nidaros domkirker	5 822
	Trosopplæring	348 773
	Diakoni, undervisning og kirkemusikk	158 783
	Sum før satsing diakoni	513 378
	Satsing diakoni	27 759
	Sum budsjettgruppe 2	541 137
Alle tall i hele 1000 kr		

Den diakonale satsingen er videreført med de ekstramidler som ble tildelt i 2019 og 2020 og utgjør nå 27 759 000 kroner.

Budsjettgruppe 3 Tilskudd til andre

Tilskuddene omfatter to grupper og begge grupper er prisjustert med 1,47 %.

BUDSJETTGRUPPE 3					ÅR 2023
Døvekirken					12 912
Kristent arbeid blant blinde					390
Institutt for kirke-, religions og livssynsforskning (KIFO)					7 568
Vake - kirkelig ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep					4 633
Samisk bibeloversettelse (Bibelselskapet)					1 826
Kirkelig utdanningscenter Nord					6 820
Kirkens SOS					1 522
Delsum andre institusjoner og kirkelige formål					35 671
Internasjonale og økumeniske organisasjoner					10 147
Sum budsjettgruppe 3					45 818
Alle tall i hele 1000 kr					

Mer-/mindreforbruk

Kirkerådet vedtok på mai-møtet i 2021; jfr KR 52/21, begrensninger for nivået på oppsparte midler. Kirkerådet gir bispedømmerådene fortsatt adgang til å disponere aggregert mindreforbruk men det er vedtatt en øvre grense på 3 % av siste års samlede tildeling.

Ordningen med en øvre grense for aggregert mindreforbruk på maksimalt 3 % trer fullt ut i kraft fra regnskapsåret 2023.

Vi vil komme tilbake til avregning for eventuelt merforbruk 2022 når endelige årsregnskaper foreligger.

Budsjettfullmakt

Stiftsdirektørene og generalsekretæren gis med dette budsjettfullmakt til å disponere midlene som er stilt til disposisjon for hver enhet innenfor tildelte rammer i samsvar med § 5 i Kirkemøtets budsjettreglement og § 2b i økonomireglementet for rettssubjektet Den norske kirke. Videre delegering av budsjettfullmakter skal skje ved skriftlige budsjett disponeringsbrev der koststed, beløp og navn framkommer.

Det vises på dette punktet også til det pågående arbeidet med fullmakter som vil tre i kraft i løpet av året.

Anskaffelsesreglementet for offentlige anskaffelser skal følges. Innkjøp over kr 1 400 000 (nasjonal terskelverdi) fra en leverandør i avtaleperioden samlet for rettssubjektet Den norske kirke må legges ut på anbudskonkurranse på *Doffin* i samsvar med regelverket for offentlige anskaffelser. For innkjøp mellom kr 100 000 og kr 1 400 000 skal fortsatt alternative tilbud innhentes og forenklet anbudsprotokoll skrives, men anbudet behøver ikke legges ut som anbudskonkurranse på *Doffin*. For innkjøp under kr 100 000 skal samme prinsipper for innkjøp følges, men det er ikke krav om protokoll. Alle beløp er ekskl.mva.»

1.juli 2022 trådte Åpenhetsloven i kraft. Loven har som formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester. Vi ber om særlig aktsomhet ved innkjøp av kurs og konferanser, med tilhørende underleverandører, fra bispedømmenes side.

Basert på ovenstående viser vedlagte tabell fordeling pr budsjettgruppe og pr enhet.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

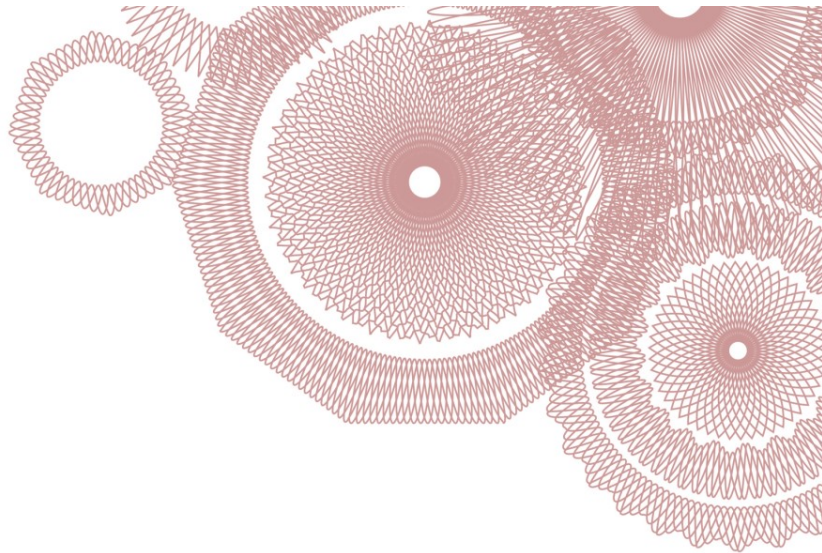
Gunn Schärer
avdelingsdirektør økonomi og
virksomhetsstyring

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Tilskuddsbrev til Den norske kirke 2023
Resultatmål og indikatorer
Fordeling av midler 2023 pr 25.jan 23
Retningslinjer for tilskudd til Dnk 2023

Kopi til:
EY

Mottakere:		
Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Bispemøtet	Postboks 799 Sentrum	0106 OSLO
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE

TILSKUDDSBREV
TIL
DEN NORSKE KIRKE

2023

Erik Saglie e.f.
ekspedisjonssjef

Ellen Ur
avdelingsdirektør

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer

21. desember 2022

Barne- og
familiedepartementet

Tilskuddsbrev 2023

Statstilskudd til Den norske kirke for 2023

Barne- og familiedepartementet (BFD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2022-2023) for BFD, jf. Innst. 14 S (2022-2023).

Kap. 880, post 70 Rammetilskudd til Den norske kirke

På kap. 880, post 70, Rammetilskudd til Den norske kirke er det bevilget i alt 2 393 344 000 kroner i 2023.

Rammetilskuddet vil utbetales til Den norske kirke ved Kirkerådet (org.nr: 818066872) i fire terminer. Som følge av at rammetilskuddet også innbefatter midler som Kirkerådet skal utbetale til andre, vil utbetalingen være høyere i første og tredje termin enn for andre og fjerde termin. I 2023 utbetales tilskuddet som følger:

- 800 mill. kroner for første termin betales ut 6. januar 2023
- 396 672 000 kroner for andre termin betales ut 11. april 2023
- 800 mill. kroner for tredje termin betales ut 7. juni 2023
- 396 672 000 kroner for fjerde termin betales ut 6. september 2023

Tilskuddet vil bli utbetalt til Den norske kirkes bankkonto 2801 45 98164 i Sparebanken Sør.

1. Mål og oppfølgingskriterier 2023

Formålet med rammetilskuddet under kap. 880, post 70, er å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16. I Prop. 1 S (2022-2023) er det ut fra dette utledet følgende retningsgivende mål for anvendelsen av bevilgningen:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, selvstendig og demokratisk folkekirke.

Prop. 1 S (2022-2023) operasjonaliseres dette på følgende måte:

«Finansieringa av Den norske kyrkja skal leggje til rette for at kyrkja framleis kan vere ei folkekyrkje med ei sterk lokal forankring. Dei som er medlemmer av kyrkja, skal kunne ta del i gudstenester og kyrkjelege handlingar der dei bur. Ei folkekyrkje er kjenneteikna av at folk sluttar opp om kyrkja, og at ho er synleg i lokalsamfunna, både som trussamfunn og som kulturberar. Dette byggjer på at prestenesta har gode vilkår, og at kyrkjebygga blir haldne i hevd. Det er òg viktig at dei kyrkjelege organa har legitimitet og forankring hos medlemmene. Då er det ein føresetnad at det blir gjennomført demokratiske val både på lokalt, regionalt og nasjonalt plan i kyrkja.

Oppgåva til staten er å gi kyrkja høvelege rettslege rammer og føreseielege økonomiske rammer for arbeidet sitt, slik at kyrkja kan halde fram som ei demokratisk folkekyrkje. Strategiar og tiltak for å nå målet må kyrkja sjølv utforme».

Tilskuddsbrev 2023

Det vil ligge til Kirkemøtet, eller Kirkerådet etter fullmakt fra Kirkemøtet, å fastsette ytterligere mål for bevilgningen, samt indikatorer som belyser måloppnåelsen. Det samme gjelder for å fastsette strategier og tiltak for å sikre måloppnåelse.

2. Forutsetninger knyttet til rammetilskuddet

Barne- og familiedepartementet fastsatte 5. februar 2021 overordnede retningslinjer for tilskudd til rettssubjektet Den norske kirke, jf. kap. 880, post 70. Retningslinjene skal ligge til grunn for Kirkerådets bruk av tilskuddsmidlene. Videre gjelder forutsetninger og krav til økonomiforvaltning og kontroll som følger av dette brevet.

Det er en forutsetning for rammetilskuddet at Kirkerådet sikrer at driften er økonomisk forsvarlig, og det må avsettes tilstrekkelige midler til investeringer, samt til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger. Tilskuddet kan ikke nyttes til å avlaste kommunene for deres lovpålagte utgifter etter trossamfunnsloven § 14 annet ledd.

Det forutsettes videre at Kirkerådet arbeider for å hindre trakassering og annen utilbørlig oppførsel, i tråd med arbeidsmiljølovens krav. Institusjonen skal ha rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold, i samsvar med arbeidsmiljøloven § 2 A-6

Rettssubjektet Den norske kirke har adgang til å ta opp lån. Ved låneopptak utover kortvarig driftskreditt skal departementet være orientert.

3. Tilbakebetaling av tilskudd

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er benyttet i samsvar med forutsetningene i tilskuddsbrevet eller i de vedlagte retningslinjene for tilskudd til rettssubjektet Den norske kirke, kan departementet kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

4. Saker til orientering

5.1 Bevaringsprogram for kulturhistorisk viktige kirker

I tråd med Meld. St. 29 (2018-2019) om Opplysningsvesenets fond (Ovf) og Stortingets vedtak i saken, jf. Innst. S 209 (2019-2020), skal staten øke sin innsats for å sikre de kulturhistorisk viktige kirkebyggene i et omfang som svarer til de verdiene staten blir eier av på et bestemt tidspunkt. Dette tidspunktet er satt til 1. januar 2023 og verdiene er tidligere estimert til å ligge på rundt 10 mrd. kroner. Det vil bli gjort nye estimat i 2023, for å fastsette den reelle verdien, jf. vedtak nr. 500.

Departementet viser til oppdragsbrev til Riksantikvaren med kopi til Den norske kirke 20. desember 2021, der Riksantikvaren i samarbeid med Den norske kirke ble gitt i oppdrag å utarbeide en faglig anbefaling til departementet for hvordan bevaringsprogrammer og -strategier i tråd med Stortingets vedtak i saken bør utformes. Endelig rapport til Barne- og

Tilskuddsbrev 2023

familiedepartementet (BFD), er nå mottatt. Departementet vil behandle forslagene i løpet av våren 2023. Dnk må være forberedt på å ha en sentral rolle i det videre arbeidet.

5.2 OVF-delingsprosjekt

Ved behandlingen av Innst. 209 S (219-2020) sluttet Stortinget seg til Meld. St. 29 (2018–2019) Opplysningsvesenets fond om at verdiene i Opplysningsvesenets fond blir delt mellom staten og Den norske kirke ved at eiendommer av særlig kirkelig verdi blir fradelte og overført til Den norske kirke. I forbindelse med ny lov om Opplysningsvesenets fond (jf. Prop. 144 L (2020-2021)) ble det lagt til grunn at Den norske kirke skal tilføres nødvendige midler for istandsetting og drift av de eiendommene som blir overført.

Prosjektet vil i 2023 være i en mer operativ fase med fradeling og overføring av eiendommer fra Ovf til Dnk. Det blir lagt et grunnlag for beregning av vedlikeholdsetterslep mv.

Departementet vil komme tilbake mer konkret på dette tidlig i 2023, og også til dekning av øvrige utgifter i forbindelse med delingsarbeidet, jf oppdragsbrev til Ovf datert 4. juni 2020.

Det må påregnes at deltakelse i prosjektet tidvis vil medføre en del arbeid for Den norske kirke også i 2023.

5. Rapportering mv., frister i 2023 og 2024

Kirkerådet skal utarbeide årsregnskap og årsberetning for rettssubjektet Den norske kirke i samsvar med regnskapsloven, jf. trossamfunnsloven § 14 sjette ledd.

Årsberetningen skal redegjøre for rettssubjektets virksomhet med vekt på måloppnåelse, jf. pkt. 2 ovenfor, men også for forvaltningen av tilskudd til andre enn rettssubjektet. Det skal også gis en redegjørelse for hvordan personalressurser nyttes, bl.a. ved angivelse av årsverksomfang for administrative stillinger og prestestillinger for den enkelte enhet (bispedømmerådene og Kirkerådet) og for rettssubjektet samlet. Vi viser i denne sammenhengen særlig til regnskapsloven § 3-3a og til kravene i likestillings- og diskrimineringsloven § 26 a om å redegjøre særskilt om den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten og om tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme formålene i likestillings- og diskrimineringsloven. Rapporteringen på kjønnsbalanse skal følge mal i del III i Prop. 1 S (2022-2023) for Barne- og familiedepartementet, dvs. at det skal opplyses om kjønnsbalanse i prosent, antall personer og årsverk i reeltall, samt kvinners lønn i prosent av menns lønn. Det skal opplyses om dette både for virksomheten som helhet og for de enkelte stillingskategorier.

Frister:

- Årsberetning og revisorgodkjent regnskap for 2022 skal være sendt departementet **innen 1. juni 2023**.
- Årsberetning og revisorgodkjent regnskap for 2023 skal være sendt departementet **innen 3. juni 2024**.
- Oversikt over nye budsjettbehov for 2025 må være mottatt **innen 18. oktober 2023**.

Tilskuddsbrev 2023

- Helhetlig budsjettsøknad for 2024 og 2025 må være mottatt **innen henholdsvis 1. mars 2023 og 1. mars 202.**

Møter:

- Møte mellom Kirkerådet og departementet om blant annet årsberetning og -regnskap for 2022, foreslås avholdt **tirsdag 6. juni 2023** i departementets lokaler i Akersgata 59.
- Som det vil framgå av retningslinjer for tilskuddsordningen, skal det avholdes møte mellom Kirkerådet og departementet for nærmere gjennomgang av blant annet budsjettsøknaden. Møtet foreslås avholdt **torsdag 2. november 2023.**

1. Kirken åpner rom for tro

Strategiske mål:	Resultatmål:	Indikatorer:	Data hentes fra
1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	1.1.1 Opprettholde antall deltakere i gudstjenester	Gudstjenestedeltakelse/frekvens	SSB
	1.1.2 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet	Antall sokn med samisk innslag i gudstjeneste,	SSB
	1.1.3 Oppslutningen om kirkelige handlinger holdes oppe	Antall døpte, andel døpte av antall fødte, andel konfirmerte av andel medlemmer i kirken, antall vigsler, andel gravferder av antall døde medlemmer	MREG og SSB
	1.1.4 Barn og unge lærer om kirke og tro	Deltakerandel i utvalgte, landsomfattende tiltak.	Planverktøy trosopplæring
1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	1.2.1 Kirken deltar aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom	Kvalitativ vurdering	BDR
	1.2.2 Kirken samhandler med ulike tros- og livssynssamfunn	Kvalitativ vurdering (med hvem og hvordan)	BDR
1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	1.3.1 Rekruttering til kirkelige stillinger styrkes	Antall søkere til vigslede stillinger, antall vakanser i vigslede stillinger	HR og BDR
	1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon	Sykefravær, antall varsler (Ber om at dette målet rapporteres på under del IV)	HR/FØ
	1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes	Antall gjennomførte e-læringskurs, kvalitativ vurdering	HR/BDR

2. Kirken er der livet leves

Strategiske mål	Resultatmål	Indikatorer	Data hentes fra
2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	2.1.1 Flere deltakere på konserter og kulturarrangementet	Antall deltakere på konserter i regi av menighetene/i regi av andre aktører enn menighetene. Antall deltakere på kulturarrangementet i kirkene i regi av menighetene/i regi av andre aktører enn menighetene.	SSB
	2.1.2 Styrke og fornye kirkelig kulturarv nasjonalt og lokalt	Antall menigheter med åpne kirker, pilegrimsrapportering	SSB, BDR
	2.1.3 Skoler og andre aktører formidler kulturarven i kirken	Kvalitativ rapportering – lokale historielag, kirke-skole-samarbeid	BDR
2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	2.2.1 Flere menigheter med diakonal satsing	Antall menigheter med diakonal betjening, kvalitativ vurdering	BDR
	2.2.2 Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket	Kvalitativ vurdering	BDR
	2.2.3 Den norske kirkes utslipp og miljøbelastning reduseres	Kvalitativ vurdering	BDR
2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	2.3.1 Samarbeid menighet og misjon styrkes	Kvalitativ vurdering	BDR
	2.3.2 Den norske kirke synliggjør sin tilhørighet til den verdensvide kirke	Bes ikke om rapportering	
	2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjonene deltar inn i menighetene	Kvalitativ rapportering	BDR

3. Kirken er mer for flere

Strategiske mål	Resultatmål	Indikatorer	Data hentes fra
3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt	3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker	Kvalitativ vurdering	BDR
	3.1.2 Universell utforming av og i styrkes kirken	Kvalitativ vurdering (se vedlegg med forslag)	BDR
	3.1.3 Folkekirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap	Kvalitativ vurdering – gode historier	BDR
3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på	3.2.1 Ungdomsarbeidet styrkes og kirken er til stede på utdanningsinstitusjoner og i forsvaret	Antall deltakere på tilbud for 13-17 år, antall deltakere tilbud 18-30 år	SSB
	3.2.2 Kirkens rolle i sivilsamfunnet styrkes	Deltakelse i kommunale kriseteam, deltakelse i fylkesberedskapsråd, kvalitativ vurdering	BDR
	3.2.3 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge	Kvalitativ vurdering	BDR
	3.2.4 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon	Prosjekter vi gir innovasjonsmidler, kvalitativ vurdering	BDR/KFØ/FØ
3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena	3.3.1 Kirkelige medarbeidere trives i jobben og har et inkluderende og likestilt arbeidsfellesskap	Sykefravær (dette rapporteres i del IV), antall menigheter med HELT MED-ansatte eller lignende (attføringsbedrifter)	HR/FØ, BDR
	3.3.2 Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken	Antall frivillige (splittet på i hvilke sammenhenger), kvalitativ vurdering – gode historier	SSB
	3.3.3 Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttes	Antall menigheter som bruker Skjer i kirken	KOM

RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL RETTSSUBJEKTET DEN NORSKE KIRKE – KAP. 880, POST 70

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 5. februar 2021

Retningslinjene gjelder økonomiforvaltningen i rettssubjektet Den norske kirke, inkludert disponeringen av tilskuddet.

1. Formål og avgrensning

Tilskuddet skal støtte opp under Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16.

Tilskuddet skal finansiere kirkens prestedtjeneste og annen virksomhet som hører inn under oppgavene til rettssubjektet Den norske kirke.

Tilskuddet skal også anvendes til kirkens trosopplæring, diakoni og annen virksomhet som bidrar til å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke.

Tilskuddet kan ikke benyttes til å avlaste kommunene for deres lovpålagte utgiftsoppgaver etter lov om tros- og livssynsamfunn (trossamfunnsloven) § 14 annet ledd.

2. Mål

Departementet har satt som mål for tilskuddet at Den norske kirke skal være en landsdekkende, selvstendig og demokratisk folkekirke, jf. Prop. 1 S (2020-2021). Departementet kan i tilskuddsbrevet operasjonalisere målene ytterligere.

Kirkemøtet, eller Kirkerådet etter fullmakt fra Kirkemøtet, skal utdype og supplere dette med egnede målformuleringer og indikatorer for måloppnåelse.

3. Budsjettsøknad og tilskuddsbrev

Kirkemøtet søker hver høst staten om tilskudd. Nærmere informasjon og krav til innhold i budsjettsøknaden og frist for søknad gis i de årlige tilskuddsbrevene. Tilskuddet stilles til Kirkemøtets disposisjon som et rammetilskudd gjennom et årlig tilskuddsbrev fra departementet og utbetales i rater gjennom året.

4. Oppfølging og kontroll

Departementet følger opp tilskuddsmottaker gjennom Kirkerådets årsregnskap og årsberetning (som i disse retningslinjene samlet benevnes årsrapport), jf. pkt. 6 nedenfor. Videre gjennomføres minst to årlige samtaler mellom Kirkerådet og departementet, bl.a. for gjennomgang av årsrapport og innsendt budsjettsøknad. Årsregnskapet fra Den norske kirke skal være revidert og i samsvar med revisorloven før oversending. Tilskudd som ikke er brukt etter forutsetningene i tilskuddsbrevet, kan kreves tilbakebetalt.

5. Andre forutsetninger knyttet til bruken av tilskuddet

Dersom Den norske kirke disponerer deler av tilskuddet gjennom å gi økonomisk støtte til andre mottakere, skal Kirkerådet ha utarbeidet egne retningslinjer for dette.

Driftstilskuddet skal som hovedregel benyttes til formålet i samme året som tilskuddet er tildelt. Tilskuddet skal plasseres på bankkonto.

6. Krav til regnskap og rapportering

For rettssubjektet Den norske kirke gjelder lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven), med de unntak som følger av forskrift 1. februar 2021 nr. 193 om rekneskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja (rettssubjektet Den norske kyrkja).

Kirkerådet skal utarbeide årsregnskap og årsberetning for rettssubjektet Den norske kirke i samsvar med regnskapsloven, jf. trossamfunnsloven § 14 sjettedde. Årsberetningen skal også redegjøre for forvaltningen av tilskudd til andre enn rettssubjektet.

Årsberetning og revisjonsberetning skal være sendt departementet innen 1. juni påfølgende år. Departementet kan be om regnskapsrapportering i løpet av regnskapsåret. Departementet kan i tilskuddsbrevet eller på annen måte be om utfyllende rapportering.